T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Yüksek Lisans Tezi

GÜNEŞ CİVARINDAKİ AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİK ANALİZİ

Seval TAŞDEMİR

Astronomi ve Uzay Bilimleri Anabilim Dalı

Astronomi ve Uzay Bilimleri Programı

DANIŞMAN
Prof. Dr. Selçuk BİLİR

Temmuz, 2024

İSTANBUL

Bu çalışma, Tarih girmek için burayı tıklatın. tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Astronomi ve Uzay Bilimleri Anabilim Dalı, Astronomi ve Uzay Bilimleri Programında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

Prof. Dr. Selçuk BİLİR(Danışman)
İstanbul Üniversitesi
Fen Fakültesi

Prof. Dr. Faruk SOYDUGAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Fen Fakültesi

Prof. Dr. Tansel AK
İstanbul Üniversite
Fen Fakültesi

İntihal Programı Beyanı

20.04.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 9/2 ve 22/2 maddeleri gereğince; Bu Lisansüstü teze, İstanbul Üniversitesi'nin abonesi olduğu intihal yazılım programı kullanılarak Fen Bilimleri Enstitüsü'nün belirlemiş olduğu ölçütlere uygun rapor alınmıştır.

Proje Destekleri

Bu tez, 122F109 numaralı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun (TÜBİTAK) projesi ile desteklenmiştir.

Tezden Üretilmiş Yayınların Künye Bilgileri

ÖNSÖZ

Lisans ve yüksek lisans eğitimleriyle adım adım çıktığım bu yolculukta benim için adeta bir kutup yıldızı olan, bilgi, tecrübe ve öncül kişiliğiyle her zaman örnek aldığım Sevgili danışmanım Prof. Dr. Selçuk BİLİR'e

Maddi ve manevi desteğiyle her zaman yanımda olduğunu hissettiren ve açık kümelere dair tüm bilgi ve tecrübesini benimle paylaşan değerli hocam Dr. Öğretim Üyesi Talar YONTAN'a,

Yolculuklar dostlarla güzeldir ve bu yolculuğu benim için keyifli ve anlamlı kılan GALAKTİK YAPI Çalışma Grubu ailesine,

Yüksek lisans çalışmamda beni destekleyen Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK 122F109),

Yılların eskitemediği dostluğuyla bu süreçte beni daima destekleyen sevgili dostum Ceyda ŞİŞMAN'a,

Gerek bu süreçte gerek samimi dostluğuyla daima varlığıyla bana güç veren sevgili dostum ve çalışma arkadaşım Deniz Cennet DURSUN'a,

Ve en önemlisi beni bu günlere getiren, yetiştiren Sevgili Annem ve Babama, bilim yolculuğunda bana kılavuz kaptan olan Sevgili ablam Şevval TAŞDEMİR'e ve motivasyon kaynağım olan kardeşim Sema TAŞDEMİR'e,

Tüm samimiyetimle teşekkür ederim.

Temmuz 2024 Seval TAŞDEMİR

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ ..... **iv**
İÇİNDEKİLER ..... **v**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **vii**
TABLO LİSTESİ ..... **xiii**
SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ ..... **xiv**
ÖZET ..... **xix**
SUMMARY ..... **xxi**
1. GİRİŞ **1**
2. GENEL KISIMLAR **6**
2.1 *GAIA* UYDUSU 8
2.1.1 *Gaia* Uydusunun Yapısı 10
2.1.2 *Gaia* Uydusunun Bilimsel Görevi 17
2.1.3 Gaia Veri Sürümleri 19
2.2 AÇIK KÜMELER 22
2.2.1 Açık Küme Katalogları 24
2.2.2 Açık Kümelerin Uzay Dağılımları 27
2.2.3 Açık Kümelerin Yıldız ve Galaksi Astrofiziğindeki Önemi 35
2.3 *GAIA* ÇAĞINDA AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİĞİ 38
3. MALZEME VE YÖNTEM **43**
3.1 GAIA DR3 VERİ TABANI 43
3.2 AÇIK KÜMELERİN YAPISAL PARAMETRELERİ 47
3.3 AÇIK KÜME YILDIZLARININ TESPİTİ 48
3.4 AÇIK KÜMELERİN ASTROMETRİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ 50
3.5 AÇIK KÜMELERİN ASTROFİZİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ 51
3.6 KİNEMATİK ANALİZLER 54
3.6.1 Uzay Hız Bileşenlerinin Hesabı 54
3.6.2 Oort Sabitlerinin Hesaplanması 57
3.6.3 Güneş'in Uzay Hızı ve Yönelim Noktası 62
3.6.4 Açık Kümelerin Kinematik Popülasyon Türlerinin Belirlenmesi 63
3.7 AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİK YAŞ HESABI 64
3.8 AÇIK KÜME ANALİZLERİNDE GELİŞTİRİLEN PROGRAMLAR 65
4. BULGULAR **69**

4.1. AÇIK KÜME DOĞRULTUSUNDAKİ YILDIZ VERİLERİNİN ANALİZLERİ.....69
4.2. AÇIK KÜMELERİN RADYAL YOĞUNLUK PROFİLLERİ 72
4.3. AÇIK KÜMELERE ÜYE YILDIZLARIN SEÇİMİ.....73
4.4. AÇIK KÜMELERİN ASTROMETRİK PARAMETRELERİ.....74
4.5 AÇIK KÜMELERİN TEMEL ASTROFİZİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ.....77
4.6 AÇIK KÜMELERİN UZAY HIZLARININ TAYİNİ 79
4.7. AÇIK KÜMELERE GENEL BİR BAKIŞ 79
4.7.1. Astrometrik Parametreler 79
4.7.2. Astrofizik Parametreler 83
4.7.3. İncelenen Açık Kümelerin Uzay Dağılımları.....88
4.8. AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİĞİ 92
4.8.1 Oort Sabitleri 93
4.8.2 Yerel Durağanlık Standardı (LSR).....96
4.8.3 Hız-hız Diyagramları.....101
4.8.4 Hız Dispersiyonları.....102
4.8.5 Popülasyon Ayrımı.....107
5. TARTIŞMA VE SONUÇ 109
5.1 AÇIK KÜME VERİLERİNİN LİTERATÜR İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....113
5.1.1 Astrometrik Verilerin Karşılaştırılması.....113
5.1.2 Astrofizik Verilerinin Karşılaştırılması.....115
5.1.3 Radyal Hızların Karşılaştırılması 118
5.2 KİNEMATİK BULGULARIN LİTERATÜR İLE KARŞILAŞTIRMASI.....120
5.2.1 Oort Sabitleri 120
5.2.2 LSR Değerleri.....122
5.2.3 Hız Dispersiyonları ve Kinematik Yaş.....126
5.3 KİNEMATİK ANALİZLERİN GELECEĞİ.....128
KAYNAKLAR.....129
EKLER.....147
ÖZGEÇMİŞ.....179

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1.1: "Ülker" olarak bilinen Pleiades açık kümesi. 2

Şekil 1.2: Charles Messier'in kataloglamış olduğu 110 Messier gök cismi. 4

Şekil 1.3: Geçmişten günümüze gökyüzü gözlemlerinin evrimi. 4

Şekil 2.1: Samanyolu'nun dıştan görünüşünün temsili bir resmi. 7

Şekil 2.2: *Gaia* uydusunun temsili görünümü.....9

Şekil 2.3: *Gaia* uydusunun konumu.....10

Şekil 2.4: Uydunun farklı iki açıdan şematik görünümü (Gaia işbirliği, 2016a).....11

Şekil 2.5: *Gaia* uydusundaki CCD mozaiğinin yerleşim düzeni. 13

Şekil 2.6: Güneş'e yakın bir yıldızın zemin yıldızlarına göre farklı tarihlerde yapılan ölçümleriyle hesaplanan trigonometrik paralaks açısı. 14

Şekil 2.7: HIP 58558 yıldızının $8450 < \lambda$ (Å) < 8775 aralığındaki tayfında görülen Ca II tripleti ve diğer ağır elementler (Katz ve diğ., 2019).....15

Şekil 2.8: *Gaia* DR3 veri tabanında kullanılan G (yeşil), G_{BP} (mavi) ve G_{RP} (kırmızı) bantlarının duyarlılık fonksiyonları. Gri renkli eğriler uydu için tasarlanan teorik geçirgenlik fonksiyonlarını göstermektedir (Jordi ve diğ., 2010). 16

Şekil 2.9: *Gaia* uydusuyla gerçekleştirilen bilimsel görevler. 17

Şekil 2.10: *Gaia* DR2 veri tabanında radyal hız ölçümleri gerçekleştirilmiş yaklaşık 7.2 milyon yıldızın Galaktik koordinat sistemindeki dağılımları. Galaksi merkezi şeklin merkezinde yer almakta ve Galaktik boylamlar sol tarafa doğru büyümektedir. Şekil üzerindeki bir piksel 0.2 derece kareye karşılık gelmektedir (Katz ve diğ., 2019). 21

Şekil 2.11: ESO'nun Şili'deki La Silla Gözlemevi'ndeki 2.2 m'lik teleskobuyla alınmış Messier 7 açık kümesinin bir görüntüsü.....22

Şekil 2.12: Çubuklu spiral bir Galaksi olan Samanyolu'nun temsili bir görüntüsü. Görüntünün merkezinde Galaksi merkezi ve bu merkeze 8 kpc uzaklıkta Güneş'in konumu gösterilmiştir **(**NASA/JPL-Caltech/R.Hurt(SSC/Caltech). 28

Şekil 2.13: Dias ve Lépine'den (2005) seçilen açık kümelerin Galaktik düzlemdeki (X - Y) konumları. Soldan sağa doğru, sırasıyla, $t \leq 12$ Myıl, $12 \leq t$ (Myıl) ≤ 20 ve $t \geq 30$ Myıl olmak üzere gösterilmektedir. Düz çizgi spiral kolların günümüzdeki konumunu temsil etmektedir. En sağda kalan panel 30 Myıl'dan daha yaşlı kümelerin pozisyonunu göstermektedir. Güneş tüm panellerde (0, 7.5) koordinatlarında yer almaktadır. 29

Şekil 2.14: Monteiro ve diğ.'nin (2021) inceledikleri 1,750 açık kümenin, yaşın bir fonksiyonu olarak, Galaktik düzlem üzerindeki konumları (a) ve küme yaşı 50 Myıl'dan küçük 566 açık kümenin bilinen spiral kollar üzerindeki pozisyonları (b). Paneldeki kırmızı artı sembolü Güneş'in Samanyolu içindeki konumunu göstermektedir. 31

Şekil 2.15: Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasındaki açık kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki dağılımları. Farklı yaşlardaki açık kümeler şeklin sağ tarafında gösterilen renk ölçeğine göre ifade edilmiştir. Şeklin üst panelinde gri alanlar ile gösterilen bölgeler spiral kolları göstermektedir (Reid ve diğ., 2014). Şeklin altında yer alan üç panel çalışmada kullanılan yaş aralıklarındaki açık kümeleri temsil etmektedir. Şekildeki tüm panellerde Güneş (0, 0) koordinatlarında bulunmakta olup Galaksi merkezi yatay eksenlerin sağ tarafında yer almaktadır. 33

Şekil 2.16: Genç, orta ve yaşlı olmak üzere üç farklı yaş grubundaki yaklaşık 2,000 açık kümenin Galaksi merkezine olan uzaklıklarına (R_{gc}) ait histogramlar (üst panel). İncelenen açık kümelerin Galaktik düzlemden uzaklıklarının (Z) yaşa göre gösterimi (alt panel). Şeklin sağ tarafında yer alan renk ölçeği yıldızların yaşlarını göstermektedir. Çalışmada Güneş'in, Galaksi merkezinden 8.34 kpc uzaklıkta yer aldığı belirtilmiştir (gri kesikli çizgi). 34

Şekil 2.17: Hao ve diğ.'nin (2022) çalışmalarında seçtiği açık kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki pozisyonları gösterilmiştir. Mavi renkle gösterilen daireler yaşı t = 20 Myıl'dan genç olan açık kümeleri temsil etmektedir (a). Kırmızı yıldız Galaksi merkezini, kırmızı daire ise Güneş'in konumunu ifade etmektedir. Yaşları $20 < t$ (Myıl) ≤ 200 (b), $200 < t$ (Myıl) ≤ 1000 (c) ve $1000 < t$ Myıl (d) aralığında bulunan açık kümeleri temsil etmektedir. 34

Şekil 2.18: Tarricq ve diğ.'nin (2021) incelediği 1,382 açık kümenin Galaktik yörünge hareketleri boyunca Galaktik düzlemden ayrılabilecekleri en büyük uzaklıklar (üst panel) ve yörünge basıklıklarının (alt panel) küme yaşının bir fonksiyonu olarak gösterimi. Panellerdeki turuncu ve mavi çizgiler, sırasıyla, tüm ve yüksek kaliteli açık küme örneklerinin hareketli ortalamalarını temsil etmektedir. 42

Şekil 3.1: *Gaia* DR1, DR2 ve DR3 veri tabanındaki nesnelerin trigonometrik paralaks (üst panel) ve öz hareket bileşenlerinin (sağ açıklık, orta panel; dik açıklık, alt panel) ölçümlerindeki hassasiyetlerin G görünen parlaklığının bir fonksiyonu olarak gösterimi (Gaia işbirliği, 2023). Gelecek iki veri sürümüne ait beklenen hassasiyetler ayrıca gösterilmiştir. 46

Şekil 3.2: Bir yıldızın Samanyolu'ndaki konumu ve uzay hız bileşenlerinin temsili gösterimi. 55

Şekil 3.3: Diferansiyel dönen Galaksi diskinin geometrik gösterimi. 58

Şekil 3.4: Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin yapısal ve astrofizik parametrelerinin tayininde kullanılan *istopenpy* analiz paketlerinin algoritması. 66

Şekil 4.1: Trumpler 2 açık kümesinin ekvatoral koordinat sisteminde 50′×50′ yay dakikası boyutlarındaki alan görüntüsü. Şeklin üst kısmı kuzey, sol kısmı da doğu yönünü göstermektedir. 70

Şekil 4.2: Trumpler 2 açık kümesinin *G* bandı için oluşturulan parlaklık histogramı. Kırmızı kesikli çizgi sönük tamlık sınırını göstermektedir. 71

Şekil 4.3: Trumpler 2 açık kümesi için elde edilen yıldız sayı yoğunluk profili ve bu profile fit edilen King (1962) modeli. Siyah eğri King (1962) model fitini, gri yatay band zemin yoğunluğunu, pembe band ise model fitinin ±1σ güvenilirlik sınırını göstermektedir. 73

Şekil 4.4: Trumpler 2 açık kümesi doğrultusundaki yıldızların *Gaia* DR3 kataloğundan alınan astrometrik verilerinin öz hareket uzayındaki konumları. Renk ölçekleri yüksek olasılıklı küme yıldızlarını ($P \geq 0.5$), gri daireler ise üyelik olasılıkları $P < 0.5$ olarak hesaplanan alan yıldızlarını ifade etmektedir. Kesikli mavi çizgiler kümenin medyan öz hareket bileşenlerini temsil eder. Sağ paneldeki siyah artı işareti açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatlarını göstermektedir. 75

Şekil 4.5: Trumler 2 açık kümesinin yüksek olasılıklı üye yıldızlarının trigonometrik paralakslarının histogramı. Kırmızı kesikli çizgi dağılıma uygulanan Gauss fitini göstermektedir. 76

Şekil 4.6: Trumpler 2 açık kümesinin $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramı. Farklı renkler ile gösterilen daireler küme üyesi yıldızların olasılık değerlerini, mavi ve yeşil eş-yaş eğrileri, sırasıyla, kümenin yaşını ve yaştaki belirsizlikleri göstermektedir. Gri renkli daireler kümeye üyelik olasılığı $P < 0.5$'den az olan alan yıldızlarını temsil eder. 78

Şekil 4.7: 422 açık kümenin (a) ekvatoral (α, δ) ve (b) Galaktik (l, b) koordinat sistemlerindeki konumları. Kırmızı eğri Galaktik düzlemi ve yeşil yıldız sembolü Galaksi merkezini temsil etmektedir. 80

Şekil 4.8: 422 açık kümenin VPD üzerindeki konumları (a) ve ekvatoral koordinat sisteminde öz hareket ve uzaklığın bir fonksiyonu olarak gösterimi (b). Kırmızı çarpı sembolü Galaksi merkezini temsil etmektedir. 81

Şekil 4.9: 422 açık kümenin hesaplanan ortalama trigonometrik paralaks histogramı (a) ve rölatif paralaks hatalarının histogramı (b). 82

Şekil 4.10: Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin metal bolluğu histogramları: (a) tayfsal yöntemler ile metal bolluğu hesaplanan 196 açık küme, (b) anakol-çakıştırma yöntemiyle metal bolluğu tayin edilen 226 açık küme ve (c) metal bolluğu tayin edilmiş toplam 422 açık kümenin demir bolluğu histogramı. Panellerde gösterilen kesikli çizgiler örneklerin medyan metal bolluklarını göstermektedir. 84

Şekil 4.11: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin renk artığı histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel). 86

Şekil 4.12: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin uzaklık histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel). 87

Şekil 4.13: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin yaş histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel). 88

Şekil 4.14: Güneş'in Galaktik düzlemden dik uzaklığının hesaplanmasında kullanılan açık kümelerin kümülatif toplamı. Kırmızı çizgi Güneş'in Galaktik düzlemden kuzey Galaktik kutup doğrultusundaki dik uzaklığını göstermektedir. 89

Şekil 4.15: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin *XYZ* kartezyen koordinat sistemindeki dağılımları. Açık kümelerin uzay dağılımları (a) ve (b) panellerinde renk artıklarının, (c) ve (d) panellerinde ise uzaklıklarının bir fonksiyonu olarak oluşturulmuştur. 90

Şekil 4.16: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin *XYZ* kartezyen koordinat sistemindeki dağılımları. Açık kümelerin uzay dağılımları (a) ve (b) panellerinde demir bolluklarının, (c) ve (d) panellerinde ise yaşlarının bir fonksiyonu olarak oluşturulmuştur. 91

Şekil 4.17: Farklı yaş gruplarına ayrılmış açık kümelerin $V \times R$ düzlemi üzerindeki konumları. Mavi daireler ağırlıklandırılmış veriyi, gri daireler açık kümeleri ve kırmızı çizgi de ağırlıklandırılmış veriye yapılan doğrusal fiti göstermektedir. Panellerdeki yaş gruplarına ait bilgiler her panelin sol üst köşesinde verilmiştir. 94

Şekil 4.18: Tez çalışmasındaki 375 açık kümenin U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanan hız düzeltmelerinin Galaktik boylama göre gösterimi. Kırmızı ve mavi noktalar bu çalışmada d = 1 kpc için hesaplanan en büyük hız düzeltmelerini belirtmektedir. 95

Şekil 4.19: Tez çalışmasında incelenen 375 açık kümenin diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış U, V ve W uzay hız bileşenlerine ait histogramlar ve bu histogramlara fit edilen kırmızı renkli Gauss eğrileri. 97

Şekil 4.20: Üç farklı yaş grubunda bulunan açık kümelerin diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış U, V ve W uzay hız bileşenlerine ait histogramlar ve bu histogramlara fit edilen kırmızı renkli Gauss eğrileri. 98

Şekil 4.21: S^2'ye karşılık gelen uzay hız bileşenlerinin hız-hız diyagramları. Mavi çizgi hız verilerine yapılan doğrusal fiti göstermektedir. 100

Şekil 4.22: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin (a-b) uzaklık, (c-d) metal bolluğu ve (e-f) yaş parametrelerine göre değişimlerinin $U_{LSR} \times V_{LSR}$ ve $W_{LSR} \times V_{LSR}$ hız-hız diyagramları üzerindeki konumları. 102

Şekil 4.23: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin uzay hız dispersiyonlarının yaş ve Galaktik boylam ile değişimleri. 104

Şekil 4.24: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin hız dispersiyonlarının yaşın bir fonksiyonu olarak değişimi. 105

Şekil 4.25: Beş yaş grubundaki açık kümelerin toplam uzay hız dispersiyonları ile yaşları arasındaki ilişki. Siyah çizgi verilere yapılan üstel fiti ve kesikli mavi çizgiler de 2σ içindeki güvenilirlik sınırlarını göstermektedir. 106

Şekil 4.26: Tez çalışmasında incelenen 375 açık kümenin *TD/D* × [Fe/H] düzlemindeki konumları. Taralı bölge ince disk popülasyonunu, beyaz bölge de kalın disk popülasyonunu göstermektedir. 108

Şekil 5.1: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin astrometrik parametrelerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden tayin ettikleri bulgular ile karşılaştırması: (a) ve (b) panellerinde ortalama öz hareket bileşenleri, (c) panelinde kümelere ait ortalama trigonometrik paralaks verileri, (d) panelinde ise ortalama trigonometrik paralakslarından hesaplanan uzaklıklar yer almaktadır. Hata barları yeşil çizgilerle gösterilmiştir. 114

Şekil 5.2: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin astrofizik parametrelerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden tayin ettikleri parametreler ile karşılaştırması: (a) panelinde ortalama renk artıkları (b) panelinde eş-yaş eğrilerinden elde edilen ortalama uzaklıklar, (c) panelinde açık kümelerin ortalama yaşları karşılaştırılmıştır. Çapraz siyah çizgiler eşit değerleri (birebir çizgisi) temsil eder. 116

Şekil 5.3: İki çalışmada açık kümelerde radyal hız ölçümü yapılmış yıldız sayılarının küme sırasına göre birikimli dağılımları. Mavi çizgi tez çalışmasını, kırmızı çizgi ise Tarricq ve diğ.'nin (2021) çalışmasındaki yıldız sayısını temsil etmektedir. 119

Şekil 5.4: Tez çalışmasında ve Tarricq ve diğ.'nin (2021) kataloğunda eşleşen 348 açık kümenin radyal hız karşılaştırması (üst panel) ve radyal hız farkları (alt panel). Kesikli mavi çizgiler standart sapmayı göstermektedir. Mavi dairelerin boyutları radyal hız ölçümlerinde kullanılmış yıldız sayılarına göre oluşturulmuştur. 119

Şekil 5.5: Literatürde farklı gök cisimleri kullanılarak hesaplanan *A* ve *B* Oort sabitlerinin yıllara göre değişimi. Mavi ve kırmızı daireler, sırasıyla, *A* ve *B* katsayılarını, yeşil artı sembolü de tez çalışmasında elde edilen sonuçları göstermektedir. Paneldeki kesikli çizgiler literatürdeki *A* ve *B* sabitlerine yapılan doğrusal fitleri temsil eder. 122

Şekil 5.6: Güneş'in gökyüzündeki yönelim noktası Herkül takımyıldızı doğrultusundaki kırmızı çarpı sembolüyle gösterilmiştir. 124

Şekil 5.7: Literatürde ve tez çalışmasında verilen LSR uzay hız bileşenleri kullanılarak hesaplanan Güneş'in Galaktik koordinat sistemindeki yönelim doğrultuları. Yeşil daireler ve kırmızı yıldız sembolü, sırasıyla, Tablo 5.2'de verilen LSR değerlerinden ve tez çalışmasındaki açık kümelerden hesaplanmış Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultularını göstermektedir (a). Literatür ve tez çalışmasındaki medyan değerler ile Vega yıldızı ve Jaschek ve Valbousquet'nin (1992) önerdiği Güneş'in yönelim doğrultuları (b). 125

Şekil 5.8: Tez çalışmasında elde edilen toplam uzay hız dispersiyonlarıyla küme yaşları arasındaki ilişki (a). Kırmızı daire ve yeşil üçgen sembolleri, sırasıyla, bu çalışma

ile Cox'un (2000**)** kinematik bağıntısından hesaplanan verileri göstermektedir. Siyah eğri verilere uydurulan üstel ifadeyi temsil etmektedir. İki kinematik yaş bağıntısından hesaplanan yaş farkları alt panelde gösterilmiştir (b). 128

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 2.1: Soubiran ve diğ.'nin (2018) kataloğunda yaşları iyi bilinen açık kümlerin silindirik koordinat sisteminde Galaksi merkezine indirgenmiş uzay hızları ve dispersiyonları. 41

Tablo 3.1: *Gaia* DR3 veri tabanındaki kaynakların istatistiği. 45

Tablo 3.2: İnce disk, kalın disk ve halo popülasyonlarının ait yıldızların Güneş civarındaki oranları (X), hız dispersiyonları (σ_U, σ_V, σ_W) ve V_{asym} asimetrik sürüklenme hızıdır (Bensby ve diğ., 2005). 63

Tablo 4.1: Trumpler 2 doğrultusunda tespit edilen 118,599 yıldızın G görünen parlaklığının bir fonksiyonu olarak hesaplanan fotometrik belirsizlikleri. N, G parlaklık aralığına düşen yıldız sayılarını, σ_G, $\sigma_{GBP-GRP}$, sırasıyla, G ve G_{BP}-G_{RP} parlaklık ve renk indekslerindeki ortalama belirsizlikleri ifade etmektedir. 71

Tablo 4.2: Farklı yaş gruplarındaki açık küme verilerinden hesaplanan A ve B Oort sabitleri. Burada N küme sayısı, X, Y, Z açık kümelerin Güneş merkezli kartezyen koordinat sistemindeki medyan uzaklıkları, dV/dR hız gradyenti, A ve B Oort sabitleridir. 94

Tablo 4.3: Farklı yaş gruplarındaki açık kümeler ile tüm açık kümeler için tayin edilmiş LSR değerleri ve korelasyon katsayıları. 98

Tablo 4.4: Farklı yaş gruplarındaki açık kümeler ile tüm açık kümeler için tayin edilmiş LSR değerleri ve korelasyon katsayıları. Tablodaki U ve V uzay hız bileşenlerinin alt indisinde yer alan "1" sayısı diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış hızları göstermektedir. 99

Tablo 4.5: Farklı kriterler altında sınıflanan açık kümelerden hesaplanan Güneş'in uzay hız bileşenleri, Güneş'in toplam uzay hızı ve Güneş'in yönelim doğrultusu. 101

Tablo 4.6: Uzay hız yanlılıklarından arındırılmış 375 açık kümenin uzay hız bileşenleri ve hatalarına ait aralıklar ile medyan hız hataları. 101

Tablo 4.7: Sekiz Galaktik boylam aralığındaki açık kümelerin uzay hız dispersiyonları ve medyan yaşları. 103

Tablo 4.8: Beş yaş grubundaki açık kümelerin medyan yaşları ve uzay hız dispersiyonları. 105

Tablo 5.1: Literatürde farklı gök cisimleri kullanarak hesaplanan A ve B Oort sabitleri. 121

Tablo 5.2: Farklı gök cisimleri kullanarak hesaplanan LSR değerleri. 123

SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ

Simgeler **Açıklama**

Å : Angström

A, B : Oort sabitleri (km/sn/kpc)

AF : Astrometrik alan

A_V : *V* bandındaki sönümleme miktarı (kadir)

A_G : *G* bandındaki sönümleme miktarı (kadir)

b : Galaktik enlem (derece)

b_A : Güneş doğrultusunun Galaktik enlemi (derece)

B-V : *B-V* renk indeksi (kadir)

Ca II : İyonize kalsiyum elementi

d : Güneş'e uzaklık (pc)

D : İnce Disk

E(B-V) : *B-V*'nin renk artığı (kadir)

$E(G_{BP}-G_{RP})$: G_B-G_R renk indeksindeki renk artığı (kadir)

f_0 : Merkezi yıldız yoğunluğu

f_{bg} : Zemin yıldız yoğunluğu

[Fe/H] : Demir bolluğu (dex)

G : *Gaia G* fotometrik bandı (kadir)

G_{BP} : *Gaia* G_{BP} fotometrik bandı (kadir)

G_{RP} : *Gaia* G_{RP} fotometrik bandı (kadir)

G_{BP}-G_{RP} : *Gaia* G_B-G_R renk indeksi (kadir)

H : Halo

l : Galaktik boylam (derece)

l_A : Güneş doğrultusunun Galaktik boylamı (derece)

L2 : Lagrange 2 noktası

log *g* **:** Yüzey çekim ivmesi (cgs)

$M_{\odot}$ **:** Güneş kütlesi (kg)

[M/H] **:** Ağır element bolluğu

M_V **:** Mutlak parlaklık (kadir)

R **:** Tayfsal çözünürlük

P **:** Bir yıldızın kümeye üyelik olasılığı (%)

r **:** Küme merkezinden uzaklık (dakika)

r_c **:** Kümenin etkin yarıçapı (dakika)

R_0 **:** Güneş'in Galaksi merkezine uzaklığı (kpc)

t **:** Yaş (yıl)

S_{top} **:** Toplam uzay hızı (km/sn)

TD **:** Kalın disk

T_{eff} **:** Etkin sıcaklık (K)

T_P **:** Yörünge periyodu (Myıl)

(*U, V, W*) **:** Uzay hızı bileşenleri (km/sn)

$(U, V, W)_{\odot}$ **:** Güneş'in uzay hız bileşenleri (km/sn)

V **:** Görünen parlaklık (kadir)

V_r **:** Radyal hız (km/sn)

V_t **:** Teğet hız (km/sn)

V_{asym} **:** Asimetrik sürüklenme hızı (km/sn)

$(X, Y, Z)_{\odot}$ **:** Güneş merkezli Kartezyen koordinat sistemi (pc)

Z **:** Ağır element bolluğu

$Z_{\odot}$ **:** Güneş'in Galaktik düzlemden yüksekliği (pc)

z_{max} **:** Galaktik düzlemden dik uzaklık (pc)

α_{2000} **:** Sağ açıklık (derece)

χ **:** Ki-kare değeri

δ_{2000} : Dik açıklık (derece)

γ_V : Difüzyon sabiti

λ : Dalgaboyu (Å)

$\Delta\lambda$: Bant genişliği (Å)

μ : Uzaklık modülü (kadir)

$\mu_\alpha \cos\delta$: Sağ açıklıktaki öz hareket bileşeni (mas/yıl)

μ_δ : Dik açıklıktaki öz hareket bileşeni (mas/yıl)

v_0 : Başlangıç hızı (km/sn)

VPD : Vektör Nokta Diyagramı (Vector Point Diagram)

ρ : Yıldız yoğunluğu

σ_c : Küme üyesi yıldızların gerçek öz hareket dispersiyonu (km/sn)

$(\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W)$: Uzay hız bileşenlerine ait hız dispersiyonları (km/sn)

σ_{Top} : Toplam uzay hız bileşenlerine ait dispersiyon (km/sn)

τ : Kinematik yaş (Gyıl)

ϖ :Trigonometrik paralaks (mas)

Kısaltmalar	Açıklama
ASTRO	**:** Astrometrik Araç
CCD	**:** Charge Coupled Device
COBE	**:** Cosmic Background Explorer
COCD	**:** Catalog of Open Cluster Data (Açık Küme Veri Kataloğu)
CMD	**:** Colour Magnitude Diagram (Renk-parlaklık diyagramı)
DAML02	**:** Dias ve ekibinin 2002 yılında oluşturdukları açık küme kataloğu
DIONYSOS	**:** Disc Optical Near-Infrared Stellar Object Spectroscopy
ESA	**:** Europen Space Agency
ESO	**:** Europen Southern Observation
Gaia	**:** Global Astrometric Interferometer for Astrophysics
Gyıl	**:** Milyar yıl
HR	**:** Hertzsprung-Russell
km	**:** Kilometre
kpc	**:** Kiloparsek
mas	**:** Mili yay saniyesi
Myıl	**:** Milyon yıl
MWSC	**:** Milkyway star clusters (Samanyolu açık kümeleri)
NGC	**:** New General Catalogue (Yeni Genel Katalog)
PARSEC	**:** Padova And Trieste Stellar Evolution Code
pc	**:** Parsek
PPMXL	**:** Position and Proper Motion Extended-L
Python	**:** Python Programlama Dili
RAVE	**:** Radial Velocity Experiment **(**Radyal Hız Deneyi)
RVS	**:** Radial Velocity Spectrum (Radyal Hız Tayfçekeri)
SDSS	**:** Sloan Digital Sky Survey (Sloan Sayısal Gökyüzü Taraması)

SIMBAD **:** Set of Identifications, Measurements and Bibliography for Astronomical Data

sn **:** Saniye

S/N **:** Sinyal/Gürültü

UCAC **:** USNO CCD Astrograph Catalogue

UPMASK **:** Yıldız Kümelerinde Denetimsiz Fotometrik Üyelik Ataması (Unsupervised Photometric Membership Assignment in Stellar Clusters)

VLT **:** Very Large Telescope (Çok Büyük Teleskop)

WEBDA **:** Web Database for Galactic Open Cluster (Açık Kümeler için Ağ Veri Tabanı)

ZAMS **:** Zero Age Main Sequence (Sıfır Yaş Anakolu)

2MASS **:** Two Micron All-Sky Survey (İki Mikron Gökyüzü Taraması)

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seval TAŞDEMİR

GÜNEŞ CİVARINDAKİ AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİK ANALİZI

İstanbul Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Astronomi ve Uzay Bilimleri Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Selçuk BİLİR

Bu tez çalışmasında, Güneş komşuluğunda bulunan açık kümeler kullanılarak Galaksi diskinin kinematik yapısı araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Güneş merkezli 1.1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde yer alan 422 açık küme seçilerek kümeler doğrultusundaki yıldızların *Gaia* DR3 kataloğundaki fotometrik, astrometrik ve tayfsal verileri bir arada değerlendirilmiştir. Açık kümelerin astrometrik ve astrofizik parametrelerinin belirlenmesinde *UPMASK* programı kullanılmış ve kümeye üyelik olasılığı 0.5'den büyük yıldızlar dikkate alınarak açık kümelerin ortalama öz hareket bileşenleri, trigonometrik paralaksları ve radyal hızları tayin edilmiştir. Astrofizik parametrelerin tayininde PARSEC eş-yaş eğrileri dikkate alınarak anakol çakıştırma yöntemiyle açık kümelerin renk artığı, uzaklık, metal bolluğu ve yaş parametreleri eş zamanlı tayin edilmiştir. Parametre dejenerasyonluğunu en aza indirebilmek için tayfsal yöntemler ile metal bolluğu tayin edilen 196 açık kümenin demir bollukları literatürden alınmıştır. İncelenen açık kümelerin uzaysal dağılımlarından itibaren Galaktik düzlem üzerindeki yoğunlukları Σ=111.01 kpc^{-2} ve Güneş'in Galaktik düzlemden dik yüksekliği de $Z_{\odot}$ = +16 pc olarak hesaplanmıştır. Kinematik analizlerde Güneş civarını temsil eden d = 1 kpc içinde bulunan 375 açık kümenin uzay hız bileşenleri *GALPY* yazılımı kullanılarak hesaplanmıştır. Kinematik ve astrofizik parametrelerin bir arada değerlendirilmesi neticesinde Oort sabitleri (A, B) ile yerel

durağanlık standardı (LSR) değerleri küme yaşlarının bir fonksiyonu olarak hesaplanmış ve Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultusu tayin edilmiştir. Bunun yanı sıra, kümelerin uzay hız bileşenlerine ait dispersiyonlarıyla birlikte PARSEC eş-yaş eğrilerinden hesaplanan yaşları dikkate alınarak yeni bir kinematik yaş bağıntısı elde edilmiştir. Tez çalışmasında incelenen, açık kümelerin çok boyutlu analizleri neticesinde, Güneş civarındaki temel kinematik parametreler *Gaia* uydusunun son veri sürümü kullanılarak güncellenmiştir.

Temmuz 2024, 180 sayfa.

Anahtar kelimeler: Açık Kümeler, Güneş Civarı, Kinematik

SUMMARY

M.Sc. THESIS

THE KINEMATIC ANALYSIS OF OPEN CLUSTERS IN SOLAR NEIGHBOURHOOD

Seval TAŞDEMİR

İstanbul University

Institute of Graduate Studies in Sciences

Department of Astronomy and Space Sciences

Supervisor: Prof. Dr. Selçuk BİLİR

In this study, the kinematic structure of the galactic disc was investigated by utilising open clusters in the Solar neighbourhood. A total of 422 open clusters within a spatial volume of 1.1 kpc centred on the Sun were selected for the analyses. The photometric, astrometric and spectroscopic data of the stars in the direction of the open clusters were evaluated together with the *Gaia* DR3 catalogue. The *UPMASK* programme was employed to ascertain the astrometric and astrophysical parameters of the open clusters, while the mean proper motion components, trigonometric parallaxes and radial velocities of the open clusters were determined by considering the stars with a cluster membership of at least 0.5. In the determination of the astrophysical parameters, the colour excess, distance, metallicity and age parameters of the open clusters were determined simultaneously by using the main sequence fitting method, taking into account the PARSEC isochrones. In order to minimise the parameter degeneration, iron abundances of 196 open clusters whose metal abundances were determined by

spectroscopic methods were taken from the literature. From the spatial distribution of the open clusters, the densities on the Galactic plane were calculated as $\Sigma = 111.01$ kpc^{-2} and the distance from the Galactic plane as $Z_{\odot} = +16$ pc. In the kinematic analyses, the space velocity components of 375 open clusters within $d = 1$ kpc representing the vicinity of the Sun were calculated using the *GALPY* software. The combined evaluation of kinematic and astrophysical parameters resulted in the calculation of Oort constants (*A, B*), local standard of rest (LSR) values as a function of cluster ages, and the Solar apex. Furthermore, a new kinematic age relation was obtained by taking into account the dispersions of the space velocity components of the oprn clusters and the ages calculated from the PARSEC isochrones. The results of the multidimensional analyses of the open clusters studied in this thesis have led to the updating of the basic kinematic parameters in the vicinity of the Sun, using the latest data realese of the *Gaia* satellite.

July 2024, 180 pages.

Keywords: Open Clusters, Solar Neighbourhood, Kinematic

1. GİRİŞ

Gökyüzü her zaman insanın hayal gücünü geliştirmiştir. Eski uygarlıklardan günümüze kadar ilham kaynağı olarak hizmet etmiş, parıldayan yıldızların ötesindeki evren hakkındaki keşfetme arzusunu ateşlemiştir. Gökyüzündeki her parlak nokta bir yıldız olmamakla birlikte galaksilerden yıldız kümelerine ve ötesine uzanan çok çeşitli astronomik nesneler bulunmaktadır. Yıldızlar ve yıldızlar arası ortamdan oluşan farklı tür ve boyutlu galaksiler, merkezlerinde süper kütleli karadelikler, yıldız kümeleri ve bulutsular ile farklı kütlelerdeki trilyonlarca yıldıza ev sahipliği yaparlar. Galaksilerin yapı taşları yıldızlar olup yıldızlar arası ortamdaki moleküler bulutların çökmesiyle oluşan çok sayıda yıldız kümesi zamanla kütleçekimsel etkileşimlerle Galaksi içine dağılır.

Birbirlerine zayıf kütleçekim kuvvetiyle bağlanan yıldızların bir araya gelerek oluşturduğu yıldız kümeleri, yıldızların evrimi ve galaksilerin oluşumuyla evrimine büyüleyici bir bakış açısı sunar. Yıldız kümeleri içerdikleri yıldız sayısı ve biçimlerinden dolayı açık ve küresel kümeler olmak üzere iki gruba ayrılır. Küresel kümeler, milyarlarca yıl yaşında, metalce fakir ve genellikle galaksilerin halo/şişkin bölge bileşenlerinde bulunan yıldız sayı yoğunluğu yüksek, küresel şekilli yapılardır. Açık kümeler ise galaksilerin disk ve spiral kolları boyunca uzanan, genç, metalce zengin ve göreceli olarak daha az yıldıza sahip, yaygın şekilli gök cisimleridir **(**Friel, 2013).

Açık yıldız kümeleri, büyüleyici güzellikleri, bilimsel önemleri ve esrarengiz doğalarıyla çağlar boyunca gökbilimciler için bir hayranlık kaynağı olmuştur. Bu yıldız toplulukları, gece gökyüzüne bakan eski uygarlıklardan en ileri teknolojiyle donanmış günümüz gökbilimcilerine kadar ilgi çekerek ve sayısız nesiller boyunca izleri takip edilerek astronomik keşiflerin tarihsel dokusuna önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Bir zaman kapsülü görevi gören açık kümeler, evrenin sırlarını barındırarak galaksi oluşumunun ilk aşamalarına ve milyarlarca yıl boyunca Samanyolu'nu şekillendiren etkilere dair de bilim insanlarının yolunu aydınlatan bir fener tutmaktadır.

Açık kümeler üzerine yapılan tarihsel araştırmalara göre, insanlara yön bulma rehberi olarak hizmet ettikleri eski uygarlıklar ile ilişkileri ortaya çıkmıştır. Teleskobun icadından önce, gece gökyüzünün gözlemlendiği zamanlarda bile açık kümeler insanların dikkatini çeken göksel mücevherler olarak ortaya çıktılar. Görece parlak ve yakın olan açık kümeler gece gökyüzünde

kolaylıkla fark edilebilmekteydi. Eski topluluklar açık kümeleri gökyüzünün zemininde göze çarpan yıldız desenleri olarak gözlemlediler ve bu parlak yıldız desenlerinden ilham alarak günümüzde mitoloji adını verdiğimizi hikayeleri ürettiler. Buna bir örnek olarak "yedi kız kardeş" ya da "Ülker" olarak bilinen Pleiades (Messier 45) açık kümesi verilebilir (bkz. **Şekil 1.1**).

Şekil 1.1: "Ülker" olarak bilinen Pleiades açık kümesi[1].

Bu küme, ismini mitolojideki dev (titan) Atlas ve deniz perisi Pleione'nin yedi kızından almaktadır. Hikâyeye göre Avcı (Orion) kız kardeşleri takip etmektedir ve Zeus, kız kardeşleri korumak için onları yıldızlara dönüştürerek gece gökyüzüne yerleştirmiştir. Avcı buna rağmen hedefinden vazgeçmemiş ve gökyüzündeki bir takımyıldıza dönüşerek yedi kız kardeşi kovalamaya devam etmiştir. Yedi kız kardeşin hikayesi, eski Yunanlıların gece gökyüzünde gözlemledikleri yıldız desenlerini açıklamak için hikayeler üretmeye olan tutkularını yansıtan bir sevgi, koruma ve dönüşümün hikayesidir. Tarih boyunca çeşitli medeniyetler bu nesnelerin farklı görünümünden etkilenerek sözlü ve yazılı edebiyatın birçok alanında açık kümeleri konu olarak işlemişlerdir. Ülker takımyıldızına göksel tanrılar olarak saygı duyan eski Mısırlılardan,

[1] https://hubblesite.org/contents/media/images/2004/20/1562-Image.html?Topic=104-stars-and-nebulas&keyword=pleiades

yıldız kataloglarına yıldızların konumlarını titizlik ile kaydeden Çinli gökbilimcilere kadar, açık kümeler insanlığı büyüleyen bir ilham kaynağına dönüşmüştür.

Teleskobun keşfiyle birlikte modern astronominin doğumuna devrim niteliğinde bir adım atılmıştır. Galileo Galilei gibi öncülerin teleskoplarını gökyüzüne çevirerek açık kümelerin ilk ayrıntılı gözlemlerini yakaladığı dönemde, bu göksel oluşumların doğası ve önemi hakkında tartışmalara ve meraklara yol açarak gelecekteki araştırmaların da önü açılmıştır. Teknolojideki ilerlemeler ve daha güçlü teleskopların geliştirilmesi, açık kümelerin derinlemesine incelenmesine olanak sağlamıştır. Teleskopların sunduğu artan büyütme ve çözünürlük, bu kümelerin gerçek doğasını yıldız toplulukları olarak ortaya çıkardı ve onların sadece bulutsu yapılar olduğu yönündeki eski düşünceyi de ortadan kaldırdı.

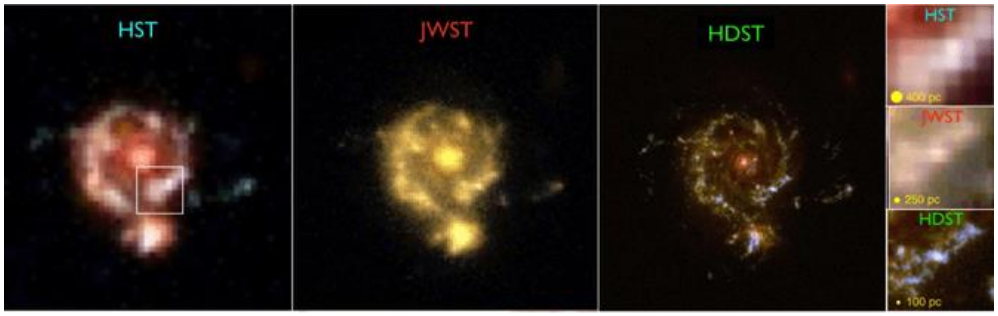
18. yüzyılda William Herschel ve Charles Messier gibi gökbilimcilerin yaptıkları gözlemler, açık kümeleri sistematik olarak gözlemleyip kataloglamaya, bunları ayrı ve bilimsel açıdan farklı ve önemli gök cisimleri olarak tanımaya sevk etti. Charles Messier, kuyruklu yıldızları keşfetme arayışı sırasında çok sayıda açık kümeyi titizlikle kataloglamış ve onları Messier nesneleri olarak sınıflamıştır (Şekil 1.2). Bu kataloglar, William Herschel'in çığır açan keşifleriyle birleştiğinde, açık kümelere ve onların evrenin gizemlerini çözmedeki kritik rollerine ilişkin anlayışın temelini oluşturmuştur (Jones, 1991).

Zamanın akışı insanlığı 20. yüzyılın ortalarına taşırken, açık küme çalışmalarının tarihsel gelişiminde de önemli bir dönem ortaya çıkmıştır. Daha güçlü teleskopların devreye girmesi ve teknolojinin gelişmesiyle paralel olarak gözlem tekniklerinin ve hassasiyetlerinin artması benzeri görülmemiş bir keşif çağını başlatmıştır. Yeni geliştirilen teknik donanımları kullanan gökbilimciler, açık kümelerdeki yıldız evriminin inceliklerini bu dönemde araştırmaya başlamıştır. Modern çağda *Hubble* ve *Gaia* uzay teleskoplarının devreye girmesiyle birlikte kümelerin sönük yıldızlarını içerecek şekilde gözlemler gerçekleştirilmiştir. Uzay tabanlı teleskoplardaki gelişmiş cihazlar, gök bilimcilerin açık kümelerdeki yıldızların konumlarını ve hareketlerini hassas bir şekilde ölçmelerine olanak tanıyarak, açık kümelerin oluşumu, evrimi ve varoluşlarını yöneten karmaşık dinamiklerinin ortaya çıkartılmasında önemli bir rol oynamıştır.

Şekil 1.2: Charles Messier'in kataloglamış olduğu 110 Messier gök cismi[2].

Ayrıca, son yıllarda *James Webb* Uzay Teleskobu'nun da devreye girmesiyle açık kümelerin detaylı analizleri için büyük veri setleri sağlanması beklenmektedir (Şekil 1.3). Bu teknolojik gelişmeleri iyileştirilmiş veri analizi teknikleri ve teorik modeller ile birleştiren araştırmacılar, açık kümeler ve Samanyolu'nun evrimi üzerindeki analizlerini derinleştirmektedir.

Şekil 1.3: Geçmişten günümüze gökyüzü gözlemlerinin evrimi[3].

[2] https://www.mediastorehouse.com.au/science-photo-library/space/messier-objects-set-6426913.html
[3] https://phys.org/news/2015-04-james-webb-future-high-definition-telescope.html#google_vignette

Açık yıldız kümeleri, yıldızların yaşam döngüsüne bir pencere sunan büyüleyici nesnelerdir. *Gaia* uydusu ve yer tabanlı gözlemevleri gibi ileri teknolojilerin kullanılması sayesinde gökbilimciler bu kümeleri ayrıntılı bir şekilde inceleyebilmektedir. Açık kümeler üzerine yapılan araştırmalar yalnızca yıldızların evrimi konusunda literatürü zenginleştirmek ile kalmayıp aynı zamanda Samanyolu'nun yapısı ve oluşum tarihi hakkındaki araştırmalara da katkıda bulunmaktadır. Açık yıldız kümeleri, yıldız evrimi ve Galaktik dinamikler ile ilgili temel sorulara ışık tutma potansiyelleri nedeniyle yüzyıllardır gökbilimcilerin ilgisini çekmiştir. Galaksiler içindeki açık küme dağılımlarının araştırılması, kimyasal bileşimlerin hassas analizleriyle birleştiğinde, açık kümelerin Galaksi'nin evrimin hem tanığı hem de mimarı olarak nasıl hareket ettiğinin bütünsel bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Bilim insanları, bu kümelerin özelliklerini ve dinamiklerini inceleyerek yıldızların oluşum mekanizmaları, evrimlerini yönlendiren süreçler ve yıldızlar ile çevreleri arasındaki etkileşimler hakkında fikir sahibi olmaktadır. Kümelerin üye yıldızları aynı koşullar altında oluştukları için konum, öz hareket, kimyasal bileşim ve yaş bakımından birbirleriyle benzerlik gösterirken, kütlelerinin farklı olması yıldız evrimi alanında çalışan araştırmacılar için oldukça önemli araçlardır **(**Castro-Ginard, 2020**)**. Açık kümelerin tarihsel serüveni, insan merakıyla astronomik bilginin gelişen sınırları arasındaki sürekli etkileşimi yansıtan dinamik bir yapı olarak varlığını sürdürmekte olup bu yıldız topluluklarının derinliklerine bakıldığında evrenin sınırsız doğasını ve içinde keşfedilmeyi bekleyen birçok gizemi barındırdığı görülmektedir.

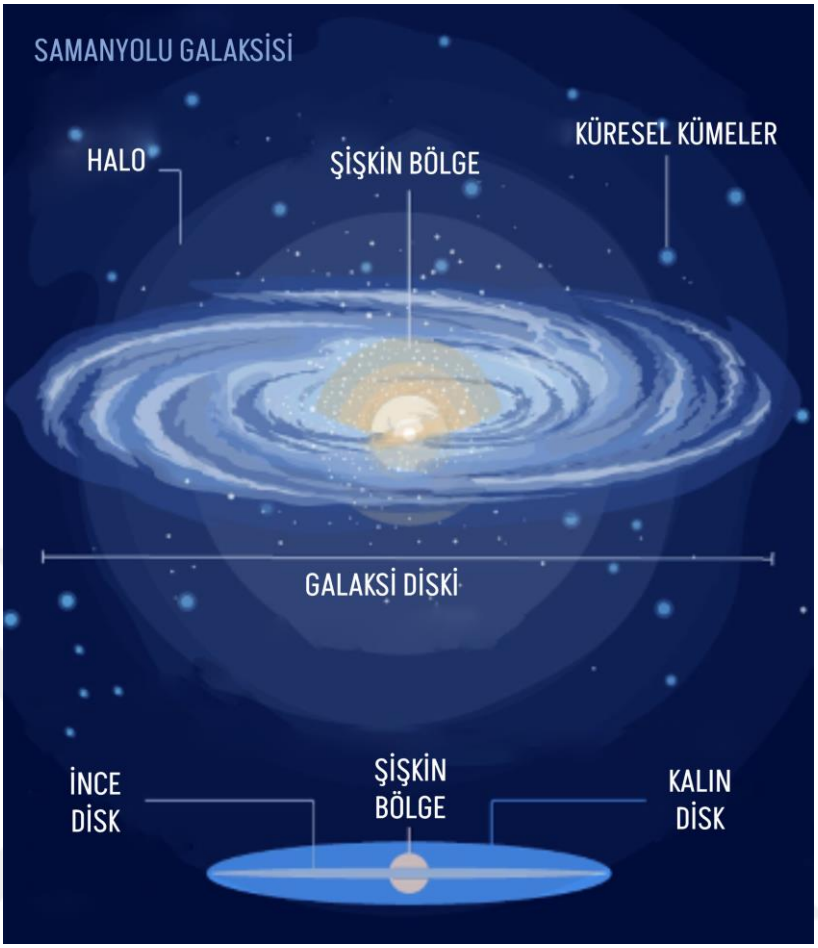
Bu tez çalışmasında, Güneş civarındaki kinematik yapının ve özelliklerin ortaya çıkartılabilmesi için, *Gaia* DR3 verileriyle (Gaia işbirliği, 2023) yapısal ve astrofiziksel parametreleri daha doğru ve duyarlı şekilde belirlenmiş ve Güneş'ten itibaren d=1 kpc uzay hacmi içinde bulunan açık kümelerin incelenmesi hedeflenmiştir.

2. GENEL KISIMLAR

Kuzey yarım küreden gece gökyüzüne yaz aylarında bakıldığında, bir uçtan diğer uca doğru uzanan parlak yay görünümlü yapı Samanyolu'nun bir parçasıdır. Samanyolu biçimsel olarak SBbc tipi çubuklu bir spiral galaksi olup, 30 kpc uzunluğa ve birkaç kpc kalınlığa sahiptir. Güneş, Samanyolu'nun merkezinden yaklaşık 8 kpc uzaklıkta ve saatte 240 km'lik bir hız ile Galaksi merkezi etrafında çember bir yörüngede hareket etmektedir (Sparke ve Gallagher, 2007). Galaksi'nin yapısı ve evriminin anlaşılmasında Samanyolu'nun temel bileşenleri olan şişkin bölge, yıldızlar arası ortam, ince disk, kalın disk ve halo yapılarının fiziksel özelliklerinin ortaya çıkartılması önemlidir (Şekil 2.1). Galaksi'yi oluşturan bileşenlerin özellikleri farklı araştırmacılar tarafından incelenmiş ve yapıları hakkında bilgiler elde edilmiştir (Bahcall ve Soneira, 1980**;** Gilmore ve Reid, 1983; Robin ve diğ. 1995; Buser ve diğ., 1998; 1999; Karaali ve diğ., 2004; Bilir ve diğ., 2006a, b; 2008**,** Juric ve diğ. 2008; Freeman, 2012).

Şişkin bölge, Galaksi'nin merkezinden itibaren yaklaşık 2 kpc yarıçapında, basık küre biçimli parlak bir bileşendir. Geniş bir metal bolluğu aralığındaki (-1 < [Fe/H] (dex) < 1) yaşlı ve genç nesnelerden oluşmaktadır. Şişkin bölge, yoğun yıldızlar arası maddenin sebep olduğu sönümlemeden etkilendiğinden, Galaksi'nin bu bileşeni, elektromanyetik tayfın optik dalga boylarında yeterince geçirgen değildir. Kinematik analizler, şişkin bölgedeki yıldızların Galaksi merkezi etrafında ortalama 60 km/sn'lik hızla döndüğünü ve Galaktik düzleme dik doğrultuda ölçülen *W* uzay hız bileşenine ait hız dispersiyonunun da ortalama 120 km/sn olduğunu göstermektedir (Freeman, 2012).

Metalce zengin (-0.5 < [Fe/H] dex) ve genç/orta yaşlı (< 10 Gyıl) yıldızlardan oluşan ince disk bileşeni, Galaktik düzlem etrafında hemen hemen simetrik bir dağılım göstermektedir. Uzaysal dağılımı bakımından yıldızlar arası ortam bileşenini de içine alan ince diskin uzunluk ve yükseklik ölçekleri, sırasıyla, 2-4 kpc ve 200-350 pc aralıklarındadır **(**Bilir ve diğ., 2006a,b; 2008; Yaz Gökçe ve diğ., 2015**).** Galaksi merkezine göre çember yörüngelerde hareket eden ince disk yıldızlarının Güneş civarındaki tipik hızları yaklaşık 220 ile 240 km/sn arasındadır **(**Bovy, 2015**).** Galaksi diskinin araştırılmasında kullanılan en önemli gök cisimleri açık kümelerdir. Özellikle Galaktik düzlem civarında bulundukları için Samanyolu'nun spiral yapısının ortaya çıkartılmasında Galaksi diskinin yapı, oluşum ve evriminin araştırılmasında doğal astrofizik laboratuvarlar olarak kabul edilmektedir.

Şekil 2.1: Samanyolu'nun dıştan görünüşünün temsili bir resmi[4].

Gilmore ve Reid'in (1983**)** Güney Galaktik kutup doğrultusundaki SA 141 yıldız alanında gerçekleştirdikleri yıldız sayım yöntemiyle Samanyolu'nun ince disk ile halo bileşenleri arasında uzaysal dağılıma sahip bir bileşen olarak keşfedilen kalın disk, Galaksi diskinin sıcak bileşeni olarak kabul edilmektedir. Galaktik düzleme dik doğrultuda 4 kpc uzaklığa kadar erişebilen kalın diskin uzunluk ve yükseklik ölçekleri, sırasıyla, 2-4 kpc ve 0.5-1 kpc aralıklarındadır (Karaali ve diğ., 2004, Bilir ve diğ., 2006b; 2008). İnce disk yıldızlarına göre daha yaşlı ($8 < t$ (Gyıl) < 12) ve metalce daha fakir ($-1.2 <$ [Fe/H] (dex) < -0.5) olan kalın disk yıldızlarının Galaksi merkezine göre ortalama dönme hızları 180 km/sn'dir **(**Chiba ve Beers, 2000; Gilmore ve diğ., 2002)**.**

[4] https://www.wired.com/story/the-milky-ways-stars-reveal-its-turbulent-past/

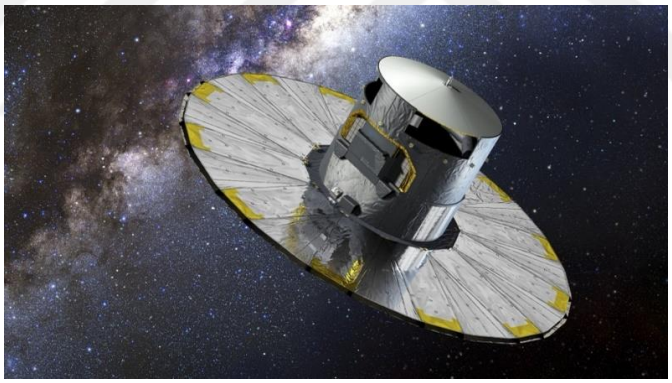
Halo, Galaksi'nin en dış kısmındaki bileşendir. Metalce fakir küresel kümeler ve yaşlı alan yıldızlarından oluşan bu bileşendeki nesneler, Galaksi merkezi etrafında oldukça basık yörüngelerde hareket ederler. Bu nedenle yörüngelerinin Galaktik düzlemle kesişmeleri neticesinde Güneş komşuluğunda Galaksi diskini ziyaret eden az sayıda metalce fakir yıldız bulunmaktadır (Buser ve diğ., 1998; 1999; Şahin ve Bilir, 2020). Galaksi'nin metalce en fakir yıldızları halo popülasyonunun üyeleridir. Samanyolu'nun oluşumuyla hayatlarına başlayan halo yıldızları Galaksi kadar yaşlıdır (Freeman ve Hawthorn, 2002). Galaksi halosu iç ve dış halo olarak iki kısımda incelenir (Carollo ve diğ., 2007). Galaktik haloda yer alan küresel kümelerin incelenmesiyle tüm küresel kümelerin aynı yaşta olmadıkları belirlenerek, halonun çok sayıda metalce fakir cüce galaksilerin bir araya gelerek yığışması sonucunda oluştuğu ileri sürülmüştür (Searle ve Zinn, 1978).

2.1 *GAIA* UYDUSU

Gaia, (Global Astrometric Interferometer for Astrophysics), Avrupa Uzay Ajansı (ESA) tarafından 19 Aralık 2013 tarihinde Soyuz-Fregat roketiyle Dünya'dan 1.5 milyon kilometre uzaklıktaki yörüngeye oturtulan bir uzay teleskobudur. *Gaia* uydusu öncelikli olarak yıldızların kimyasal kompozisyonu ve uzay hareketlerini saptamak suretiyle Samanyolu'nun günümüze kadarki en detaylı ve son derece hassas üç boyutlu bir haritasını oluşturmak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede Samanyolu'nun yapısına, oluşumuna ve evrimine dair olan gizeme ışık tutmayı hedeflemektedir. *Gaia* uydusu, Samanyolu ve onu çevreleyen Yerel Grup'taki bir milyardan fazla nesnenin konumlarını, uzaklıklarını ve hareketlerini benzeri görülmemiş bir duyarlılık ile haritalamaktadır. İnsan gözünden yaklaşık 2.5 milyon kat daha sönük nesneleri gözlemleyebilen *Gaia* uydusu, görev süresi içerisinde her bir yıldızı en az 70 kez gözlemlemeyi hedeflemektedir (Gaia işbirliği, 2016a). Galaksi'deki yıldız sayısının neredeyse %1'lik bir kısmını oluşturan *Gaia* uydu verileri, bilim dünyasının evren anlayışınayeni bakış açıları sunmaktadır. Bu yeni bakış açıları sadece Samanyolu'nun kökeni ve bileşimiyle kalmayıp, öte-gezegenler, asteroitler ve değişen yıldızlar da dahil olmak üzere sayısız gök cisminin keşfedilmesine de olanak sağlamaktadır. Galaksi'deki yıldız sayımı Samanyolu'nun geçmişi, bugünü ve geleceğine dair öngörüler sunar ve aynı zamanda yerel grup için de önemli veriler sağlar.

Uydu gözlemleri, birçoğu Dünya benzeri büyüklükte ve ev sahibi yıldızlarının yörüngesinde yaşanabilir bölge içinde bulunan binlerce öte-gezegenin keşfedilmesiyle birlikte

sınıflandırılmasına da olanak sağlamıştır. Bu veriler keşfedilen uzak dünyaların potansiyel yaşanabilirliğini ve Dünya dışı yaşam arayışını incelemeyi amaçlayan gelecekteki görevlerin de önünü açmaktadır. *Gaia* uydusunun gerçekleştirdiği hassas fotometrik, astrometrik ve tayfsal ölçümler temel astrofiziksel olayların anlaşılabilmesinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Gökbilimciler yıldızların hareketlerini ve karanlık maddeyle etkileşimlerini inceleyerek Galaksi oluşumu ve evrimi modellerini geliştirmektedirler. Ayrıca *Gaia* uydusundan sağlanan veriler kütleçekimsel mercekleme olaylarının incelenmesine yardımcı olarak karanlık maddenin dağılımının araştırılmasını ve evrensel kütleçekiminin doğasına ilişkin anlayışın da geliştirilebilmesine fırsat sunmaktadır. Özünde, *Gaia*'nın mirası başlangıçtaki görev hedeflerinin ötesine geçmektedir. *Gaia* uydusundan sağlanan veriler, astrofizikte çığır açan keşiflerin yapılmasına, evrenin keşfedilmesine rehberlik etmeye ve gelecek nesil gökbilimcilere ilham vermeye devam etmektedir. Teknoloji ilerledikçe ve yeni görevler *Gaia*'nın temelleri üzerine inşa edildikçe, uydunun astronomi alanındaki etkisinin önümüzdeki yıllarda da sürmesi beklenmektedir (Şekil 2.2).

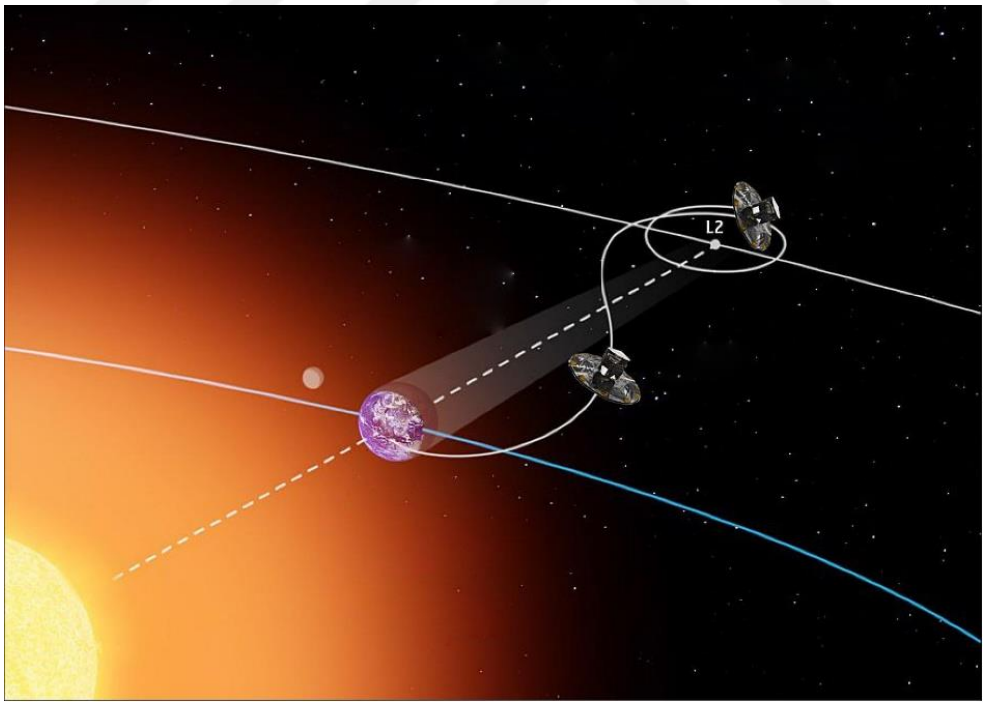

Şekil 2.2: *Gaia* uydusunun temsili görünümü.

Gaia uydusu gerçekleştirmiş olduğu gözlemleri periyodik zaman aralıklarında Dünya'ya ileterek buradaki araştırmacıların kullanımına sunmaktadır. Bu veri sürümleri Samanyolu'ndaki milyarlarca nesnenin fotometrik, astrometrik ve tayfsal ölçümlerinden oluşan zengin bir veri havuzu oluşturmakta ve her veri sürümü bir öncekinin üzerine inşa edilerek ölçümlerin duyarlılığını arttırarak veri tabanını genişletmektedir. 14 Eylül 2016 tarihinde ilk veri sürümünü yayımlayan *Gaia* uydusunun bugüne kadar *Gaia* DR1 (Gaia işbirliği, 2016b), *Gaia* DR2 (Gaia işbirliği, 2018), *Gaia* EDR3 (Gaia işbirliği, 2021) ve *Gaia* DR3 (Gaia işbirliği, 2023) olmak üzere toplam dört veri sürümü bulunmaktadır.

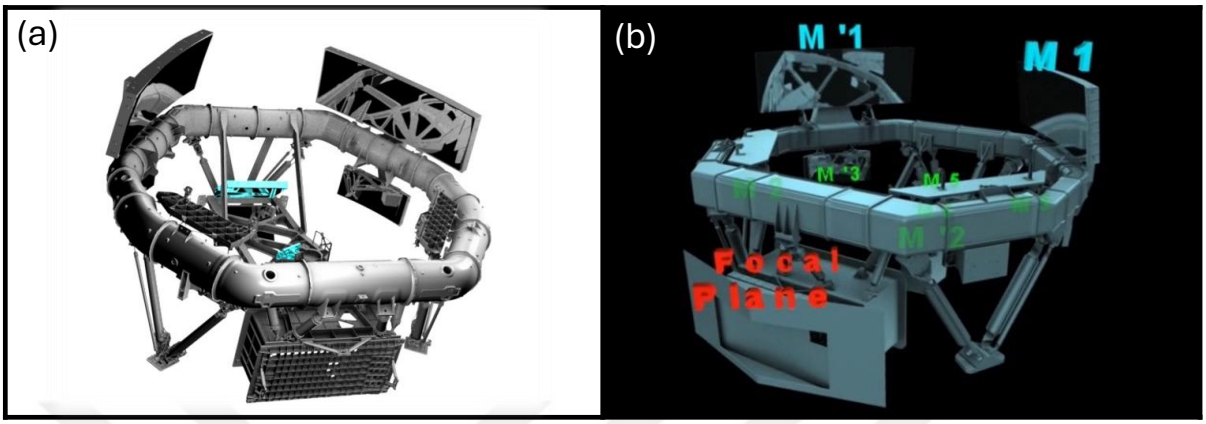
2.1.1 *Gaia* Uydusunun Yapısı

Modern uzay teknolojisinin olağanüstü bir başarısı olan *Gaia* uydusu, Samanyolu ve ötesine ilişkin bilimsel anlayışta devrim niteliğinde bir dizi etkileyici teknik özelliğe sahiptir. ESA tarafından 2013 yılında fırlatılan *Gaia*, Dünya'dan yaklaşık 1.5 milyon kilometre uzaklıktaki Güneş-Dünya-Ay sisteminin ikinci Lagrange noktasında (L2) bulunmaktadır (Şekil 2.3). Bulunduğu konum itibariyle yeryüzü atmosferinin olumsuz etkilerinden uzakta, ışık kirliliğinden arınmış bir şekilde Samanyolu'nu gözleyen *Gaia* uydusunun tespit edebildiği gök cisimlerinin parlak ve sönük limit kadirleri üzerinde bir sınırlaması vardır. *Gaia*'nın birincil görevi yıldızların konumlarını, uzaklıklarını ve hareketlerini hassas bir şekilde ölçmektir. Bunu için, belirli bir görünür parlaklık aralığındaki yıldızları gözlemlemek üzere tasarlanmıştır. *Gaia*, görsel bantta (*G*) yaklaşık 3 ile 21 kadir arasındaki Galaktik/Galaksi-dışı kaynakları fotometrik, astrometrik ve tayfsal yöntemler ile en az 70 kez gözlemektedir. Bu da *Gaia* uydusunun Samanyolu'nun yıldız nüfusunun önemli bir bölümünü kapsayan çok sayıda yıldız hakkında yüksek kalitede veri toplamasına olanak tanımaktadır.

Şekil 2.3: *Gaia* uydusunun konumu.

Gaia uzay teleskobu, 3.5 metre genişliğindedir. Üç kavisli ve üç düz aynadan oluşan teleskop, kaynaktan gelen ışığı 35 m'lik bir mesafe boyunca odaklar (Şekil 2.4a).

Şekil 2.4: Uydunun farklı iki açıdan şematik görünümü (Gaia işbirliği, 2016a).

Gaia bu eşi benzeri görülmemiş yıldız sayımını yaparken gökyüzünde daha geniş alanları tarayabilmek için farklı yönlere bakan iki özdeş, üç aynalı anastigmat bir teleskop olarak tasarlanmıştır (Gaia işbirliği, 2016a). Her teleskobun 0.7 m^2'lik ışık toplama alanı olan birincil aynası bulunmaktadır. Bu iki teleskop ortak bir odak düzleminde olup her teleskop dört özdeş ayna sisteminden oluşur. Bunlar M1'den başlayıp M4'e kadar numaralandırılmış bir dizi ayna grubudur. Ayrıca M5 ve M6 olarak adlandırılan 0.55 × 0.34 m boyutlarındaki iki ek ayna da her iki teleskoptan toplanan ışığın ortak bir odak düzlemine aktarılmasını sağlamaktadır (Şekil 2.4b).

Gaia uydusundaki aynaların uzay aracının içindeki sınırlı bir alanda etkin olarak çalışabilmesi hedeflendiğinden aynalar dikdörtgen şeklinde tasarlanmıştır. Fakat boyutları ve biçimleri birbirlerinden farklılık göstermektedir. Birincil M1 ve M'1 aynaları 1.46 × 0.51 m boyutunda ve içbükey olarak konumlandırılırken, ikincil aynalar (M2) dışbükey olup 0.35 × 0.16 m'dir. Buradan yansıyan ışıklar 0.65 × 0.28 m boyutundaki içbükey M3 aynalarına yansıtılır. Optik sistemin diğer parçaları olan 0.19 × 0.07 boyutlarındaki yatay M4 birleştirme aynaları, M5 ve M6 aynalarıyla (boyutlar 0.55 × 0.34 m) sistem tamamlanmaktadır (Şekil 2.4b). Uydudaki tüm aynalar yüksek yansıtıcılığa sahip ve 330 nm civarında geniş bir bant geçişi sağlayan korumalı gümüş elementiyle kaplıdır. Asimetrik optik sapmalar, kırınım görüntülerinde ve dolayısıyla ölçülen yıldız konumlarında küçük ama önemli kromatik kaymalara neden olur. Bu sistematik yer değiştirmeler, yer üstü veri işlemenin bir parçası olarak renk analizi kullanılarak kalibre

edilmiştir (Lindegren ve diğ., 2016). *Gaia* uydusundaki aynalar (M1, M2, M3, M4, M5 ve M6) ile ayrıştırma bileşeninin görevleri aşağıda listelenmiştir:

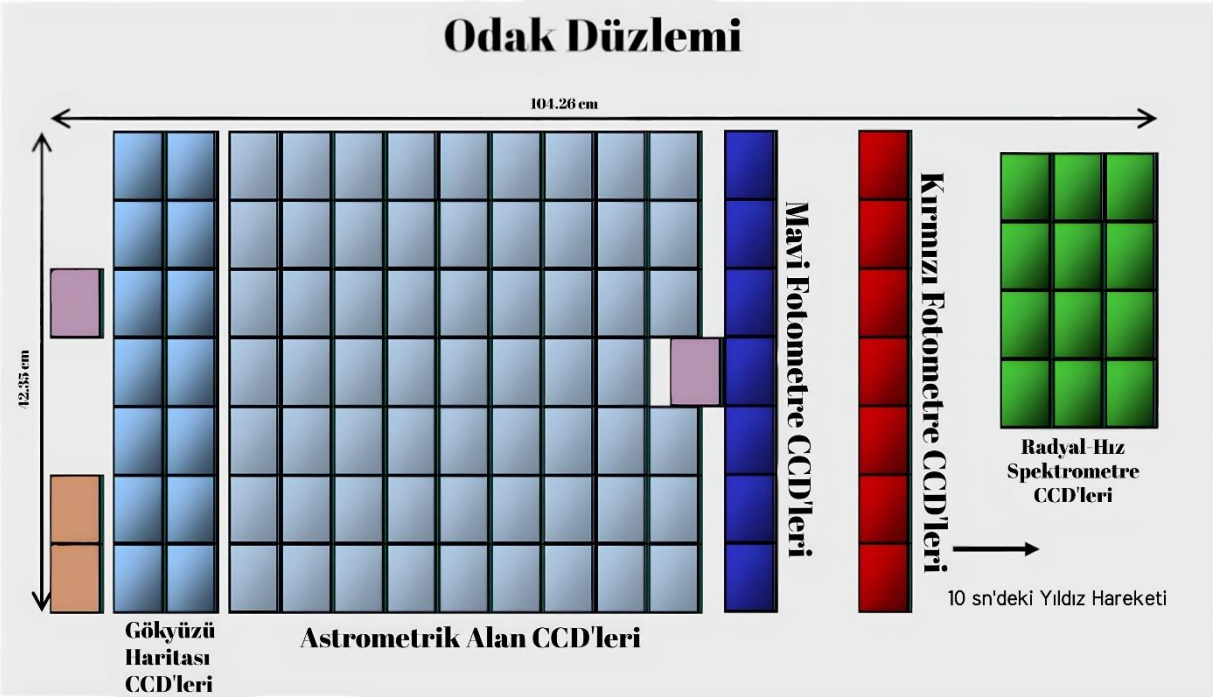
- **M1**: Gökcisminden gelen ışığı toplamak ve odaklamak için kullanılan ana aynadır.
- **M2**: M1'den gelen ışığı toplar ve yoğunlaştırılmasında kullanılır.
- **M3**: M2 aynasından gelen ışığı doğrudan ayrıştırma bileşenlerine yönlendirir. M3 aynası, ışığı iki farklı ayrıştırma bileşenine (BP ve RP) iletir.
- **BP/RP Ayrıştırma Bileşeni**: Bu bileşen, ışığı BP (Blue Photometer) ve RP (Red Photometer) olarak adlandırılan iki farklı dalgaboyuna ayırır.
- **M4**: Ayrıştırılmış ışık M4 aynası sayesinde tayfçekere yönlendirilir.
- **M5** ve **M6**: Bu aynalar ışığı tayfçekerden alır ve CCD kameraya yönlendirir.

Gözlenen kaynağın ışığı, yukarıda belirtilen sırayla bu aynalardan geçer ve her bir ayna, ışığın bir sonraki bileşene yönlendirilmesini sağlar. Bu karmaşık optik sistem, *Gaia* uydusunun yıldızların konumlarını ve özelliklerini son derece hassas bir şekilde ölçmesine imkân verir.

Gaia uydusunun bilimsel göreviyle ilişkili üç bilim aracı bulunmaktadır ve bu araçların hepsinde kaynaklardan gelen ışığı kaydetmek için yük eşleme cihazı (Charge-Coupled Device, CCD) gibi dedektörler kullanılmaktadır. Bu gelişmiş odak düzlemi aletleri toplam bir milyar pikselden oluşmuş olup 0.38 m^2'lik bir alan kaplayarak şimdiye kadarki en büyük odak düzlemi aletlerini oluşturmaktadır. *Gaia* uydusunun CCD'leri 10 µm × 30 µm piksel boyutuna sahiptir, bu da aletin optik çözünürlüğü ve 35 m'lik etkin odak uzaklığı ile uyumludur. Odak düzleminde, yedi enine ve 17 boyuna tarama şeridinden oluşan mozaik şeklinde düzenlenmiş, toplamda yaklaşık bir milyar piksele ulaşan 106 CCD dedektör bulunur (Şekil 2.5). *Gaia* uydusunun otonom yerleşik işleme sistemi, odak düzleminin sol tarafındaki gökyüzü haritalarına girildikten sonra, yaklaşık 20 kadirden daha parlak herhangi bir kaynağı hız ile tespit eder ve astrometrik, fotometrik ve radyal hız ölçümlerine ayrılmış bir dizi CCD boyunca izler.

Gaia uydusundaki CCD'lerin çoğu astrometriye adanmıştır ve Astrometri Alanını (AF) oluşturur, ancak kaynak akıları da AF görüntülerinden elde edilir. Bu akılar *G* bandında (330-1050 nm aralığını kapsayan) *Gaia* geniş bant filtresiyle gözlenir. Bunun yanı sıra *Gaia*, tüm yıldızlar için çok renkli fotometrisini ve yaklaşık 1-7 kadirden daha parlak tüm yıldızlar için de

radyal hız ölçümlerini gerçekleştirmektedir. *Gaia* uydusunun özel fotometrik aracı, görüş alanına giren ışığı dağıtan iki düşük çözünürlüklü yarıksız prizmadan oluşur.

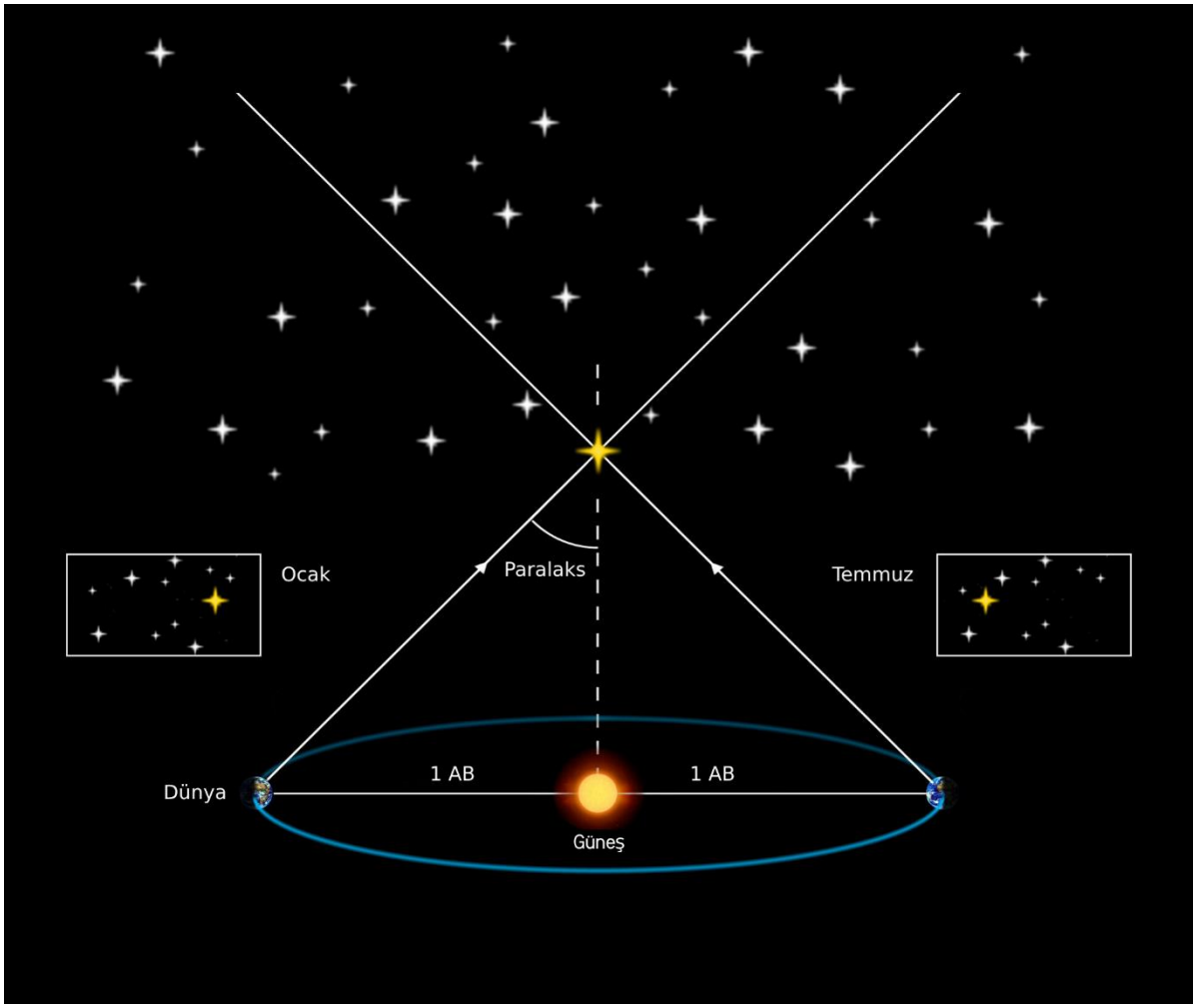

Şekil 2.5: *Gaia* uydusundaki CCD mozaiğinin yerleşim düzeni.

Mavi fotometre (BP) 330-680 nm tayfsal aralığı kapsarken, ikinci kırmızı fotometre (RP) de 640-1050 nm aralığında etkindir. Bu filtreler, G_{BP} ve G_{RP}, prizma tayfçekerlerindeki entegre akıdan tanımlanır (van Altena, 2012; Gaia işbirliği, 2016a; Brown, 2021). Benzer şekilde, daha parlak nesneler için radyal hız ölçümleri, yaklaşık R = 11,000 çözünürlükte 847-874 nm dar bir dalgaboyu aralığında tayf toplayan yarıksız ızgaralı Radyal Hız Spektrometresi (RVS) ile yapılır. Bu tayfsal bölge, özellikle Ca II üçlüsü olmak üzere güçlü çizgilere ev sahipliği yapar ve bu da çeşitli geç tayfsal sınıflar için birkaç km/sn doğruluk seviyelerinde sağlam radyal hız belirlemelerine izin verir (Cropper ve diğ., 2018). *Gaia* uydusunun üç bilimsel görevi için astrometrik araç (ASTRO) radyal hız spektrometresi (RVS) ve fotometrik araç (BP/RP) kullanılmaktadır.

Astrometrik araç (ASTRO): *Gaia* uydusunun bilimsel görevinde kullanılan astrometrik aracı, Samanyolu'nun uçsuz bucaksız genişliği içinde gök cisimlerinin konumlarının belirlenmesinde kullanılmaktadır. Bu gelişmiş araç, uydunun görevi boyunca çok sayıda nesneden duyarlı veri toplayarak gök cisimlerinin uzaklıklarının hesaplanabilmesi için önemli bir parametre olan

trigonometrik paralaks açısını ölçmektedir. *Gaia* uydusu yıldızları farklı zamanlarda tekrar tekrar gözlemleyerek yıldızların alan yıldızlarına göre konumlarındaki değişimin bir sonucu olan trigonometrik paralaks açısını ölçer (Şekil 2.6).

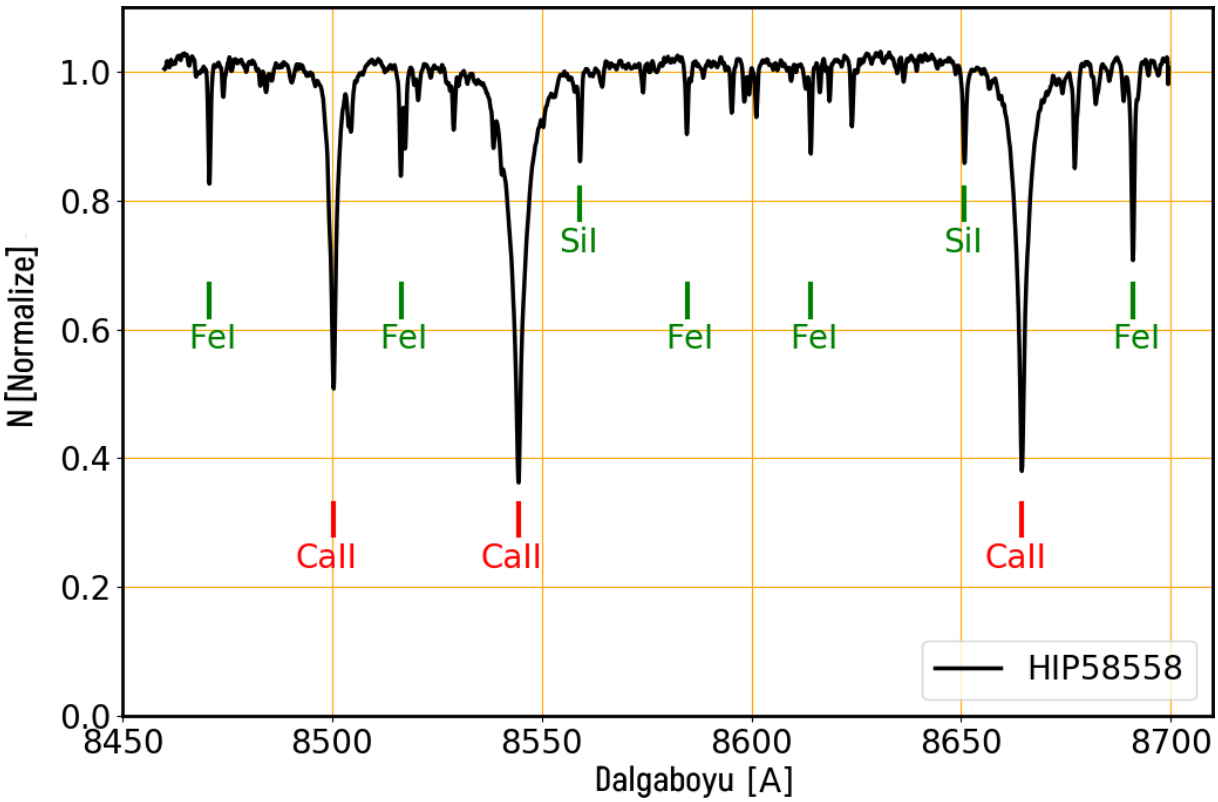

Şekil 2.6: Güneş'e yakın bir yıldızın zemin yıldızlarına göre farklı tarihlerde yapılan ölçümleriyle hesaplanan trigonometrik paralaks açısı.

Dolayısıyla, ölçülen paralaks açılarıyla kaynakların uzaklıkları kolaylıkla hesaplanabilmektedir. Astronominin en temel problemlerinden biri olan uzaklık tayini, *Gaia* uydusu sayesinde Samanyolu içinde trigonometrik paralaks yönteminin uygulanmasıyla hassas bir şekilde gerçekleştirilir.

Radyal Hız Spektrometresi (RVS): *Gaia* uydusunun diğer bir önemli bilimsel aracı RVS'dir (Katz ve diğ., 2019). Yüksek çözünürlüklü tayflardaki soğurma çizgilerinde meydana gelen

Doppler kaymasını ölçerek yıldızların radyal hızlarını hassas bir şekilde tayin etmektedir. RVS'nin tayf ölçümü *G* parlaklığı 16 kadirden daha parlak yıldızlara uygulanabilmektedir. Ölçümler Ca II triplet çizgilerinin (8498.02, 8542.09, 8662.14 Å) bulunduğu dalgaboyu aralığında gerçekleştirilmekte olup tayfsal çözümleme gücü $R = \lambda/\Delta\lambda = 11{,}500$'dür (Şekil 2.7).

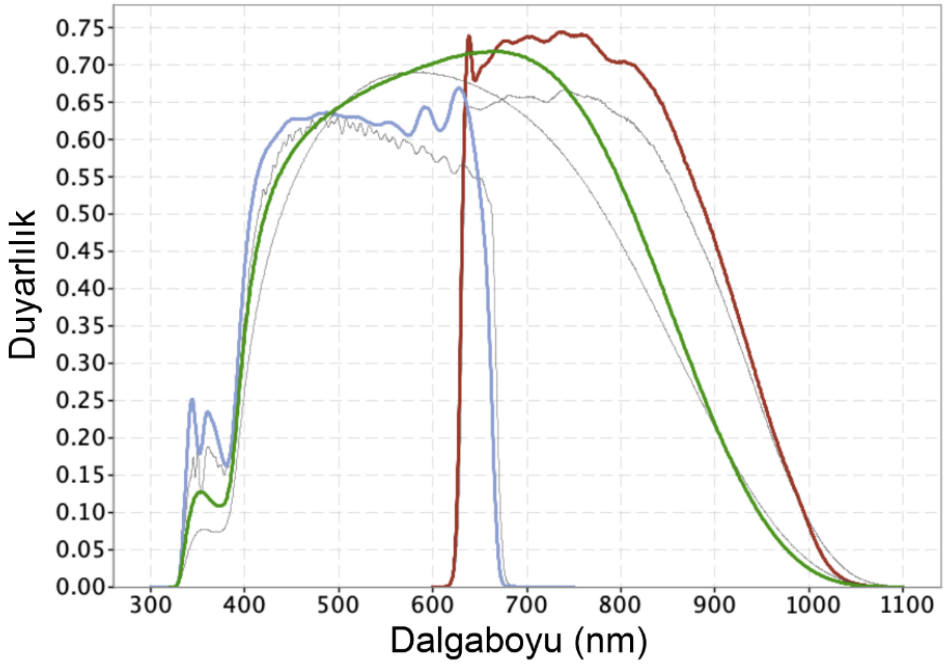

Şekil 2.7: HIP 58558 yıldızının 8450 < λ (Å) < 8775 aralığındaki tayfında görülen Ca II tripleti ve diğer ağır elementler (Katz ve diğ., 2019).

Gaia uydusunun incelediği yıldızlar doğrultusunda RVS ile gözlem yapılırken, yıldızın tayf çizgilerinde meydana gelen kırmızıya veya maviye kayma değerleri ölçülmek suretiyle yıldızların radyal hızları tayin edilmektedir. Radyal hız verileri sayesinde yıldızların Galaksi içindeki hareketleri ve dinamik yapılarına dair önemli bilgiler elde edilmektedir.

Fotometrik araç (BP/RP): *Gaia* uydusunun bilimsel görevleri için en temel araç olan fotometrik araç (BP/RP) üç farklı renk filtresindeki fotometrik sistemden meydana gelmektedir. Gökbilimciler için paha biçilmez bir öneme sahip olan yeşil, mavi ve kırmızı renklerde olan fotometreler, yıldızların renk indekslerini üreterek Samanyolu'na dair yeni bir bakış açısını da

beraberinde getirmektedir. Yıldızların renkleriyle astrofizik özellikleri arasındaki ilişki dikkate alındığında, *Gaia*'nın fotometrik aracı astrofizik çalışmalarda oldukça kullanışlıdır.

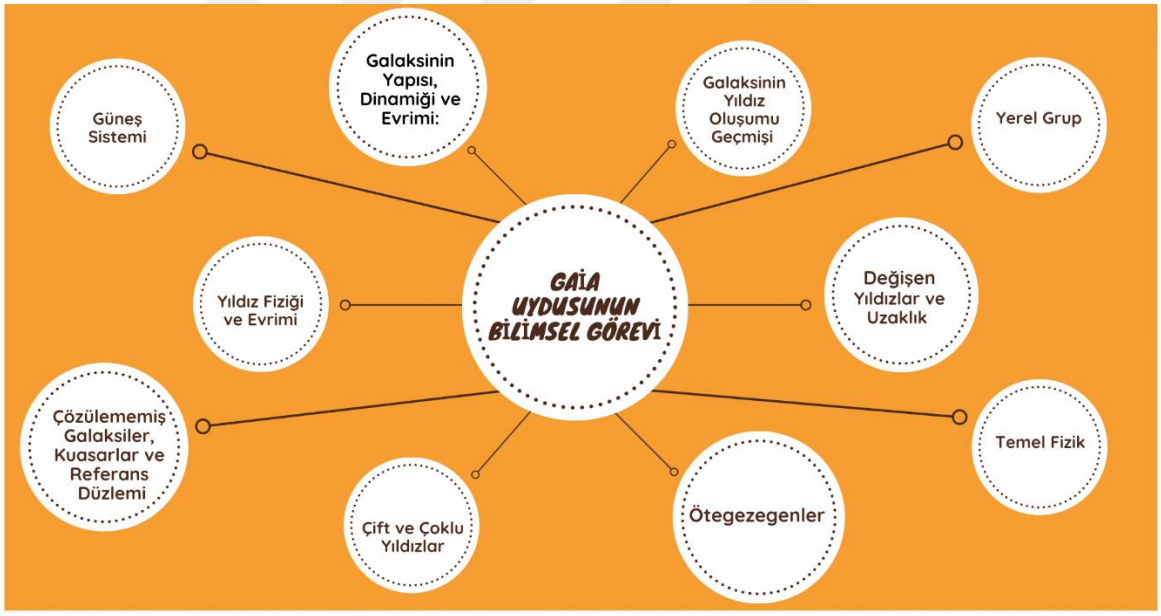

Şekil 2.8: *Gaia* DR3 veri tabanında kullanılan *G* (yeşil), G_{BP} (mavi) ve G_{RP} (kırmızı) bantlarının duyarlılık fonksiyonları. Gri renkli eğriler uydu için tasarlanan teorik geçirgenlik fonksiyonlarını göstermektedir (Jordi ve diğ., 2010).

Bu renkler, yıldızların sıcaklıklarından tayfsal özelliklerine, kütlelerine ve kimyasal bileşenlerine kadar uzanan temel astrofizik özellikleri hakkında bilgi vermektedir. *Gaia* uydusunun fotometrik aracından alınan veriler *G* (330-1050 nm; yeşil), G_{BP} (330-680 nm; mavi) ve G_{RP} (630-1050 nm; kırmızı) olmak üzere üç geniş banttan elde edilmektedir (Şekil 2.8). Fotometrik çalışmalarını, 330 ile 1050 nm aralığında geniş bir optik *G* bandında sürdüren *Gaia* Uzay Teleskobu; fotometrik, tayfsal, astrometrik ölçümler ile *G* parlaklık bandı 3 ile 20 kadir aralığında bulunan yıldızların görünen parlaklıklarını, konumlarını, trigonometrik paralakslarını, öz hareketlerini ve radyal hızlarını ölçmektedir. *Gaia* fotometrik sisteminin temel bandı olan *G* filtresiyle görünen parlaklıkları $3 < G < 20$ kadir aralığındaki nesnelerin ölçümleri yeterince hassas gerçekleştirilmektedir; fakat $3 < G < 6$ kadir aralığındaki parlak nesnelerin fotometrik bakımdan doyuma ulaşmaları göz önünde bulundurulduğunda, bu parlak nesnelerin *Gaia* veri tabanında yer almama olasılığı söz konusu olabilir. RVS ve BP/RP araçlarından gelen bu birleşik gözlemler, *Gaia* uydusunun Galaksi'deki yıldızların hareketlerini

ve özelliklerini anlayarak Samanyolu'nun ayrıntılı bir haritasının oluşturulmasına katkıda bulunur.

2.1.2 *Gaia* Uydusunun Bilimsel Görevi

Gaia, ESA'nın uzay-astrometri görevidir ve başarılı bir şekilde devreye alınmasının ardından 2014 yılının ortalarında bilimsel hedeflerini gerçekleştirmek üzere görevine başlamıştır. Modern astronomi mühendisliğinin ve uluslararası işbirliğinin bir zaferi olan *Gaia* uydusunun bilimsel görevi, Samanyolu'nun kinematik, dinamik ve kimyasal yapısıyla evrimini araştırmaktır (Gaia işbirliği., 2016a). Buna ek olarak, *Gaia*'nın verileri yıldız evrimi ve fiziği, yıldız oluşumu, yıldızların parlaklık değişimi, uzaklık ölçeği, çoklu yıldız sistemleri, öte-gezegenler, Güneş Sistemi cisimleri, galaksiler, kuazarlar ve temel fizik dahil olmak üzere astrofiziğin birçok başlığı üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir (Şekil 2.9).

Şekil 2.9: *Gaia* uydusuyla gerçekleştirilen bilimsel görevler.

Gaia uydusu, her biri farklı amaçlar için mükemmel şekilde tasarlanmış aletlerden oluşan bir orkestradır. Spektro-fotometre, radyal hız spektrometresi ve fotometrik aletler bu keşif senfonisinin virtüözleridir; öyle ki yıldız tayflarını, hızlarını ve renklerini şaşırtıcı bir hassasiyet ile tespit edebilmektedir. 100'den fazla CCD detektörü içeren bir odak düzlemiyle gökyüzünü araştırmakta olan uydu, bilimsel görevi boyunca $G \approx 20.7$ kadire kadar olan tüm nesneleri en

az 70 kez gözleyecektir. Bu gözlemleri sonucunda gök cisimlerinin mutlak astrometri (konumlar, öz hareketler ve trigonometrik paralakslar), filtrelenmemiş *G* bandında geniş bant fotometri, düşük çözünürlüklü mavi ve kırmızı (spektro-) fotometri (BP ve RP) ve tüm nesneler için G_{BP} ve G_{RP} fotometrik verileri elde edilmektedir.

Gaia uydusunun birincil görevi Samanyolu'nun üç boyutlu bir haritasını oluşturmaktır. Bunun için yıldızların trigonometrik paralaks ve öz hareketlerinin yüksek hassasiyetli ölçümünü gerçekleştirmektedir. *Gaia* uydusunun giriştiği bu bilimsel arayış, çığır açıcı olduğu kadar da iddialıdır; çünkü Samanyolu'nun yapısının, oluşumunun ve evriminin ortaya çıkartılmasına yönelik eşsiz bir araştırma sunarak Galaktik arkeoloji çağının da başlamasına katkıda bulunmuştur. (Katz ve diğ., 2018). Astrometrik becerisine ilaveten *Gaia*, her yıldızın parlaklığı, sıcaklığı ve kimyasal kompozisyonu hakkında önemli veriler sağlayan ayrıntılı bir fotometrik araştırma da yürütmektedir. Bu kapsamlı fotometrik veri, yıldız nesnelerinin sınıflandırılması ve evrimlerini belirleyen içsel özelliklerin anlaşılması için kritik öneme sahiptir (Evans ve diğ., 2018). RVS, *Gaia* uydusunun görüş alanındaki yıldızların radyal hızlarını ölçerek Samanyolu'nun kinematik davranışının araştırılması için önemli bir bileşen sunar (Katz ve diğ., 2019). Astronomi dünyasında çığır açan *Gaia* görevinin merkezinde Samanyolu ve ötesindeki bir milyardan fazla nesnenin konum ve hızlarının benzersiz bir şekilde ölçülmesi bulunur. *Gaia* sahip olduğu ekipmanlar ile bir kozmik nüfus sayımı gerçekleştirmektedir. *Gaia* uydusunun bilimsel hedefleri Samanyolu'nun gizemini koruyan yapısal özelliklerini deşifre etmekten yıldızların yaşam döngülerini anlamaya ve uzak öte-gezegen sistemlerini tespit etmeye kadar çok yönlü bir keşif programını kapsamaktadır. *Gaia*, Galaksi'deki görünen ve görünmeyen karanlık maddenin dağılımı ve kinematik analiziyle Samanyolu'nun oluşumu ve evrimine yönelik soruları çözebilmek için tasarlanmıştır. Samanyolu'nu oluşturan yıldızların fiziksel özelliklerini ortaya çıkarmak için ölçümler gerçekleştiren uydunun toplamış olduğu veriler, Galaksi'deki yıldızların sadece %1'ini kapsıyor olsa da geniş bir hacim içindeki bir milyardan fazla nesnenin kapsamlı istatistiksel analiz çalışmalarının yapılmasına olanak sağlamaktadır (Gaia işbirliği, 2016b). *Gaia* uydusunun gözlemleri Galaksi diskindeki yıldızlara ve kümelere, Galaktik merkezden uzaklara ve aynı zamanda halodaki nesnelere ulaşmayı kolaylaştırırken, Güneş komşuluğundaki yıldızlar için de son derece yüksek duyarlılıkta veriler sağlamaktadır. Yıldızlar arası ortamın bir etkisi olan sönükleşme verilerine incelenen yıldızlardan itibaren ulaşılarak Samanyolu'ndaki tozun üç boyutlu dağılım haritasını oluşturmak da mümkündür (Lallement ve diğ., 2022). *Gaia* uydusunun hassas trigonometrik ölçümleri sayesinde

yıldızların uzaklıkları beklenenin çok ötesinde doğru ve duyarlı hesaplanacağından bu verilerin fotomerik ve tayfsal veriler ile birleştirilmesi yıldız doğrultusu için üç boyutlu sönükleşme haritalarının yapılmasına fırsat vermektedir (Sale ve Magorrian, 2018; Green ve diğ., 2019; Lallement ve diğ., 2019; Leike ve diğ., 2020; Guo ve diğ., 2021). Bu şekilde, *Gaia* sadece yıldız içeriğiyle değil, aynı zamanda Samanyolu'ndaki yıldızlar arası maddenin dağılımı hakında da bilgi sağlamaktadır.

Gaia uydusunun göreve başlatılmasına yönelik bilimsel gerekçe 2000 yılında titizlikle hazırlanmıştır (Perryman ve diğ., 2001). *Gaia*'yı diğer bilimsel görevlerden ayıran en büyük üstünlük, astrometrik bakımdan şimdiye kadar eşi benzerine ulaşılmamış bir doğruluk ve duyarlılığa sahip olmasıdır. Benzer şekilde, uydunun topladığı fotometrik ve tayfsal veriler göz önünde bulundurulduğunda, son birkaç on yılda gerçekleştirilen yer tabanlı gökyüzü tarama programlarıyla (York ve diğ., 2000; Skrutskie ve diğ., 2006; Steinmetz ve diğ., 2006) elde edilen bulgulardan bile daha fazla katkı sunma potansiyeli barındırmaktadır. *Gaia* uydusunun uzaydaki ortamı, özen ile tasarlanmış tasarımıyla birleştiğinde, doğruluk, hassasiyet, dinamik aralık ve gökyüzü kapsamı gibi benzeri görülmemiş bir özellik kompozisyonu içermektedir.

Gaia uydusunun RVS'si tarafından toplanan tayflar özellikle en parlak yıldızlar için oldukça büyük bir sinyal-gürültü oranına (*S/N*) sahiptir. Küresel ölçekte, *Gaia*'nın astrometrik yönü ayırt edici bir özellik olarak durmaktadır; çünkü astrometrik gözlemlerinde yay saniyesinin binde biri (mikro yay saniyesi) hassasiyetinde bir duyarlılığa ulaşmasıyla çok uzaktaki yıldızların uzaklıklarını hesaplanabilir hale getirmiştir. Sonuç olarak, on yıldan uzun bir süre önce oluşturulan bilimsel çerçeve, *Gaia*'nın veri yayımlarının bir dizi derin bilimsel soruyu ele almak için vazgeçilmez gerekliliğiyle son derece alakalı olmaya devam etmektedir (Walton ve diğ., 2014).

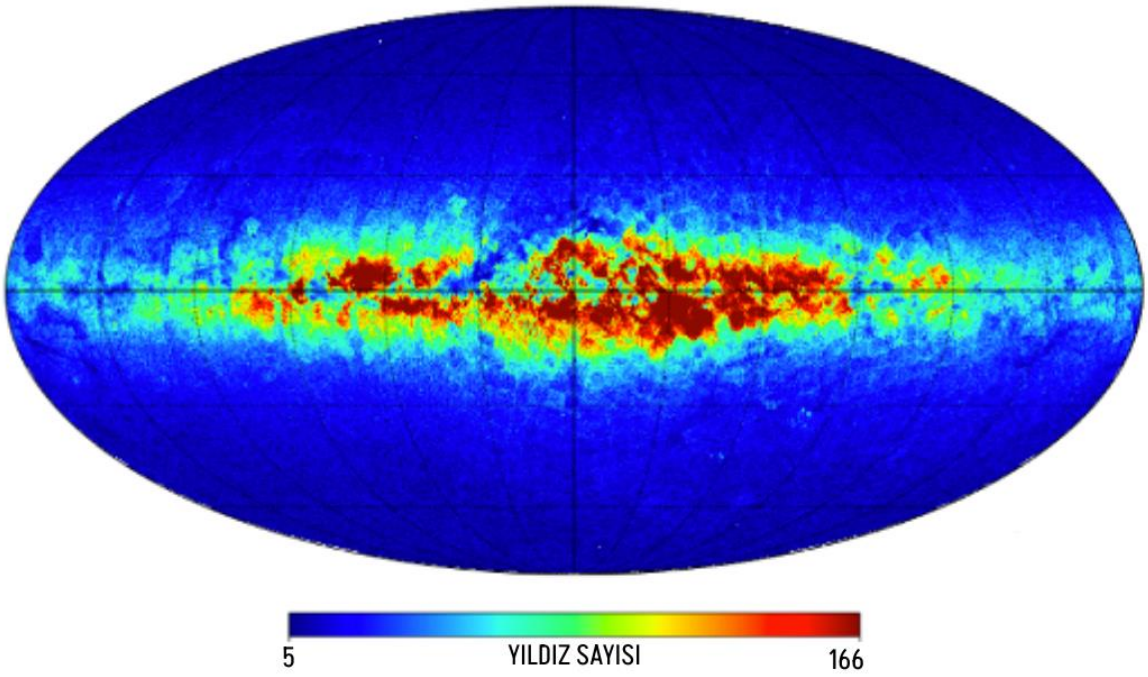
2.1.3 Gaia Veri Sürümleri

Gaia görevinin bilimsel amacı, yıldızların üç boyutlu uzaysal ve hız dağılımlarını ölçmek, etkin sıcaklık ve yüzey çekim ivmesi gibi astrofiziksel parametrelerini belirlemek, Samanyolu'nun yapısını, oluşumunu ve gelecekteki evrimini anlamaktır. *Gaia*, bu görev kapsamında Samanyolu ve ötesindeki yıldızların konum, hareket ve uzaklıklarını hesaplayarak elde edilen tüm verileri belirli dönemlerde farklı veri sürümleri olarak yayımlamaktadır. Bu bağlamda yayımlanan ilk veri sürümü *Gaia* DR1 olarak isimlendirilmiştir. 14 Eylül 2016 tarihinde

yayımlanan *Gaia* Veri sürümü 1 (DR1), yaklaşık 1.2 milyar nesnenin yüksek hassasiyetli fotometrik ve astrometrik ölçümlerini içermektedir (Gaia işbirliği, 2016b). Bu ilk katalog, *Gaia*'nın faaliyetlerinin ilk 14 ayında toplanan gözlemlere dayanmaktadır. *Gaia* DR1, Samanyolu'nun üç boyutlu haritasını oluşturmak için bir temel atmıştır (Gaia işbirliği, 2016b).

25 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan ikinci veri sürümü (DR2) *Gaia* uydusunun 22 aylık gözlemlerine dayanmaktadır (Gaia işbirliği, 2018). Bu veri sürümünde, $3 < G < 21$ kadir gibi geniş bir parlaklık aralığında yaklaşık 1.7 milyar gökcismi için ekvatoral koordinat ve *G* görünür parlaklıklar, yaklaşık 1.3 milyar nesne için trigonometrik paralaks ve öz hareket bileşenlerini kapsayan fotometrik ve astrometrik veriler yer almaktadır. Öz hareket ve trigonometrik paralaks verilerindeki belirsizlikler büyük ölçüde yıldızların parlaklıklarına bağlıdır; öyle ki daha sönük kaynaklar için bile ölçümdeki belirsizlikler trigonometrik paralaksta 1 mas ve öz hareket bileşenlerinde 1 mas/yıl'dan daha küçüktür. Ayrıca *Gaia* DR2, $G = 12$ kadirden daha parlak 7.2 milyon yıldızın radyal hız ölçümlerini içererek kinematik çalışmalar açısından önemli bir veri seti haline gelmiştir; öyle ki Galaksi diskinin kinematiğine dair ilk bulguların literatüre kazandırılmasını sağlamıştır (Soubiran ve diğ., 2018; Katz ve diğ., 2019; Tarricq ve diğ., 2021). *Gaia* DR2 veri tabanında kayıtlı 7.2 milyon yıldızın Galaktik koordinat sistemi üzerindeki dağılımları Şekil 2.10'da gösterilmiştir. Yıldızların büyük çoğunluğu Galaksi merkezi bölgesinde yoğunlaşmaktadır.

Gaia uydusunun üçüncü veri sürümünün erken yayımlanan kataloğu (*Gaia* EDR3; Early Data Release) 3 Aralık 2020 tarihinde araştırmacıların kullanımına sunulmuştur. 34 aylık gözlemlerin indirgenmesi sonucunda yaklaşık 1.8 milyar nesne için fotometrik ve astrometrik ölçümler gerçekleştirilmiştir (*Gaia* EDR3; Gaia işbirliği, 2021). *Gaia* EDR3 kataloğu, *Gaia* DR2'ye kıyasla daha fazla yıldızın daha duyarlı fotometrik verilerini içermektedir. Ayrıca ölçümleri gerçekleştirilen yıldızların konum ve trigonometrik paralakslarındaki belirsizlikleri 0.8 kat azalırken, sönük nesnelerin öz hareket bileşenlerindeki belirsizliklerde 0.5 katlık bir artış gözlenmiştir (Lindegren ve diğ., 2021).

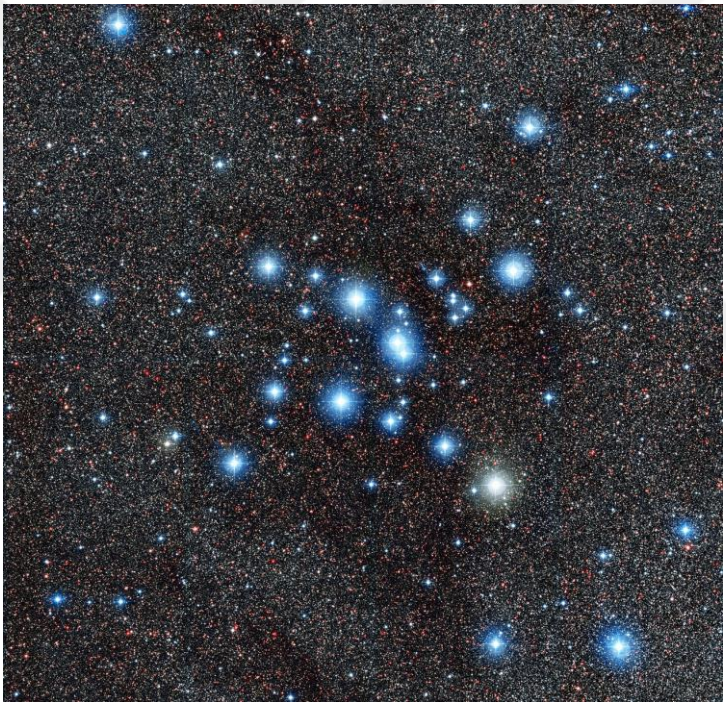

Şekil 2.10: *Gaia* DR2 veri tabanında radyal hız ölçümleri gerçekleştirilmiş yaklaşık 7.2 milyon yıldızın Galaktik koordinat sistemindeki dağılımları. Galaksi merkezi şeklin merkezinde yer almakta ve Galaktik boylamlar sol tarafa doğru büyümektedir. Şekil üzerindeki bir piksel 0.2 derece kareye karşılık gelmektedir (Katz ve diğ., 2019).

13 Haziran 2022 tarihinde *Gaia* uydusunun üçüncü veri sürümü olarak yayımlanan *Gaia* DR3, şimdiye kadar ki en güncel veri setini oluşturmaktadır (Gaia işbirliği, 2023). Bu veri sürümünde 1.59 milyar kaynak için kapsamlı nesne sınıflandırmaları yapılmış olup bu nesnelerin özellikleri ve karakteristikleri hakkında veriler sunulmaktadır. Katalogda BP/RP tayflarından elde edilen etkin sıcaklık ($T_{\rm eff}$), yüzey çekim ivmesi (log g), metal bolluğu ([M/H]), G bandındaki yıldızlar arası sönükleşme ($A_{\rm G}$) ve uzaklık gibi temel astrofiziksel parametreler 470 milyon nesne için büyük bir hassasiyetle elde edilmiştir. Ayrıca *Gaia* DR3 veri tabanında, 217 milyon yıldızın tayf türünü ve 57 bin yıldızın da emisyon çizgi sınıflaması gerçekleştirilerek bu yıldızların doğal özelliklerine ve evrimsel aşamalarına ışık tutulmuştur. Ayrıca bu veri tabanında G = 14 kadirinden daha parlak yıldızların radyal hızlarıyla birlikte çizgi genişlemesi, $G_{\rm RVS}$ parlaklığı, değişen yıldızlar, Güneş Sistemi nesneleri ve hem tayfçekerden hem de RVS'den elde edilen ve ilk kez yayımlanan tayflar yer almaktadır (Babusiaux ve diğ., 2023).

2.2 AÇIK KÜMELER

Dev bir molekül bulutunun çökmesiyle neredeyse eş zamanlı olarak oluşan yıldızların birbirlerine kütleçekimsel kuvvetle bağlı olarak oluşturdukları yıldız toplulukları açık yıldız kümesi olarak bilinmektedir. Galaksi içinde oluştukları konum itibariyle Samanyolu'nun disk bileşeni içinde olduklarından bu nesnelere Galaktik kümeler de denmektedir. Bir açık küme içerisinde kütleleri birbirinden farklı olan fakat yaş, uzaklık, kimyasal bolluk gibi temel astrofizik parametreleri açısından birbirleriyle nispeten benzerlik gösteren onlarca ya da binlerce üye yıldız bulunmaktadır (Friel, 1995). Bu durum açık kümeleri yıldız oluşumu ve evrimleri hakkında bilgiler sağlayan laboratuvarlar haline getirmektedir (Şekil 2.11).

Şekil 2.11: ESO'nun Şili'deki La Silla Gözlemevi'ndeki 2.2 m'lik teleskobuyla alınmış Messier 7 açık kümesinin bir görüntüsü[5].

Antik çağlara kadar uzanan köklü bir gözlem geçmişine sahip olan açık kümeler, teleskobun icadından önce de gökbilimcilerin dikkatini çekmeyi başarmış ve bulutlu yıldızlar olarak sınıflandırılmışlardır. Bunun sebebi çıplak gözle bakıldığında tam olarak bir küme gibi görünmemelerinden kaynaklanmaktadır. 17. yüzyılın başlarında teleskobun icadıyla birlikte

[5] https://www.eso.org/public/images/eso1406a/

açık kümelerin sınıflandırılmasında önemli bir değişikliğe gidilmiştir. Galileo Galilei'nin Pleiades ve Hyades kümeleri üzerine yaptığı gözlemler sonucunda söz konusu bulutsu yıldızların aslında yıldız kümeleri olduğu ortaya çıkmıştır.

Galaksi'de küme olarak sınıflanan, açık ve küresel kümeler olarak bilinen iki farklı yıldız topluluğu vardır. Açık kümelere göre çok daha fazla yıldız içeren küresel kümeler, Samanyolu'nun halo ve şişkin bölgesinde yer alırlar. Basık Galaktik yörüngelerde hareket eden küresel kümeler metalce fakir yıldızlardan oluşurken, açık kümeler Galaksi diskinde, çember yörüngelerde ve metalce zengin yıldızlardan meydana gelirler. Açık kümeler Galaksi diskinin farklı uzaklıklarında bulunduklarından Galaksi merkezine yakın olanlar Galaktik çekimsel tedirginliklerden kolaylıkla etkilenerek kısa bir zaman ölçeğinde yıldızlar arası ortama karışırlar. Bu durum çok basık yörüngelerde hareket eden küresel kümeler için geçerli değildir.

Zayıf kütleçekim kuvvetiyle birbirlerine bağlı olan açık kümeler farklı biçimlerde ve farklı boyutlarda bulunabilirler (McKee ve Ostriker, 2007). Genç açık kümeler oluştukları molekül bulutunun toz yapısını çevresinde barındırırken, yaşlı kümelerde toz etkisi görünmez. Çok fazla yıldıza sahip olmadıkları için çoğunlukla yaygın bir görünüme sahip olan açık kümelerin yıldız alanlarında kolaylıkla fark edilmeleri zordur. Yıldız oluşumunun en fazla olduğu yerler Galaktik düzlem civarı ve spiral kollardır. Bu sebeple açık kümeler, spiral kolların yapısının ortaya konmasında çalışılan önemli gök cisimlerindendir. Genç açık kümeler spiral kollarda doğduklarından, ortamdaki yıldızlar arası maddenin geçirgen olmaması nedeniyle çok sayıda keşfedilmemiş açık kümenin olduğu düşünülmektedir. Açık kümeler bir molekül bulutunun çökmesiyle oluştuğundan kümeye üye yıldızların uzaklıkları, kimyasal bollukları ve yaşları birbiriyle benzerdir. Galaksi diskinde yer alan açık kümeler geniş bir yaş aralığında bulunabilir (Lada ve Lada, 2003). NGC 188, 7-8 Gyıl yaşı ile literatürdeki en yaşlı açık kümelerden biriyken (Fornal ve diğ., 2007), SAI25 açık kümesi yaklaşık 1.6 Myıl ile en genç kümelerden biri olarak bilinmektedir (Cantat-Gaudin ve diğ., 2020). Genç açık kümeler çoğunlukla Perseus spiral kolu üzerinde, yaşlı açık kümeler ise Galaksi diskinin sınırlarında bulunurlar.

Gelişen teknolojiyle birlikte uzay tabanlı teleskoplar devreye girmiş ve Galaksi astrofiziğine yönelik çalışmalarda büyük bir artış meydana gelmiştir. *Gaia* uydusunun 2013'te görevine başlamasıyla birlikte iyi bir uzaklık göstergesi olan açık kümelere yönelik araştırmalar da ivme kazanmıştır. Astrometrik ölçümlerdeki hassasiyetin artması ve makine öğrenmesine yönelik yöntemlerin kolaylıkla uygulanabilir hale gelmesi bilinen açık kümelerin astrometrik

parametrelerinin güncellenmesinin yanı sıra, çok sayıda açık kümenin de keşfedilmesine yol açmıştır (Cantat-Gaudin ve diğ., 2020; Dias ve diğ., 2021; Hunt ve Reffert, 2023). Bu yolla kataloglanan açık kümelerin homojen yöntemler ile incelenmesi Galaksi disk yapısının anlaşılmasına katkıda bulunduğu gibi, kümelerin kimyasal kompozisyonlarını içeren tayfsal gözlemlerin bir arada incelenmesi Galaksi diskinin oluşum ve evrimine yönelik kemo-dinamik modellerin sınanmasına da olanak sağlamıştır (Netopil ve diğ., 2022; Magrini ve diğ., 2023). *Gaia* uydusunun uzun dönemli gözlemlerinden hesaplanan astrometrik, fotometrik ve tayfsal gözlemlerin bir arada incelenmesi özellikle açık kümeleri kullanan araştırmacılar için yıldız evriminin yanı sıra, Samanyolu'nun dinamik özelliklerinin anlaşılması açısından da önemlidir.

2.2.1 Açık Küme Katalogları

Açık yıldız kümeleri, yıldız evriminin, Samanyolu'nun yapı, oluşum ve evriminin anlaşılmasında kullanılan önemli gök cisimleridir. Yüksek kaliteli yıldız kümesi kataloglarının oluşturulması ve sürdürülmesi, bu alanların çoğunun temelini oluşturan verileri sağladığı için araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Küme verilerinin hassas ve homojen bir biçimde hazırlanmış olması çalışmaların gerçekleştirilmesinde kritik bir öneme sahiptir. Açık küme kataloglarının oluşturulmasında astrometrik, fotometrik ve tayfsal yöntemlerin kullanılmasıyla elde edilen veriler yer almaktadır. Astrometrik yöntemler ile yıldızların konum, uzaklık ve hareketleri, fotometrik yöntemler ile yıldızların elektromanyetik tayfın farklı bölgelerindeki parlaklıkları ve tayfsal yöntemler ile de yıldızların atmosfer model parametreleri ($T_{\rm eff}$, log g, [Fe/H], ξ) ile radyal hızları tayin edilmektedir. Yer tabanlı teleskoplar ile gerçekleştirilen astrometrik gözlemler Dünya atmosferinin olumsuz etkilerine maruz kaldığı için, elde edilen veriler yay saniyesi mertebesindedir. Günümüzde adaptif optik teknolojisinin kullanılması, atmosferin bozucu etkisini ortadan kaldırılmaktadır (Calia ve diğ., 2010). Bu yöntemin kullanılmasıyla, 589 nm'lik lazerin Dünya atmosferinin yaklaşık 100 km yüksekliğindeki nötral sodyum tabakasında oluşturduğu sahte yıldız görünütüsü incelenerek elde edilen atmosferik türbülans profilinin modellenmesi sonucunda, gözlemler üzerindeki atmosferik etkiler en aza indirilmektedir. Ancak, bu yöntem 4 m'den büyük ve özel ayna sistemine sahip teleskoplarla uygulanabildiğinden astronominin tüm alanlarına hizmet edememektedir. Uydu teknolojisindeki gelişmeler sayesinde elektromanyetik tayfın farklı bölgelerinde gözlemler yapan uzay teleskoplarının 20. yüzyılın sonlarına doğru devreye girmesiyle Dünya atmosferinin gözlemlere etkisi tamamen ortadan kaldırılmıştır. Uzay teleskoplarının yaygın bir şekilde

kullanılmaya başlanmasıyla astrometrik gözlemlerde mili veya mikro yay saniyesi mertebelerine ulaşılabilmektedir (ESA, 1997; Gaia işbirliği, 2016b, 2018). Günümüzden yaklaşık 40 yıl önce açık küme kataloglarına dair ilk çalışma Lynga ve Palous'un (1987) bilinen açık küme verilerini radyal metal bolluğu gradyenti ve Galaksi diskinin diğer özelliklerini araştırmak amacıyla tek bir katalogda derlemesiyle ortaya çıkmıştır (Lynga, 1982; Janes, Tilley ve Lynga, 1988). Takip eden süreçte Galaktik açık kümelerdeki yıldızların yer aldığı bir veri tabanı olan Web Database for Galactic Open Cluster (WEBDA)[6] geliştirilmiştir (Mermilliod, 1996). Yaklaşık 500 açık kümenin yıldızlarını kapsayan veri tabanında kaynaklara ait fotometrik, astrometrik, tayfsal vb. gibi birçok ölçüme ait veriler bulunmaktadır. Zaman içinde farklı gökyüzü tarama programlarının devreye girmesiyle birlikte yeni açık küme katalogları da oluşturulmuştur. Dias ve diğ. (2002) Lynga'nın kataloğunu kullanarak elektromanyetik tayfın optik bölgesinde görünen kümelerin ve yeni açık küme adaylarının bulunduğu Dias Açık Küme Veri Kataloğu, DAML02 ismiyle bilinen bir katalog oluşturmuştur. DAML02 kataloğu Lynga ve Palous (1987) tarafından oluşturulan katalogdan yaklaşık 1.5 kat daha kapsamlı olmakla beraber açık yıldız kümelerine ait katalogların geliştirilmesi ve güncel tutulması açısından da dikkat çekici olmuştur. Johnson ve Morgan (1953) fotometrik sisteminde $V = 14$ kadir görünen parlaklığına kadar olan 2.5 milyondan fazla yıldızın uzay ve yer tabanlı gözlemlerinden elde edilen yüksek hassasiyetli katalogların eşleştirilip ilgili yıldız verilerinin standart sisteme indirgenmesiyle All-Sky kataloğu oluşturulmuştur (Kharchenko, 2001). Derlenmiş katalogda sunulan yıldızlara ait veriler ekvatoral koordinatlar (J2000, epok 1991.25), *HIPPARCOS* sistemindeki öz hareketler ve Johnson ve Morgan (1953) sistemindeki *B* ve *V* parlaklıklarıdır. Bu çalışma neticesinde 520 açık kümenin temel astrofizik parametreleri elde edilerek literatüre kazandırılmıştır. Bu kataloğun kullanılmasıyla açık kümelerin Galaksi içindeki konumlarına bağlı olarak uzunluk ve yükseklik ölçekleri tayin edilmiş ve metal bolluklarıyla Galaksi merkezinden uzaklıkları bir arada değerlendirilerek, Galaksi diski için metal bolluğu gradyent araştırmaları gerçekleştirilmiştir (Chen ve diğ., 2003; Piskunov ve diğ., 2006). Galaksi diski, yıldız oluşumunun günümüzde halen devam ettiği dinamik bir bileşendir. Burada bulunan yoğun gaz ve toz elektromanyetik tayfın optik bölgesinde yapılan gözlemler için ciddi bir problem olan sönükleşme etkisine neden olmaktadır. Açık kümelerin yıldızı oluşum bölgelerinde gömülü olması onların optik bölgede tespit edilmesini zorlaştırmaktadır. Bu sorunun üstesinden gelmek için yıldızlar arası toz ve gazdan etkilenmeyen bir bölge olan

[6] https://webda.physics.muni.cz

kızılötesi dalgaboyunda gözlem yapılmalıdır. Bu amaç doğrultusunda yer tabanlı ve tüm gökyüzünü içerecek şekilde bir gökyüzü tarama programı 1997 ile 2001 yılları arasında devreye girmiştir. İki Mikron Tüm Gökyüzü tarama programı (2MASS) olarak bilinen bu program, 1.5 metre çapındaki iki özel teleskoptan oluşup, yakın kızılötesi J (1.25 μm), H (1.65 μm) ve K_s (2.16 μm) fotometrik bantlarında gökkürenin %99.998'ini kapsayan 25.4 TB ham görüntüleme verisi toplamıştır (Skrutskie ve diğ., 2006). Yakın kızılötesi bölgede yaklaşık 471 milyon nesne içeren bu nokta yıldız kataloğu (Cutri ve diğ., 2003) Galaksi diskinde yıldızlar arası ortama gömülü olan açık kümelerin ve yıldız oluşum bölgelerinin keşfedilmesinde kritik bir rol oynamıştır. Kharchenko ve diğ. (2013) Samanyolu yıldız kataloğundaki (MWSC) açık kümeleri homojen yöntemler ile analiz ederek kümelerin temel astrofizik parametrelerini tayin etmiştir. Ayrıca küme üyesi yıldızların tespitinde küme alanındaki yıldızların öz hareket bileşenlerini PPXML kataloğundan (Roeser ve diğ., 2010) alarak bu verileri Cutri ve diğ.'nin (2003) nokta yıldız kataloğundaki yakın kızılötesi parlaklıklarıyla eşleştirerek güncel bir veri seti hazırlamıştır.

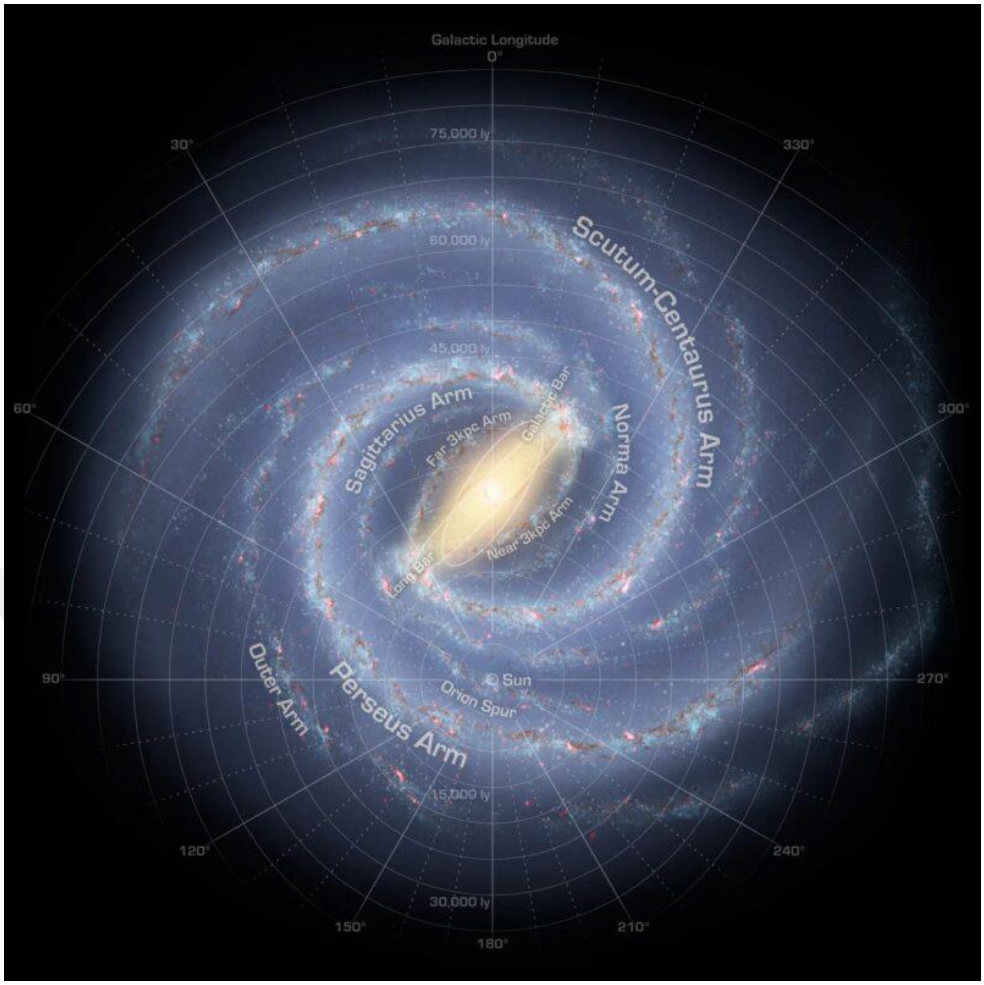
Gaia çağının başlaması açık küme verileri açısından önemli bir dönem olmuştur (Perryman ve diğ., 2001; Gaia işbirliği, 2016b). Tek bir uydunun gözlemlerinden elde edilen çok sayıda kaynak için oluşturulan yüksek hassasiyetli fotometrik, astrometrik ve tayfsal veriler içeren kataloglar, homojen bir veri seti sağlamıştır. Verilerin güncel ve homojen olması Galaktik yapı ve yıldız astrofiziği çalışmalarının devamlılığı ve çalışmaların geliştirilebilmesi açısından önemlidir. *Gaia* uydusunun belirli dönemlerinde yayımlamış olduğu veri sürümleri (Gaia işbirliği, 2016b, 2018, 2021, 2023) güncellenmiş ve iyileştirilmiş veriler içerdiğinden, birçok araştırmacı tarafından Galaktik yapı çalışmalarında sıklıkla kullanılan ve güvenilen kataloglar arasında ilk sırada yerini almış durumdadır **(**van Leeuwen, 2017b; Gaia işbirliği, 2018**;** Castro-Ginard ve diğ., 2018, 2019, 2020; Cantat-Gaudin ve diğ., 2018, 2020; Liu ve Pang, 2019; Cantat-Gaudin ve Anders, 2020; He ve diğ., 2022; Dias ve diğ. 2021; Perren ve diğ., 2023; Hunt ve Reffert, 2023; Joshi ve Malhotra, 2023; Huanbin ve diğ., 2023a,b; Chunyan ve diğ., 2023; Zhihong ve diğ., 2023).

Açık kümeler birkaç Myıl'dan yaklaşık 10 Gyıl'a kadar uzanan geniş bir yaş aralığında yer aldıklarından, Galaksi diskinin evriminin incelenmesinde ve yıldız oluşum geçmişinin takip edilmesinde önemli gök cisimleridir. Son yıllarda, *Gaia* uydusunun hassas verileri kullanılarak açık kümelere yönelik araştırmaların sayısında belirgin bir artış meydana gelmiştir (Cantat-

Gaudin, 2022; Castro-Ginard ve diğ., 2022; Chi ve diğ., 2023). Büyük ölçekli araştırmalar ve makine öğrenimi yöntemleri sayesinde Galaksi diskinin daha iyi anlaşılmasına yönelik çalışmalar gerçekleşmiştir (Cantat-Gaudin ve diğ., 2018, 2019; Ryu ve Lee, 2018; Sim ve diğ., 2019; Liu ve Pang 2019; Dias ve diğ., 2021; He ve diğ., 2022; Hao ve diğ., 2022; Castro-Ginard ve diğ., 2022). Ayrıca, astrometrik gözlemlerin duyarlılığının artması küme üyesi yıldızların tespitinde büyük bir kolaylık sağlamış olup, açık kümelerin temel astrofizik parametrelerinin tayininde ve kinematik analizlerinde büyük yol alınmasına olanak sağlamıştır (Dias ve diğ., 2014, 2021; Cantat-Gaudin ve diğ., 2018; Soubiran ve diğ., 2018; Castro-Ginard ve diğ., 2022; Zhong ve diğ., 2022; Yontan ve diğ., 2021, 2022, 2023; Yontan, 2023; Taşdemir ve Yontan, 2023; Yontan ve Canbay, 2023).

2.2.2 Açık Kümelerin Uzay Dağılımları

Samanyolu çubuklu yapıda spiral kollara sahip bir galaksidir. Spiral kollar galaksilerin en belirgin yapıları olarak öne çıkmaktadır. Güneş Sistemi, Perseus ve Scutum-Centaurus kollarının arasında bulunmaktadır (Şekil 2.12). Bu durum Samanyolu'nun yapısının araştırılmasını zorlaştırmaktadır. Galaksi'deki spiral kol sayısı, oluşumları ve konumları halen günümüzde cevap aranan sorular arasındadır. Yıldız oluşumu en yoğun olarak Galaksi diskinde ve spiral kollarda meydana gelir. Açık kümeler Galaksi diskinin farklı konumlarında bulunurlar. Lynga (1980) ve van den Bergh (1958) incelediği dört yaşlı açık kümenin Galaksi diskinin dış kısımlarında ve Güneş'ten oldukça uzakta konumlandığını tespit etmiştir. Yapılan çalışmalar yaşlı açık kümelerin Galaksi diskinin radyal olarak dış bölgelerinde ve yüksek Galaktik enlemlerde bulunabileceğini, genç açık kümelerin ise düşük Galaktik enlemlerde ve Galaksi diskinin daha iç kısımlarında yer alabileceğini göstermiştir (Buckner ve Froebrich, 2013). Lynga (1982) açık kümelerin yaşlarına ve metal bolluklarına göre Galaksi diskinin farklı bölgelerinde yer alabileceğini ileri sürmüştür. Ayrıca 50 açık kümenin metal bolluklarına göre Galaktik düzlemdeki dağılımlarını incelediğinde, aynı konumda bulunan kümelerin benzer metal bolluğuna sahip olduğunu göstermiştir.

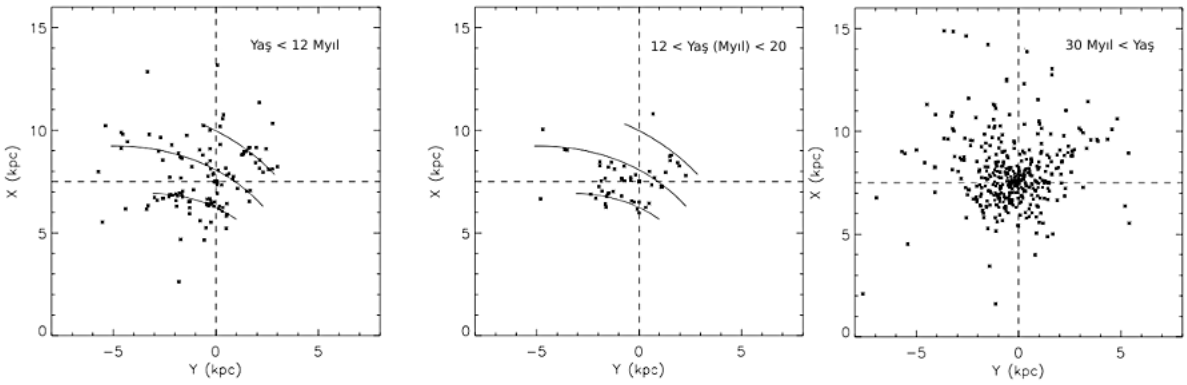

Şekil 2.12: Çubuklu spiral bir Galaksi olan Samanyolu'nun temsili bir görüntüsü. Görüntünün merkezinde Galaksi merkezi ve bu merkeze 8 kpc uzaklıkta Güneş'in konumu gösterilmiştir **(**NASA/JPL-Caltech/R.Hurt(SSC/Caltech).

Dias ve Lepine (2005) açık kümelerin Galaksi diskindeki doğum yerlerini küme yaşlarının bir fonksiyonu olarak incelemiş ve Galaksi'nin spiral kollarının dönme hızlarını tayin etmiştir. Araştırmacılar inceledikleri açık kümelerin dağılımlarını $t \leq 12$ Myıl, $12 \leq t$ (Myıl) ≤ 20 ve $t \geq 30$ Myıl olacak şekilde, üç farklı yaş grubuna göre, Galaksi diski üzerinde incelemiştir (Şekil 2.13). Açık küme yaşları $t = 20$ Myıl'dan daha yaşlı olanların spiral kollardan uzaklaştığı ve kollar arasındaki bölgeyi doldurduğu belirlenmiştir. Genç kümelerin spiral kolların konumu üzerindeki etkisi Şekil 2.13'teki ilk iki panelde bulunan spiral yapıdan görülmektedir. Spiral kollardaki kütleçekimsel kararsızlıklar ve molekül bulutlarının çarpışmaları, bulut oluşumunu ve kümelenmeyi spiral kollar arası bölgelere göre daha verimli bir şekilde etkiler. Yıldız oluşumu spiral kollarda daha fazladır (Elmegreen, 2011). Yıldız oluşumunun yoğun olduğu

spiral kollarda bulunan genç açık kümeler doğdukları bölgeden henüz uzaklaşmamış oldukları için, kollar üzerinde bulunması söz konusudur. Dias ve Lepine (2005) çalışmalarında 12 Myıl'dan daha yaşlı olan kümelerin doğdukları yerden uzaklaştıkları için artık spiral yapıyı takip etmediğini göstermiştir.

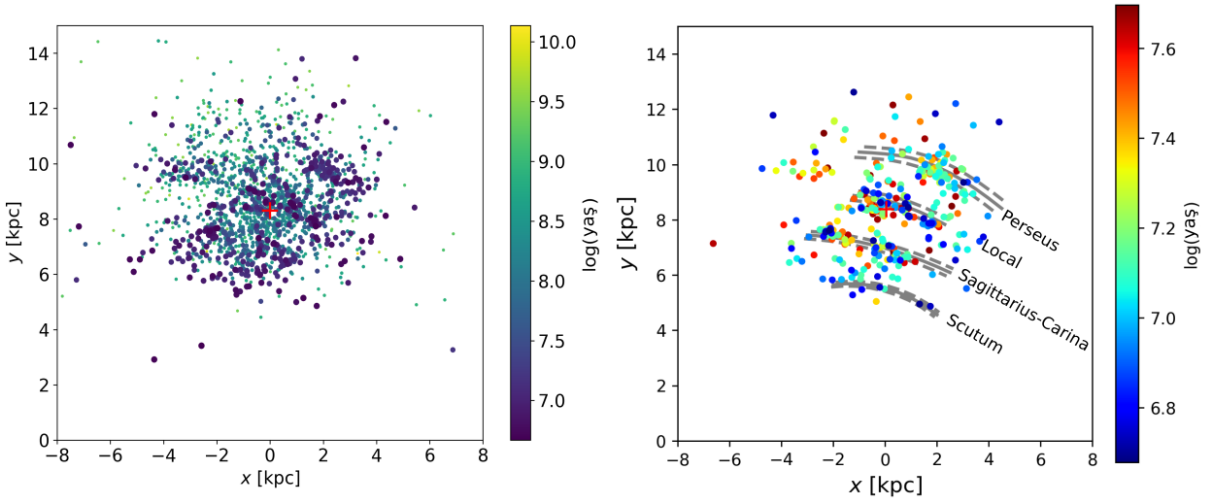
Galaktik düzlemden itibaren 850 pc uzaklık içerisindeki 148 açık kümeyi analiz eden Piskunov ve diğ. (2006), Güneş'in Galaktik düzlemden kuzey Galaktik kutba doğru 22±4 pc uzaklıkta olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca açık kümelerin yükseklik ölçeklerini de hesaplayan Piskunov ve diğ. (2006) Galaktik düzlem üzerindeki yüzey yoğunluğunu 114 kpc^{-2}, hacim yoğunluğunu 1015 kpc^{-3} olarak hesaplamış ve bu verilerden itibaren Samanyolu içerisinde birkaç yüz bin açık kümenin bulunabileceğini ileri sürmüştür. Samanyolu'nun merkezine doğru ve Galaktik düzleme yaklaştıkça yıldız sayı yoğunluğunda çift eksponansiyel bir artış olduğu bilinmektedir (Gilmore ve Reid, 1983; Robin ve diğ., 1995; Buser ve diğ., 1998; 1999). Bu durum merkezi bölgede beklenmedik şekilde bir kütleçekimsel tedirginliğe yol açarak birbirine zayıf kuvvetler ile bağlı açık kümelerin Galaksi diskinin sınırlarında bulunan açık kümelere göre çok hızlı bir şekilde yıldızlar arası ortama karışmalarına neden olmaktadır.

Şekil 2.13: Dias ve Lépine'den (2005) seçilen açık kümelerin Galaktik düzlemdeki (X - Y) konumları. Soldan sağa doğru, sırasıyla, $t \leq 12$ Myıl, $12 \leq t$ (Myıl) ≤ 20 ve $t \geq 30$ Myıl olmak üzere gösterilmektedir. Düz çizgi spiral kolların günümüzdeki konumunu temsil etmektedir. En sağda kalan panel 30 Myıl'dan daha yaşlı kümelerin pozisyonunu göstermektedir. Güneş tüm panellerde (0, 7.5) koordinatlarında yer almaktadır.

Galaktik düzlemden yüksek Galaktik enlemlere doğru gidildikçe, Galaksi içindeki iç etkileşimlerin sayısında azalma meydana gelir. Roskar ve diğ. (2012)'nin belirttiği gibi, azalan kütleçekimsel etkiden kaynaklanan tedirginlikler, bu bölgelerdeki açık kümelerin yapısal

bütünlüklerini ve yörünge kararlılıklarını uzun süre boyunca korumalarını sağlar. Buna karşın, daha yaşlı kümeler zaman içinde yörüngelerinde önemli değişiklikler geçirerek daha kapsamlı bir dinamik geçmiş sergilerler. Daha büyük kütleli kümelerin küçük kütleli kümelerden daha uzun süre hayatta kaldığı ve zayıf kümelerin büyük olanlardan daha kolay bozulduğu düşünülmektedir (Tadross ve diğ., 2002; Lamers ve Gieles, 2006). Tipik olarak yükseklik ölçeği H = 550 pc'den daha büyük uzaklıklarda olan yaşlı açık kümelerin yıldızlar arası ortama karışmadan hayatta kalma şansları yüksektir. Buna karşılık, daha küçük yükseklik ölçekleri ve nispeten daha kısa dinamik geçmişleriyle sınıflanan genç açık kümeler, oluştukları yıldızlar arası molekül bulutlarının öncüleri olarak hizmet ederler (Martinez-Garcia ve Puerari, 2014). Dolayısıyla, Joshi ve Malhotra'nın (2023) belirttiği gibi, genç açık kümeler Samanyolu'nun karmaşık spiral yapısının ortaya çıkarılmasında önemli gök cisimleridir. *Gaia* çağının başlamasıyla birlikte, *Gaia* DR2 veri tabanındaki hassas trigonometrik paralaks ölçümleri açık kümelerin Galaksi diski içindeki dağılımları hakkında önemli bilgilerin elde edilmesine olanak vermiştir (Cantat-Gaudin ve diğ., 2018; 2020). Monteiro ve diğ. (2021) *Gaia* DR2 veri tabanından seçtikleri 1,750 açık kümenin temel astrofizik parametrelerini belirleyerek, açık kümeleri Galaktik düzlem üzerinde yaşların bir fonksiyonu olarak işaretlemişlerdir (Şekil 2.14). Bu yolla, Güneş civarındaki spiral yapının ortaya çıkartılmasını hedefleyen araştırmacılar örneklerindeki en genç açık kümeleri seçerek ($t \leq 50$ Myıl) bilinen spiral kolları da Galaktik düzlem üzerinde göstermişlerdir. Örneklerinde yer alan 566 genç açık küme Samanyolu'ndaki spiral kolların konumlarını oldukça iyi ifade etmiştir. Özellikle genç kümelerin yerel kolda merkezlenen Sagittarius-Carina kolundan önce geldiği, Perseus kolunun ise arkasında kaldığı tespit edilmiştir (Monteiro ve diğ., 2021).

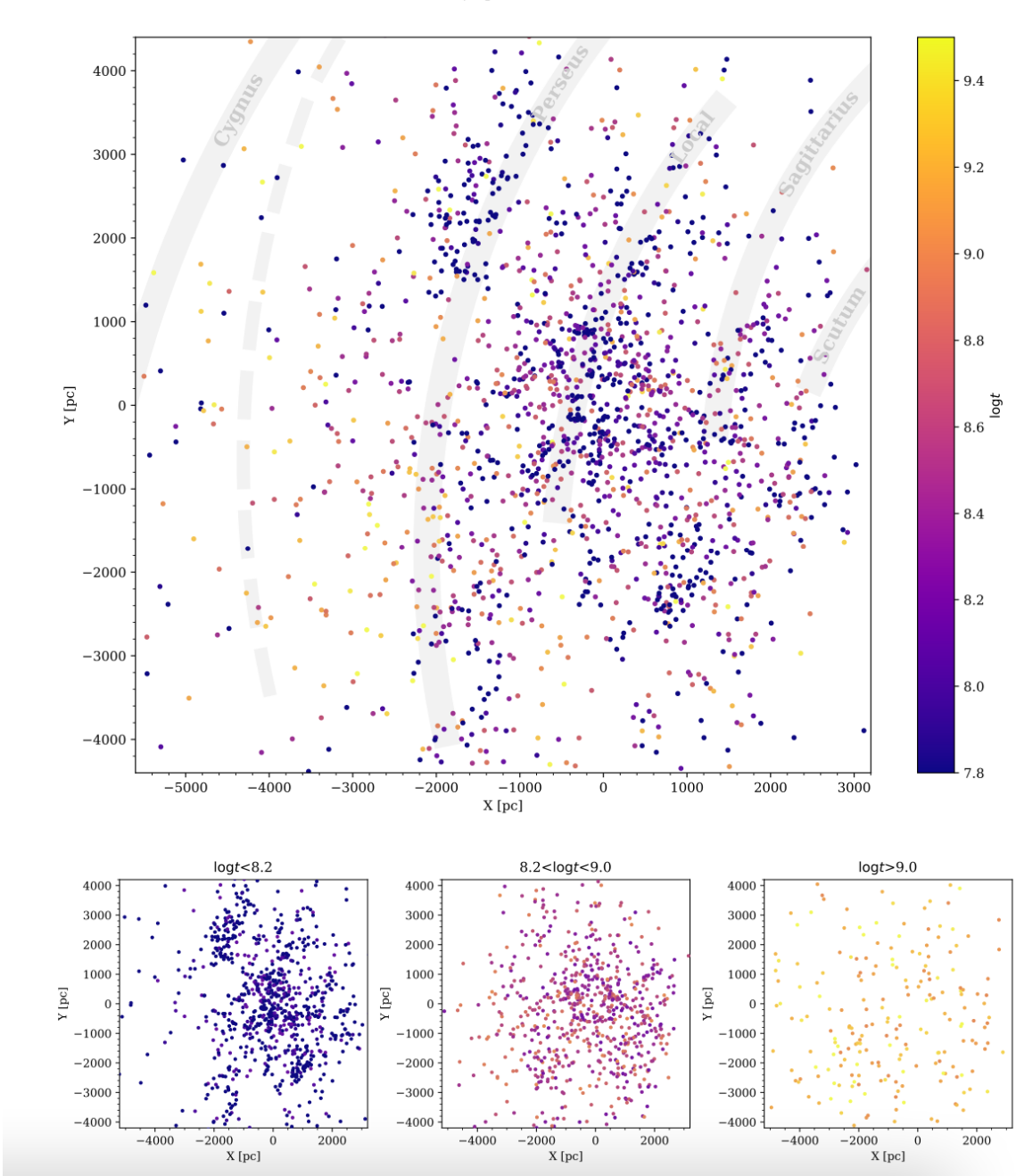

Şekil 2.14: Monteiro ve diğ.'nin (2021) inceledikleri 1,750 açık kümenin, yaşın bir fonksiyonu olarak, Galaktik düzlem üzerindeki konumları (a) ve küme yaşı 50 Myıl'dan küçük 566 açık kümenin bilinen spiral kollar üzerindeki pozisyonları (b). Paneldeki kırmızı artı sembolü Güneş'in Samanyolu içindeki konumunu göstermektedir.

Radyal hız verilerinin ilk kez verildiği *Gaia* DR2 kataloğunda listelenen açık kümelerin detaylı bir analizini yapan Hao ve diğ. (2021), açık kümelerin ortalama radyal hızlarını hesaplayarak bu verileri yine kümelerin ortalama olarak tayin edilen öz hareket, uzaklık ve yaş verileriyle bir araya getirmiştir. Bu verilerden hareketle kümelerin Galaktik düzlemden dik uzaklıklarını göz önüne alıp açık kümelerin yükseklik ölçeğini yaşın bir fonksiyonu olarak ifade etmiştir. Bu analizlerin sonucunda araştırmacılar incelenen genç (t = 1.5 Myıl) ve yaşlı (t = 850 Myıl) açık kümelerin yükseklik ölçeklerinin 42 pc'den 180 pc'ye doğru arttığını tespit etmişlerdir. Ayrıca bu araştırmacılar genç açık kümeleri kendi içlerinde yaş bakımından $t \leq 20$ (Myıl) ve $20 < t$ (Myıl) ≤ 100 olarak iki alt gruba ayırmış ve bu gruplardaki açık kümelerin yükseklik ölçeklerini, sırasıyla, H = 70.5±2.3 pc ve H = 87.4±3.6 pc olarak tayin etmişlerdir. Oluşturdukları açık küme örneğindeki en yaşlı kümeleri analiz ettiklerinde ortalama yaşı 1 Gyıl olan açık kümelerin yükseklik ölçeklerinin büyük değerlerde bulunduğunu saptamışlardır.

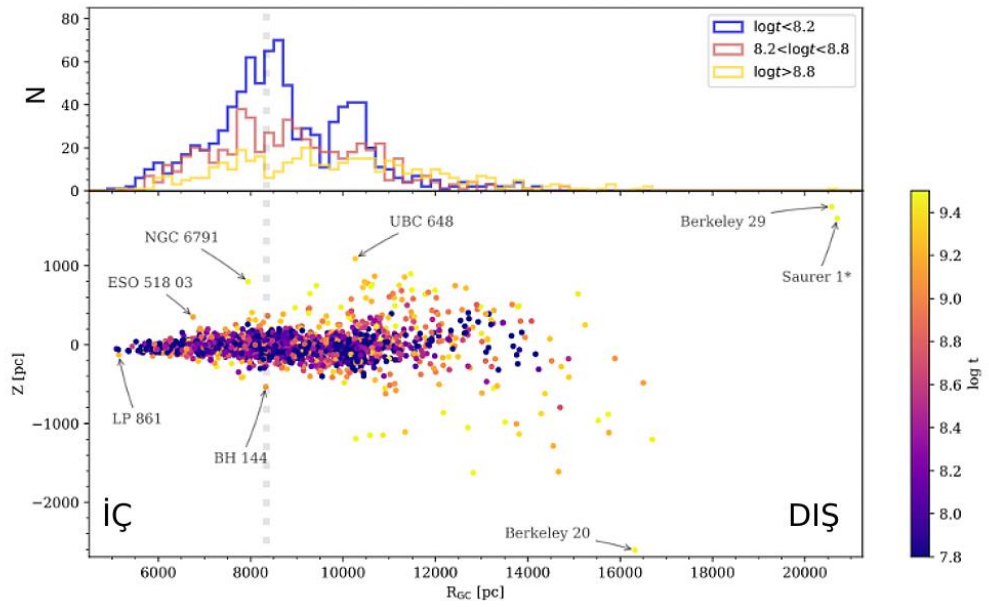
Gaia DR2 veri tabanındaki yıldızların astrometrik ve fotometrik verileriyle açık kümelere üyelik olasılıklarını makine öğrenmesi temelli bir yaklaşım kullanarak hesaplayan Cantat-Gaudin ve diğ. (2020), 2,017 açık kümenin bulunduğu bir katalog oluşturmuştur. Bu katalogda yer alan her bir küme için temel astrofizik parametrelerini tayin eden Cantat-Gaudin ve diğ. (2020), açık kümeleri yaşlarına göre 160 Myıl'dan küçük olan genç kümeler (log t < 8.2 Myıl),

yaşları 160 Myıl ile 630 Myıl arasında olan orta yaşlı kümeler ($8.2 < \log t$ (Myıl) < 8.8) ve 630 Myıl'dan yaşlı kümeler ($\log t > 8.8$ Myıl) olarak üç gruba ayırmıştır (Şekil 2.15). Açık kümelerin uzaysal dağılımını oluşturan araştırmacılar, kümeleri Galaksi merkezine göre radyal ve Galaktik düzleme dik doğrultudaki konumlarına göre incelemişlerdir (Şekil 2.16). Cantat-Gaudin ve diğ. (2020) genç ve orta yaş grubunda bulunan kümelerin Galaktik düzlemden en fazla 250 pc uzaklığa erişebildiklerini, yaşlı açık kümelerin ise 250 pc uzaklığın ötesine uzandıklarını belirlemişlerdir. Ayrıca bu araştırmacılar Galaksi diskinin sınırlarında bulunan yaşlı açık kümelerin Galaktik düzlemden $Z = 1.5$ kpc uzaklığa ulaşabildiklerini göstererek Galaksi'deki burulma etkisinin önemli bir kanıtını da ortaya koymuştur.

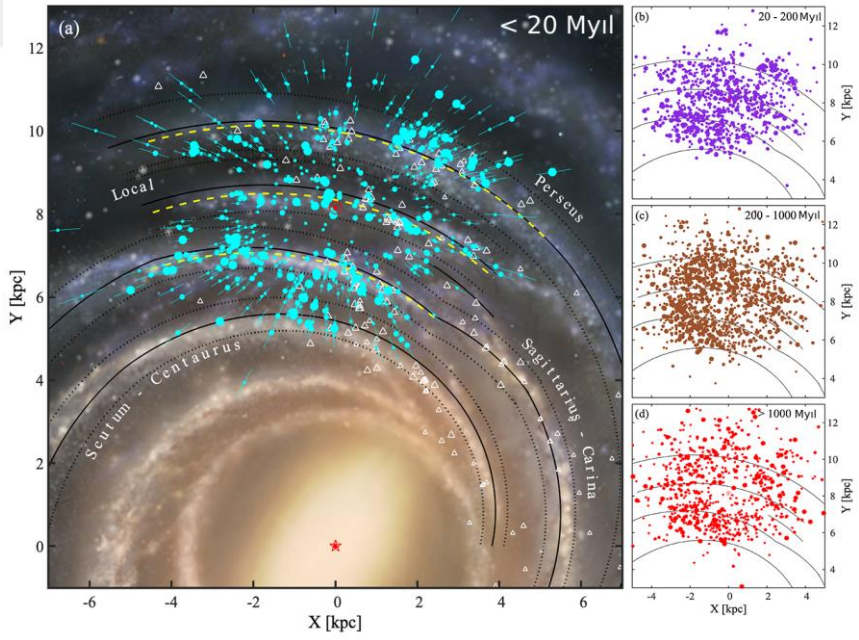
Hao ve diğ. (2021) çalışmalarında, *Gaia* DR2 veri tabanındaki yıldızların astrometrik verilerini kullanarak ve yıldızların açık kümelere üyeliklerini tespit ederek yaklaşık 3,800 açık kümeden oluşan bir katalog oluşturmuşlardır. Araştırmalarında yaşları ve uzaklıkları bilinen açık kümelerin yaşlarını dikkate alarak bunların Samanyolu içindeki konumlarını incelemişlerdir (Şekil 2.17). Araştırılan açık kümelerin yaş dağılımının 20 ile 1000 Myıl aralığında değiştiği tespit edilmiştir. Araştırmacılar bu açık kümeleri 20-200 Myıl (genç), 200-1000 Myıl (orta) ve 1000 (yaşlı) Myıl olacak şekilde üç farklı yaş grubuna ayırmışlar ve yıldızları Galaktik düzlem üzerine konumlandırmışlardır. Bu analizler sonucunda genç ve orta yaşlı kategorisinde (Şekil 2.17b, c) yer alan açık kümelerin Samanyolu'nun spiral kolları çevresinde veya üzerinde kümelendiğini, yaşlı olanların (Şekil 2.17d) ise spiral kollar arasında ve Güneş'ten çok daha uzakta bulunduklarını tespit etmiştir.

Şekil 2.15: Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasındaki açık kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki dağılımları. Farklı yaşlardaki açık kümeler şeklin sağ tarafında gösterilen renk ölçeğine göre ifade edilmiştir. Şeklin üst panelinde gri alanlar ile gösterilen bölgeler spiral kolları göstermektedir (Reid ve diğ., 2014). Şeklin altında yer alan üç panel çalışmada kullanılan yaş aralıklarındaki açık kümeleri temsil etmektedir. Şekildeki tüm panellerde Güneş (0, 0) koordinatlarında bulunmakta olup Galaksi merkezi yatay eksenlerin sağ tarafında yer almaktadır.

Şekil 2.16: Genç, orta ve yaşlı olmak üzere üç farklı yaş grubundaki yaklaşık 2,000 açık kümenin Galaksi merkezine olan uzaklıklarına (R_{gc}) ait histogramlar (üst panel). İncelenen açık kümelerin Galaktik düzlemden uzaklıklarının (Z) yaşa göre gösterimi (alt panel). Şeklin sağ tarafında yer alan renk ölçeği yıldızların yaşlarını göstermektedir. Çalışmada Güneş'in, Galaksi merkezinden 8.34 kpc uzaklıkta yer aldığı belirtilmiştir (gri kesikli çizgi).

Şekil 2.17: Hao ve diğ.'nin (2022) çalışmalarında seçtiği açık kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki pozisyonları gösterilmiştir. Mavi renkle gösterilen daireler yaşı t = 20 Myıl'dan genç olan açık kümeleri temsil etmektedir (a). Kırmızı yıldız Galaksi merkezini, kırmızı daire ise Güneş'in konumunu ifade etmektedir. Yaşları 20 < t (Myıl) ≤ 200 (b), 200 < t (Myıl) ≤ 1000 (c) ve 1000 < t Myıl (d) aralığında bulunan açık kümeleri temsil etmektedir.

Açık kümeler Galaktik düzlem ve çevresinde yoğunlaştığından, yıldızlar arası maddeyle bir arada bulunur. Bu da Güneş'ten çok uzakta yer alan açık kümelerin keşiflerini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle halen keşfedilmeyi bekleyen çok sayıda açık kümenin olduğu bir gerçektir (Castro-Ginard ve diğ., 2021). *Gaia* uydusunun hassas astrometrik ve fotometrik verileri elektromanyetik tayfın optik bölgesinde sağlandığından gömülü açık kümelerin tespitinde büyük zorluklar yaşanmaktadır. Bu problemin üstesinden gelinebilmesi için uzay tabanlı kızılötesi bölgede duyarlı çalışan büyük teleskoplara ihtiyaç vardır.

2.2.3 Açık Kümelerin Yıldız ve Galaksi Astrofiziğindeki Önemi

Açık kümelerin yapısal ve astrofiziksel parametrelerini duyarlı bir şekilde tayin edebilmek, açık kümelerin oluşum ve evrimsel süreçlerinin anlaşılmasında önemlidir. Kümeler birbirine zayıf kütleçekimsel kuvvetler ile bağlı yıldız toplulukları olduklarından, Güneş'e uzaklıkları, yaşları ve kimyasal kompozisyonları üye yıldızları arasında benzerdir. Bu benzerliği kümeyi oluşturan farklı kütlelerdeki yıldızlar bozmaktadır. Küme yıldızlarının bu özellikleri fotometrik verilerden oluşturulan renk-parlaklık diyagramlarında kolaylıkla görülebilir. Küme üyesi yıldızların Güneş'ten uzaklıkları, kimyasal bollukları ve yaşları birbirine çok yakın olduğundan renk-parlaklık diyagramı üzerinde ince bir anakol hattında görülürler. Bu özelliklerinden dolayı yıldız evrimi üzerine çalışan kuramsal araştırmacılar için önemli bir yıldız laboratuvarı olarak kabul edilirler. Ayrıca yıldızların büyük çoğunluğunun çift yıldız olarak sınıflanmış olması ve bu yıldızlarında kümelerde yer alması çift yıldız evrimi üzerine çalışan araştırmacılar için de son derece önemlidir. Çift yıldızların tutulmalı bir ışık eğrisine sahip olması durumunda anakol hattının hemen üzerinde 0.75 kadir sınırını aşmayan bir bölgede yer almalarını gerektirmektedir. Bu da bu türden çift yıldızların tespit edilebilmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca farklı yaşlardaki açık kümelerde bulunan erken tip yıldızlar üzerine yapılan tayfsal araştırmalar, yıldızların dönme hızları hakkında bilgiye ulaşılarak yaş ile dönme periyodu arasındaki ilişkinin ortaya çıkartılmasına olanak sağlamaktadır (Skumanich, 1972). Elektromanyetik tayfın farklı bölgelerinde tasarlanmış sistematik gökyüzü tarama programlarıyla açık kümelerin incelenmesi Güneş ile küme arasındaki sönükleşmenin tespitinde önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle morötesi bölgede tanımlanmış geniş veya orta bant fotometrik filtreleriyle gerçekleştirilen gözlemler neticesinde, başta kümelerin renk artıklarının belirlenmesi olmak üzere fotometrik metal bollukları da tayin edilebilmektedir (Karaali ve diğ., 2005, 2011). Ayrıca küme üyelerinin günümüzdeki hassas astrometrik

verilerin kullanılmasıyla belirlenmesi ve bu yıldızlardan oluşturulan renk-parlaklık diyagramlarının eş-yaş eğrileriyle çakıştırılması (anakol çakıştırma yöntemi) kümelerin uzaklıklarının yanı sıra yaşlarının da eş zamanlı olarak tayin edilmesini sağlamaktadır. Bu özelliklerinden dolayı açık kümeler araştırmacılar için mükemmel laboratuvar ortamı oluşturmaktadır.

Bir açık küme kütlesinin ve gerçek boyutlarının bilinmesi, kümenin dinamik gelişiminin belirlenmesini sağlar; çünkü kümenin fiziki boyutu onun dinamik evrimini etkileyen önemli bir faktördür. Özellikle farklı boyutlara ancak eşit kütleye sahip kümeler farklı dağılım mekanizmalarına maruz kalır. Boyut olarak küçük açık kümeler iç etkileşimler neticesinde yıldızlar arası ortama kolaylıkla karışabilirken, büyük boyutlu kümeler ancak dev moleküler bulutlardan kaynaklanan gel-git alanından ve spiral kollardan gelen şok dalgalarından etkilenerek dağılabilir (Patat ve Carraro, 1995; Andersen ve Nordström, 2000; Carraro, 2006). Açık küme yıldızlarını alandaki zemin yıldızlarından ayırt etmek güçtür. Yoğun bir merkezi yıldız sayı yoğunluğuna sahip olan açık kümelerin ortalama merkezi koordinatları ve açısal uzanımları kolaylıkla belirlenebilir. Merkezi bir yıldız yoğunlaşması gösteren açık kümelerden yıldız sayı profillerinin elde edilmesi kümelerin yapısal parametrelerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Oluşturulan bir yoğunluk profilinin King (1962) modeliyle fit edilmesi kümenin yapısal parametreleri olan merkezi ve zemin yoğunluklarının belirlenmesini sağlamakla birlikte, kümelerin kor ve limit yarıçaplarının tespiti de mümkün olmaktadır. Bu şekilde incelenen açık kümelerin morfolojik tanımlamaları kolaylıkla yapılabilir.

Bir açık kümeyi morfolojik olarak tanımlayabilmek kümenin temel parametrelerinin tayin edilebilmesi için tek başına yeterli değildir. Kümenin astrofizik parametreleri renk artığı, Güneş'e uzaklık, yaş ve metal bolluğu olarak karakterize edilebilir. Açık kümenin üyeleri aynı molekül bulutundan eş zamanlı olarak oluştukları için kütleleri farklı olmakla birlikte temel parametreleri birbirleriyle neredeyse aynıdır. Bu durum açık kümeleri temel parametrelerin belirlenmesinde çok önemli bir konuma getirmektedir. Birden fazla üye yıldızdan tayin edilen parametreler tek bir yıldızdan elde edilene göre istatistiksel olarak daha güvenilir ve duyarlı sonuçlar vermektedir. Temel parametrelerin tayin edilebilmesi için öncelikle kümelerin üye yıldızlarının hassas bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir. Günümüzde fotometrik ve astrometrik verilerin makine öğrenmesi temelli analizleri sonucunda olası üyeler kolaylıkla saptanabilmekte, bu da yıldız alanlarına gizlenmiş açık kümelerin keşfedilmesine imkân

vermektedir (Krone-Martins ve Moitinho, 2014). Açık küme üyesi yıldızlar ortak bir doğrultu vektörü yönünde Galaksi merkezi etrafında belirli bir hız ile hareket etmektedir. Bu özellikleri küme üyelerinin alan yıldızlarından kolaylıkla ayırt edilebilmesine fırsat vermektedir. Küme üyesi yıldızların gökyüzündeki görünen hareketlerinden elde edilen öz hareket bileşenleri ve Güneş'e ortalama uzaklıkları nispeten birbirlerine yakın değerlerde olduğundan buradan kabaca bir üyelik tespiti yapılabilmektedir. Küme üyesi yıldızların doğru tanımlanması, astrofiziksel parametrelerin kesin olarak belirlenmesi için önemlidir. Onaylanmış üye yıldızların ayrıntılı tayfsal ve fotometrik analizleri, üye yıldızların kimyasal yapılarının, uzay hızlarının ve yıldız aktivitelerinin tespit edilmesini sağlar.

Çok sayıda açık kümenin fotometrik, astrometrik ve tayfsal yöntemler ile bir arada incelenmesi, Galaksi diskinin yapı, oluşum ve evrimine yönelik önemli ipuçları barındırır. Galaksi diskinin metal bolluğu dağılımı, gaz akıntıları, yıldızların radyal göçleri ve yıldız oluşumu gibi "iç" ve galaksilerin birbirleriyle olan "dış" etkilerinden doğrudan etkilenir. Açık kümelerin Galaksi diskindeki metal bolluğu dağılımları Galaksi merkezinden radyal ve Galaktik düzlemden dik doğrultulardaki metal bolluğu gradyentlerinin hesaplanmasıyla belirlenebilir. Elde edilen bulgular özellikle son zamanlarda Galaksi diskinin kinematik ve metal bolluğu verilerinin bir arada incelendiği kemo-dinamik modellerin sınanmasında kullanılabilir (Minchev ve diğ., 2013, Lemasle ve diğ., 2013). Gözlemsel verilerin kemo-dinamik modeller ile yorumlanması, yıldızların radyal göçlerinin açıklanmasında kullanılır. Radyal göç, açık kümelerin veya yıldızların bulundukları Galaktik yörüngelerinin kütleçekimsel tedirginlikler sonucunda Galaksi'nin farklı bölgelerine doğru taşınmasıdır (Sellwood ve Binney, 2002). Radyal göç mekanizması, nesnelerin doğdukları yarıçaptaki konumlarının molekül bulutlarının kütleçekimsel etkileri sonucunda değişmesiyle, nesnelerin yörünge açısal momentumlarının geçici spiral yapının veya çubuk ve spiral yapının birleşik rezonans etkisinin değişmesi veya cüce galaksilerin Samanyolu diskini kütleçekimsel bakımdan etkilemesi sonucunda gerçekleşebilir (Schönrich ve Binney 2009, Vera-Ciro ve diğ., 2014, Halle ve diğ., 2018). Galaktik çubuğun dönme etkisinden kaynaklanan rezonans noktalarına hareket eden yıldızlar, bu bölgeleri geçmeleriyle birlikte Galaksi diski boyunca radyal bir hareket yaparak Galaksi'nin dış kısımlarına doğru göç ederler (Önal Taş ve diğ, 2018). Bu da Galaksi diskindeki metal bolluğu dağılımını etkiler.

Galaksi diskinin araştırılmasında iyi bir gösterge olan açık kümeleri kullanan Friel ve Janes (1993), Samanyolu diski için radyal metal bolluğu gradyentini d[Fe/H]/dR_{gc} = -0.09±0.02 dex/kpc olarak hesaplamışlardır. Araştırmacılar, metal bolluğu değişiminin açık kümelerin Galaksi merkezine uzaklıklarıyla (R_{gc}) değiştiğini göstermekle birlikte, bu değişimin Galaksi merkezinden yaklaşık 10 kpc'ye kadar doğrusal olarak arttığını, 10 kpc'nin ötesinde ise sabit kaldığını ifade etmişlerdir. Friel ve Janes (1993) metal bolluğu gradyentinin bu iki farklı değişim profilini, Galaksi içindeki kimyasal evrimin iki farklı zaman ölçeğinde gerçekleştiğini önererek açıklamışlardır. Twarog ve diğ. (1997) Galaksi diskindeki 76 açık kümeyi inceleyerek $6.5 < R_{gc}$ (kpc) < 10 uzaklık aralığındaki kümeler için ortalama metal bolluğunun [Fe/H]=0 dex ve dispersiyonunun 0.1 dex, R_{gc} > 10 kpc uzaklığındaki kümeler için de ortalama metal bolluğunun [Fe/H] = -0.3 dex olduğunu göstermişlerdir. Bu bulgular, Galaksi diskinin iç ve dış bölgelerinin farklı kimyasal evrim süreçleriyle oluştukları ve başlangıçtaki metal bolluğu ayrılmasının, küme popülasyonlarında günümüze kadar korunduğu fikrinin doğmasına neden olmuştur (Friel ve Janes, 1993).

2.3 *GAIA* ÇAĞINDA AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİĞİ

Açık kümeler Samanyolu'nun oluşum ve evriminin incelenmesinde açık kümeler önemli bir literatür kapsamı oluşturur. Galaksi'deki açık kümeler, Galaksi diskindeki tüm nesnelerin ömürlerini kapsayacak kadar geniş bir yaş aralığında bulunmaktadır. Başka bir deyişle, ince diskteki genç ve yaşlı popülasyonları temsil eden çok sayıda açık küme bulunmaktadır. Açık kümelerin, uzay dağılımları ve kinematik özellikleri bakımından, Galaksi'nin kütleçekimi ve yapısıyla birlikte dinamik özelliklerinin ortaya çıkartılmasında önemli bir rolü bulunmaktadır (Friel 1995).

Samanyolu'nun kinematik ve dinamik yapısının incelenmesinde açık kümelerin literatürde önemli bir yeri vardır. Geçmişten günümüze yapılan çalışmalar incelendiğinde genç açık kümelerin Samanyolu'nun spiral kol yapısının ve dönme eğrisinin oluşturulmasında, yaşlı kümelerin ise Galaksi diskinin kimyasal kompozisyonu, kinematiği ve yapısal dinamiklerinin çözümlenmesinde kullanıldığı görülmektedir (Friel, 1995). Samanyolu'ndaki açık kümelerin çoğu yaklaşık 0.1 Gyıl içinde tamamen buharlaşırken (Wielen, 1971), 1 Gyıl'dan daha yaşlı açık kümelerin ise disk yıldızlarından farklı olarak daha basık Galaktik yörüngelerde bulunmalarının bir sonucu olarak hayatta kaldıkları düşünülmektedir (Friel 1995).

Bir açık kümenin yıldızlar arası ortama karışmasında küme üyesi yıldızlar arasındaki etkileşimler, yıldız evrimi, dev molekül bulutlarıyla karşılaşmalar ve Galaktik potansiyelin kütleçekimsel etkisi başlıca etkenler arasındadır (Gieles ve diğ., 2006; Gustafsson ve diğ., 2016). Söz konusu etkilerden kurtulan açık kümelerin incelenmesi, küme yıldızlarının yıldızlar arası ortama karışması hakkında önemli bilgiler sunmaktadır (Bland-Hawthorn ve diğ., 2010). Ayrıca, yıldız evriminde araştırılan bir başka önemli soru da açık kümelerin çift mi yoksa grup olarak mı oluştukları yönündedir. Macellan bulutsularında yapılan açık küme gözlemlerinde çok sayıda çift açık küme keşfedilmişken, Samanyolu'nda bu türden az sayıda açık küme gözlenmiştir (Subramaniam ve diğ., 1995; de La Fuente Marcos ve de La Fuente Marcos 2009; Vázquez ve diğ., 2010). Çift kümelerin Galaksi'deki oranı, molekül bulutlarındaki yıldız oluşum aktivitesine ve gelgit bozulma zaman ölçeklerinin anlaşılmasına ışık tutabilir. Bu nedenle, açık kümelerin uzaysal ve kinematik özelliklerinin belirlenmesi ve küme evriminin anlaşılması, yerel ve Galaktik ölçeklerde meydana gelen dinamik süreçlerin sınanması için güçlü kısıtlamalar sağlar.

Güneş civarının yerel kinematik yapısını ortaya çıkartmak amacıyla astrometrik ve astrofizik parametreleri iyi bilinen 106 açık kümenin konum, öz hareket, radyal hız ve uzaklık verilerini kullanan Lyngå ve Palous (1987), açık kümelerin radyal hız dispersiyonlarıyla yaşları arasında bir ilişki bulunduğunu, bu ilişkiye göre yaşlı açık kümelerin hız dispersiyonlarının genç açık kümelere göre iki kat büyük olduğunu göstermiştir. Barkhatova ve diğ. (1987) kinematik parametreleri iyi bilinen 69 açık kümenin duyarlı Galaktik yörünge parametrelerini tayin etmiş ve açık kümelerin yörünge özelliklerini ortaya koymuştur. Dias ve Lepine (2005) DAML02 kataloğunda öz hareket bileşenleri, radyal hızları, uzaklıkları ve yaşları bilinen 212 açık kümeyi kullanarak, bu kümelerin Samanyolu diskindeki doğum yerlerini küme yaşlarının bir fonksiyonu olarak incelemiş ve Galaksi'nin spiral kollarının dönme hızlarını tayin etmiştir. Zaman içinde farklı araştırmacılar açık kümeleri tek tek inceleyerek bu nesnelerin astrofizik parametreleriyle birlikte Galaktik yörünge parametrelerini de literatüre kazandırmışlardır (Allen ve Martos 1988, Carraro ve Chiosi 1994, Finlay ve diğ., 1995, Soubiran, Odenkirchen ve Le Campion 2000, de Oliveira ve diğ., 2000, Wu ve diğ., 2009, Vande Putte ve diğ., 2010). Wu ve diğ. (2009) Samanyolu'ndaki 488 açık kümenin kinematik ve yörünge analizlerini gerçekleştirerek açık kümelerin hareketlerinin ve dağılımının anlaşılmasına yönelik önemli bir çalışmayı literatüre kazandırmıştır. Bunun için Dias ve diğ.'nin (2002) oluşturduğu DAML02 kataloğunu dikkate alan Wu ve diğ. (2009), hız elipsoidi ve yörünge hesaplamalarını

gerçekleştirerek hız dispersiyonlarının küme yaşlarının bir fonksiyonu olduğunu doğrulamıştır. Çalışmada, kümelerin hız elipsoidlerinin dispersiyonlarını (σ_U, σ_V, σ_W) = (28.7, 15.8, 11.0) km/sn olarak hesaplayan araştırmacılar, bu hız dispersiyonlarının ince disk popülasyonunun kinematik özellikleriyle uyumlu olduğunu ifade etmekle birlikle, bu değerlerin küme yaşlarıyla arttığını da göstermiştir. Vande Putte ve diğ. (2010) açık kümelerin kinematik özelliklerini ve potansiyel kökenlerini ortaya çıkartmak amacıyla Dias ve diğ.'nin (2002) DAML02 açık küme kataloğunu kullanmak suretiyle 481 açık kümenin kinematik ve yörünge analizlerini gerçekleştirmiştir. Analizler sonucunda açık kümelerin yörüngelerindeki basıklık ile Galaktik düzleme dik doğrultuda maksimum yüksekliklerinin metal bolluğuyla ilişkili olduğunu tespit eden Vande Putte ve diğ. (2010), metalce fakir ve yüksek enlemlerde bulunan dört açık kümenin Samanyolu'nun cüce galaksiler ile etkileşimi sonucunda Galaksi'ye katıldığını iddia etmişlerdir. Gozha ve diğ. (2012) Samanyolu'nda temel astrofizik parametreleri tayin edilmiş 593 açık kümeyi kullanarak kümelerin kinematik ve kimyasal özelliklerini dikkate almış, bulgularını ince disk popülasyonundaki yıldızlarıyla karşılaştırmış ve kinematik özelliklerin iki grup için farklı olduğunu tespit etmiştir. Conrad ve diğ. (2017) Radyal Hız Deneyi (Radial Velocity Experiment; RAVE, Steinmetz ve diğ., 2006) tayfsal gökyüzü tarama programında bulunan açık küme üyesi yıldızları belirleyerek 432 açık kümenin altı boyutlu (α, δ, $\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ, d, V_r) kinematik girdi tabanlı hız kataloğunu oluşturmuştur. Araştırmacılar kinematik analizler sonucunda, açık kümelerin genç ve yaşlı grupları içerecek şekilde sınıflanacağını ortaya koymuş ve bu grupların aynı molekül bulutundan oluşabileceklerini göstermişlerdir.

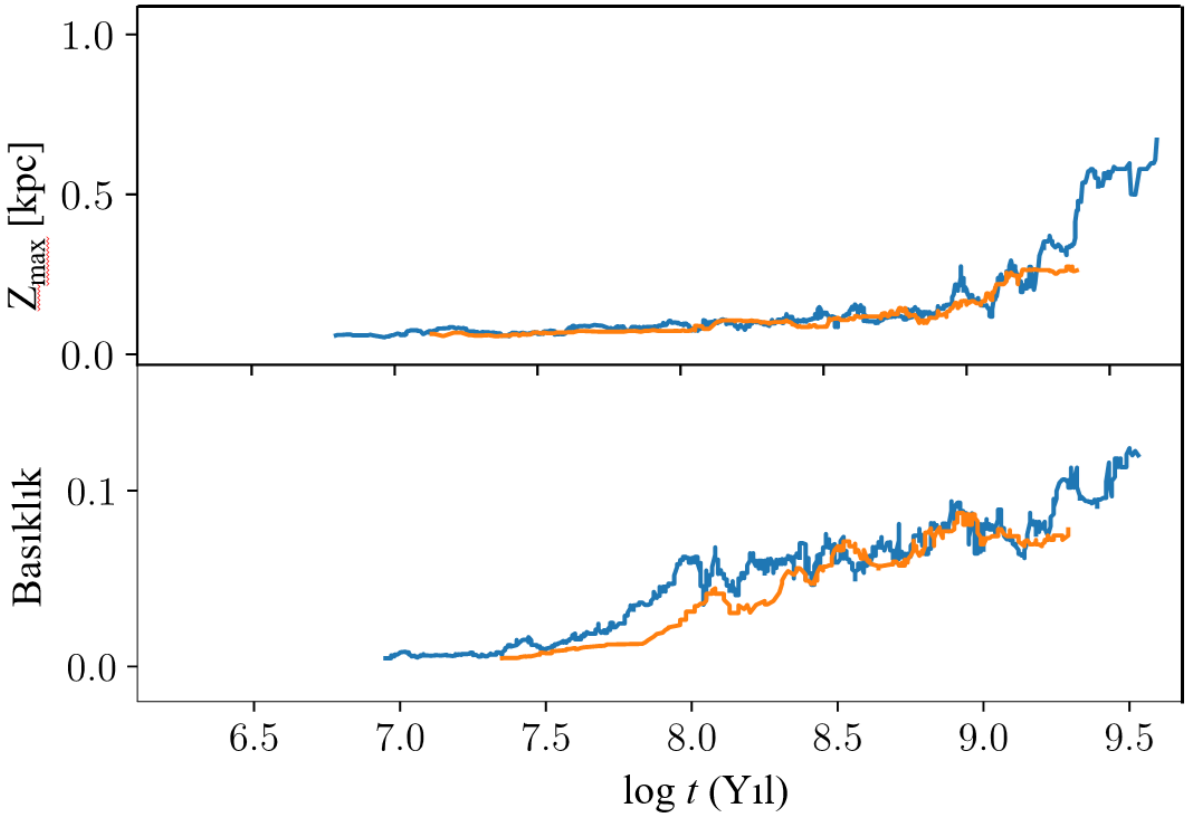
Gaia uydusunun devreye girmesiyle başlayan *Gaia* çağı, Samanyolu'ndaki açık kümelerin incelenmesinde büyük bir etki yaratmıştır (Gaia işbirliği, 2016a). Uyduyla ölçülen yıldız uzaklıkları, öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralakslardaki yüksek hassasiyet açık kümelerin kinematik ve dinamiğine yönelik çalışmalar için zengin bir veri tabanı oluşturmuştur. Özellikle *Gaia* DR2 veri tabanının (Gaia işbirliği, 2018) kullanıma açılmasıyla yaklaşık yedi milyondan fazla yıldızın radyal hız verisi kinematik çalışmalar için önemli bir veri kaynağı oluşturmuştur. Böylece *Gaia* çağıyla birlikte, uydunun sağladığı radyal hız verilerine dayalı açık küme çalışmaları da hız kazanmıştır (Cropper ve diğ., 2018; Soubiran ve diğ., 2018). Soubiran ve diğ. (2018) küme üyesi yıldızların *Gaia* DR2 (Gaia işbirliği, 2018) kataloğundaki altı boyutlu verilerini derleyerek 861 açık kümenin silindirik koordinat sisteminde tanımlı, Galaksi merkezine indirgenmiş kinematik hesaplamalarını gerçekleştirmiştir. Analizlerinde küme yaşlarına göre uzay ve hız dağılımlarını inceleyerek bazı

açık küme gruplarının aynı Galaktik konum ve hız değerlerinde bulunduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca genç açık kümelerin Galaktik düzleme dik doğrultudaki uzay hız bileşenine (W) ait hız dispersiyonunun (σ_w = 5 km/sn) yaşlı açık kümelere göre daha (σ_w = 14 km/sn) küçük olduğunu göstermişlerdir (Tablo 2.1).

Tablo 2.1: Soubiran ve diğ.'nin (2018) kataloğunda yaşları iyi bilinen açık kümlerin silindirik koordinat sisteminde Galaksi merkezine indirgenmiş uzay hızları ve dispersiyonları.

log t (yıl)	**N**	**%**	**V_R (km/sn)**	**σ_{VR} (km/sn)**	**V_ϕ (km/sn)**	**$\sigma_{V\phi}$ (km/sn)**	**V_Z (km/sn)**	**σ_{VZ} (km/sn)**
< 7.8	106	90	-3.1	11.7	238.4	10.6	-1.5	4.3
7.8-8.4	98	96	-1.0	13.2	238.6	11.1	-0.0	5.2
8.4-9.0	109	95	0.8	17.1	237.7	11.8	-0.1	6.8
≥ 9.0	61	93	6.0	22.3	233.8	23.2	1.0	14.0

Tarricq ve diğ. (2021), Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden oluşturduğu 2,017 açık kümeden oluşan kataloğu kullanarak 1,382 açık kümenin ortalama radyal hızlarını tayin etmiştir. Oluşturulan güncel radyal hız kataloğunda en az üç üye yıldızdan hesaplanan ortalama küme radyal hızlarının, örneğin %38'ini oluşturur, 3 km/sn'den daha duyarlı tayin edildiği belirtilmiştir. Çalışmalarında astrometrik ve tayfsal verilerden oluşturdukları altı boyutlu kinematik girdi parametrelerinden itibaren kümelerin uzay hızlarıyla Galaktik yörünge parametrelerini hesaplamışlardır. Galaktik yörünge parametreleri küme yaşları dikkate alınarak incelenmiş ve çoğu açık kümenin yörüngesinin Galaktik düzlemden Z = 400 pc uzaklık içinde bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 1 Gyıl'dan daha yaşlı olan açık kümelerin ise Galaktik düzlemden Z = 1 kpc uzaklığa kadar erişebildiği görülmüştür. Küme yaşları 30 Myıl'dan genç açık kümeler çember yörüngelerde (e = 0.018) dolanırken, 100 Myıl'dan daha yaşlı olan kümelerin yörünge basıklığının ise yaşlarına bağlı olarak arttığı tespit edilmiştir (Şekil 2.18). Bu bulgular, açık kümelerin çember yörüngelerde doğduklarını fakat zamanla Galaksi içerisindeki dinamik etkileşimleri sonucu daha basık yörüngelere evrimleştiklerini göstermiştir (Tarricq ve diğ., 2021).

Şekil 2.18: Tarricq ve diğ.'nin (2021) incelediği 1,382 açık kümenin Galaktik yörünge hareketleri boyunca Galaktik düzlemden ayrılabilecekleri en büyük uzaklıklar (üst panel) ve yörünge basıklıklarının (alt panel) küme yaşının bir fonksiyonu olarak gösterimi. Panellerdeki turuncu ve mavi çizgiler, sırasıyla, tüm ve yüksek kaliteli açık küme örneklerinin hareketli ortalamalarını temsil etmektedir.

3. MALZEME VE YÖNTEM

3.1 GAIA DR3 VERİ TABANI

ESA'nın 2013 yılında başlattığı *Gaia* bilim görevi neticesinde üretilen güncel veri sürümü olan *Gaia* DR3 Haziran 2023 tarihinde araştırmacıların kullanımına açılmıştır (Gaia işbirliği, 2023). Bu veri tabanında, *Gaia* uydusunun ilk 34 aylık gözlemlerini analiz eden *Gaia* bilim grubunun 1.8 milyar nesneye ait astrometrik ve fotometrik verileriyle birlikte yaklaşık 34 milyon parlak yıldızın tayfsal verileri yer almaktadır.

Gaia DR3 veri tabanında, diğer veri sürümlerinin dışında, ortalama düşük çözünürlüklü mavi ve kırmızı fotometre (BP/RP) ve yüksek çözünürlüklü RVS tayfları; G=14 kadirden parlak yıldızlar için ortalama radyal hızlar, RVS tayflarından hesaplanan çizgi genişlemesi ve kimyasal bolluk verileri, değişen yıldız sınıflaması ve 20'den fazla değişen yıldız grubu için fotometrik zaman serisi analizi yer almaktadır. Ayrıca, Andromeda galaksisinin bir bölgesinde yer alan tüm nesneler için fotometrik zaman seri analizleri, Güneş Sistemi'ndeki nesnelere ait yörünge ve dönem analizleri, tutulmalı çift sistem adaylarının bir kataloğu, kuazar ve galaksilere yönelik fotometrik bir katalog ve yaklaşık 400 milyon kaynak için *Gaia* prizma tayfları ve RVS'den elde edilen ortalama tayfların analizinden hesaplanmış $T_{\rm eff}$, log g, [M/H], [α/Fe], aktivite indeksi, emisyon çizgileri ve dönme parametreleriyle, 13 kimyasal bolluk değeri ve yıldızların evrim durumlarını temsil eden yıldız yarıçap, yaş, kütle ve ışıma gücü verilerini kapsayan geniş bir katalog bulunmaktadır.

Astrometri ve geniş bant fotometrisi: *Gaia* DR3 veri tabanında bulunan astrometrik ve geniş bant fotometri verileri, *GRVS* fotometrisinin eklenmesi dışında, *Gaia* EDR3 veri tabanıyla aynıdır. Bu veri tabanında 1.8 milyar nesnenin ekvatoral koordinatları (α, δ) ile G bandı fotometrik parlaklıkları bulunmaktadır. Bu veriler içinde 1.5 milyar nesnenin öz hareket bileşenleri ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ), trigonometrik paralaks (ϖ) ve $G_{\rm BP}$-$G_{\rm RP}$ renk indeksleri yer almaktadır. *Gaia* DR3'te beş astrometrik parametresi (α, δ, $\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ, ϖ) de bilinen yaklaşık 585 milyon nesne bulunurken, renk indeksiyle birlikte altı parametresi (α, δ, $\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ, ϖ, $G_{\rm BP}$-$G_{\rm RP}$) de olan yaklaşık 882 milyon kaynak yer almaktadır (Tablo 3.1). *Gaia* EDR3 veri tabanındaki astrometrik ve fotometrik verilerinde bulunan sistematik hatalar *Gaia* DR3 kataloğunda da yer bulunmaktadır. *Gaia* DR3 veri tabanındaki kuazarlardan ölçülen ortalama paralaks yanlılığının -17 μmas olduğu hesaplanmıştır (Lindegren ve diğ., 2021). Ayrıca, trigonometrik

paralakslardaki yanlılıkların nesnelerin parlaklık, renk ve ekvatoral koordinatlarının bir fonksiyonu olarak değiştiği Lindegren ve diğ. (2021) tarafından gösterilmiştir.

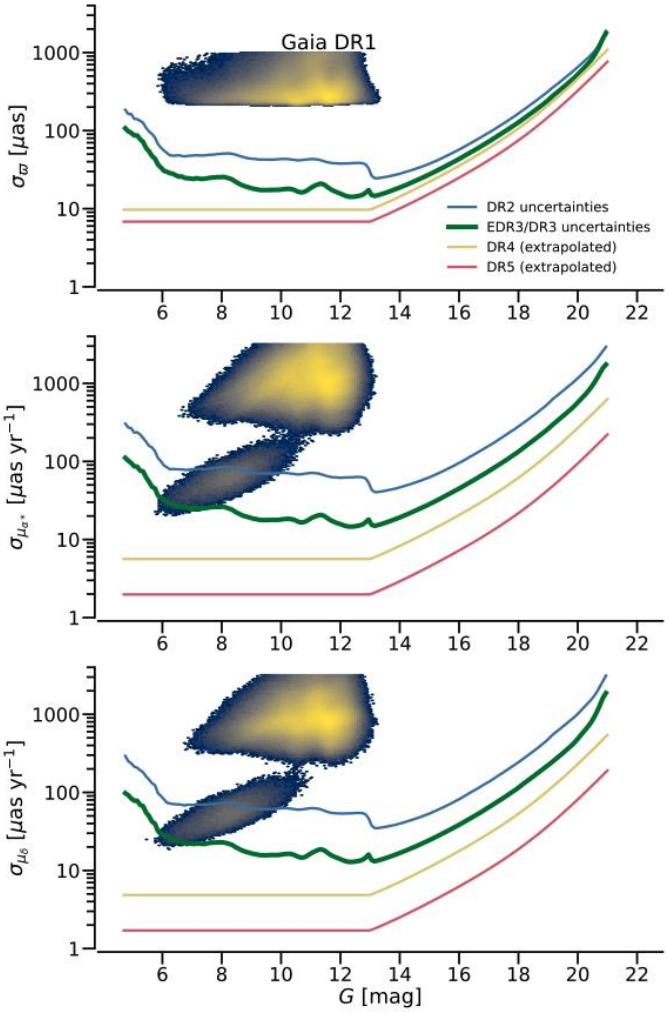
RVS verileri: *Gaia* DR3 veri tabanında, etkin sıcaklıkları $3100 \leq T_{\text{eff}}\,(\text{K}) \leq 14500$ ve G=14 kadirden daha parlak 33.8 milyon yıldızın radyal hız ölçümleri yapılmıştır. Tayfsal analizlerde 3.5 milyon yıldız tayflarındaki çizgi genişlemesi, 32 milyondan fazla yıldızın radyal hızı, yaklaşık 1,000 RR Lyrae ile yaklaşık 800 sefeid yıldızı için radyal hız ölçümleri gerçekleştirilmiştir (Ripepi ve diğ., 2023). Katalogdaki her bir kaynak için kalite göstergesi olan bir parametre de tanımlanmıştır. Kaynakların radyal hız ölçümleri için Ca II triplet çizgilerinin bulunduğu 846-870 nm dalgaboyu aralığında tayfsal analizler yapılmıştır. Her bir kaynağın S/N oranı *Gaia* DR3 kataloğunda verilmiştir. Genel olarak A-F-G-K tayf türündeki yıldızlar için S/N değeri 20'den büyüktür. *Gaia* DR3 veri tabanında G = 12 kadirden daha parlak yıldızların radyal hız hataları 1.3 km/sn iken, G = 14 kadirde belirsizlikler 6.4 km/sn'ye kadar artmaktadır (Katz ve diğ., 2023).

Gaia bilimsel görevine başladığından bu yana dört veri sürümü gerçekleştirmiştir (Gaia işbirliği, 2016b, 2018, 2021, 2023). Bu sürümlerden sadece *Gaia* EDR3 (Gaia işbirliği, 2021) bir erken sürüm olarak literatüre kazandırılmıştır. Farklı dönemlerdeki verilerin indirgenmesiyle araştırmacıların kullanımına açılan verilerde hassasiyet zaman içerisinde iyileşmiştir. Özellikle *Gaia* uydusunun şimdiye kadar yayımlanmış veri sürümlerindeki astrometrik hassasiyet kaynakların G-görünen parlaklıklarının bir fonksiyonu olarak incelenmiştir. *Gaia* veri sürümlerindeki nesnelerin trigonometrik paralaks ve öz hareket bileşenlerine ait hassasiyetleri Şekil 3.1'de gösterilmiştir. Trigonometrik paralaks ve öz hareket bileşenlerindeki hassasiyetler G-görünen parlaklığına göre incelendiğinde, $5 \leq G \leq 13$ kadir aralığındaki nesnelerin ölçümlerindeki hassasiyet artarken, $13 < G \leq 22$ kadir aralığındaki nesnelerin ölçüm hassasiyetlerinin ise parabolik olarak azaldığı görülmektedir. *Gaia* uydusunun gözlem stratejisinden dolayı en parlak ve en sönük yıldızların eş zamanlı gözlemleri özellikle parlak kadirlerdeki nesnelerin astrometrik verilerinde büyük belirsizlikler oluşturmaktadır. Artan gözlem sayısıyla birlikte gelecek veri sürümlerinde (*Gaia* DR4 ve *Gaia* DR5, bkz. Şekil 3.1) G=13 kadirden daha parlak nesnelerin astrometrik ölçümlerinin oldukça hassas ölçüleceği *Gaia* DR3 veri sürümünün temel makalesinde belirtilmiştir (Gaia işbirliği, 2023). Bu durum özellikle sönük yıldızlar içinde geçerli olacaktır.

Tablo 3.1: *Gaia* DR3 veri tabanındaki kaynakların istatistiği.

Veri türü	Kaynak Sayısı
Toplam kaynak	1,811,709,771
5-parametreli astrometrik kaynak	585,416,709
6-parametreli astrometrik kaynak	882,328,109
2-parametreli astrometrik kaynak	343,964,953
Gaia-CRF3 kaynak	1,614,173
Çerçeve yönlendirmesi için kullanılan ICRF3 kaynak	2,007
Çerçeve dönüşü için kullanılan Gaia-CRF3 kaynak	428,034
G	1,806,254,432
G_{BP}	1,542,033,472
G_{RP}	1,554,997,939
Fotometrik zaman serileri	11,754,237
Gaia Andromeda fotometrik taraması	1,257,319
Radyal hız	33,812,183
G_{RVS} -bandı	32,232,187
Çizgi genişlemesi bilenen yıldız	3,524,677
Radyal hız zaman serileri	1,898
BP/*RP* ortalama tayfları	219,197,643
RVS ortalama hızları	999,645
Parlaklık değişimi gösteren kaynak	10,509,536
Sınıflanan nesne	1,590,760,469
RVS tayflarından elde edilen kimyasal bolluklar	2,513,593
Çoklu yıldız sistemleri	813,687
Kuazar adayları	6,649,162
Kuazar kırmızıya kayması	6,375,063
Kuazar barınak galaksi tespiti	64,498
Kuazar barınak galaksi profili	15,867
Galaksi adayları	4,842,342
Kırmızıya kayma gösteren galaksiler	1,367,153
Galaksi profilleri	914,837
Güneş Sistemi nesneleri	158,152

Gaia çağının başlamasıyla birlikte yeni keşfedilen açık kümelerin sayılarında belirgin bir artış olmuştur. *Gaia* DR2 verileri (Gaia işbirliği, 2018) üzerinden makine öğrenmesiyle yapılan analizlerde yeni keşfedilenler ile birlikte, toplam 2,017 açık kümenin astrometrik ve temel astrofizik parametreleri homojen yöntemler ile literatüre kazandırılmıştır (Cantat-Gaudin ve diğ., 2020).

Şekil 3.1: *Gaia* DR1, DR2 ve DR3 veri tabanındaki nesnelerin trigonometrik paralaks (üst panel) ve öz hareket bileşenlerinin (sağ açıklık, orta panel; dik açıklık, alt panel) ölçümlerindeki hassasiyetlerin *G* görünen parlaklığının bir fonksiyonu olarak gösterimi (Gaia işbirliği, 2023). Gelecek iki veri sürümüne ait beklenen hassasiyetler ayrıca gösterilmiştir.

Bu tez çalışmasında, Güneş civarındaki kinematik özelliklerin ortaya çıkartılabilmesi için, Gaia DR3 verileriyle (Gaia işbirliği, 2023) yapısal ve astrofiziksel parametreleri daha doğru ve duyarlı şekilde belirlenmiş ve Güneş'ten itibaren *d*=1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde bulunan açık kümelerin incelenmesi hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden (Gaia işbirliği, 2018) oluşturdukları 2,017 açık kümeyi içeren katalog tez çalışmasında incelenecek açık kümelerin seçiminde kullanılmıştır. Bu katalogdaki açık küme uzaklıklarının %10 hatalı olduğu varsayımı göz önünde bulundurulduğunda, *d*=1.1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde 422 açık küme tespit edilmiş ve bu açık kümeler tez çalışmasının küme listesini oluşturmuştur.

Tez çalışmasında incelenmesi hedeflenen 422 açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatları (α, δ) Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) kataloğundan alınarak *Gaia* DR3 veri tabanında en az 40 yay dakikalık bir uzay bölgesi sorgulanmış ve küme doğrultusundaki yıldızların astrometrik (α, δ, $\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ, ϖ), fotometrik (G, G_{BP}, G_{RP}) ve radyal hız verileri (V_R) ile bu verilere ait hatalar ile tanımlama bilgileri bilgisayar ortamına indirilmiştir. *Gaia* uydusunun son veri sürümünün yayınlanması (DR3; *Gaia* işbirliği, 2023), astronomide büyük verileri işlemek ve analiz etmek için yeni tekniklerin ve yöntemlerin geliştirilmesine olanak sağlamıştır. Araştırmacılar bu verilerden en iyi şekilde yararlanmak için veri analizi teknikleri ve makine öğrenmesi algoritmaları geliştirmişlerdir. Tez çalışmasında açık kümelerin araştırılmasında standart metotlar ile küme üyesi yıldızların seçilmesinde makine öğrenmesi yöntemleri de kullanılmıştır.

3.2 AÇIK KÜMELERİN YAPISAL PARAMETRELERİ

Birbirine zayıf kütleçekimsel kuvvetler ile bağlı açık kümelerin gökyüzünde belirgin bir şekilleri bulunmamaktadır. Yıldız oluşumunun etkin olduğu Galaktik düzlem civarında yer alan açık kümeler Galaksi'nin kütleçekimsel tedirginliklerinden etkilenerek kısa bir sürede yıldızlarını Samanyolu içine saçmaktadır. Yüzyıllardır gerçekleştirilen gözlemsel çalışmalar neticesinde bazı açık kümelerin belirgin şekillerinin bulunduğu bilinmektedir. Bu türden açık kümelerin yapısal parametrelerinin tayin edilmesi, kümelerin uzay dağılımları ve fiziksel yapılarının ortaya çıkartılmasında önemlidir. Bunun için küme merkezinden itibaren farklı yarıçaplardaki üye yıldız sayılarının tespiti sonucunda belirlenecek radyal yıldız yoğunluk profillerinin oluşturulması gerekmektedir. Radyal yoğunluk profilleri küme merkezinden radyal doğrultudaki yıldız yoğunluk değişimini tanımlar ve genel olarak incelenen kümenin merkezinden itibaren belirlenen eş-merkezli halkalarda bulunan yıldız sayımıyla tespit edilir. Bu yolla belirlenen radyal yoğunluk profilleri kümelerin dinamik evrimleri ve oluşum geçmişlerinin anlaşılmasında da sıklıkla kullanılmaktadır. Radyal yoğunluk profillerinin yorumlanmasında kullanılan King (1962) modeli, küresel kümelerin yoğunluk profillerinden elde edilen deneysel bir yoğunluk yasasıdır. Bununla birlikte, açık kümelerin yapısal parametrelerinin tayininde de kullanılmaktadır. King (1962) modeli, Bağıntı 3.1'de verilen ifadeyle tanımlanmaktadır:

$$\rho(r) = f_{\mathrm{bg}} + \frac{f_0}{1 + \left(\frac{r}{r_c}\right)^2} \tag{3.1}$$

Burada r açık küme merkezinden itibaren seçilen radyal uzaklığı, f_{bg} zemin yıldız sayı yoğunluğunu, f_0 kümenin merkezi yıldız sayı yoğunluğunu, r_{c} kor yarıçapını ve $\rho(r)$ de ardışık iki farklı yarıçap bölgesi içinde kalan yıldız sayısının ilgili halka alanına oranıyla belirlenen yıldız sayı yoğunluğunu temsil etmektedir. Ayrıca, yapısal parametreleri belirlenen açık kümelerin limit yarıçaplarının (r_{lim}) tespitinde yıldız yoğunluk profillerinin zemin yıldız yoğunluğuyla kesiştiği yer dikkate alınır.

Tez çalışmasında merkezi bir yıldız sayı yoğunluğu gösteren açık kümeler için yıldız yoğunluk profilleri oluşturulmuş ve bu profiller King (1962) modeliyle karşılaştırılmak suretiyle kümelerin yapısal parametreleri tayin edilmiştir. Yoğunluk profillerinin modellenmesinde King'in (1962) verdiği bağıntı kullanılmış olup, gözlem-model karşılaştırmalarında en küçük χ^2 yöntemi kullanılmıştır. En iyi modelin seçiminde hesaplanan en küçük χ^2'ye karşılık gelen değerler kümenin yapısal parametreleri olarak kabul edilmiştir. Limit yarıçap dışında alan yıldızları baskın olduğundan açık kümelerin temel astrofizik parametrelerinin tayininde bu limit uzaklığının dışındaki yıldızlar istatistik dışı bırakılmıştır. Tez çalışmasında merkezi bir yıldız sayı yoğunluğu göstermeyen ve yıldız yoğunluk profili elde edilemeyen açık kümelerin yapısal parametreleri tayin edilmemiştir.

3.3 AÇIK KÜME YILDIZLARININ TESPİTİ

Açık kümelerin temel astrofizik parametreleri ve dinamik evrimlerine yönelik araştırmalarda kümeye üye yıldızların teşhis edilmesi önemlidir. Kümeler bir molekül bulutunun çökmesiyle oluştukları için gökyüzünün belli bir bölgesinde bulunurlar ve benzer uzay hızlarında hareket ederler. Yıldızların uzay hızlarının hesaplanabilmesi için öz hareket bileşenleri, uzaklık ve radyal hızlarının bilinmesi gerekmektedir. Günümüzde teknolojinin hızlı ilerlemesine paralel olarak sistematik gökyüzü tarama programları sürdürülmektedir. Bu tarama programlarında çoğunlukla yıldızların fotometrik ve astrometrik ölçümleri sönük parlaklıklara kadar gerçekleştirilebilirken, tayfsal gözlemlerden elde edilen radyal hız ölçümleri ancak parlak limit kadirler ile sınırlı kalmaktadır. Bu da gökyüzündeki tüm yıldızlar için uzay hız hesabının yapılamayacağını göstermektedir. Açık kümeler üzerine çalışan araştırmacılar küme üyesi yıldızların seçimini yaparken fotometrik ve astrometrik verilerden faydalanırlar. Fotometrik

verilerden oluşturulan renk-parlaklık diyagramı sayesinde parlak kadirde bulunan açık küme üyeleri kolaylıkla belirlenebilirken, sönük parlaklıklarda alan yıldızlarının etkinliği arttığından dolayı üyelik tespiti zorlaşmaktadır. Özellikle Güneş'ten uzakta bulunan açık kümelerin analizlerinde fotometrik verilerin kullanılması küme üyesi yıldızların belirlenmesinde duyarlı sonuçlar vermemektedir. Uzay tabanlı gökyüzü tarama programlarının devreye girmesiyle birlikte sönük nesnelerin hem fotometrik hem de astrometrik ölçümlerindeki duyarlılık artmıştır (Gaia işbirliği, 2018). Günümüzde bu yöntem, yıldızların öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralakslarının yeterince hassas ölçülmesiyle G = 20 kadire kadar küme üyesi yıldızların tespitini mümkün kılmaktadır. Yıldızların konum, öz hareket ve paralaksları dikkate alınmak suretiyle Güneş civarında yer alan açık kümelerin üye yıldızları ortaya çıkartılabilmektedir (Yontan ve diğ., 2023; Gökmen ve diğ., 2023).

Yıldızların astrometrik verilerini kullanarak küme üyesi yıldızların tespitine yönelik çalışmalar Vasilevskis ve diğ. (1958) ile Sanders (1971) tarafından başlatılmıştır. Bu araştırmacılar küme ve alan yıldızlarının öz hareket ölçümlerine ait merkezi ölçümleriyle dağılımlarını yoğunluk fonksiyonlarıyla modellemiştir. Ardından, yıldızların konum uzaylarıyla birlikte öz hareket verilerini bir arada değerlendiren Kozhurina-Platais ve diğ. (1995) daha duyarlı kümeye üyelik tespitini gerçekleştirmiştir. Kümelerin öz hareket bileşenlerini bir diyagram üzerinde işaretledikten sonra bu diyagramda küme ve alan yıldızlarının yoğunlaştığı bölgelerin merkezi değerleriyle dağılımlarının standart sapmalarını dikkate alarak küme üyelerini ayırmaya çalışan Balaguer-Nunez ve diğ. (1998) bu alanda bir yöntem geliştirmiştir. Günümüzde bilgisayar teknolojisinin hızlı gelişmesi bilgisayar işlemci hızlarının artmasını sağlamıştır. Bu da denetimsiz makine öğrenmesi tabanlı algoritmaların Galaksi astrofiziği alanındaki çalışmalara uyarlanmasına olanak sağlamıştır. Makine öğrenmesi algoritmaları kullanılarak, milyarlarca nesnenin yer aldığı *Gaia* DR3 veri tabanındaki yıldızların açık kümeye üyeliklerinin tespiti yapılabilir hale gelmiştir (Krone-Martins ve Moitinho, 2014). Krone-Martins ve Moitinho (2014) yıldızların gökyüzündeki ekvatoral koordinatları ve fotometrik ölçümlerinin birleşiminden üyelik olasılıklarının hesaplanmasına yönelik bir denetimsiz makine öğrenme yöntemi geliştirmiştir. Ayrıca, Sarro ve diğ. (2014) ile Olivares ve diğ. (2019) yıldızların üyelik analizleri için astrometrik ve fotometrik özelliklerinin ve alan-yıldız popülasyon ayırımının modellenmesinde Bayes istatistiğini kullanmıştır.

Tez çalışmasında açık küme alanlarında belirlenen yıldızların kümelere üyelik olasılıklarının hesaplanmasında Krone-Martins ve Moitinho'nun (2014) geliştirdiği bir denetimsiz makine öğrenme yöntemi olan *UPMASK* (Unsupervised Photometric Membership Assignment in Stellar Clusters) programı kullanılmıştır. *UPMASK* yazılımında kullanılan algoritma, yıldızların astrometrik ve fotometrik verilerini dikkate alarak kümeye üyelik olasılıklarını tayin etmektedir. *UPMASK*, küme yıldızlarını alan yıldızlarından ayırmak için temelde "*k-means*" olarak tanımlanan bir kümeleme algoritması kullanır. Algoritma, veri setlerini yinelemeli olarak ilgili kümeleme merkezine atar ve veri setinin ortalamasına göre merkezleri günceller. Bu süreç, atamaların ve merkezlerin artık önemli ölçüde değişmediği yakınsamaya kadar devam eder. Programda *k-means* değeri küme başına düşen yıldız sayısını temsil eden ve kullanıcı tarafından ayarlanan bir parametre olup, farklı kümelerde en iyi sonuçları 5 ile 35 değerleri arasında vermektedir (Monz, 2008; Krone-Martins ve Moitinho 2014, Cantat-Gaudin ve diğ., 2018). Makine öğrenmesi tabanlı kümeleme algoritmalarıyla gerçekleştirilen kümeye üyelik tespiti literatürde birçok çalışmada kullanılmıştır (Cantat-Gaudin ve diğ., 2020; Yontan ve diğ., 2022; 2023; Taşdemir ve Yontan, 2023; Yontan ve Canbay, 2023).

Tez çalışmasında incelenen açık küme alanlarında bulunan yıldızların beş boyutlu uzaydaki (α, δ, $\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ, ϖ) verileri bir dosyada toplanarak *UPMASK* yazılımında kullanılmak üzere yıldız üyeliklerinin tespiti için hazır hale getirilmiştir. *UPMASK* bir kümeleme algoritması kullandığından, verilerin farklı alt gruplar altında istatistiksel analizinin yapılması gerekmektedir. Krone-Martins ve Moitinho (2014) *UPMASK* yazılımını kullanarak açık kümeler üzerine yaptıkları çalışmada, kümelenmenin $5 \leq$ *k-means* ≤ 25 aralığındaki tam sayı değerlerinde etkin çalıştığını göstermiştir. Kümelerin gökyüzünde belirgin bir yapı göstermesi durumunda, UPMASK "*k-means*" değerlerinin kümelenmelerin küçük değerlerinde olumlu sonuç verdiği, dağınık ve merkezi bir yoğunlaşma göstermeyen açık kümelerde ise "*k-means*" değerlerinin 20'den daha büyük olması durumunda çözüme ulaşıldığı görülmüştür.

3.4 AÇIK KÜMELERİN ASTROMETRİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ

Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin astrometrik parametrelerinin (ortalama öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralaksları) tayininde *UPMASK* yazılımıyla yıldızların kümeye üyelik olasılıkları belirlenmiş ve kümeye en olası yıldızlar ($P \geq 0.5$) dikkate alınmıştır. Açık küme yıldızları aynı molekül bulutunda oluştuklarından uzay hızları birbirine yakın ve hız dispersiyonları da küçüktür. Bununla birlikte, küme doğrultusundaki yıldızların öz hareket

bileşenleri dikkate alındığında, kümeye üye yıldızların gökyüzünde belirgin bir yönelim noktalarının olduğu görülür. Samanyolu'ndaki gök cisimlerinin neden olduğu kütleçekimsel tedirginlikler zamanla açık kümelerdeki yıldızların uzay hızlarını ve yönelim noktalarını değiştirse bile, öz hareket verileri küme doğrultusundaki alan yıldızlarıyla küme üyesi yıldızların ayırt edilmesini sağlayacak mertebededir. Açık kümelerin ortalama öz hareket bileşenlerinin hesaplanmasında vektör nokta diyagramı (VPD; Vector Point Diagram) kullanılmaktadır. Bunun için küme doğrultusundaki yıldızların öz hareket bileşenleri VPD üzerine işaretlenerek küme ve alan yıldızlarının iki farklı bölgede sayı yoğunlukları bakımından yoğunlaşması beklenir. Çoğunlukla küme yıldızları alan yıldızlarına göre sayıca daha az olduğundan, VPD üzerinde kümeleşmenin küçük ama belirgin olduğu bölge açık kümenin ortalama öz hareket bileşenlerini gösterir. Bu bölgenin medyan değerleri alınarak incelenen açık kümenin ortalama öz hareket bileşenleri belirlenir. Öz hareket bileşenlerine ait standart sapma (σ) ve kümeye üye yıldızların sayısının (N) belirlenmesi durumunda öz hareket bileşenlerinin standart hataları (sh) da $sh = \frac{\sigma}{\sqrt{N}}$ bağıntısıyla tayin edilir.

Yüksek olasılıklı küme üyesi yıldızların *Gaia* DR3 veri tabanındaki trigonometrik paralaks (ϖ) verilerinin histogramı oluşturulduğunda binom dağılımına benzer bir histogram elde edilmektedir (Yontan ve diğ., 2022, 2023). Literatürde trigonometrik paralakslara ait histogramların oluşturulmasında kümeye üye yıldızların rölatif paralaks hataları (σ_ϖ/ϖ) dikkate alınır **(**Yontan, 2023). Güneş civarında ve yeteri sayıda üye yıldız içeren açık kümeler için rölatif paralaks hatası olarak $\sigma_\varpi/\varpi \leq 0.2$ değeri kabul edilirken, uzak ve nispeten daha az üye yıldız içeren açık kümeler için $\sigma_\varpi/\varpi \leq 0.5$ değeri dikkate alınmaktadır. İncelenen açık küme için oluşturulan trigonometrik paralaks histogramının binom benzeri bir yapıda olması durumunda, dağılıma bir Gauss eğrisi fit edilmek suretiyle kümenin ortalama trigonometrik paralaksı ($\langle\varpi\rangle$) tayin edilmektedir. Gauss fitinin standart hatası da dağılımın en olası değerinin belirsizliğini göstermektedir. Bu yöntemle ortalama trigonometrik paralaks değeri hesaplanan kümenin uzaklığı, d (pc) = 1000/$\langle\varpi\rangle$ (mas) bağıntısı kullanılarak tayin edilir.

3.5 AÇIK KÜMELERİN ASTROFİZİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ

Bir molekül bulutunun çökmesiyle hemen hemen aynı zamanda oluşan açık küme yıldızlarının Güneş'e uzaklıkları, kimyasal kompozisyonları ve yaşları birbirine benzerdir. *Gaia* uydusunun gözlemlere başlamasıyla (Gaia işbirliği, 2016b) elde edilen hassas astrometrik ölçümler ile

küme üyesi yıldızların d = 2 kpc'ye kadar bir düzeltme yapmadan kullanılması mümkünken, uydudan elde edilen tayfsal verilerin analizinden tayin edilen atmosfer model parametreleri için duyarlıklar yeterli değildir. Özellikle *Gaia* uydusundan alınan orta çözünürlükteki yıldız tayflarının teorik model atmosferler ile karşılaştırılarak tayin edilen temel parametrelerinden bulunan metal bollukları yeteri derecede doğru ve duyarlı değildir. Fakat, limit parlaklık sınırlı, yüksek çözünürlüklü yer-tabanlı tayfsal gökyüzü tarama programlarından sağlanan tayfların analizinden belirlenen metal bollukları açık kümelerin ortalama bolluklarını ifade edebilecek düzeydedir. Günümüzde sürdürülmekte olan RAVE (Steinmetz ve diğ., 2006), APOGEE (Majewski ve diğ., 2017), GALAH (de Silva ve diğ., 2015), *Gaia*-ESO (Gilmore ve diğ., 2012) ve LAMOST (Liu ve diğ., 2020) gibi tayfsal gökyüzü tarama programlarının bir bölümü açık kümelerin tayfsal analizlerine ayrılmıştır. Güncel gökyüzü tarama programları sonucunda 615 açık kümenin ortalama demir bollukları (Joshi ve diğ., 2024) farklı sayıda küme üyesi yıldız tayflarının analizlerinden hesaplanarak literatüre kazandırılmıştır (başlıca; Conrad ve diğ., 2017; Carrera ve diğ., 2019; Casamiquela ve diğ., 2019; Donor ve diğ., 2020; Spina ve diğ., 2021, Zhang ve diğ., 2021, Ray ve diğ., 2022).

Tez çalışmasında incelenen 422 açık kümenin literatür taraması gerçekleştirilerek 196'sının ortalama metal bolluklarının 16 farklı araştırmacının çalışmasında bulunduğu tespit edilmiş olup (Heiter ve diğ., 2014; Carrera ve diğ., 2019, 2022; Casamiquela ve diğ., 2021, 2022; Frasca ve diğ., 2019); Donor ve diğ., 2020; Spina ve diğ., 2021, Zhang ve diğ., 2021, Ray ve diğ., 2022; Netopil ve diğ., 2016, 2022;Fu ve diğ., 2022; Randich ve diğ., 2022; Dias ve diğ., 2022; Alonso-Santiago ve diğ., 2024) geri kalan 226 açık kümenin metal bollukları ise anakol çalıştırma yöntemiyle eş zamanlı olarak bu tez çalışmasında tayin edilmiştir.

Açık kümelere üye yıldızların yüksek çözünürlüklü tayfsal verilerinin analizlerinden belirlenen demir bolluklarının ([Fe/H]) bilinmesi durumunda yaş tayini için gerekli olan metal bolluğu parametresi sabit tutulmuştur. Açık kümelerin yaş tayininde kullanılan PARSEC eş-yaş eğrileri (Bressan ve diğ., 2012) ağır element bolluğuna (Z) duyarlı olduğundan, projede analiz edilecek açık kümelerin metal bolluklarının ([Fe/H]), Z değerine dönüştürülmesi gerekmektedir. Dönüşüm bağıntıları PARSEC eş-yaş eğrileri (Bressan ve diğ. 2012) kullanılarak Bağıntı 3.2 ile Jo Bovy[7] tarafından elde edilmiştir. Bağıntı (3.2)'de Z_X, bir ara işlem fonksiyonudur ve

7 https://github.com/jobovy/isodist/blob/master/isodist/Isochrone.py

Güneş'in ağır element bolluğuna ($Z_\odot$ = 0.0152) bağlıdır. Z de Z_X'in bir fonksiyonu olup, kümenin ağır element bolluğunun tayin edilmesinde kullanılır:

$$Z_X = 10^{\left[[\mathrm{Fe/H}]+\log\left(\frac{Z_\odot}{1-0.2485-2.78\times Z_\odot}\right)\right]} \qquad Z = \frac{(Z_X - 0.2485\times Z_X)}{(2.78\times Z_X + 1)} \tag{3.2}$$

Bağıntı (3.2) ile açık kümelerin demir ([Fe/H]) ve ağır element bollukları (Z) tayin edildikten sonra hesaplanan ağır element bolluklarına uyan PARSEC eş-yaş eğrileri (Bressan ve diğ., 2012) seçilir, eş-yaş eğrisi her bir küme için oluşturulan $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramlarında en muhtemel küme üyelerine ağırlık verilerek anakol çakıştırma yöntemine göre kaydırılarak kümelerin temel astrofizik parametreleri olan renk indeksleri ($E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$), uzaklık modülleri (μ) ve yaşları (t) hesaplanır. Bu yöntemle açık kümelerin temel astrofizik parametreleri tayin edilir.

İncelenen açık kümenin uzaklığı, uzaklık modülü bağıntısıyla hesaplanır. PARSEC eş-yaş eğrileri fit edilerek kümelerin eş-yaş eğrilerinden belirlenen kümenin uzaklık modülleri (μ), Bağıntı (3.3) ile fotometrik uzaklığa (d_{iso}) çevirilir:

$$(m_\mathrm{G} - M_\mathrm{G})_0 = G - M_\mathrm{G} - A_\mathrm{G} = 5 \times \log d - 5 \tag{3.3}$$

$$G - M_\mathrm{G} = 5 \times \log d_\mathrm{iso} - 5 + A_\mathrm{G} \tag{3.4}$$

Bağıntı (3.4)'te $(m_\mathrm{G}\text{-}M_\mathrm{G})_0$ ve $G\text{-}M_\mathrm{G}$ *Gaia* fotometrik sistemindeki sönükleşme etkisinden arındırılmış uzaklık modülü tanımlanmıştır. Burada A_G, G bandındaki yıldızlar arası sönükleşmeyi ve d de açık kümenin Güneş'e uzaklığını ifade etmektedir. Ayrıca, anakol çakıştırma yöntemiyle tayin edilen uzaklık modülündeki belirsizliklerin hesaplanmasında Carrera ve diğ.'nin (2017) verdiği bağıntı kullanılmıştır:

$$\Delta(d) = \ln(10) \times d \times \Delta[\log(d)],$$

$$\Delta[\log(d)] = \frac{1}{5} \times [\Delta V + \Delta(M_\mathrm{V}) + \Delta(A_V)], \tag{3.5}$$

$$\Delta(M_V) = 0, \text{ ve } \Delta(A_V) = 3.1 \times \Delta(B - V),$$

$$\Delta(d) = \ln(10) \times d \times \frac{1}{5} \times [\Delta V + 3.1 \times \Delta(B - V)]$$

Burada ΔV parlaklık değerindeki, $\Delta(B\text{-}V)$ de renk indeksindeki belirsizliği ifade etmektedir. Bu parametrelerin tayininde fotometrik parlaklıklara ait hataların medyan değerleri dikkate alınmıştır. Bağıntı (3.5)'deki ΔV ve $\Delta(B\text{-}V)$ değerleri, sırasıyla, parlaklık ve renk indeksindeki belirsizliği göstermekte olup kümelerin medyan değerleri kullanılmıştır. Tez çalışmasındaki açık kümeler *Gaia* uydu verileri kullanılarak analiz edildiğinden V ve M_V parlaklıkları yerine, sırasıyla, G ve M_G parlaklıkları kullanılmıştır. Bağıntıda verilen A_V sönükleşmesi için de Cardelli ve diğ.'nin (1989) selektif absorpsiyon katsayısı ($R = A_G/A_V = 0.83627$) dikkate alınarak A_G sönükleşme değerleri hesaplanmıştır.

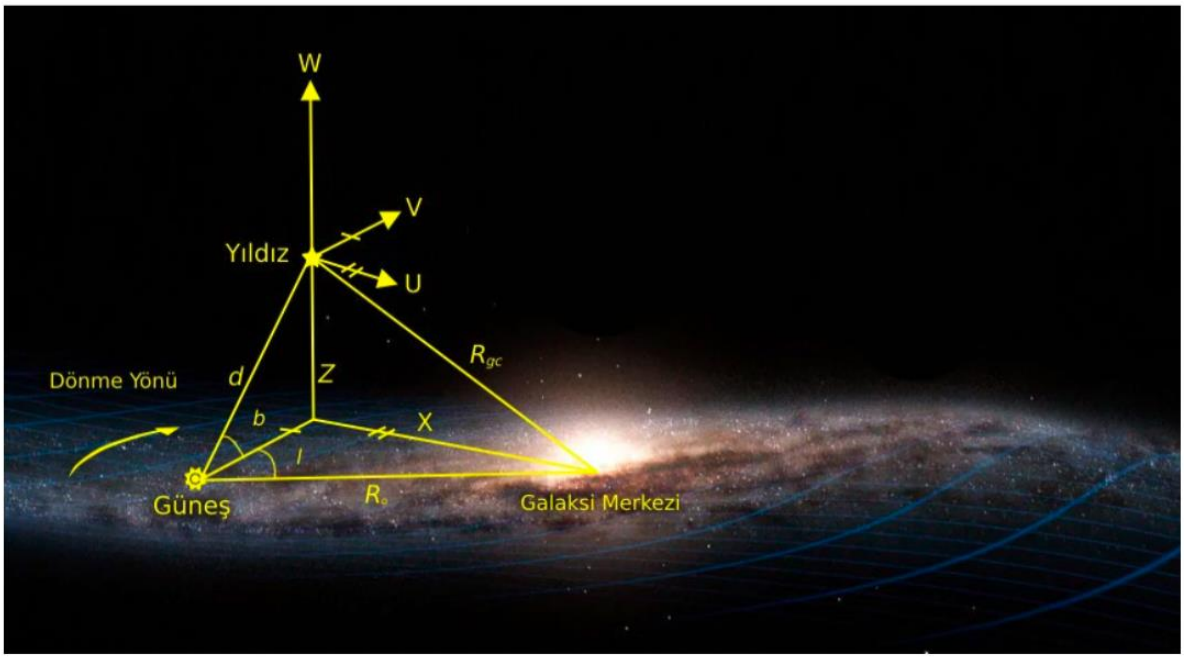
3.6 KİNEMATİK ANALİZLER

3.6.1 Uzay Hız Bileşenlerinin Hesabı

Tez çalışması kapsamında Güneş civarında incelenecek açık kümelerin uzay hız hesaplamalarında Bovy'nin (2015) *PYTHON* programlama dilinde geliştirdiği *GALPY* kütüphanesi kullanılmıştır. *GALPY*, incelenen nesnelerin farklı koordinat sistemleri için uzay hız bileşenleriyle birlikte, Galaktik yörünge parametrelerini hesaplayan ve bunları görselleştirebilen bir kütüphanedir. Gelişmiş bir Galaktik dinamik program olan *GALPY* (Bovy, 2015) içerisinde çok sayıda tanımlanmış potansiyel fonksiyonlar bulunmaktadır. Samanyolu'ndaki yıldızların yörünge parametrelerini elde edebilmek için Bovy (2015), Galaksi diskinin eksenel simetri gösterdiği varsayımı altında *MWPotential2014* modelini oluşturmuştur. *GALPY*'de Galaktik dönme hızı ve Güneş'in Galaksi merkezine uzaklığı, sırasıyla, 220 km/sn ve 8 kpc (Majewski, 1991) kabul edilmiştir.

Açık kümelerin uzay hızı bileşenleri (U, V, W) *GALPY* kütüphanesi kapsamında bulunan Johnson ve Soderblom'un (1987) algoritmasıyla hesaplanmıştır. Tez çalışması kapsamında incelenen açık kümelerin kinematik analizlerinin yapılabilmesi için kümelerin ekvatoral koordinatları (α, δ), anakol çakıştırma yöntemiyle hesaplanan uzaklıkları (d_{iso}), öz hareket bileşenleri ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ) ve radyal hızları (V_R) belirsizlikleriyle birlikte kullanılmıştır. Kinematik analizlerde sağ el koordinat sistemi tercih edildiğinden, hesaplanan U hızı Galaksi merkezi doğrultusunda, V hızı Samanyolu'nun dönme doğrultusunda ve W hızı da kuzey Galaktik kutup doğrultusundaki hız bileşenlerini temsil eder (Şekil 3.2).

Açık kümelerin uzay hız bileşenlerinin tayininde, kümelerin ekvatoral koordinatlarının Galaktik koordinatlarına dönüştürülmesi gerekmektedir. Bunun için de T ile tanımlanan bir dönüşüm matrisi kullanılmaktadır:

Şekil 3.2: Bir yıldızın Samanyolu'ndaki konumu ve uzay hız bileşenlerinin temsili gösterimi.

$$\begin{bmatrix} \cos b \cos l \\ \cos b \sin l \\ \sin b \end{bmatrix} = T \begin{bmatrix} \cos \delta \cos \alpha \\ \cos \delta \sin \alpha \\ \sin \delta \end{bmatrix} \tag{3.6}$$

Matrisin hesaplanmasında Kuzey Galaktik Kutbun (KGK) ekvatoral koordinatları $(\alpha, \delta)_{KGK} = (12^h\ 51^m\ 26^s.282, +27^o\ 07'\ 42''.01)$ ve kuzey gök kutbunun konumu $\theta = 123^o$ olarak alınmıştır. KGK'nın ekvatoral koordinatları ve kuzey gök kutbunun konumu uluslararası göksel referans sistemiyle tanımlanmıştır (Gaia işbirliği, 2023):

$$T = \begin{bmatrix} \cos\theta_0 & \sin\theta_0 & 0 \\ \sin\theta_0 & -\cos\theta_0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -\sin\delta_{\mathrm{KGK}} & 0 & \cos\delta_{KGK} \\ 0 & -1 & 0 \\ \cos\delta_{\mathrm{KGK}} & 0 & \sin\delta_{\mathrm{KGK}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos\delta_{\mathrm{KGK}} & \sin\delta_{\mathrm{KGK}} & 0 \\ \sin\delta_{\mathrm{KGK}} & -\cos\delta_{\mathrm{KGK}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \tag{3.7}$$

$$T = \begin{bmatrix} -0.0548755604 & -0.8734370902 & -0.4838350155 \\ +0.4941094279 & -0.4448296300 & +0.7469822445 \\ -0.8676661490 & -0.1980763734 & +0.4559837762 \end{bmatrix} \quad (3.8)$$

Yıldızların uzay hız bileşenlerinin hesaplanmasında Bağıntı (3.9) kullanılmaktadır:

$$\begin{bmatrix} U \\ V \\ W \end{bmatrix} = B \begin{bmatrix} v_R \\ k\mu_\alpha \cos\delta/\varpi \\ k\mu_\delta/\varpi \end{bmatrix} \quad (3.9)$$

İfadedeki B matrisi $B = T \times A$ ve $k = 4.74057$ olup, A matrisi Bağıntı (3.10)'da verilmiştir:

$$A \equiv \begin{bmatrix} \cos\alpha\cos\delta & -\sin\alpha & -\cos\alpha\sin\delta \\ \sin\alpha\cos\delta & \cos\alpha & -\sin\alpha\sin\delta \\ \sin\delta & 0 & \cos\delta \end{bmatrix} \quad (3.10)$$

Uzay hız bileşenlerindeki belirsizlikler hata yayılımı yöntemiyle hesaplanmıştır. Bu yöntemde bir G fonksiyonu tanımlanmış olup, G'nin belirsizliği gök cisimlerinin uzay hız bileşenlerinin hataları cinsinden Bağıntı (3.11) ile belirlenir:

$$\sigma^2_{\mathrm{G(x,y,z)}} = \left(\frac{\partial G}{\partial x}\right)^2 \sigma^2_{\mathrm{x}} + \left(\frac{\partial G}{\partial y}\right)^2 \sigma^2_{\mathrm{y}} + \left(\frac{\partial G}{\partial z}\right)^2 \sigma^2_{\mathrm{z}}. \quad (3.11)$$

Uzay hızı belirsizliklerinin hesabında (Bağıntı 3.11), T (Bağıntı 3.7) ve A (Bağıntı 3.10) matrislerinden kinematik hesapları etkileyen hataların olmadığı kabul edilir. Çünkü, günümüzde yıldızların koordinatlarının duyarlı hesaplanmasından dolayı, koordinat dönüşüm matrislerinden hata gelmediği varsayımı kabul edilmektedir.

Uzay hız bileşenlerindeki belirsizliklere, yıldızların trigonometrik paralaks, öz hareket bileşenleri ve radyal hız ölçümlerinin hız hataları sebep olmaktadır. Uzay hız bileşenlerinin belirsizlikleri Bağıntı (3.12)'de verilen eşitlik ile hesaplanmaktadır:

$$\begin{bmatrix} \sigma^2_U \\ \sigma^2_V \\ \sigma^2_W \end{bmatrix} = C \begin{bmatrix} \sigma^2_\gamma \\ (k/\varpi)^2\left[\sigma^2_{\mu_\alpha} + (\mu_\alpha \cos\delta\sigma_\varpi/\varpi)^2\right] \\ (k/\varpi)^2\left[\sigma^2_{\mu_\delta} + (\mu_\delta\sigma_\varpi/\varpi)^2\right] \end{bmatrix} + 2\mu_\alpha\cos\delta\mu_\delta k^2\sigma^2_\varpi/\varpi^4 \begin{bmatrix} b_{12}b_{13} \\ b_{22}b_{23} \\ b_{32}b_{33} \end{bmatrix} \quad (3.12)$$

Burada C matrisi, $C_{ij} = B_{ij}^2$ ile ifade edilen B matrisinin elemanlarının karelerinden oluşan 3×3'lük bir matrisden meydana gelmektedir.

Yıldızların toplam uzay hızı (S) ve belirsizlikleri (S_{ht}), sırasıyla, aşağıda verilen Bağıntı (3.13) ve Bağıntı (3.14) ile hesaplanmaktadır:

$$S = \sqrt{U^2 + V^2 + W^2} \tag{3.13}$$

$$S_{\mathrm{ht}} = \sqrt{U_{\mathrm{ht}}^2 + V_{\mathrm{ht}}^2 + W_{\mathrm{ht}}^2} \tag{3.14}$$

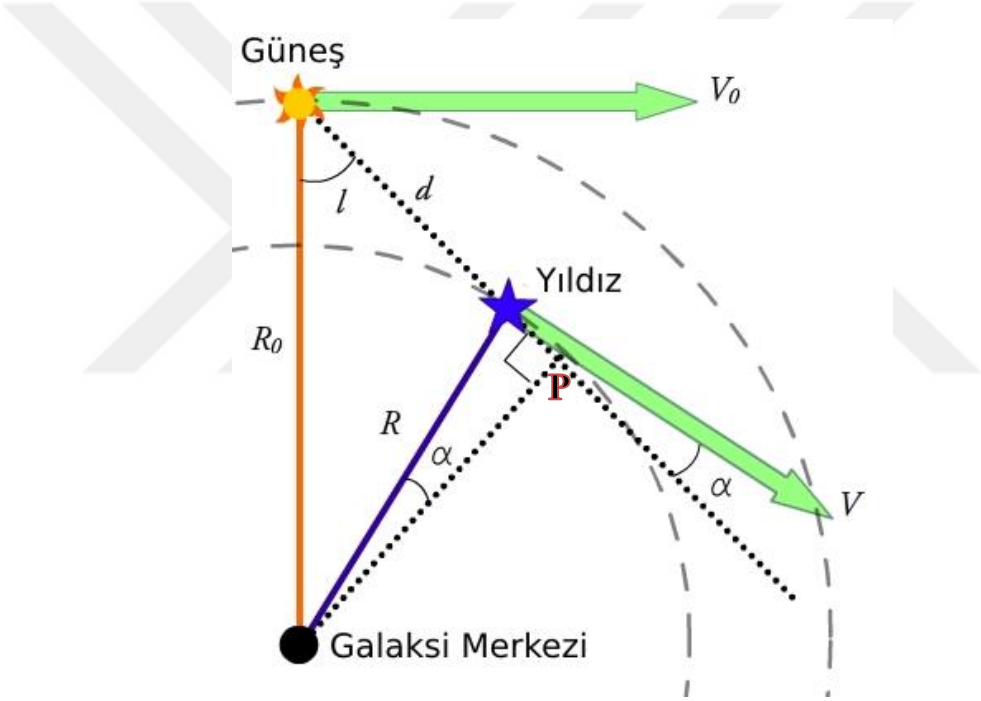
3.6.2 Oort Sabitlerinin Hesaplanması

Bir galaksinin dönmesi, barındırdığı nesnelerin galaksi merkezi etrafındaki bir yörüngede gerçekleştirdiği hareketleri ifade eder. Bu tanım özellikle Samanyolu gibi spiral galaksilerin dinamiklerinin anlaşılmasında önemlidir. Bir galaksi içindeki nesnelerin dönme hızı, gözlemciye doğru veya gözlemciden itibaren olan hareketin bir göstergesi sayılan Doppler kaymalarının gök cisimlerin tayflarında gözlenmesiyle ölçülebilir. Samanyolu ve diğer spiral galaksiler söz konusu olduğunda, nesneler galaksi merkezinden uzaklaştıkça, dönme hızlarının sabit değerlerde olduğu gözlenmektedir. Bu durum bir spiral galaksinin dönme eğrisinden kolaylıkla görülebilir (Şekil 3.2). Galaksinin dönme hızının korunması sadece galakside görünen maddenin katkısıyla açıklanamamaktadır. Kepler dinamiğine göre, v dönme hızı, G kütleçekim sabiti, M yarıçap içindeki kütle ve galaksi merkezine uzaklık olmak üzere $v^2 = \frac{GM}{r}$ bağıntısıyla tanımlandığı gibi, dönme hızı merkezden uzaklaştıkça azalmalıdır. Fakat galaksi merkezinden uzakta bulunan yıldız ve gaz bulutlarının daha iç kısımlarda bulunanlara göre daha hızlı dönmeleri görünen maddeye ilaveten bir başka potansiyel çekicinin varlığını ortaya koyar. Günümüzde bu görünmeyen çekici kuvvet karanlık madde olarak bilinmektedir (Carroll, 2007; Jarosik ve diğ., 2011).

Galaksi diskinin yapısının ve evriminin anlaşılmasında Güneş civarındaki yıldızların konumsal ve kinematik analizlerinin önemli bir yeri vardır. Güneş civarında yıldızların kinematiği yaklaşık 100 yıldır Galaksi diskinin özelliklerini araştırmak için kullanılmaktadır. Oort (1927), yerel frekans ve dairesel hız gradyentinin, dönüş hızı alanı bağıntılarındaki sabitler ile temsil edilebileceğini belirtmiştir. Güneş civarındaki yıldızların radyal hız ve öz hareket ölçümlerini gerçekleştiren Oort (1927), kendi ismiyle anılan A ve B sabitlerini, sırasıyla, 19 ve -24 km/sn/kpc olarak hesaplamıştır. Bu bulgu Galaksi'nin hemen hemen düz bir dönme eğrisine sahip olduğunu ortaya koymuş ve Samanyolu'nun katı bir cisim gibi dönmediğini göstermiştir.

A ve *B* Oort sabitleri Samanyolu'nun Güneş civarındaki kinematik özelliklerini tanımlayan iki önemli sabit olmakla birlikte, Samanyolu'ndaki disk yıldızlarının kinematik doğasını da Galaksi'nin düz dönme eğrisinden ortaya koymaktadır.

Oort Sabitlerinin Belirlenmesi: Oort sabitleri dairesel hız ve dolayısıyla eksenel simetrik bir yaklaşım ile Galaksi'nin potansiyeliyle ilişkilendirilebilir (Binney ve Merrifield, 1998). Yıldızlar Galaksi merkezi etrafında diferansiyel bir dönme gerçekleştirirler. Diferansiyel dönme, açısal hızın nesnelerin Galaksi merkezine uzaklıklarının bir fonksiyonu olarak tanımlanır. Şekil 3.2'de Kuzey kutup doğrultusundan Galaksi'ye doğru bakışla diferansiyel dönen Galaksi düzleminin temsili görünüşü resmedilmiştir.

Şekil 3.3: Diferansiyel dönen Galaksi diskinin geometrik gösterimi.

Güneş'e göre Galaksi'nin daha iç yörüngelerinde bulunan bir yıldızın Güneş'ten gözlendiği Şekil 3.3'te tasvir edilmiştir. Yıldız hızının radyal bileşeninin bulunması için Güneş'ten yıldıza doğru olan hız (siyah noktalardan oluşan çizgi) $V_0 \cos(\pi/2 - l) = V_0 \sin l$ bağıntısı yardımıyla yazılabilir. Aynı doğrultudaki yıldızın hızı da $V(R)$ cos α ile gösterilir ve yıldızın radyal hızı V_r, Bağıntısı (3.15) yardımıyla ifade edilir:

$$V_r = V(R)\cos\alpha - V_0 \sin l \qquad (3.15)$$

Bu bağıntıya, Güneş, Galaksi merkezi ve yıldızın oluşturduğu üçgende sinüs kuralı uygulanabilir:

$$\begin{aligned} \frac{\sin\ l}{R} &= \frac{\sin\ (\alpha + \pi/2)}{R_0} = \frac{\cos\ \alpha}{R_0} \\ \cos\ \alpha &= \frac{R_0}{R} \sin\ l. \end{aligned}$$

Açısal hız $\Omega = V/R$ olduğundan Bağıntı (3.15)'de yerine yazılır:

$$V_\mathrm{r} = \frac{VR_0}{R} \sin l - V_0 \sin l = R_0 \sin l \left(\frac{V}{R} - \frac{V_0}{R_0}\right) = R_0 \sin l(\Omega(R) - \Omega_0) \tag{3.16}$$

Bağıntıyla (3.16) verilen eşitlik yıldız hareketlerini ifade etmenin daha basit bir yolunun bulunmasını sağlamaktadır. Oort tarafından belirtildiği gibi, yıldıza olan uzaklık Galaksi merkezine olan uzaklıktan çok daha küçük olduğunda, $d \ll R_0$, açısal hız terimi $\Omega(R)$ üzerinde bir Taylor serisine açılımı gerçekleştirilebilir. Taylor serisi Bağıntı (3.16) üzerinden birinci dereceden açılırsa,

$$\begin{aligned} \Omega(R) &= \Omega_0 + \left(\frac{d\Omega_0}{dR}\right)(R - R_0) \\ \Omega(R) - \Omega_0 &= \left[\frac{d}{dR}\left(\frac{V(R)}{R}\right)_{\mathrm{R_0}}\right](R - R_0) \end{aligned} \tag{3.17}$$

elde edilir. Buna göre Bağıntı (3.16) aşağıdaki gibi yazılabilir:

$$V_\mathrm{r} = R_0 \sin l \left[\frac{d}{dR}\left(\frac{V(R)}{R}\right)_{\mathrm{R_0}}\right](R - R_0) \tag{3.18}$$

d küçük olduğundan, $R - R_0 = -d \cos\ l$, Güneş, Galaksi merkezi ve yıldızın oluşturduğu üçgende kosinüs kuralı uygulandığında,

$$
\begin{aligned}
R^2 &= R_0^2 + d^2 - 2R_0\, \mathrm{dcos}\, l \\
R &= \sqrt{(R_0^2 + d^2 - 2R_0\, \mathrm{dcos}\, l)} = R_0 \sqrt{\left(1 + \left(\frac{d}{R_0}\right)^2 - 2\left(\frac{d}{R_0}\right)\cos l\right)} \\
R &\approx R_0 \sqrt{1 - 2\left(\frac{d}{R_0}\right)\cos l} \approx R_0 - \mathrm{dcos}\, l \\
R - R_0 &\approx -\,\mathrm{dcos}\, l\,,
\end{aligned}
\tag{3.19}
$$

bulunur. $(d/R_0)^2 \approx 0$, yıldızın Güneş'e uzaklığı, Güneş'in Galaksi merkezine uzaklığından çok küçük olduğu için ($d \ll R_0$), Bağıntı (3.19) Bağıntı (3.18)'de yerine yazıldığında,

$$
\begin{aligned}
V_\mathrm{r} &= \frac{1}{R_0} d \sin l \cos l \left[V_0 - R_0 \left(\frac{dV(R)}{dR}\right)_{\mathrm{R_0}}\right] \\
&= d \sin l \cos l \left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR}\right)_{\mathrm{R_0}}\right] \\
&= d \sin(2l) \frac{1}{2}\left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR}\right)_{\mathrm{R_0}}\right]
\end{aligned}
\tag{3.20}
$$

ya da bu bağıntıdaki bir parçasına A değişkeni atandığında,

$$
A = \frac{1}{2}\left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR}\right)_{\mathrm{R_0}}\right] \tag{3.21}
$$

bulunur. Bağıntı,

$$
V_\mathrm{r} = A \times d \times \sin(2l)\,, \tag{3.22}
$$

formuna dönüşerek ilk Oort sabiti olan A elde edilir.

Güneş'in ve Şekil 3.3'teki noktalı çizgiye dik olan bir yıldızın hızı, sırasıyla, $V_0 \sin(\pi/2 - l) = V_0 \cos\, l$ ve $V(R)\cos(\pi/2 - \alpha) = V(R)\sin\, \alpha$ olarak tanımlanır. Böylece teğet hız aşağıdaki bağıntıyla ifade edilir:

$$
V_\mathrm{t} = V(R) \sin \alpha - V_0 \cos l \tag{3.23}
$$

Ayrıca, Galaksi merkezinden gelen noktalı çizginin Güneş'ten gelen noktalı çizgiyle yıldız boyunca birleştiği ve ona dik olduğu noktanın kesişimine (P noktası) bakıldığında, Güneş,

Galaksi merkezi ve *P* noktasından oluşan bir dik üçgen meydana gelmektedir. Güneş'ten *P* noktasına giden doğrunun uzunluğu $R_0 \cos l$ ile verilir. Ayrıca Güneş ile *P* noktası arasındaki uzaklıkta $d + R \sin \alpha$ ile hesaplanır:

$$\begin{aligned} R_0 \cos l &= d + R \sin \alpha \\ R \sin \alpha &= R_0 \cos l - d \end{aligned} \tag{3.24}$$

Bağıntı (3.24), Bağıntı (3.23)'de yerine yazılırsa,

$$\begin{aligned} V_t &= \frac{V(R) R_0 \cos l}{R} - \frac{V(R) d}{R} - V_0 \cos l \\ &= R_0 \cos l \left(\frac{V(R)}{R} - \frac{V_0}{R_0} \right) - \frac{V(R)}{R} d \end{aligned} \tag{3.25}$$

Elde edilir. Bağıntı (3.25)'de Taylor serisine açılır ve $R - R_0 = -d \cos l$ eşitliği de kullanılırsa Bağıntı (3.25),

$$V_t \approx d \cos^2 l \left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR} \right)_{R_0} \right] - \frac{V(R)}{R} d \tag{3.26}$$

şeklinde yazılabilir. Bağıntı (3.26)'da $\cos(2l) = 2\cos^2 l - 1$ eşitliği kullanılarak,

$$\begin{aligned} V_t &\approx d \cos(2l) \frac{1}{2} \left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR} \right)_{R_0} \right] + \frac{1}{2} d \left[\frac{V_0}{R_0} - \left(\frac{dV(R)}{dR} \right)_{R_0} \right] - \frac{V_0}{R_0} d \\ V_t &\approx d[A \cos(2l) + B], \end{aligned} \tag{3.27}$$

elde edilir. Bu da *B* ile gösterilen ikinci Oort sabitidir ve

$$B = -\frac{1}{2} \left[\frac{V_0}{R_0} + \left(\frac{dV(R)}{dR} \right)_{R_0} \right] \tag{3.28}$$

şeklinde verilir.

Sonuç olarak *A* sabiti Güneş civarı için radyal hızı, *B* sabiti de teğet hızı ifade etmektedir.

Galaktik boylamın bir fonksiyonu olarak yıldızların öz hareketleri, Oort sabitleriyle Galaksi diskinin dönme özellikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Dairesel ve radyal hız gradyentlerinin de Oort sabitleri aracılığıyla elde edilebileceği Bağıntı (3.22) ve Bağıntı

(3.27)'den görülmektedir. Sonuç olarak, Oort sabitlerinin elde edilmesi Galaksi diskinin dönme özelliklerinin belirlenmesinde önemlidir.

3.6.3 Güneş'in Uzay Hızı ve Yönelim Noktası

Yerel Durağanlık Standardı (LSR), Güneş civarındaki yıldızların ortalama hızlarının Güneş'in hızıyla tutarlı olduğu bir referans sistemdir. Bu kavram Galaksi'nin denge halindeki simetrik bir yapı olduğunu varsayar ve merkezi çubuk, spiral kollar ve uydu galaksilerin neden olduğu kütleçekimsel etkileri içermez. LSR'nin doğru bir şekilde belirlenmesi, Galaktik merkezden Güneş'e kadar belirli bir yarıçap içinde kalan kütlenin tahmin edilmesinde ve yıldız yörüngelerinin basıklıklarının anlaşılmasında önemli bir rol oynar (Klypin ve diğ., 2002). LSR tayininin yapılmasının temel amacı incelenen yıldız popülasyonuna ait ortalama hızın hesaplanarak asimetrik sürüklenme hızının düzeltilmesine dayanmaktadır. Bu metodun uygulanabilmesi için Galaksi içindeki yıldız popülasyonlarının iyi karışmış olması beklenmektedir. Tayfsal gözlemler Güneş'ten yapıldığından, yıldızların Doppler kaymasıyla belirlenen radyal hızları içerisinde Güneş'in de hızı bulunmaktadır. Bu nedenle yıldızın uzay hız bileşenleri (U, V, W), Güneş'in uzay hız bileşenlerini (U, V, W)$_\odot$ de içermektedir. Bu da Güneş civarında incelenen yıldızların uzay hız bileşenlerinde bir yanlılığa neden olmaktadır. LSR olarak bilinen bu yanlılık uzay hız bileşenlerinde Güneş'in uzay hız bileşenlerinin çıkartılmasıyla giderilir. LSR hızlarının tayiniyle Güneş'in yakın yıldızlara göre hızı ($S_\odot$) Bağıntı (3.13) ile hesaplanabilir.

Güneş'in uzay hız bileşenlerinin hesaplanması (U, V, W)$_\odot$ ve bu verilerin Bağıntı (3.13)'de yerine konarak ($S_\odot$) hızının tayin edilmesiyle Güneş'in skaler uzay hızı belirlenmiş olur. Bu hızın vektörel olarak ifade edilebilmesi için hesaplanan LSR değerleri dikkate alınarak aşağıda belirtilen bağıntılar ile Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultusunun ($D(l_A, b_A)$) belirlenmesi gerekmektedir:

$$l_A = \tan^{-1}\left(\frac{V_\odot}{U_\odot}\right),$$
$$b_A = \tan^{-1}\left(\frac{W_\odot}{\sqrt{U_\odot^2 + V_\odot^2}}\right) \qquad (3.29)$$

Burada l_A ve b_A Güneş'in Galaktik koordinat sitemindeki gökyüzünde yönlendiği, sırasıyla, boylam ve enlemini göstermektedir.

3.6.4 Açık Kümelerin Kinematik Popülasyon Türlerinin Belirlenmesi

Tez çalışması kapsamında Güneş civarındaki açık kümelerin Galaktik popülasyon türlerinin (ince, kalın disk veya halo) belirlenmesinde Bensby ve diğ.'nin (2003, 2005) kinematik yaklaşım yöntemi kullanılmıştır. Bu yönteme göre araştırmacılar Güneş civarındaki üç Galaktik popülasyonun uzay hızlarını ve dispersiyonları literartürdeki çalışmalardan derlemiştir. Her bir popülasyonun uzay hızının Gauss dağılımı gösterdiği varsayılarak, incelenen her bir yıldızın uzay hıznın bu popülasyonlara ait değerler ile karşılaştırılması sonucunda üç popülasyona üyelikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu yönteme göre ince disk, kalın disk ve halo popülasyonları için $(U, V, W)_{LSR}$ uzay hız bileşenlerinin Gauss dağılımı gösterdiği varsayılır:

$$P_i(U,V,W) = \frac{1}{(2\pi)^{\frac{3}{2}} \times \sigma_{i,U} \times \sigma_{i,V} \times \sigma_{i,W}} \times \exp\left(-\frac{U_{LSR}^2}{2\sigma_{i,U}^2} - \frac{\left(V_{LSR} - v_{i,a}\right)^2}{2\sigma_{i,V}^2} - \frac{W_{LSR}^2}{2\sigma_{i,W}^2}\right) \quad (3.30)$$

Burada σ_U, σ_V, σ_W popülasyonlara ait hız dispersiyonları, V_{asym} ile gösterilen Galaktik popülasyonlara ait asimetrik sürüklenme hızı ve X de Güneş civarındaki popülasyon oranlarını ifade etmektedir (Buser ve diğ., 1998, 1999). Parametrelerdeki i indeksi üç popülasyonu (D, TD, H) ifade etmektedir. Bağıntı 3.30'da verilen parametreler Tablo 3.2'de listelenmiş olup uzay hız bileşenleri LSR'ye indirgenmiştir.

Tablo 3.2: İnce disk, kalın disk ve halo popülasyonlarının ait yıldızların Güneş civarındaki oranları (X), hız dispersiyonları ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) ve V_{asym} asimetrik sürüklenme hızıdır (Bensby ve diğ., 2005).

	X	σ_U (km/sn)	σ_V (km/sn)	σ_W (km/sn)	V_{asym} (km/sn)
İnce Disk (D)	0.9385	35	20	16	-15
Kalın Disk (TD)	0.06	67	38	35	-46
Halo (H)	0.0015	160	90	90	-220

Bir açık kümenin Samanyolu'ndaki bir popülasyona üyeliğini belirleyebilmek için Bağıntı (3.30)'da hesaplanan olasılık değerleri her bir popülasyonun Güneş civarında bulunma olasılıkları (X) ile çarpılır. Bu değerler ince disk, kalın disk ve halo için, sırasıyla, $X_D = 0.9385$, $X_{TD} = 0.06$ ve $X_H = 0.0015$'tir (Buser ve diğ., 1998, 1999). Kalın diskin ince disk ve haloya göre göreli olasılıkları aşağıdaki bağıntıların yardımıyla hesaplanır:

$$\frac{TD}{D} = \frac{X_{TD}}{X_D} \times \frac{P_{TD}}{P_D}, \qquad \frac{TD}{H} = \frac{X_{TD}}{X_H} \times \frac{P_{TD}}{P_H} \tag{3.31}$$

Bensby ve diğ. (2003; 2005) $TD/D \leq 0.1$ olan nesneleri yüksek olasılıklı ince disk popülasyonuna üye olarak kabul etmişlerdir. Buna göre seçilen nesnelerin ince diske üye olma olasılığı kalın diske üye olma olasılığının on katıdır. Benzer şekilde $TD/D > 10$ olan nesneleri de yüksek olasılıklı kalın disk popülasyonuna üye olarak dikkate almışlardır. Arada kalan $0.1 < TD/D \leq 1$ ve $1 < TD/D \leq 10$ gruplarını da, sırasıyla, düşük olasılıklı ince disk ve düşük olasılıklı kalın disk popülasyonuna üye nesneler olarak kabul etmişlerdir. Bunun nedeni düşük olasılıklı ince disk nesnelerinin ince diske üye olma olasılığının kalın diske üye olması olasılığından yüksek olmasıdır. Düşük olasılıklı kalın disk nesneleri için bu durumun tam aksi geçerlidir. Bensby ve diğ. (2003, 2005) ince ve kalın disk nesneleri için $TD/D > 1$'i gerekli bir koşul olarak kabul etmişlerdir.

3.7 AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİK YAŞ HESABI

Yıldızların uzay hız dispersiyonları yaşlarıyla birlikte artmaktadır. Yıldızların çevrelerinde bulunduğu diğer gök cisimleriyle kütleçekimsel etkileşimleri neticesinde yıldızın hızı (v) arttıkça azalan bir difüzyon katsayısının ortaya çıkmasıyla sonuçlanır (Spitzer ve Schwarzschild, 1953; Chandrasekhar, 1960; Hénon, 1973). Difüzyon katsayısı hesabı iki gök cisiminin karşılaşmasına dayalı difüzyon sürecinin ana hatlarını belirler:

$$C_v = \frac{\gamma_v}{v} \tag{3.32}$$

$$d(v^2) = C_v dt \tag{3.33}$$

Burada γ_v difüzyon mekanizmasına bağlı bir sabittir. Bağıntılar (3.32) ve (3.33) bir arada değerlendirilerek

$$v^3 = v_0^3 + \frac{3}{2}\gamma_v \tau \tag{3.34}$$

ifadesine ulaşılır. Hız dispersiyonu $\sigma_v(\tau)$'nin kinematik yaş (τ) ile artışını belirleyebilmek için v^2'nin başlangıç hızlarının (v_0) dağılımı üzerinden integralinin alınması gerekir. Bu dağılımın karekteristiği bilinmediğinden difüzyon katsayısının Bağıntı (3.32)'de verilen değeri düşük hızlar için $v_0 = \sigma_{v,0}$ olarak kabul edilebilir.

$$\sigma_v = \left(\sigma_{v,0}^3 + \frac{3}{2}\gamma_v \tau\right)^{\frac{1}{3}} \tag{3.35}$$

Bu kabul altında hesaplanan belirsizlikler $\sigma_v >> \sigma_{v,0}$ ve $\sigma_v \approx \sigma_{v,0}$ için ihmal edilebilecek kadar küçüktür. Ortalama değerler için hatalar %10'dan daha küçüktür. Büyük yaşlar için hesaplanan hızların yaş ile artışı Bağıntı (3.35)'e göre daha hızlıdır. Bu sonuç, Bağıntı (3.32)'deki γ_v'nin zamana bağlı olduğunu da göstermektedir. γ_v'nin, Samanyolu'nun çekimsel alanı zaman ile düzgünleşebileceğinden, zaman ile azaldığı düşünülürse

$$\gamma_v(t) = \gamma_{v,p} \times \exp\left(-\frac{(t - t_p)}{T_\gamma}\right) \tag{3.36}$$

ifadesine ulaşılır. Bağıntıdaki $\gamma_{v,p}$, γ_v'nin günümüzdeki değeridir, T_γ, γ_v'nin bozunma zamanı olup 5×10^9 yıl, t_p de günümüzdeki zamanı temsil etmektedir. Bağıntılar (3.32), (3.33) ve (3.36)'dan, $v_o \approx \sigma_{v,0}$ alarak,

$$\sigma_v^3 = \sigma_{v,0}^3 + \frac{3}{2}\gamma_{v,p} T_\gamma \left[\exp\left(\frac{\tau}{T_\gamma}\right) - 1\right] \tag{3.37}$$

bulunur. Burada σ_v incelenen yıldız grubunun toplam uzay hız dispersiyonu ve $\sigma_{v,0}$ yeni doğan bir yıldızın hız dispersiyonu olup değeri 10 km/sn'dir. Bu formül, gözlenen veriler ile sabit bir difüzyon katsayısı durumundaki kadar uyumludur. Wielen'in (1977) verdiği Bağıntı (3.37), zaman geçtikçe daha hassas katsayıların belirlenmesiyle Cox (2000) tarafından güncellenmiştir. Bağıntı (3.37)'deki parametrelerinin yerine yazılmasıyla ($\gamma_{v,p}=1.0915\times10^{-5}$ km/sn)

$$\sigma_v^3 = 1000 + 81862.5\left[\exp\left(\frac{\tau}{5\times10^9}\right) - 1\right] \tag{3.38}$$

Bağıntı (3.38) elde edilmiştir. Bağıntıda τ, $\sigma_v{}^3$'e karşılık gelen kinematik yaşı temsil etmekte olup birimi yıldır.

3.8 AÇIK KÜME ANALİZLERİNDE GELİŞTİRİLEN PROGRAMLAR

Tez çalışması kapsamında incelenen açık kümeler *PYTHON* programlama dilinde geliştirilen programlar ile analiz edilmiştir. Çalışmada Güneş civarındaki açık kümelerin homojenize edilmiş yöntemler kullanılarak yapısal, astrofiziksel, kinematik ve Galaktik yörünge

parametrelerinin tayin edilmesi ve elde edilen sonuçlar kullanılarak Galaksi diskinin yapı ve evriminin araştırılması hedeflenmiştir. Literatürde açık küme olduğu onaylanmış 1000'in üzerinde nesne bulunmaktadır (Cantat-Gaudin ve diğ., 2018). Bu açık kümeler farklı element bolluklarında, geniş bir uzaklık ve yaş aralığında yer almaktadır. *PYTHON* programlama dilinde hazırlanan *istopenpy* analiz paketleri açık kümelerin yapısal ve astrofizik parametrelerinin tayininde kullanılmak üzere geliştirilmiş dokuz alt programdan oluşmaktadır. Analiz algoritması Şekil 3.4'te gösterilmiştir.

Şekil 3.4: Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin yapısal ve astrofizik parametrelerinin tayininde kullanılan *istopenpy* analiz paketlerinin algoritması.

Galgrp_chartstsci.py: STSCI sayısal gökyüzü taramasından bir kümenin istenilen alan genişliğindeki gökyüzü haritasının elde edilmesini sağlamaktadır. Girdi parametresi olarak incelenen açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatları ve yay dakikası biriminde alan genişliği verilmektedir. Program çıktısı incelenen açık kümenin gökyüzü haritasını üretmektedir.

Galgrp_vizier.py: *Gaia* DR3 veri tabanından incelenen açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatından itibaren seçilen bir yarıçap içinde kalan nesnelerin verilerine ulaşılmasını sağlamaktadır. Girdi parametresi olarak incelenen açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatları ve alan genişliği yay dakikası biriminde verilmektedir. Program çıktısı, incelenen açık küme doğrultusundaki kaynakların astrometrik, fotometrik ve tayfsal verilerinin bilgisayar ortamına indirilmesini sağlamaktadır. Ayrıca bu paket, küme doğrultusundaki nesnelerin fotometrik tamlık grafiklerinin oluşturulması ve fotometrik ölçümlere ait hataların hesaplanmasını da içermektedir.

Galgrp_parpm.py: İncelenen açık küme doğrultusunda bulunan yıldızların kümeye üyeliklerine ait öncül sonuçların elde edilmesini sağlamaktadır. Girdi parametreleri olarak *Galgrp_vizier.py* ile alınan *Gaia* DR3 astrometrik ve fotometrik verileri kullanılmaktadır. Program çıktısı incelenen açık küme doğrultusundaki yıldızların renk-parlaklık diyagramının oluşturulması, öz hareket uzayındaki dağılımlarının belirlenmesi ve kümeye üyelik olasılığı hesaplamaları için gerekli veri setlerinin oluşturulmasını sağlamaktadır.

Galgrp_rdp.py: İncelenen açık kümenin yapısal parametrelerini hesaplar. Küme merkezinden itibaren oluşturulan radyal yoğunluk profili King (1962) modeliyle fit edilerek en duyarlı yapısal parametreler belirlenmektedir. Girdi parametresi olarak incelenen açık kümenin *Gaia* DR3 astrometrik ve fotometrik verileriyle birlikte, merkezi ekvatoral koordinatları ve alan genişliği yay dakikası biriminde verilmektedir. Program çıktısı olarak radyal yoğunluk profil grafiğinin yanı sıra kümenin merkezi ve alan yıldız yoğunluğu, kor yarıçapı, kümenin kuramsal ve gözlemsel limit yarıçapı da elde edilmektedir.

Galgrp_upmask.py: *UPMASK* programının (Krone-Martins ve Moitinho, 2014) *PYTHON* dilinde geliştirilmiş bir sürümüdür. İncelenen açık küme doğrultusunda bulunan yıldızların ekvatoral koordinatlarıyla birlikte, *Gaia* DR3'te (Gaia işbirliği, 2023) verilen öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralakslarından itibaren her bir yıldızın kümeye üyelik olasılığının hesaplanmasını sağlamaktadır. Girdi parametreleri olarak *Galgrp_parpm*.py'den elde edilen veri seti içindeki astrometrik ölçümler kullanılmaktadır. Program çıktısı incelenen açık küme doğrultusundaki yıldızların farklı *k-means* değerlerindeki kümeye üyelik olasılıklarını vermektedir. Ayrıca geniş bir *k-means* aralığı için hesaplanan kümeye üyelik olasılıkları *csv* uzantılı bir dosyada toplanmaktadır.

Galgrp_upmskgrf.py: *Galgrp_upmask.py* sonucu üretilen çıktı dosyasını dikkate alarak her bir *k-means* değeri için incelenen küme doğrultusundaki yıldızların hesaplanan küme üyeliklerine göre renk-parlaklık diyagramlarındaki ve öz hareket uzaylarındaki dağılımını vermektedir. Girdi parametreleri olarak yıldızların fotometrik, astrometrik verileriyle kümeye üyelik olasılıkları kullanılmaktadır. Program çıktısı, farklı *k-means* değerleri için yıldızların üyelik olasılıklarına göre renk-parlaklık ve öz hareket diyagramlarını vermektedir. Böylece küme morfolojisini en iyi temsil eden yıldızların üyelik olasılıkları dikkate alınarak söz konusu dağılımı veren en duyarlı *k-means* değeri analizi gerçekleştiren kullanıcı tarafından belirlenir.

Galgrp_vpd.py: İncelenen küme doğrultusundaki yıldızların en duyarlı olasılık hesaplamalarını veren *k-means* değerine göre kümeye yüksek olasılıklı üye yıldızların alan yıldızlarına göre öz hareket uzaylarındaki dağılımını sağlamaktadır. Girdi parametreleri olarak yıldızların öz hareket bileşenleriyle üyelik olasılık değerleri kullanılır. Program çıktısı, incelenen küme alanındaki yıldızların üyelik olasılık dağılımlarını gösteren öz hareket diyagramını vermektedir. Ayrıca program, yüksek olasılıklı yıldızları dikkate alarak kümenin ortalama öz hareket bileşenlerinin hesaplanmasını sağlamaktadır.

Galgrp_plxhisto.py: İncelenen kümenin yüksek olasılıklı üye yıldızlarının trigonometrik paralaks histogramlarıyla birlikte kümenin ortalama trigonometrik paralaksının hesaplanmasını sağlamaktadır. Girdi parametreleri olarak kümeye yüksek olasılıklı yıldızların trigonometrik paralaks değerleri kullanılır. Program çıktısı, incelenen kümeye üye olma olasılığı yüksek yıldızların trigonometrik paralaks dağılımını veren diyagramıyla, kümenin bu dağılımdan hesaplanan ortalama trigonometrik paralaks değerini vermektedir.

Galgrp_yasbul.py: İncelenen kümenin astrofizik parametrelerinin (renk artığı, metal bolluğu, uzaklık modülü ve yaş) renk-parlaklık diyagramları üzerinde PARSEC eş-yaş eğrileriyle tayin edilmesini sağlamaktadır. Girdi parametreleri olarak incelenen kümeye yüksek olasılıkla üye yıldızların fotometrik verileriyle 27 farklı metal bolluğu için 1 – 9950 Myıl yaş aralığında bulunan 12,879 PARSEC (Bressan ve diğ., 2012) eş-yaş eğrisine ait *Gaia* DR3 verisi kullanılmaktadır. Program çıktısı, incelenen kümeye yüksek olasılıkla üye yıldızların renk-parlaklık diyagramlarındaki dağılımını en iyi temsil eden eş-yaş eğrisiyle kümenin renk artığı, metal bolluğu, uzaklık modülü ve yaş parametrelerinden oluşmaktadır. Ayrıca, küme yapısını en iyi temsil eden eş-yaş eğrisinin, kümeye yüksek olasılıkla üye yıldızlar ile birlikte gösterildiği renk-parlaklık diyagramı programın bir başka çıktısını oluşturmaktadır.

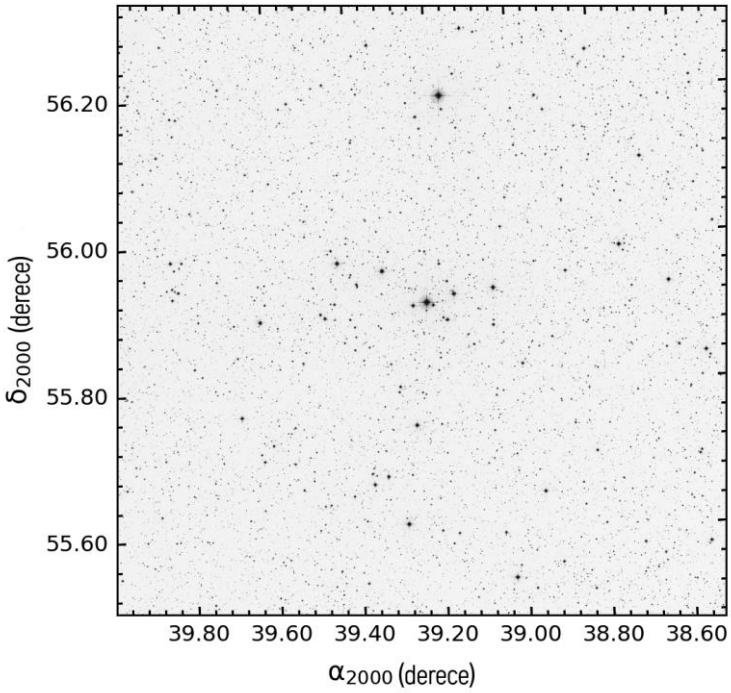
4. BULGULAR

4.1. AÇIK KÜME DOĞRULTUSUNDAKİ YILDIZ VERİLERİNİN ANALİZLERİ

Tez çalışmasında incelenmesi planlanan Güneş komşuluğundaki açık kümelerin listesi, *Gaia* DR2 kataloğundaki (Gaia işbirliği, 2018) yıldızların astrometrik ve fotometrik verilerini analiz eden ve 2,017 açık kümeyi bir katalogda toplayan Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasından alınmıştır. Tez çalışmasında açık kümelerin uzaklıkları *Gaia* DR3 veri tabanındaki (Gaia işbirliği, 2023) astrometrik ve fotometrik veriler ile yeniden incelendiğinden, uzaklık değerinin %10 hatalı olma varsayımı altında 100 pc'lik hata değerini de içine alacak şekilde 1.1 kpc ile sınırlandırılmıştır. Bu kriter Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) oluşturduğu kataloğa uygulandığında, Güneş merkezli 1.1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde 422 açık kümenin bulunduğu tespit edilmiştir. Açık kümelerin analizine geçilmeden önce, her bir açık kümenin ekvatoral koordinat sisteminde tanımlı merkezinden itibaren küme doğrultusunda bulunan yıldızların astrometrik, fotometrik ve tayfsal verileri *Gaia* DR3 veri tabanından derlenerek 422 açık küme için yıldız katalogları oluşturulmuştur. Bu kataloglar küme alanlarındaki yıldızların, ekvatoral koordinatlarını (α, δ), öz hareket bileşenlerini ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ), trigonometrik paralakslarını (ϖ) ve *Gaia* fotometrik parlaklıklarını (G, G_{BP} ve G_{RP}) içermektedir. Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık kümenin ekvatoral koordinat sistemindeki merkezi koordinatları Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasından alınmıştır.

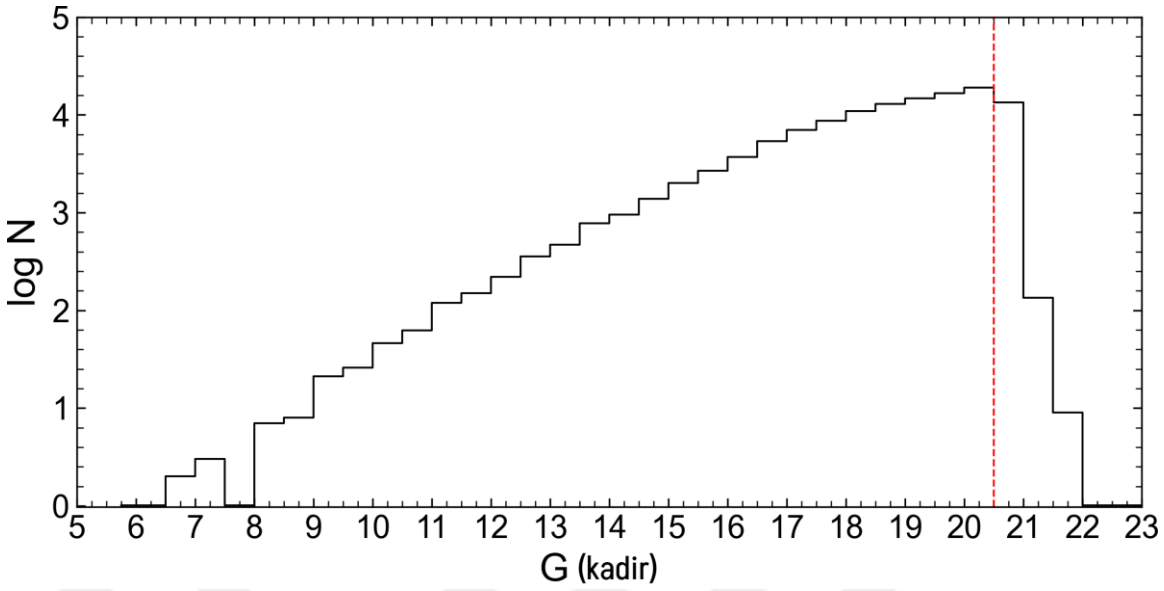
Tez çalışmasında incelenen 422 açık kümenin analizleri rutin ve çalışmada fazla yer kapladığından yapılan tüm analizler detaylıca oluşturulan küme listesi içinden seçilen Trumpler 2 üzerinden verilmiştir. Tüm açık kümeler için gerçekleştirilen analizler neticesinde elde edilen sonuçlar tablo olarak tez çalışmasının ekler kısmında sunulmuştur. Analizlere geçilmeden önce açık kümelerin literatürde verilen uzaklıkları ve açısal uzanımları dikkate alınarak açık küme görüntüleri, Bölüm 3.8'de verilen, *Galgrp_chartstsci.py* programı kullanılarak elde edilmiştir. Tez çalışması kapsamında örnek olarak seçilen Trumpler 2 açık kümesinin ekvatoral koordinat sistemindeki merkezi koordinatları Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) kataloğundan ve açısal uzanımı 50′×50′ olacak şekilde belirlenmiş, ilgili program yardımıyla görüntüleri STSCI web[8] sitesinden alınmış ve Şekil 4.1'de gösterilmiştir.

[8] https://stdatu.stsci.edu/dss/

Şekil 4.1: Trumpler 2 açık kümesinin ekvatoral koordinat sisteminde 50′×50′ yay dakikası boyutlarındaki alan görüntüsü. Şeklin üst kısmı kuzey, sol kısmı da doğu yönünü göstermektedir.

Trumpler 2 açık kümesinin kataloğunun oluşturulabilmesi için *Galgrp_vizier.py* programıyla *Gaia* DR3 kataloğundan (Gaia işbirliği, 2023) küme merkezli 50′×50′ yay dakikası bölge içindeki yıldızların fotometrik, astrometrik ve tayfsal verilerinin çekilmesi sağlanmıştır. Küme doğrultusundaki kaynaklara ait katalog incelendiğinde $6 < G \leq 23$ kadir aralığında 121,569 yıldızın verisine ulaşılmıştır. Açık kümeler için elde edilecek yapısal ve astrofizik parametrelerin duyarlılığını arttırmak amacıyla, *Galgrp_vizier.py* programı aracılığıyla incelenen açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatından itibaren seçilen yarıçap içinde kalan yıldızların fotometrik verilerinden küme doğrultusundaki yıldızların fotometrik tamlık sınırları belirlenmiştir. Bunun için, fotometrik tamlık sınırının tespitinde *G* görünen parlaklık aralıklarındaki yıldız sayı histogramı oluşturulmuştur. Dağılımda, yıldız sayılarının azaldığı fotometrik parlaklık açık kümenin *G* sönük parlaklık limiti olarak kabul edilmiştir. Trumpler 2 açık kümesi doğrultusundaki yıldızların *G* parlaklık aralıklarına göre oluşturulmuş histogramı Şekil 4.2'de gösterilmiştir. Küme doğrultusundaki yıldız sayısının *G*=20.5 kadire kadar arttığı ve bu parlaklığın ötesinde yıldız sayısının hızlı bir azalma eğiliminde olduğu Şekil 4.2'den görülmektedir. Bu nedenle, parlaklık histogramında tespit edilen *G*=20.5 kadir parlaklığı küme doğrultusundaki kaynaklar için bir tamlık sınırı oluşturmaktadır.

Şekil 4.2: Trumpler 2 açık kümesinin *G* bandı için oluşturulan parlaklık histogramı. Kırmızı kesikli çizgi sönük tamlık sınırını göstermektedir.

Trumpler 2 açık kümesi doğrultusunda belirlenen yıldızların *Gaia* DR3 (Gaia işbiriliği, 2023) fotometrik sistemindeki parlaklık ve renk indeks hataları, *G* görünen parlaklık aralıklarına göre Tablo 4.1'de listelenmiştir. Yıldızların parlaklık ve renk indeksi hataları, sırasıyla, aletsel parlaklıkların istatistiksel belirsizliklerinden ve ilgili bantlardaki hataların yayılımından tayin edilmiştir. Küme alanındaki 121,569 yıldızın 2,970'inin renk indeksleri belirlenemediğinden toplam yıldız sayısı 118,599 olarak tespit edilmiştir.

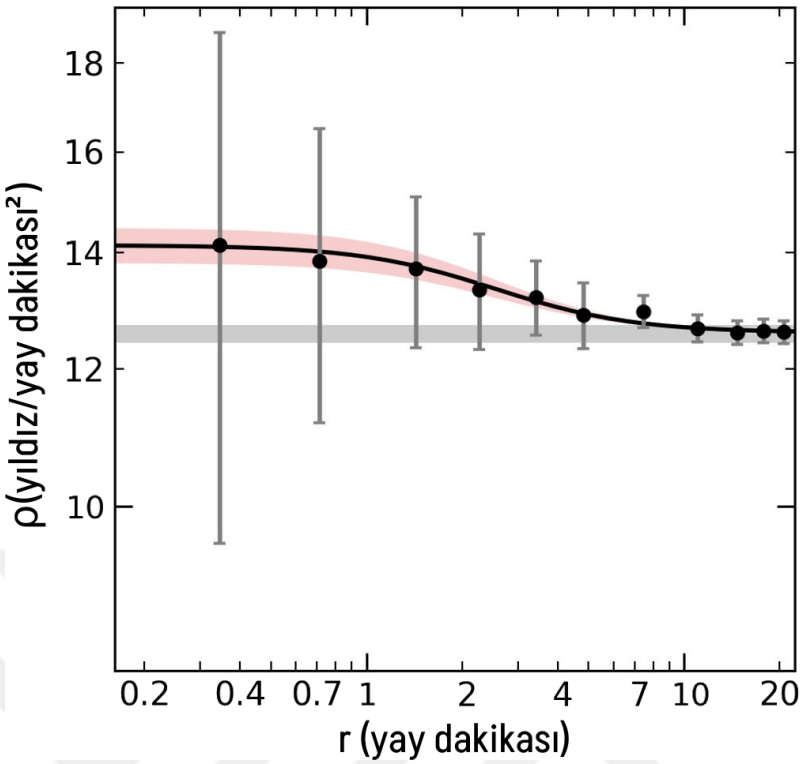
Tablo 4.1: Trumpler 2 doğrultusunda tespit edilen 118,599 yıldızın *G* görünen parlaklığının bir fonksiyonu olarak hesaplanan fotometrik belirsizlikleri. *N*, *G* parlaklık aralığına düşen yıldız sayılarını, σ_G, $\sigma_{GBP-GRP}$, sırasıyla, *G* ve G_{BP}-G_{RP} parlaklık ve renk indekslerindeki ortalama belirsizlikleri ifade etmektedir.

***G* aralığı** (kadir)	***N***	σ_G (kadir)	$\sigma_{GBP-GRP}$ (kadir)
(06, 14]	1,839	0.003	0.006
(14, 15]	2,056	0.003	0.006
(15, 16]	3,960	0.003	0.006
(16, 17]	7,566	0.003	0.009
(17, 18]	14,083	0.003	0.017
(18, 19]	21,699	0.003	0.038
(19, 20]	29,495	0.005	0.081
(20, 21]	34,454	0.010	0.208
[21, 23]	3,447	0.027	0.430
Toplam	118,599	0.007	0.142

Trumpler 2 doğrultusundaki 118,599 yıldızın *Gaia* parlaklık ve renk indeksindeki ortalama belirsizliklerin $6 < G \leq 23$ kadir aralığında G parlaklığı için 0.007 kadir ve G_{BP}-G_{RP} renk indeksi için 0.142 kadiri geçmediği tespit edilmiştir.

4.2. AÇIK KÜMELERİN RADYAL YOĞUNLUK PROFİLLERİ

Trumpler 2 açık kümesinin yapısal parametrelerinin hesaplanmasında *Galgrp_rdp.py* programı kullanılarak, açık kümenin radyal yıldız yoğunluk profili, küme merkezinden itibaren r = 50 yay dakikalık gökyüzü alanını içerecek şekilde oluşturulan katalogdaki yıldızların fotometrik G parlaklıklarından elde edilmiştir. Küme merkezinden itibaren seçilen farklı yarıçaplardaki dairelerin içinde kalan yıldız sayıları (N) belirlenmiştir. Yıldız sayıları belirlendikten sonra bunların bulundukları halka alanlarına bölünmesiyle yıldız sayı yoğunlukları ($\rho(r)$) hesaplanmıştır. Küme merkezinden itibaren farklı yarıçaplar için hesaplanan yıldız sayı yoğunlukları Şekil 4.3'te gösterilen düzleme işaretlenerek Trumpler 2 için yıldız yoğunluk profili oluşturulmuş ve bu profile King (1962) modeli fit edilmiştir. Bu yöntem ile kümenin yapısal parametreleri olan merkezi ve zemin yıldız yoğunlukları, sırasıyla, f_0= 1.55±0.33 ve f_{bg}= 12.59±0.02 yıldız/yay dakikası^2 ve kor yarıçapı da r_c= 4.686±0.655 yay dakikası olarak tayin edilmiştir. Kümenin etkin yarıçapının belirlenmesinde King (1962) profilinin küme doğrultusundaki zemin yoğunluğu ile kesiştiği nokta dikkate alınmıştır. Buna göre Trumpler 2'nin etkin yarıçapı r_{lim}= 12 yay dakikası olarak tespit edilmiştir. Tez çalışması kapsamında Trumpler 2 açık kümesi gibi merkezi bir yoğunluk gösteren ve King (1962) modeliyle yapısal parametreleri tayin edilebilen kümelerin etkin yarıçapı yukarıda bahsedilen yöntem ile belirlenmiştir ve etkin yarıçapın dışında kalan yıldızlar istatistik dışı bırakılmak suretiyle analizlerde kullanılmamıştır. Merkezi yoğunluk göstermeyen kümelerde ise etkin yarıçap tayini yapılmamış, küme doğrultusu için seçilen yıldız alanındaki nesnelerin tümü dikkate alınmıştır. Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık kümeden 65'inin yapısal parametreleri tayin edilmiş ve geriye kalan 357 açık kümenin ise sadece etkin yarıçapları belirlenmiş ve sonuçlar Tablo EK 1'de verilmiştir.

Şekil 4.3: Trumpler 2 açık kümesi için elde edilen yıldız sayı yoğunluk profili ve bu profile fit edilen King (1962) modeli. Siyah eğri King (1962) model fitini, gri yatay band zemin yoğunluğunu, pembe band ise model fitinin ±1σ güvenilirlik sınırını göstermektedir.

4.3. AÇIK KÜMELERE ÜYE YILDIZLARIN SEÇİMİ

Trumpler 2 açık kümesinin temel astrofizik parametrelerinin doğru ve duyarlı şekilde tayin edilebilmesi için küme üyesi yıldızların belirlenmesi gerekmektedir. Tez çalışmasında küme doğrultusundaki yıldızların astrometrik verilerini kullanan *UPMASK* (Krone-Martins ve Moitinho, 2014) programıyla açık küme üyeleri tespit edilmiş ve bunlar küme doğrultusunda *UPMASK* yazılımı *Galgrp_upmask.py* ve *Galgrp_upmskgrf.py* paket programlarıyla birlikte analizlerde kullanılmıştır. Trumpler 2 kümesi doğrultusundaki yıldızların kümeye üyelik analizlerinde *UPMASK* (Krone-Martins ve Moitinho, 2014) yazılımında kullanılmak üzere yıldızların ekvatoral koordinatları (α, δ), öz hareket bileşenleri ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ) ve trigonometrik paralakslarından (ϖ) oluşan beş boyutlu bir veri seti hazırlanarak bu yıldızların kümeye üyelik olasılıkları hesaplanmıştır. *UPMASK* bir kümelenme algoritması olduğundan, incelenen her bir yıldızın farklı *k-means* değerleri için olasılıklarını tayin eder. Trumpler 2 için üyelik analizlerinde kullanılan *k-means* değer aralığı 5 ile 25 arasında çalıştırılmıştır. Tez çalışmasında farklı *k-means* değeri için hesaplanan olasılık değerlerine sahip yıldızlar $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-

parlaklık diyagramına yerleştirerek sonuçlar fotometrik olarak da kontrol edilmiştir. Trumpler 2 açık kümesinde fotometrik veriler de dikkate alınarak yapılan *k-means* incelenmesinde en uyumlu değerin 16 olduğu görülmüştür.

Genel olarak, gökyüzünde belirgin görülen açık kümeler için *k-means* değeri küçük tam sayılarda duyarlı sonuçlar verirken, dağınık görünümlü açık kümelerde *k-means* değeri 20 ile 35 arasında en iyi çözümü sunmaktadır (Krone-Martins ve Moitinho, 2014). Bu nedenle, tez çalışması kapsamında *k-means* değerleri için tüm kümelerde 5 ile 35 aralığı tercih edilmiştir. En iyi çözümü veren *k-means* değerinin seçiminde, yıldızların bağlı bulundukları açık kümelerin renk-parlaklık diyagramındaki yapılarını en iyi ifade eden değerler tercih edilmiştir.

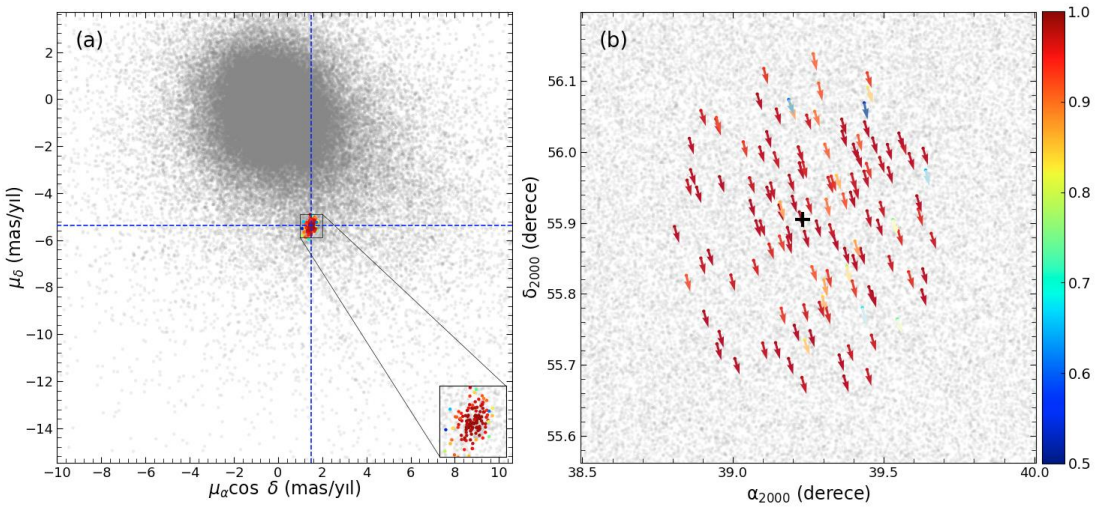
Yıldızların kümeye üyelik olasılıkları istatistiksel yöntemler ile tayin edilebilse de fotometrik ölçümlerdeki belirsizliklerin sönük parlaklıklara doğru artması, küme anakolundaki olası çift sistemlerin fotometrik olarak ayırt edilememesi gibi nedenlerden dolayı yıldızların kümeye üyelik olasılıkları etkilenmektedir. Bu nedenle, küme üyesi yıldızların seçiminde astrometrik hesaplamaların yanı sıra yıldızların renk-parlaklık diyagramlarındaki konumları da dikkate alınmalıdır. Fotometrik olarak bileşenleri ayırt edilemeyen ve küme üyesi olma ihtimali bulunan çift yıldız sistemleri, renk-parlaklık diyagramlarında kümenin anakol bandında daha parlak ve renk indeksi daha kırmızı görünür. Bu durum çift yıldız etkisi olarak tanımlanır ve küme anakolunun kalın bir band şeklinde görünmesine yol açar.

Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin renk-parlaklık diyagramı üzerindeki morfolojisi göz önünde bulundurularak, kümelerin ZAMS sınırı PARSEC eş-yaş eğrisi (Bresssan ve diğ., 2012) dikkate alınarak göz ile tayin edilmiştir. Daha sonra, $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramına işaretlenen ZAMS eğrisi anakolda parlak yıldızlara doğru dik yönde 0.75 kadir kaydırılarak, kümedeki çift yıldız etkisini içerecek şekilde küme üyesi yıldızlar seçilmiştir. PARSEC eş-yaş eğrisinin kaydırılmasıyla en muhtemel üye anakol yıldızlarının yanı sıra, kümelerin dönüm noktası ve dev bölgelerinde bulunan parlak ve üyelik olasılığı yüksek ($P \geq 0.5$) yıldızlar da anakol çakıştırma olarak bilinen bu yöntem ile belirlenmiştir.

4.4. AÇIK KÜMELERİN ASTROMETRİK PARAMETRELERİ

Trumpler 2 açık kümesinin astrometrik parametrelerinin belirlenmesinde küme üyeliği $P \geq 0.5$ olan, fotometrik tamlık sınırı G=20.5 kadirden parlak ve küme için hesaplanan r_{lim} = 12 yay dakikası içinde kalan yıldızlar dikkate alınmıştır. Bu sınırlamalara göre Trumpler 2 açık

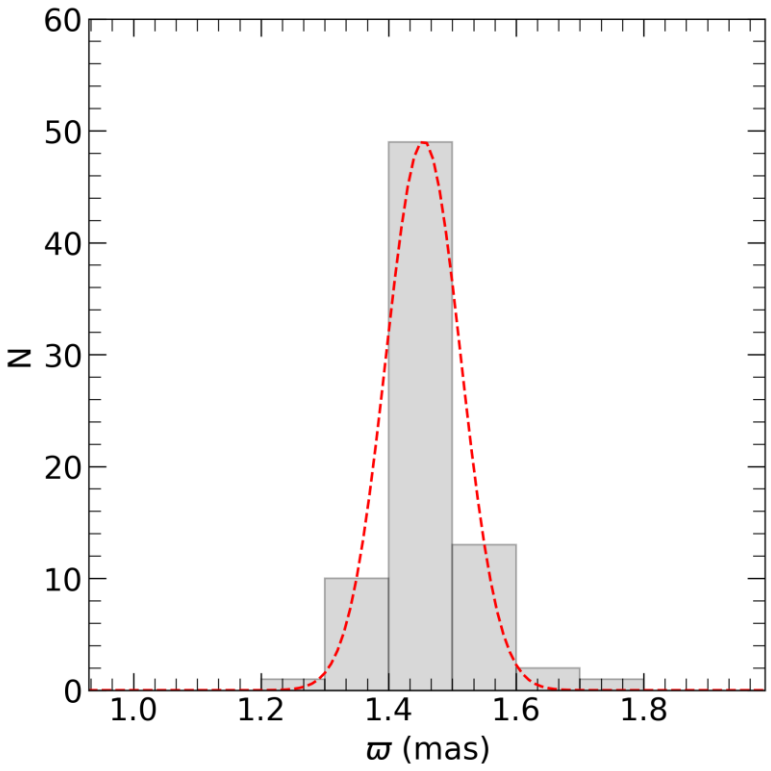
kümesine üye yıldız sayısı 92 olarak tespit edilmiştir. Küme doğrultusundaki alan yıldızlarını ve küme üyelerini birbirinden ayırt etmek için vektör-nokta diyagramı (VPD) ve ekvatoral koordinat sistemi üzerinde yıldızların öz hareket bileşenlerinin vektörel gösterimi *Galgrp_vpd.py* programı aracılığıyla elde edilmiş ve sonuçlar Şekil 4.4'ün sol panelinde gösterilmiştir. VPD üzerindeki renkli noktalar küme üyesi yıldızları gösterirken, gri noktalar da küme doğrultusundaki alan yıldızlarını temsil etmektedir. Trumpler 2'nin VPD'si incelendiğinde öz hareket bileşenlerinin değerleri bakımından alan yıldızlarına göre ayrı bir bölgede konumlandığı görülmektedir. Bununla birlikte, Trumpler 2 açık kümesi doğrultusundaki yıldızların ekvatoral koordinatlarındaki konumları incelenerek, küme üyesi yıldızların belli bir yönelim doğrultusunda hareket ettikleri tespit edilmiştir (Şekil 4.4, sağ panel). Bu da Trumpler 2 açık kümesinin öz hareket uzayında kolaylıkla ayırt edilmesini sağlamaktadır. Trumpler 2'nin öz hareket bileşenlerinin medyan değerleri Şekil 4.4'te diyagramdaki mavi kesikli çizgilerin kesişim noktası olarak verilmiştir.

Şekil 4.4: Trumpler 2 açık kümesi doğrultusundaki yıldızların *Gaia* DR3 kataloğundan alınan astrometrik verilerinin öz hareket uzayındaki konumları. Renk ölçekleri yüksek olasılıklı küme yıldızlarını ($P \geq 0.5$), gri daireler ise üyelik olasılıkları $P < 0.5$ olarak hesaplanan alan yıldızlarını ifade etmektedir. Kesikli mavi çizgiler kümenin medyan öz hareket bileşenlerini temsil eder. Sağ paneldeki siyah artı işareti açık kümenin merkezi ekvatoral koordinatlarını göstermektedir.

Astrometrik analizler sonucunda kümenin öz hareket bileşenlerinin ($\langle \mu_\alpha \cos\delta,\ \mu_\delta \rangle$)=(1.494 ±0.004, -5.386±0.005) mas/yıl olduğu hesaplanmıştır. Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık küme için medyan öz hareket bileşenleri ve hataları yukarıda izlenen yöntem ile belirlenmiş ve sonuçlar Tablo EK 2'de verilmiştir.

Trumpler 2 açık kümesinin ortalama trigonometrik paralakslarının tayin edilmesinde, kümeye üye olma olasılığı yüksek ($P \geq 0.5$) yıldızların *Gaia* DR3 (Gaia işbirliği, 2023) veri tabanından temin edilen trigonometrik paralaks verilerinden faydalanılmıştır. Üyelik olasılığı yüksek 92 yıldızın rölatif paralaks hatalarının $0 < \sigma_{\varpi}/\varpi < 0.31$ olduğu ve hataların medyan değerinin de $\langle\sigma_{\varpi}/\varpi\rangle = 0.03$ olduğu hesaplanmıştır. Bu analiz yıldız örneğine ait trigonometrik paralaksların oldukça hassas hesaplandığını ve rölatif paralaks hatalarına bir sınırlama getirilmemesi gerektiğini göstermektedir. Küme üyesi yıldızların trigonometrik paralakslarından itibaren kümenin ortalama uzaklığının belirlenmesinde *Galgrp_plxhisto.py* programı kullanılmış olup, kümeye üyelik olasılığı yüksek yıldızların trigonometrik paralaks ölçümlerinin bir histogramı oluşturulmuştur. Açık kümenin ortalama trigonometrik paralaks değerinin belirlenmesi için oluşturulan histograma bir Gauss eğrisi fit edilmiştir (Şekil 4.5).

Şekil 4.5: Trumler 2 açık kümesinin yüksek olasılıklı üye yıldızlarının trigonometrik paralakslarının histogramı. Kırmızı kesikli çizgi dağılıma uygulanan Gauss fitini göstermektedir.

Bu analizin sonucunda Trumpler 2'ye ait medyan paralaks değeri $\langle\varpi\rangle = 1.455\pm0.006$ mas olarak elde edilmiştir. Trumpler 2'nin Güneş'e uzaklığı hesaplanan medyan trigonometrik paralaksından itibaren d(pc)=1000/$\langle\varpi\rangle$ (mas) bağıntısı yardımıyla 687±27 pc hesaplanmıştır.

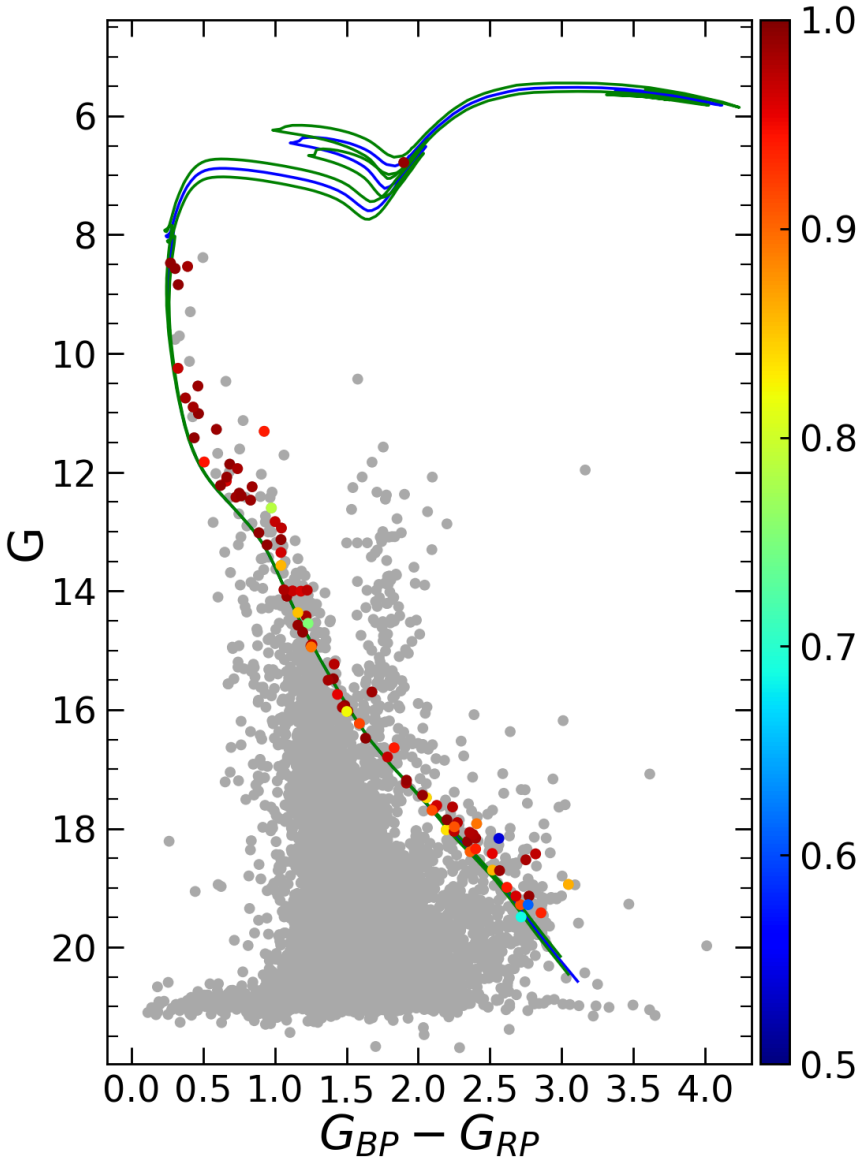
Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık küme için ortalama trigonometrik paralaks hesaplamaları yukarıda izlenen yöntem ile gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Tablo EK 2'de verilmiştir.

4.5 AÇIK KÜMELERİN TEMEL ASTROFİZİK PARAMETRELERİNİN TAYİNİ

Renk-parlaklık diyagramları kümelerin yaş, uzaklık gibi astrofizik parametrelerinin tayin edilmesinde kullanılan önemli araçlardır. Ayrıca, bu diyagramlar farklı renk uzaylarında kümelerin anakol, dönüm noktası ve dev kolu gibi yapılarının ortaya çıkartılmasında etkilidir. Ancak açık kümelerin Samanyolu'ndaki konumları, yaşları, uzaklıkları ve kümelerdeki yıldız sayı yoğunluğu gibi parametreler renk-parlaklık diyagramları üzerinde küme yapısını etkileyerek, bu gök cisimlerinin morfolojik yapılarının ortaya çıkartılmasını zorlaştırır. Trumpler 2 açık kümesinin temel astrofizik parametreleri *Galgrp_yasbul.py* programı kullanılarak tayin edilmiştir. Bu program ile Trumpler 2'nin yaşı (t), tez çalışmasında hesaplanan renk artığı ($E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$), uzaklık modülü (μ_G) ve literatürden alınan metal bolluğu ([Fe/H]) değeri dikkate alınarak hesaplanmıştır. Trumpler 2 açık kümesinin metal bolluğu, Norveç Optik Teleskobuna bağlı Fiber beslemeli Echelle tayfçekerini kullanan Carrera ve diğ. (2022) tarafından verilmiştir. Araştırmacılar küme üyesi iki yıldızın yüksek çözünürlüklü tayflarını analiz ederek küme için ortalama metal bolluğunu [Fe/H] =-0.262±0.106 dex olarak vermiştir. Tez çalışmasında Carrera ve diğ.'nin (2022) Trumpler 2 kümesi için verdiği metal bolluğu değeri yaş tayininde sabit bir değer olarak kabul edilmiştir. Trumpler 2 açık kümesinin yaş tayininde kullanılan PARSEC eş-yaş eğrileri (Bressan ve diğ., 2012) ağır element bolluğu (Z) cinsinden tanımlandığından, açık kümenin demir bolluğu ([Fe/H]), Bölüm 3.5'te verilen Bağıntı 3.2 ifadesi kullanılarak ağır element bolluğuna (Z) dönüştürülmüştür.

Trumpler 2 açık kümesi doğrultusunda tespit edilen yıldızlardan oluşturulan $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramları Şekil 4.6'da gösterilmiştir. Şekildeki $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramında kümeye üyelik olasılığı az olan yıldızlar ile (gri daireler) birlikte yüksek olasılıklı ($P \geq 0.5$) 92 yıldız (renkli daireler) gösterilmiştir. Trumpler 2'nin yaş tayininde Bölüm 3.5'te verildiği gibi PARSEC eş-yaş eğrileri (Bressan ve diğ., 2012) kullanılmıştır. Yaş tayini metal bolluğu sabit tutularak *Galgrp_yasbul.py* programı yardımıyla uzaklık modülü (μ_G), *Gaia* fotometrik sistemindeki renk artığı ($E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$) ve yaş (t) eş zamanlı tayin edilmiştir (Şekil 4.6). Analiz sonucunda Trumpler 2 için elde edilen renk artığı, uzaklık modülü ve yaş, sırasıyla,

$E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ = 0.452±0.019 kadir, μ_G = 10.027±0.149 kadir ve t = 110±10 Myıl olarak hesaplanmıştır. Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık küme için temel astrofizik parametreler anakol çakıştırma yöntemiyle tayin edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo EK 3'te verilmiştir.

Şekil 4.6: Trumpler 2 açık kümesinin $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk-parlaklık diyagramı. Farklı renkler ile gösterilen daireler küme üyesi yıldızların olasılık değerlerini, mavi ve yeşil eş-yaş eğrileri, sırasıyla, kümenin yaşını ve yaştaki belirsizlikleri göstermektedir. Gri renkli daireler kümeye üyelik olasılığı P < 0.5'den az olan alan yıldızlarını temsil eder.

4.6 AÇIK KÜMELERİN UZAY HIZLARININ TAYİNİ

Açık kümelerin kinematik analizlerinde astrometrik ve tayfsal veriler bir arada kullanılmıştır. Tez çalışması kapsamında verileri analiz edilen açık kümelerin ortalama radyal hızlarının hesaplanmasında kümelerin limit yarıçapı içinde kalan en olası küme ($P \geq 0.5$) üyesi yıldızların *Gaia* DR3 (Gaia işbirliği, 2023) veri tabanındaki radyal hız verileri kullanılmıştır. Bununla birlikte, istatistiksel açıdan küme üyeliği yüksek ve radyal hızı bilinen yıldızların kümede bulunması durumunda kümeye üyelik değeri daha yüksek değerlerde ($P \geq 0.8$) alınmıştır.

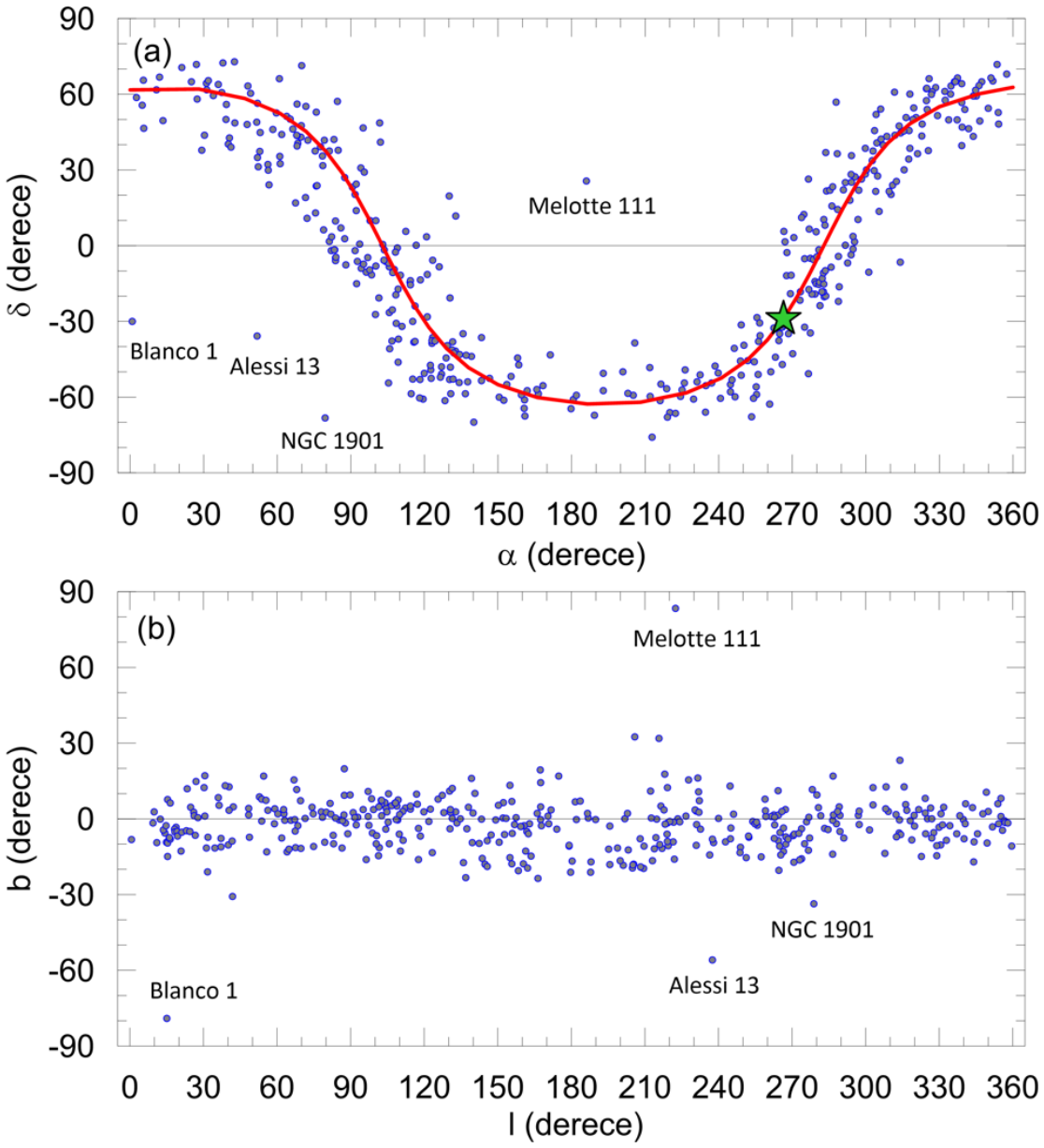
Tez çalışmasında örnek seçilen Trumpler 2 kümesi için de kinematik analizler yapılmıştır. Trumpler 2 kümesine üyelik olasılığı $P \geq 0.9$ olan 33 yıldız tespit edilmiştir. Kümenin ortalama radyal hız değerinin belirlenmesinde Soubiran ve diğ.'nin (2018) $I = \Sigma_i w_i \varepsilon_i / \Sigma_i w_i$ bağıntısıyla ifade edilen ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılmış olup (burada ε_i ile w_i, sırasıyla, yıldızın radyal hız hatasını ve bu değerin ağırlıklı hatasını ifade etmektedir) Trumpler 2 için radyal hız değeri V_R = -4.48±1.11 km/sn tayin edilmiştir. Tez çalışmasında açık kümelerin kinematik analizleri Bölüm 3.6'da verilen Johnson ve Soderblom'un (1987) algoritmasını kullanan ve Bovy (2015) tarafından geliştirilen *GALPY* yazılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kinematik analizler sonucunda Trumpler 2 açık kümesinin uzay hız bileşenleri hatalarıyla birlikte (U, V, W) = (-3.78±1.84, -12.08±0.57, -13.81±2.11) km/sn olarak hesaplanmıştır. Benzer kinematik analizler tez çalışması kapsamındaki 422 açık küme için de gerçekleştirilerek uzay hızları tayin edilmiştir. Konuyla ilgili detaylı bilgi Bölüm 4.8'de verilmiştir.

4.7. AÇIK KÜMELERE GENEL BİR BAKIŞ

4.7.1. Astrometrik Parametreler

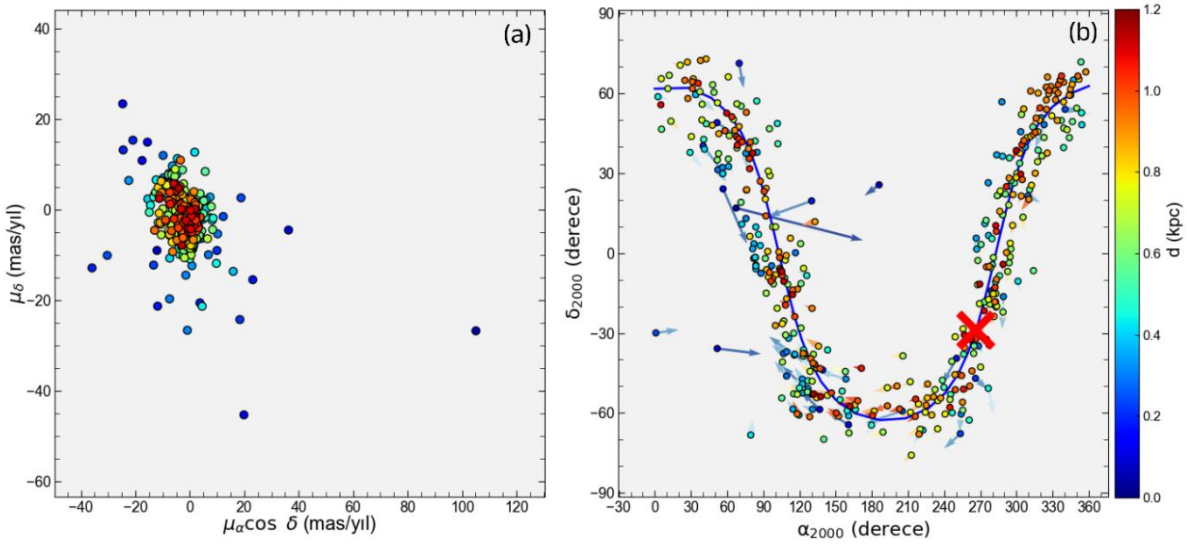
Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin astrometrik parametrelerinin (öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralaks) belirlenmesinde *UPMASK* yazılımıyla kümeye üyelik olasılığı $P \geq 0.5$ olan farklı ışıma gücü sınıfındaki (anakol, altdev ve devler) 57,111 yıldız kullanılmıştır. İncelenen 422 açık kümenin ekvatoral ve Galaktik koordinat sistemlerindeki konumları Şekil 4.7'de gösterilmiştir. Şeklin üst panelinde açık kümelerin ekvatoral koordinat sisteminde (bkz. Tablo EK 1'de) belirli bir bölgede toplandığı görülmektedir. Ayrıca şekil üzerinde kırmızı eğriyle Galaktik düzlemin konumu da gösterilmiştir. Açık kümelerin konumsal olarak Galaktik düzlem etrafında bulundukları Şekil 4.7a'dan görülmektedir. İncelenen açık kümelerin Galaktik

koordinat sistemindeki konumlarına bakıldığında çoğu açık kümenin Galaktik düzlemin $-25 < b(^{o}) < 25$ aralığında bulunduğu, ekvatoral koordinatlarda olduğu gibi az sayıda kümenin bu düzlemden daha uzaklarda yer aldığı tespit edilmiştir. Şeklin iki panelinde de aykırı olarak görülen dört açık kümenin göreceli olarak Güneş'e çok yakın olduklarından dolayı ($80 < d(\mathrm{pc}) < 425$) Galaktik düzlemin çok ötesinde konumlandıkları belirlenmiştir.

Şekil 4.7: 422 açık kümenin (a) ekvatoral (α, δ) ve (b) Galaktik (l, b) koordinat sistemlerindeki konumları. Kırmızı eğri Galaktik düzlemi ve yeşil yıldız sembolü Galaksi merkezini temsil etmektedir.

Gaia DR3 kataloğundaki önemli astrometrik parametrelerden biri de yıldızların öz hareket bileşenleridir. (Gaia işbirliği, 2023). Birbirine zayıf kütleçekim kuvvetiyle bağlı yıldızarın bir arada bulunmasıyla oluşan açık kümelerin belirlenmesinde önemli bir parametre olan ortalama öz hareket verileri, kümeye üyelik olasılığı yüksek olan yıldızlardan ($P \geq 0.5$) itibaren hesaplanmıştır. Şekil 4.8a'da tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık kümenin ortalama öz hareket bileşenleri Tablo EK 2'de verilmiş olup, veriler VPD üzerinde uzaklığın bir fonksiyonu olarak farklı renkler ile işaretlenmiştir. Şekil detaylıca incelendiğinde açık kümelerin $-15 < \mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl) < 10 ve $-10 < \mu_\delta$ (mas/yıl) < 10 aralığında toplandığı belirlenmiş olup bu da toplam örneğin %92'sini oluşturmaktadır. Yapılan hesaplamalar neticesinde 422 açık kümenin medyan öz hareket bileşenlerine ait verilerin $\langle(\mu_\alpha \cos\delta, \mu_\delta)\rangle$ = (-1.348±0.048, -2.286±0.043) mas/yıl civarında toplandığı belirlenmiştir. VPD'de yoğun bölgelerin dışında, yüksek öz harekete sahip açık kümelerin bulunması göreceli olarak (~200 pc) Güneş'e çok yakın olmalarından kaynaklanmaktadır. Uzaklığın öz hareket bileşenleri üzerindeki etkisi Şekil 4.8b'de verilen konum uzayından da görülebilmektedir.

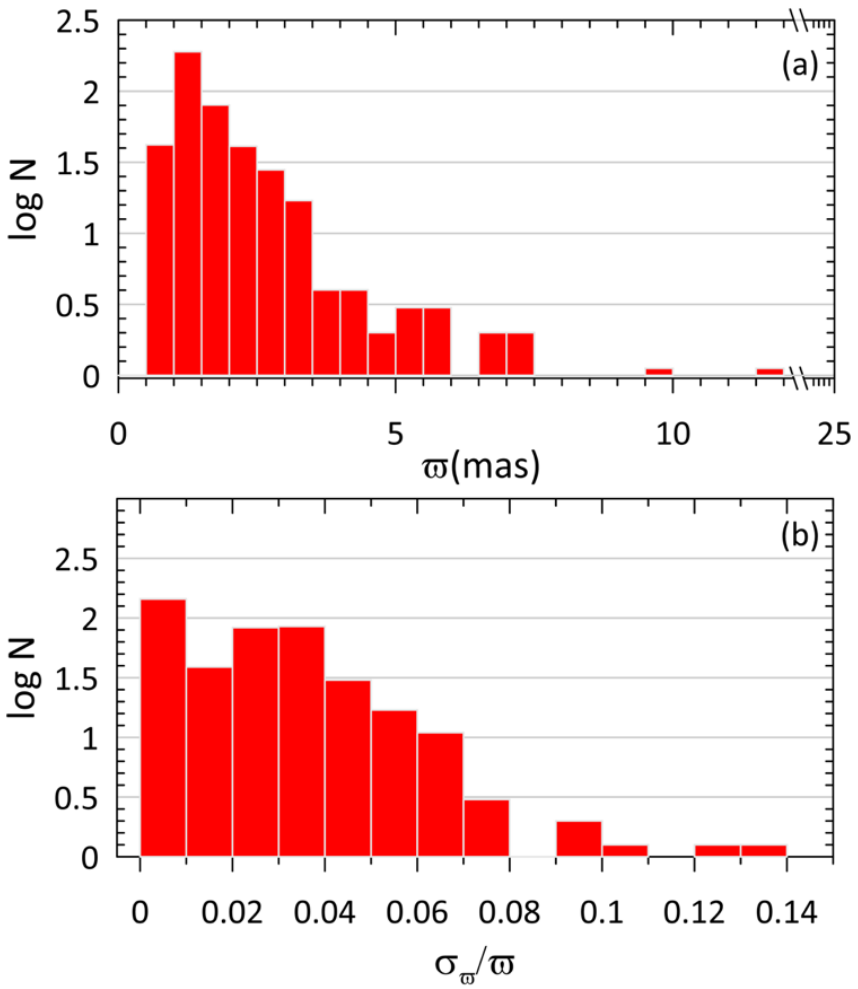

Şekil 4.8: 422 açık kümenin VPD üzerindeki konumları (a) ve ekvatoral koordinat sisteminde öz hareket ve uzaklığın bir fonksiyonu olarak gösterimi (b). Kırmızı çarpı sembolü Galaksi merkezini temsil etmektedir.

Şekilde 422 açık kümenin ekvatoral koordinat sistemindeki konumları uzaklık ve öz hareket bileşenlerinin bir fonksiyonu olarak analiz edilmiştir. Şekilden de görülebileceği gibi Galaktik düzlemden saçılmış açık kümelerin öz hareket vektörlerinin diğer kümelere göre daha büyük

ve Güneş'e yakın oldukları görülmektedir. Öz hareket ve uzaklık kavramlarının tanımı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu açık kümelerin bu diyagramlarda saçılmış olması beklenen bir durumdur.

İncelenen açık kümelerin medyan trigonometrik paralaksları, kümeye üyelik olasılığı yüksek olan ($P \geq 0.5$) yıldızların trigonometrik paralakslarına ait histogramlarına fit edilen Gauss eğrileri yardımıyla tayin edilmiştir. Tez çalışmasında kümeler için medyan trigonometrik paralaksların tayininde de üye yıldızların rölatif paralaks hatalarına $\sigma_{\varpi}/\varpi \leq 0.15$ sınırlaması getirilerek hassas astrometrik hesaplamalar yapılmıştır. Analizler sonucunda 422 açık kümenin trigonometrik paralaksları Tablo EK 2'de verilmiş olup ortalama paralaksların $0.086 \leq \varpi$ (mas) ≤ 21.331 arasında bulunduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.9a).

Şekil 4.9: 422 açık kümenin hesaplanan ortalama trigonometrik paralaks histogramı (a) ve rölatif paralaks hatalarının histogramı (b).

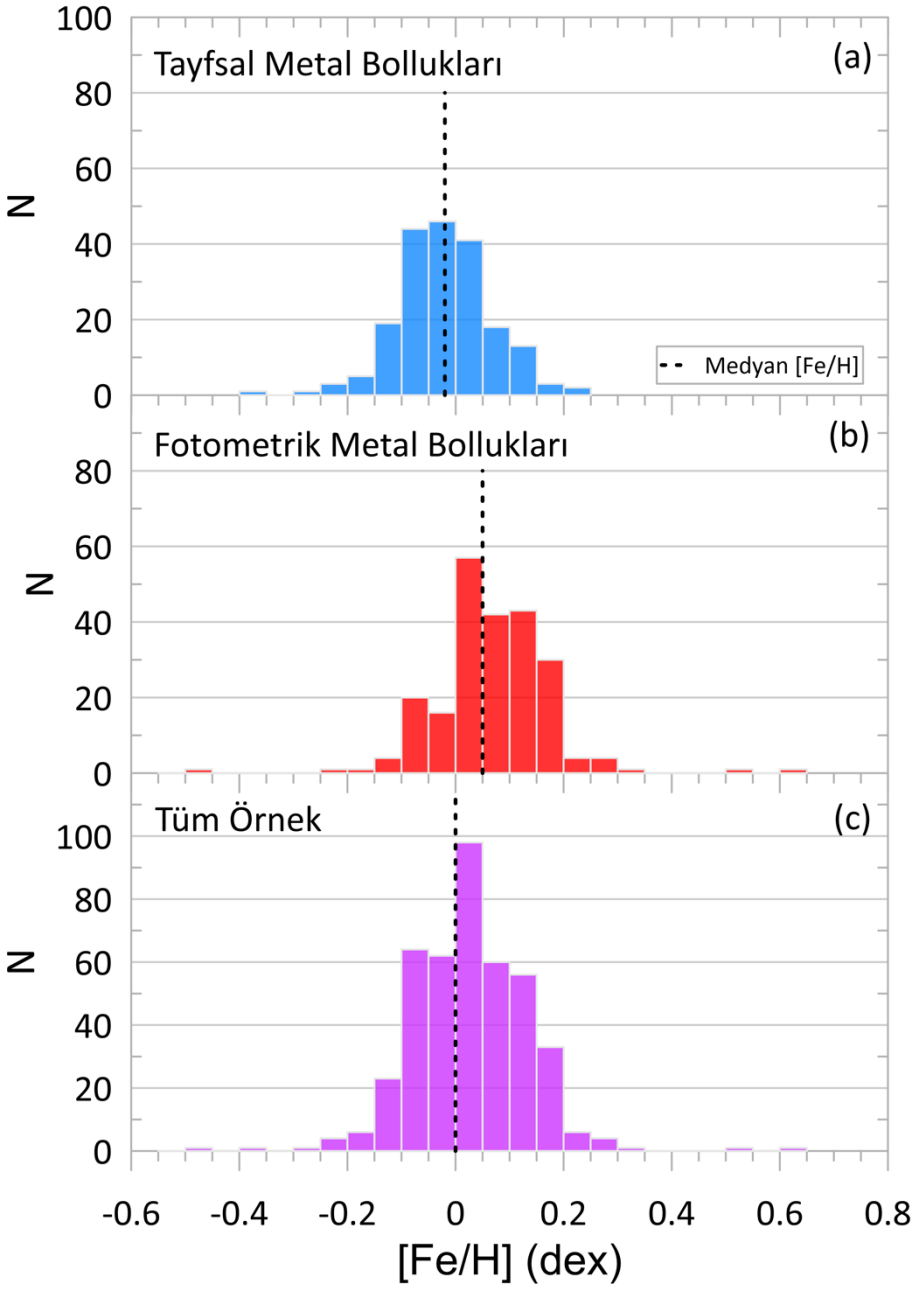
İncelenen örnek içerisindeki açık kümelerin medyan trigonometrik paralaksı ϖ = 1.39 mas olup bu değer, d(pc) = 1000/ϖ (mas) bağıntısıyla, yaklaşık 720 pc'ye karşılık gelmektedir. Bu kümeler içinde en yakını Hyades, en uzağı ise Antalova 2 açık kümesidir. İncelenen açık kümelerin rölatif paralaks hatalarına ait histogram Şekil 4.9b'de verilmiştir. Şekilden görüleceği üzere rölatif paralaks hatalarının $0 < \sigma_{\varpi}/\varpi \leq 0.15$ aralığında bulunduğu görülmekte olup dağılımın medyan değeri σ_{ϖ}/ϖ= 0.023 olarak hesaplanmıştır.

4.7.2. Astrofizik Parametreler

Tez çalışması kapsamında 422 açık kümenin temel astrofizik parametrelerinin tayini Bölüm 3.5'te verilen yöntemler ile tayin edilmiş ve sonuçlar Tablo EK 3'te listelenmiştir. Astrofizik parametreler arasındaki parametre dejenerasyonluğunun önüne geçebilmek için, incelenen açık kümelerin yüksek/orta çözünürlüklü tayfsal analizlerini içeren literatürdeki çalışmalara öncelik verilmiştir.

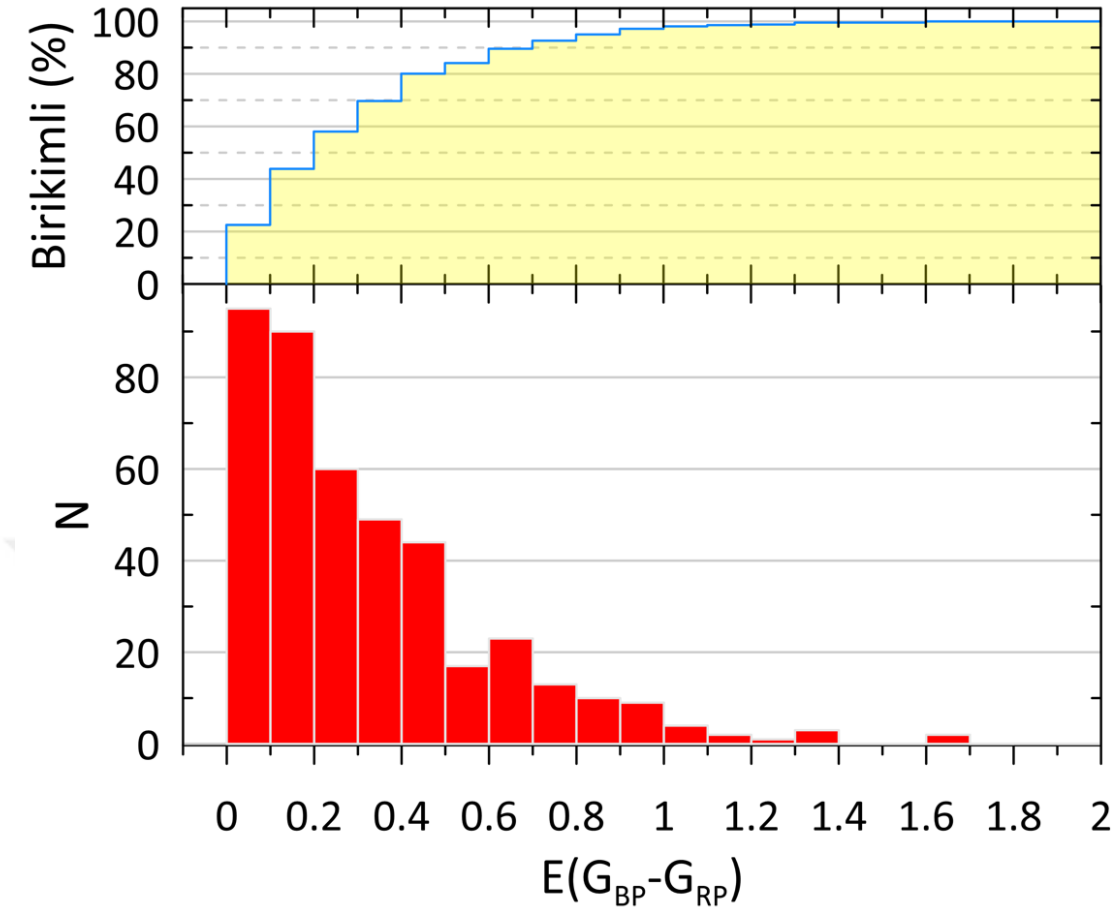
Metal Bollukları: Tez çalışmasında incelenen 422 açık kümenin 196'sının metal bolluğunun tayfsal analizler sonucunda tayin edildiği yapılan literatür taramasıyla tespit edilmiştir. 16 farklı çalışmanın incelenmesi sonucunda, metal bollukları literatürden alınan 196 açık kümenin metal bolluğu analizi için (Şekil 4.10a) farklı ışıma gücü sınıfında bulunan toplam 17,375 yıldızın tayf analizinin yapıldığı anlaşılmıştır (Heiter ve diğ., 2014; Carera ve diğ., 2019; 2022; Casamiquela ve diğ., 2021, 2022; Frasca ve diğ., 2019); Donor ve diğ., 2020; Spina ve diğ., 2021, Zhang ve diğ., 2021, Ray ve diğ., 2022; Netopil ve diğ., 2016, 2022; Fu ve diğ., 2022; Randich ve diğ., 2022; Dias ve diğ., 2022; Alonso-Santiago ve diğ., 2024). Literatürden derlenen 196 açık kümenin demir bolluklarının tayininde kullanılmış yıldız sayılarının medyan değeri 89'dur. Bu analizler sonucunda 196 açık kümenin demir bolluklarının $-0.36 \leq$ [Fe/H] (dex) ≤ 0.22 aralığında yer aldığı ve bu kümelerin medyan metal bolluğunun [Fe/H] = -0.02 dex ve standart sapmasının da $\sigma_{[Fe/H]}$ = 0.09 dex olduğu belirlenmiştir. Tez çalışmasında, literatür taraması sonucunda metal bolluğu tayfsal yöntemler ile tayin edilmemiş 226 açık kümenin demir bollukları, anakol-çakıştırma yöntemi kullanılarak renk artığı ve uzaklık parametreleriyle birlikte eş zamanlı olarak belirlenmiştir. Anakol-çakıştırma yöntemiyle metal bolluğu tayin edilen 226 açık kümenin demir bolluklarının $-0.50 \leq$ [Fe/H] (dex) ≤ 0.60 aralığında yer aldığı ve örneğin medyan metal bolluğunun [Fe/H] = 0.05 dex ve standart sapmasının da $\sigma_{[Fe/H]}$ = 0.11 dex olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.10b). Benzer analizler 422 açık

küme için gerçekleştirildiğinde metal bolluğu aralıkları -0.50 ≤ [Fe/H] (dex) ≤ 0.60 aralığında yer aldığı ve örneğin medyan metal bolluğunun [Fe/H] = 0.00 dex ve standart sapmasının da $\sigma_{[Fe/H]}$ = 0.10 dex olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.10c).

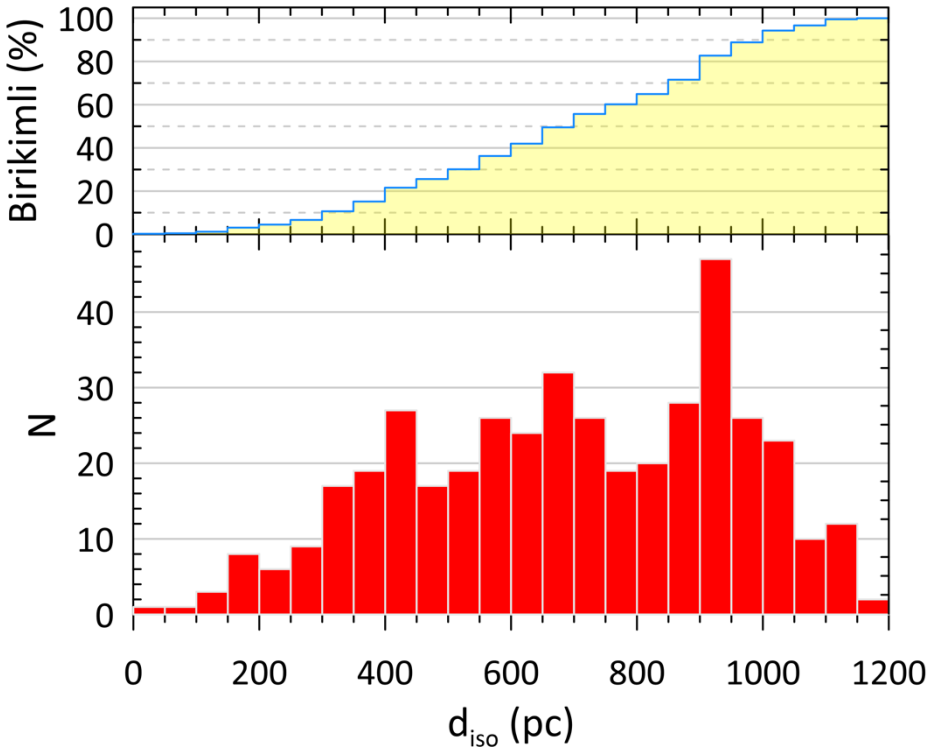

Şekil 4.10: Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin metal bolluğu histogramları: (a) tayfsal yöntemler ile metal bolluğu hesaplanan 196 açık küme, (b) anakol-çakıştırma yöntemiyle metal bolluğu tayin edilen 226 açık küme ve (c) metal bolluğu tayin edilmiş toplam 422 açık kümenin demir bolluğu histogramı. Panellerde gösterilen kesikli çizgiler örneklerin medyan metal bolluklarını göstermektedir.

Renk Artıkları: Tez çalışması kapsamında incelenen 422 açık kümenin renk artıkları ($E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$) anakol çakıştırma yöntemiyle eş zamanlı olarak tayin edilmiştir. İncelenen açık kümelerin renk artıklarının histogramı Şekil 4.11'de birikimli dağılımlarıyla birlikte verilmiştir. Renk artığı histogramı incelendiğinde açık kümelerin $0 < E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ (kadir) < 1.66 aralığında bulunduğu tespit edilmiştir. Tez kapsamında incelenen açık kümeler içinde en fazla kızarmaya sahip açık küme Güneş'ten 900 pc uzaklıkta bulunan UPK 201'ken, neredeyse hiç kızarmanın bulunmadığı tek kümenin ise Güneş'ten 84 pc uzaklıkta bulunan Melotte 111 (Coma Berenices) olduğu tespit edilmiştir. Açık kümelerin renk artıklarının birikimli dağılımları incelendiğinde medyan renk artığı değerinin $E(G_{BP}\text{-}G_{RP}) = 0.24$ kadir ve dağılımın standart sapmasının da $\sigma_{E(GBP\text{-}GRP)} = 0.28$ kadir olduğu hesaplanmıştır. Ayrıca açık kümelerin Güneş'ten uzaklıkları arttıkça renk artıklarının büyüdüğü de tespit edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde, Güneş civarında 1 kpc'lik mesafe için renk artığının ortalama 0.46 kadir olduğu hesaplanmıştır. Yapılan analizler neticesinde renk artığının Güneş civarı için kpc başına 0.46 kadir arttığı hesaplanmıştır.

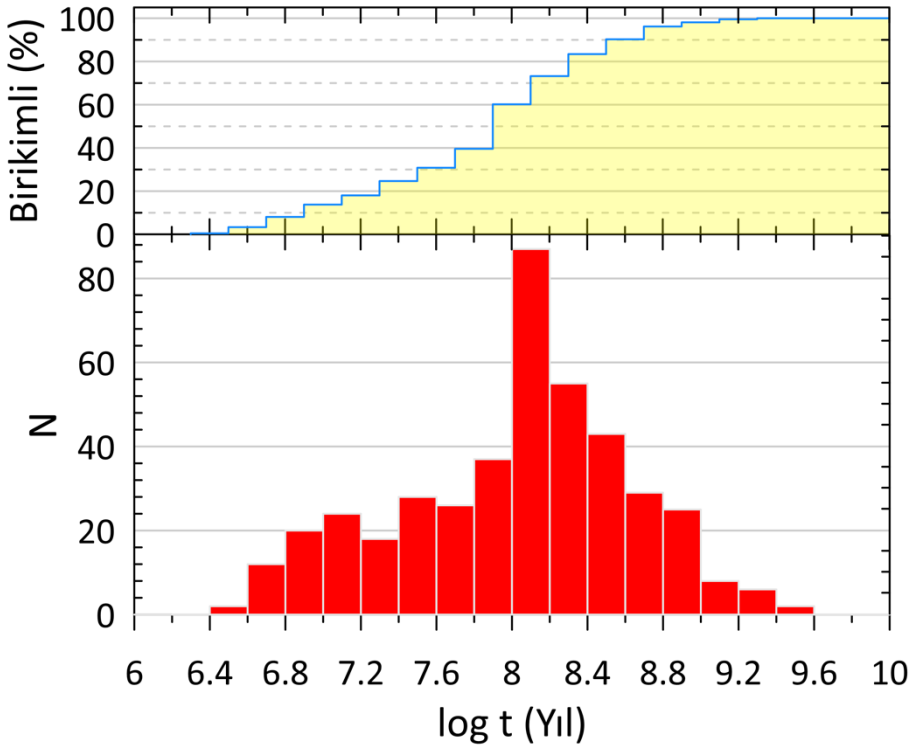

Şekil 4.11: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin renk artığı histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel).

Uzaklıklar: Tez çalışması kapsamındaki 422 açık kümenin uzaklıkları (d_{iso}) anakol çakıştırma yöntemiyle eş zamanlı olarak tayin edilmiştir. İncelenen açık kümelerin uzaklık histogramı Şekil 4.12'de birikimli dağılımlarıyla birlikte verilmiştir. Uzaklık histogramı incelendiğinde açık kümelerin $0 < d_{iso}(pc) < 1200$ aralığında bulunduğu tespit edilmiştir. İncelenen kümeler içinde en uzağının 1185 pc uzaklıktaki Antalova 2, en yakınının ise 47 pc mesafedeki Melotte 25 (Hyades) olduğu tespit edilmiştir. Açık kümelerin birikimli dağılımları incelendiğinde medyan uzaklık değerinin d_{iso}= 703 pc ve dağılımın standart sapmasının da σ_{diso}= 254 pc olduğu hesaplanmıştır.

Şekil 4.12: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin uzaklık histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel).

Yaşlar: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin yaşları (log *t*) anakol-çakıştırma yöntemiyle eş zamanlı olarak tayin edilmiştir. Açık kümelerin yaş histogramı Şekil 4.13'te birikimli dağılımlarıyla birlikte verilmiştir. Yaş histogramı incelendiğinde açık kümelerin 6.47 < log *t* (yıl) < 9.57 aralığında bulunduğu tespit edilmiştir. Açık kümeler içinde en yaşlı olan log *t* = 9.57 yıl yaşındaki NGC 2682 iken en genç olan log *t* = 6.48 yıl yaşındaki Collinder 95 ve IC 1396 olduğu tespit edilmiştir. Açık kümelerin birikimli dağılımları incelendiğinde medyan yaş değerinin log *t* = 8.11 yıl ve dağılımın standart sapmasının da $\sigma_{\log t} = 0.62$ yıl olduğu hesaplanmıştır.

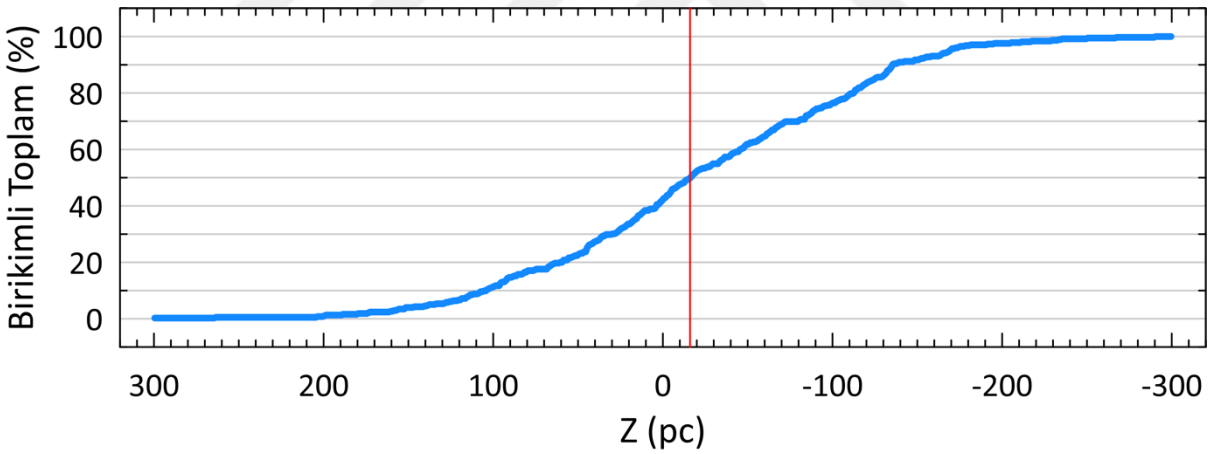

Şekil 4.13: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin yaş histogramı (alt panel) ve birikimli dağılımı (üst panel).

4.7.3. İncelenen Açık Kümelerin Uzay Dağılımları

İyi bir uzaklık göstergesi olan açık kümeler Güneş civarı ve Galaksi diskinin yapısının anlaşılmasında kullanılan önemli gök cisimlerindendir. Tez çalışmasındaki açık kümelerin uzaysal ve temel astrofizik parametreleri Güneş civarındaki yapının ortaya çıkartılmasında kullanılmıştır. Bu amaçla, Güneş civarının incelenmesinde anakol-çakıştırma yöntemiyle tayin edilen uzaklıklar kümelerin Galaktik enlem ve boylamları da göz önüne alınmak suretiyle Güneş merkezli *X*-*Y*-*Z* kartezyen koordinat sisteminde gösterilmiştir. Burada *X* Galaksi merkezi doğrultusunda, *Y* Galaksi'nin dönüş yönünde ve *Z* Galaktik düzlemden Kuzey Galaktik Kutba doğru ölçülen dik uzaklığı göstermektedir. Tez kapsamındaki 422 açık küme, Güneş merkezli Kartezyen koordinat sistemindeki konumları, renk artığı, uzaklık, yaş ve metal bolluklarına göre incelenmiştir. Analizler sonucunda 422 açık kümenin *X*, *Y*, *Z* doğrultularındaki medyan uzaklıklar, sırasıyla, -43, 85 ve -16.5 pc olarak hesaplamıştır. Uzaklıkların medyan değerlerinin küçük olması, incelenen açık küme örneğinin Güneş civarında hemen hemen simetrik bir dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Açık kümelerin Galaksi merkezine göre dağılımlarının incelenebilmesi için $X \geq 0$ *ve* $X < 0$ pc sınırlaması getirilerek küme sayılarının

196 ve 226 olduğu tespit edilmiştir. Benzer yaklaşım Galaktik düzleme göre uygulandığında kuzey ve güney Galaktik yarıkürelerde, sırasıyla, 181 ve 241 açık küme tespit edilmiştir. Açık kümelere Galaktik düzlemin kesitinden bakıldığında örnekteki açık kümelerin %97'sinin -200 ≤ Z (pc) ≤ 200 aralığında yer aldığı belirlenmiştir. Galaksi'deki nesnelerin Galaktik düzleme göre simetrik bir yapıda dağıldığı varsayılırsa iki yarıküre arasındaki açık küme sayısındaki fark, Güneş'in Galaktik düzlemden olan yüksekliğinden kaynaklanmaktadır. Bu durumda incelenen 422 açık kümenin her bir yarım küresinde 211 açık küme olacak şekilde dağılması gerekmektedir. Kuzey yarı küredeki açık küme sayısı güneydekine göre daha az olduğundan küme sayısının eşitlenebilmesi için güney yarı küreye doğru ΔZ = 1 pc'lik adımlar ile açık küme sayıları belirlenerek Güneş'in Galaktik düzlemden uzaklığı belirlenmiştir. Bu yöntem ile Z = -16 pc'ye inildiğinde 30 açık kümenin bulunduğu tespit edilmiş olup her iki yarım küredeki açık küme sayısı eşitlenmektedir. Bu da Güneş'in Galaktik Galaktik düzlemden kuzey Galaktik kutba doğru 16 pc dik uzaklıktaki bir konumda yer aldığını gösteren önemli bir bulgudur (Şekil 4.14).

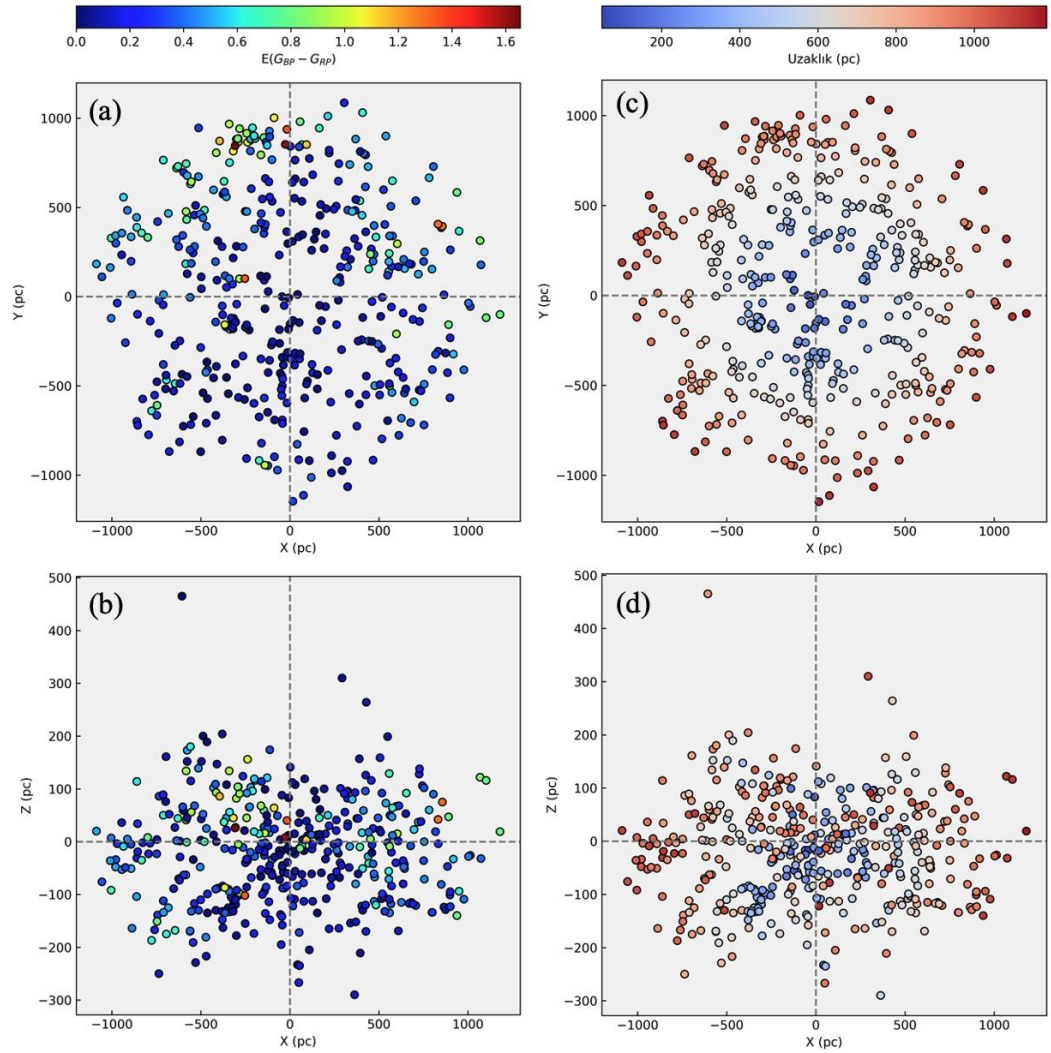

Şekil 4.14: Güneş'in Galaktik düzlemden dik uzaklığının hesaplanmasında kullanılan açık kümelerin kümülatif toplamı. Kırmızı çizgi Güneş'in Galaktik düzlemden kuzey Galaktik kutup doğrultusundaki dik uzaklığını göstermektedir.

Açık kümelerin Kartezyen koordinat sistemi üzerindeki dağılımlarının renk artıklarına göre değişimleri Şekil 4.15a-b'de gösterilmiştir. Kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki dağılımları (Y×X) incelendiğinde Güneş'ten uzaklaştıkça açık kümelerin renk artıklarında bir artışın olduğu göze çarpmaktadır. Özellikle ikinci Galaktik çeyrekte açık küme örneğinin dış kısmına doğru

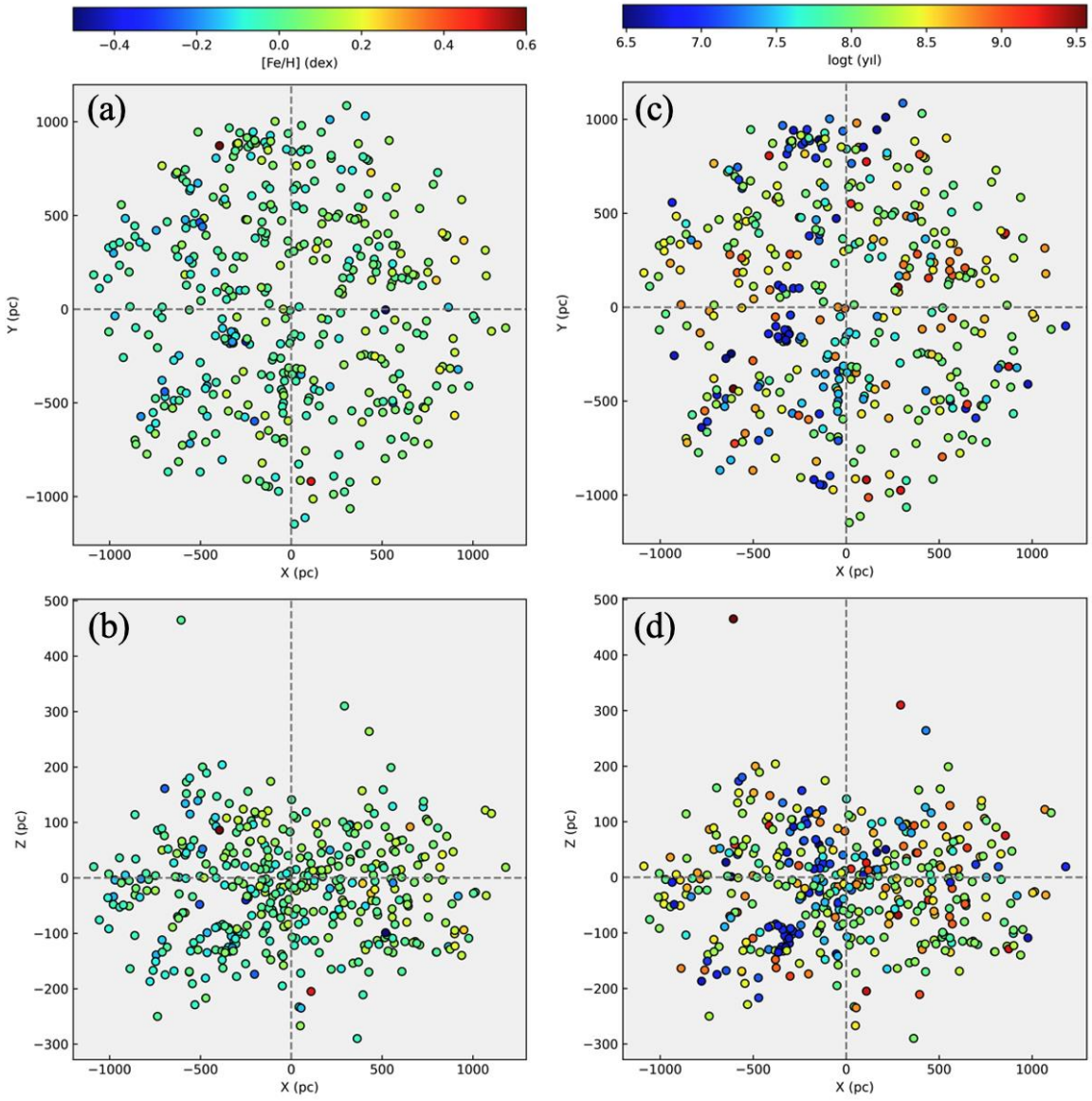
renk artıklarının $E(G_{BP}\text{-}G_{RP}) > 0.8$ kadir olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum Galaksi'nin Orion spiral kolundan kaynaklanmaktadır.

422 açık kümenin Güneş civarındaki dağılımları Güneş'ten uzaklıkları bakımından incelendiğinde Şekil 4.15c-d ile karşılaşılmaktadır. Örnekteki açık kümelerin medyan uzaklığı d = 703 pc olarak hesaplanmıştır. Güneş civarındaki açık kümelerin sayı yoğunluğunun belirlenmesi için $N/\pi R^2$ bağıntısı kullanılmış olup, burada N açık küme sayısını R de 1.1 kpc'yi temsil etmektedir. Bu bağıntı sayesinde açık kümelerin Güneş civarındaki toplam yüzey yoğunluğu Σ=111.01 kpc^{-2} olarak hesaplanmıştır.

Şekil 4.15: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin *XYZ* kartezyen koordinat sistemindeki dağılımları. Açık kümelerin uzay dağılımları (a) ve (b) panellerinde renk artıklarının, (c) ve (d) panellerinde ise uzaklıklarının bir fonksiyonu olarak oluşturulmuştur.

Güneş civarındaki açık kümelerin uzay dağılımları metal bolluklarına göre incelendiğinde (Şekil 4.16a-b) çoğunlukla Güneş bolluğunda bir dağılımın olduğu görülmektedir.

Şekil 4.16: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin *XYZ* kartezyen koordinat sistemindeki dağılımları. Açık kümelerin uzay dağılımları (a) ve (b) panellerinde demir bolluklarının, (c) ve (d) panellerinde ise yaşlarının bir fonksiyonu olarak oluşturulmuştur.

Galaksi merkezine doğru yaklaştıkça metal bolluklarında bir artış dikkat çekmektedir. Yapılan analizlerde Galaksi merkezi (I. ve IV. çeyrekler) ve zıt doğrultulardaki (II. ve III. çeyrekler) açık kümelerin medyan metal bollukları hesaplandığında, sırasıyla, 0.05 ve 0.00 dex değerlerine ulaşılmıştır. Benzer analizler Galaktik düzleme göre gerçekleştirildiğinde kuzey ve güney

yarıkürelerdeki açık kümelerin medyan metal bolluklarının, sırasıyla, 0.02 ve 0.00 dex olduğu görülmüştür. Galaksi merkezine göre yapılan analizlerin Galaktik düzlemden yapılanlara göre metalce daha zengin sonuçlar verdiği tespit edilmiştir. Bu durum Galaksi merkezine yakın bölgelerde Galaktik evrimin Güneş civarına göre daha hızlı ilerlediğinin bir göstergesidir. Bu da Galaksi diskinin oluşumunun açıklanmasında önerilen ikili çökme modelini destekler yönde bir delil (Chiappini ve diğ., 1997).

Güneş civarındaki açık kümelerin uzay dağılımları yaşlarına göre incelendiğinde (Şekil 4.16c-d) çoğunlukla genç yaşlardaki açık kümelerin baskın olduğu görülmektedir. Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin medyan yaşları 130 Myıl (log t = 8.11 yıl) olarak hesaplanmıştır. Açık kümeler Galaksi merkezi ve Galaksi merkezinin zıt doğrultularına göre iki gruba ayrıldığında medyan yaşlarının, sırasıyla, 135 (log t = 8.13 yıl) ile 105 (log t = 8.02 yıl) Myıl olduğu görülmüştür. Benzer analizler Galaktik düzleme göre gerçekleştirildiğinde kuzey ve güney yarıküredeki medyan yaşlar, sırasıyla, 145 (log t = 8.16 yıl) ve 115 (log t = 8.06 yıl) Myıl olarak hesaplanmıştır. Bu durum Güneş civarındaki açık küme popülasyonunun genç yaşlarda olduğunu ve Galaksi'nin seçilen çeyreklerinde hemen hemen homojen olarak dağıldığını göstermektedir.

4.8. AÇIK KÜMELERİN KİNEMATİĞİ

Tez çalışmasında 422 açık kümenin kinematik analizleri bu çalışmada hesaplanan ortalama astrometrik parametreler ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ ve ϖ) ile radyal hız (V_r) verileri dikkate alınarak gerçekleştirilmiş ve bulgular Tablo EK 4'te verilmiştir. Analizlerde Johnson ve Soderbloom'un (1987) algoritması kullanılarak her bir açık kümenin uzay hız bileşenleri ve belirsizlikleri tayin edilmiştir. Kinematik hesaplamalar Bovy'nin (2015) geliştirdiği *GALPY* yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Bu şekilde Oort sabitleri, LSR ve hız dispersiyonları için gerekli parametreler tayin edilmiştir. Uzay hızlarını etkileyen iki yanlılığın ortaya konmasında Güneş civarındaki nesnelerin tür ve sayısı önemlidir. Tez çalışmasında nesne türü olarak açık kümeler seçildiği için Güneş civarını temsil eden uzaklık buradaki en kritik noktadır. Genellikle Güneş civarını temsil eden uzaklık $d \leq 1$ kpc'dir. Tez çalışmasında açık küme uzaklıklarının hesaplanmasında anakol çakıştırma ve trigonometrik paralaks yöntemleri kullanılmıştır. Güneş komşuluğunda ($d \leq 1$ kpc), uzaklıkları trigonometrik paralaks yöntemiyle hesaplanan ($\varpi \geq 1$ mas) açık küme sayısı 379 iken anakol çakıştırma yönteminde ($d_{iso} \leq 1$ kpc) bu sayı 375 olarak tespit edilmiştir. İki yöntem arasındaki küme sayısı farkı dört olup anakol çakıştırma yöntemine göre uzaklıkları

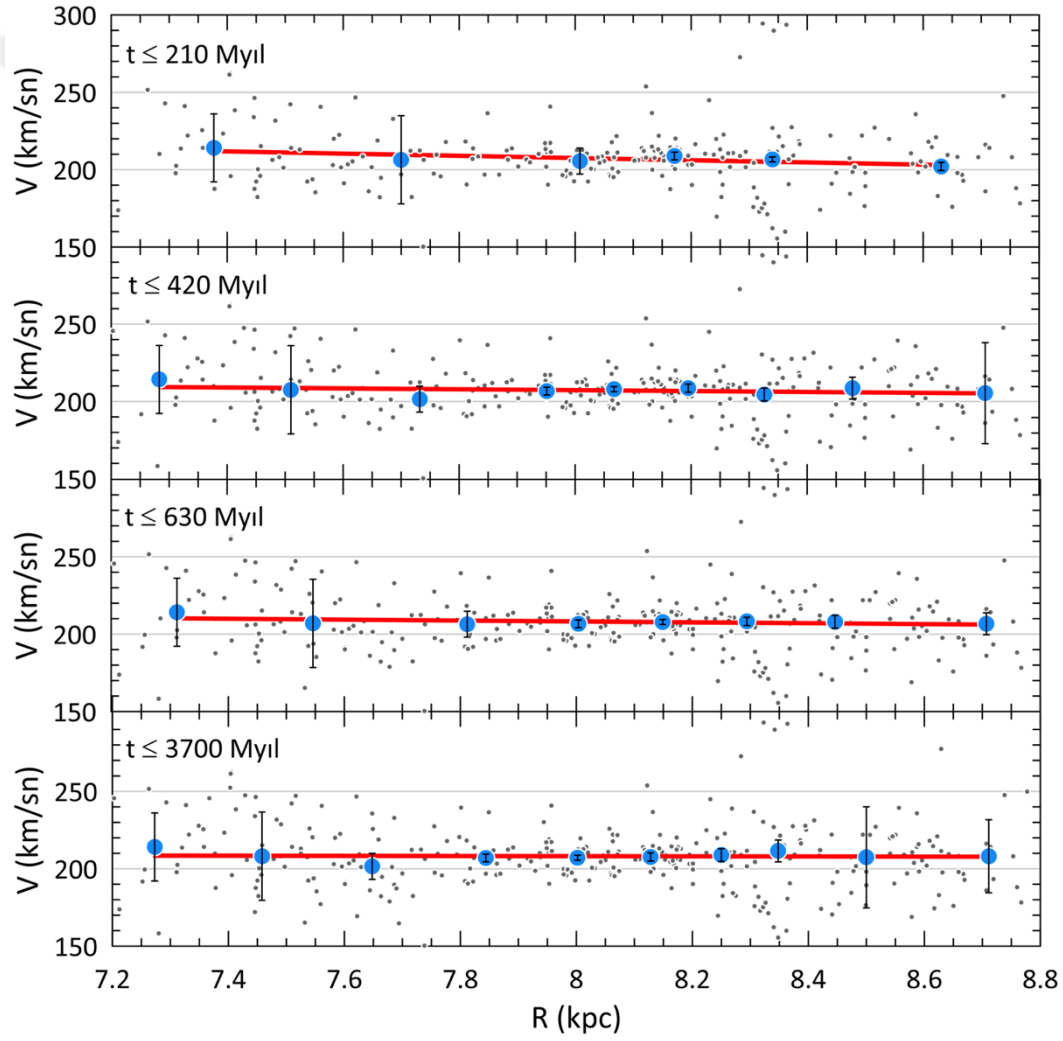
d_{iso} = 1 kpc'nin ötesinde BDSB91, NGC 1582, NGC 2323 ve NGC 6087 açık kümelerinin bulunduğu görülmüştür. Tez çalışmasında, anakol-çakıştırma yöntemiyle uzaklıkları tayin edilen ve $d_{iso} \leq 1$ kpc uzaklığında bulunan 375 açık küme Güneş civarını temsilen kinematik analizlerde kullanılmak üzere dikkate alınmıştır.

4.8.1 Oort Sabitleri

Oort sabitlerinin belirlenmesi, Samanyolu'nun yapısı ve dinamiklerinin anlaşılması açısından son derece önemli olup bu sabitlerin kullanılması sayesinde Galaksi'nin dönme eğrisi, kütle dağılımı ve karanlık maddenin Galaksi diskine etkisi anlaşılır. Oort sabitlerinin hesaplanmasında kullanılan yöntem Bölüm 3.6.2'de detaylı bir şekilde bağıntılar ile verilmiştir. *A* ve *B* ile gösterilen Oort sabitlerinin hesaplanmasında kullanılan ilişkiler, sırasıyla, Bağıntı 3.21 ve Bağıntı 3.28'de verilmiştir. Bağıntılardan da görüleceği gibi bu sabitler farklı uzaklıklarda incelenen nesnelerin hız gradyentine (dV/dR) bağlıdır. Tez çalışmasında Oort sabitleri tüm örnek ve farklı yaş grupları dikkate alınarak hesaplanmıştır. Yaş hesaplamalarında Güneş civarındaki nesnelerin Galaksi merkezi etrafındaki bir turu 210 Myıl'da tamamladıkları varsayımı altında incelenen açık küme örneği, Samanyolu merkezi etrafında en az bir, iki ve üç tur atacak şekilde 210, 420, 630 Myıl olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Ayrıca Oort sabitleri tüm örnek için (t < 3700 Myıl) de hesaplanmıştır. Yaş gruplarına göre ayrımı yapılan açık kümelerin medyan uzaklıkları, dV/dR ve Oort sabitleri (A ve B) Tablo 4.2'de verilmiştir. Ayrıca Tablo 4.2'de listelenen yaş grupları için hız gradyentleri Şekil 4.17'de gösterilmiştir. Şekilden de görüleceği gibi açık kümelerin hızları (V) ve Galaksi merkezinden olan uzaklıkları (R) farklı yaş panellerindeki konumları çok saçılmalıdır. Her bir yaş grubuna ait hız gradyentlerinin hesaplanabilmesi için açık kümeler farklı R uzaklık aralıklarına ayrılarak $V \times R$ panelleri üzerinde ağırlıklandırılmıştır. Bunun için farklı yaş gruplarındaki yıldızlar sayılarına göre (6-9 arasında değişen) gruplanarak diyagramlar üzerinde güçlü noktaların oluşabilmesi için V ve R değerlerinin medyanları hesaplanmıştır. Ardından ağırlıklandırılmış noktalar üzerinden geçirilen doğrusal fit ile dV/dR hız gradyentleri hesaplanmıştır. Her bir yaş aralığı için hesaplanan hız gradyentleri, Bağıntı (3.21) ve Bağıntı (3.28)'de yerine konularak A ve B Oort sabitleri elde edilmiştir. Tablo 4.2'de her bir yaş grubu için verilen açık kümelerin medyan uzaklıkları dikkate alındığında, Güneş civarında hemen hemen simetrik bir yapıda oldukları görülmektedir. Bu da A ve B Oort sabitlerinin hesaplanmasında kullanılan açık kümelerin uzaklık bakımından bir yanlılık göstermediğini ortaya koymaktadır.

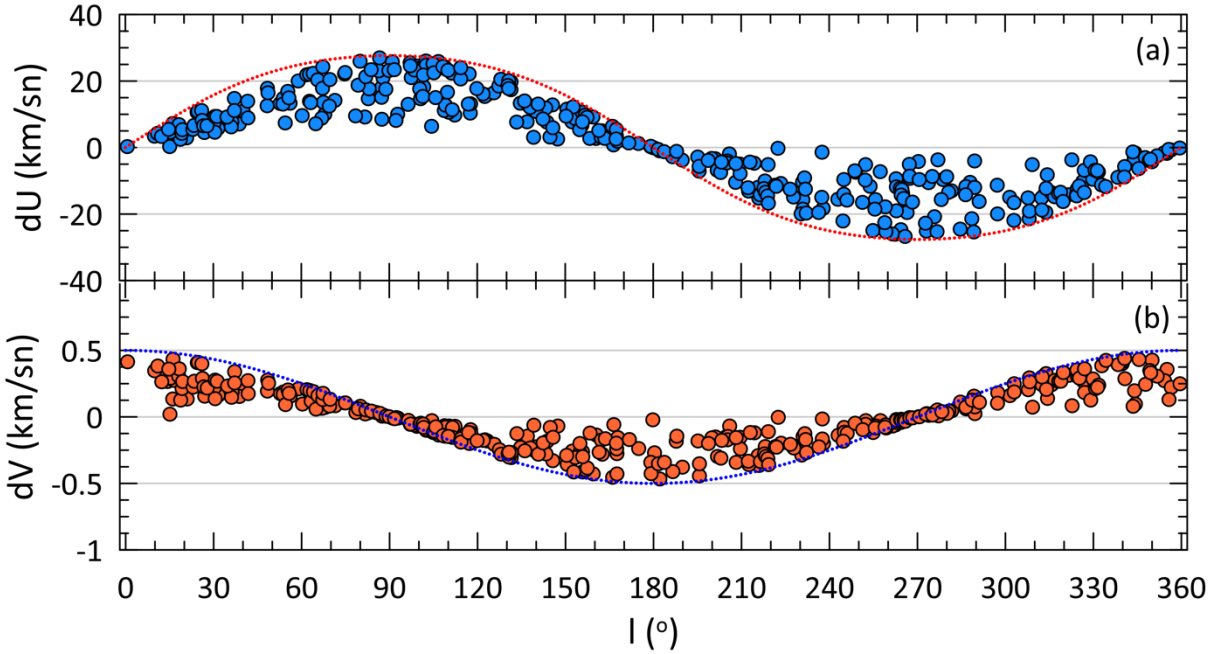
Tablo 4.2: Farklı yaş gruplarındaki açık küme verilerinden hesaplanan *A* ve *B* Oort sabitleri. Burada *N* küme sayısı, *X*, *Y*, *Z* açık kümelerin Güneş merkezli kartezyen koordinat sistemindeki medyan uzaklıkları, *dV*/*dR* hız gradyenti, *A* ve *B* Oort sabitleridir.

Grup	*N*	*X* (pc)	*Y* (pc)	*Z* (pc)	*dV*/*dR* (km/sn)	*A* (km/sn/kpc)	*B* (km/sn/kpc)
$t \leq 210$ Myıl	258	-73	3	-21	-7.143±2.660	17.32±0.46	-10.18±0.27
$t \leq 420$ Myıl	315	-49	81	-18	-2.863±2.648	15.18±0.40	-12.32±0.33
$t \leq 630$ Myıl	336	-45	61	-16	-2.900±1.883	15.20±0.29	-12.30±0.23
$t \leq 3700$ Myıl	375	-43	89	-16	-0.484±2.475	13.99±0.35	-13.51±0.33

Şekil 4.17: Farklı yaş gruplarına ayrılmış açık kümelerin *V*×*R* düzlemi üzerindeki konumları. Mavi daireler ağırlıklandırılmış veriyi, gri daireler açık kümeleri ve kırmızı çizgi de ağırlıklandırılmış veriye yapılan doğrusal fiti göstermektedir. Panellerdeki yaş gruplarına ait bilgiler her panelin sol üst köşesinde verilmiştir.

Tez çalışmasında tüm örnek için hesaplanan Oort sabitleriyle, A=13.99±0.35 km/sn/kpc, B=-13.51±0.33 km/sn/kpc, kümelerin uzaklıkları ve Galaktik koordinatları dikkate alınarak Bağıntı (3.21) ve Bağıntı (3.28) yardımıyla, sırasıyla, radyal (V_R) ve teğet hızları (V_T) hesaplanmıştır. Buradan her bir açık küme için U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanması gereken hız düzeltmeleri (du, dv) tayin edilmiştir. Her bir açık küme için hesaplanan hız düzeltmeleri, 375 açık kümenin U ve V uzay hız bileşenlerinden d ve dv değerlerinin çıkartılmasıyla diferansiyel dönme düzeltmeleri yapılmıştır. Tez çalışmasındaki açık kümelerin U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanan diferansiyel dönme düzeltmeleri Galaktik boylamın bir fonksiyonu olarak Şekil 4.18'de gösterilmiştir.

Şekil 4.18: Tez çalışmasındaki 375 açık kümenin U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanan hız düzeltmelerinin Galaktik boylama göre gösterimi. Kırmızı ve mavi noktalar bu çalışmada d = 1 kpc için hesaplanan en büyük hız düzeltmelerini belirtmektedir.

Şekilden de görüleceği üzere U uzay hız bileşenine uygulanması gereken düzeltme miktarının -27 < du (km/sn) < 27 ve V uzay hız bileşenine uygulanması gereken düzeltme miktarının da -0.5 < dv (km/sn) < 0.5 olduğu tespit edilmiştir. U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanan en büyük düzeltmeler, sırasıyla, 90° ve 270° ve 0° ve 180° Galaktik boylamlarında yapılmaktadır. Her bir hız düzeltme panelinde farklı renkteki eğriler ile bu çalışmada hesaplanan A ve B Oort sabitleri ve d = 1 kpc uzaklığı için en büyük hız düzeltmeleri Galaktik boylamın bir fonksiyonu

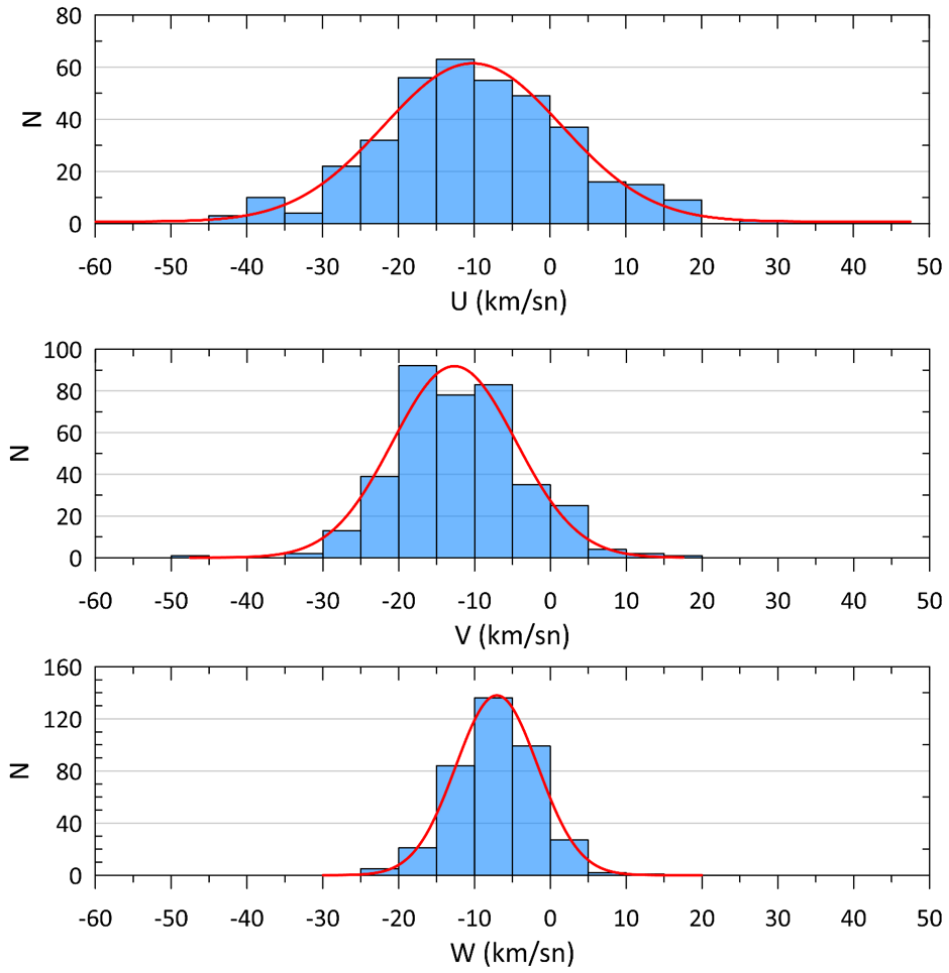
olarak gösterilmiştir. Burada hatırlanması gereken en önemli nokta incelenen açık küme örneğinin d = 1 kpc ile sınırlı olmasıdır. Daha büyük uzaklıklarda bulunan nesneler söz konusu olduğunda bu düzeltmeler daha büyük değerlerde olacaktır.

4.8.2 Yerel Durağanlık Standardı (LSR)

Astrofizik alanında temel bir referans çerçevesi olan LSR, gök cisimlerinin hareketlerinin doğru ölçümü için kritik bir öneme sahiptir. Bu standart Güneş civarındaki nesnelerin hızları için bir durağanlık noktasını temsil eder. Tez çalışmasında LSR, açık kümelerin uzay hız bileşenlerine ait histogramlarına yapılan Gauss fitleri ve kümelerin toplam uzay hızı (S^2)-uzay hız bileşenlerine (UVW) yapılan doğrusal fitler olmak üzere iki farklı yöntem ile tayin edilmiştir. İlk yöntem kümelerin uzay hız bileşenlerine ait histogramlarına dayalıdır. Bir önceki bölümde elde edilen diferansiyel dönme düzeltmeleri her bir açık kümenin U ve V uzay hız bileşenlerine uygulanarak LSR tayinine hazır hale getirilmiştir.

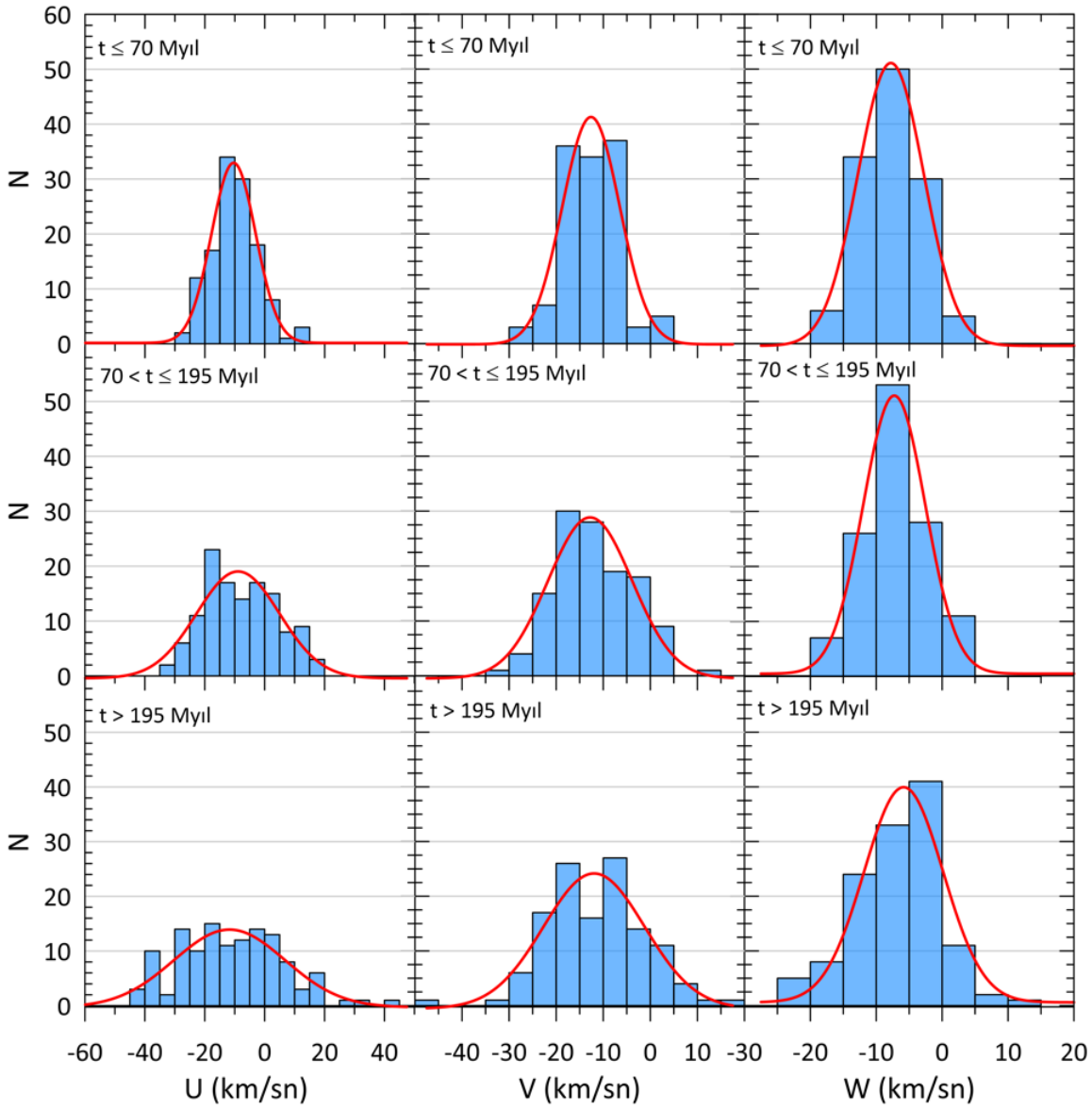
LSR tayininde izlenen ilk yöntem açık kümelerin uzay hız bileşenlerine ait histogramların oluşturulmasına dayanmaktadır. Tez kapsamındaki 375 açık kümenin temel astrofizik parametreleriyle birlikte uzay hız bileşenleri bir arada değerlendirilerek LSR değerleri farklı yaş grupları ve tüm örnek için ayrıca tayin edilmiştir. LSR tayinindeki istatistiksel yaklaşımlarda yanlılıkları en aza indirmek için açık küme örneği (375) yaşlarına göre ve her yaş grubunda eşit sayıda (125) küme olacak şekilde $t \leq 70$ Myıl, $70 < t \leq 195$ Myıl ve $t > 195$ Myıl aralıklarını içeren üç gruba ayrılmıştır. Bu aşamada öncelikle tüm açık kümeleri içeren örnek ele alınarak LSR tayini gerçekleştirilmiştir (Şekil 4.19). Uzay hız bileşenleri için oluşturulan histogramlardan da görüleceği gibi dağılımın binom benzeri olduğu ve dağılımdaki en büyük frekans değerinin belirlenmesinde Gauss eğrisinin kullanılabileceği görülmektedir. Bu amaç doğrultusunda U, V ve W uzay hız bileşenlerine ait histogramlara Gauss eğrileri fit edilmiştir. Yapılan hesaplamalar neticesinde tüm örnek için Gauss fitleriyle korelasyon katsayısı yüksek LSR değerleri, sırasıyla, $(U, V, W)_{\odot}$ = (10.20±0.45, 12.66±0.43, 7.05±0.07) km/sn olarak hesaplanmış ve elde edilen bulgular Tablo 4.3'te listelenmiştir.

Üç farklı yaş grubunda eşit sayıda açık küme barındıran örneklerden itibaren oluşturulan uzay hız bileşenlerine ait histogramlar Şekil 4.20'de gösterilmiştir. Genç gruptaki açık kümelerden yaşlı gruptakilere doğru gidildikçe uzay hız bileşenlerinin aralıklarının büyüdüğü tespit edilmiştir.

Şekil 4.19: Tez çalışmasında incelenen 375 açık kümenin diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış *U*, *V* ve *W* uzay hız bileşenlerine ait histogramlar ve bu histogramlara fit edilen kırmızı renkli Gauss eğrileri.

Genel olarak her bir paneldeki histogramlar binom dağılımına benzediğinden, dağılımların en büyük frekans dağılımının belirlenmesinde Gauss fitleri kullanılmıştır. Analizler sonucunda farklı yaşlardaki açık kümeler için hesaplanan LSR değerleri Tablo 4.3'te listelenmiştir. Sonuçlara bakıldığında yaşlı küme popülasyonlarına gidildikçe merkezi ölçüm değerinin hemen hemen sabit kaldığı buna karşılık ölçüm hatalarının arttığı görülmektedir. Bu durum LSR ölçümlerinin uzay hızlarına bağlı olmakla birlikte incelenen nesnenin yaşının da bir fonksiyonu olduğunu göstermektedir. Bu durum LSR tayininde en genç popülasyona sahip grubun dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, yaşa bağlı LSR tayininde en iyi sonuç genç açık küme popülasyonu içeren $t \leq 70$ Myıl grubundan $(U, V, W)_{\odot}$ = (10.40±0.28, 12.62±0.69, 7.80±0.10) km/sn olarak gelmektedir.

Şekil 4.20: Üç farklı yaş grubunda bulunan açık kümelerin diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış *U*, *V* ve *W* uzay hız bileşenlerine ait histogramlar ve bu histogramlara fit edilen kırmızı renkli Gauss eğrileri.

Tablo 4.3: Farklı yaş gruplarındaki açık kümeler ile tüm açık kümeler için tayin edilmiş LSR değerleri ve korelasyon katsayıları.

Grup	***N***	***U*** **(km/sn)**	***R²***	***V*** **(km/sn)**	***R²***	***W*** **(km/sn)**	***R²***
$t \leq 70$ Myıl	125	10.40±0.28	0.979	12.62±0.69	0.891	7.80±0.10	0.997
$70 < t \leq 195$ Myıl	125	08.88±1.22	0.866	12.80±0.71	0.930	7.26±0.25	0.980
$t > 195$ Myıl	125	11.73±1.79	0.805	11.95±1.18	0.848	5.85±0.61	0.920
$t \leq 3700$ Myıl	375	10.20±0.45	0.975	12.66±0.43	0.960	7.05±0.07	0.999

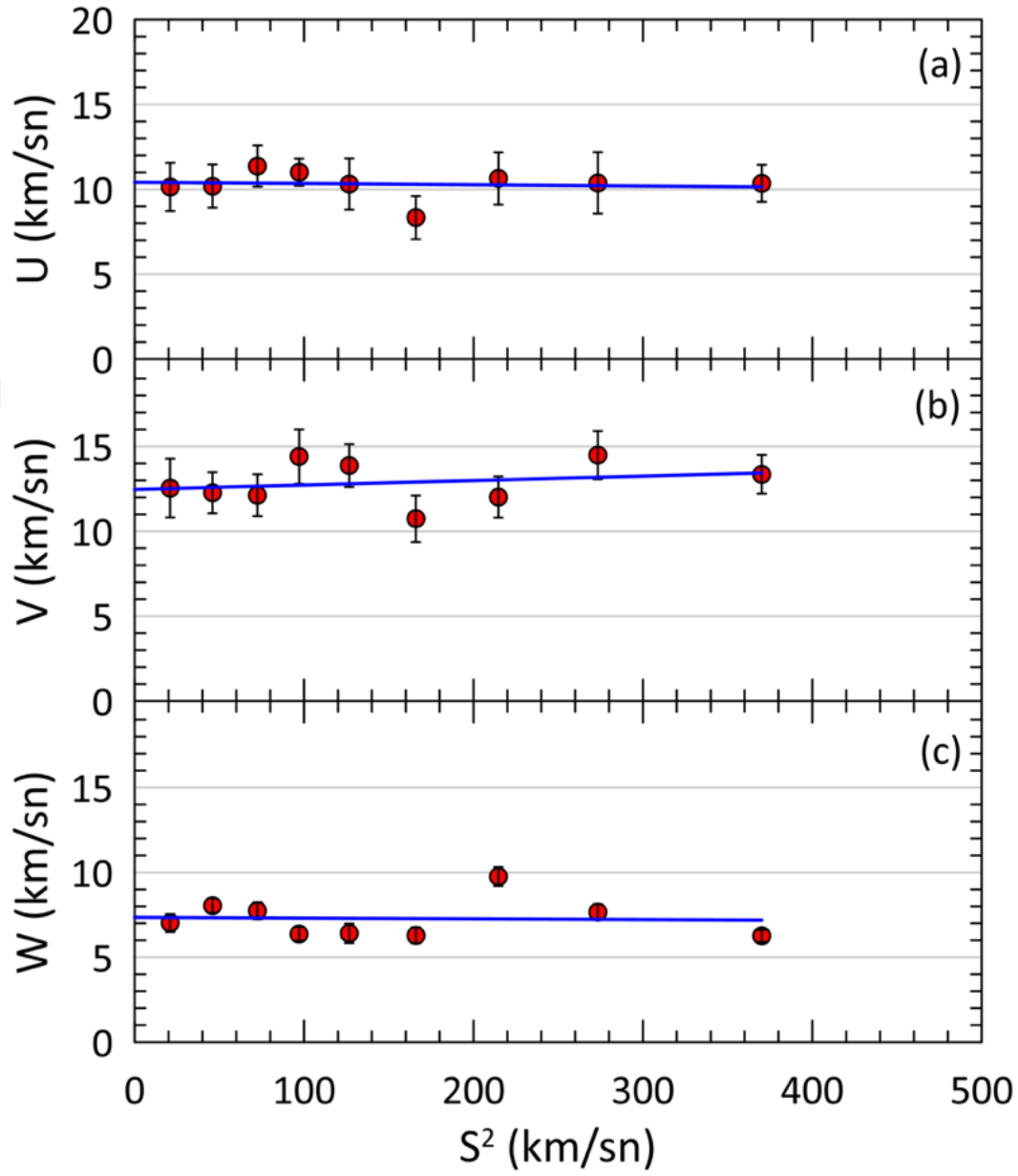
Tez çalışmasında LSR tayini için izlenen ikinci yöntem açık kümelerin toplam uzay hızlarının kareleriyle (S^2) uzay hız bileşenlerinin (UVW) bir arada değerlendirildiği analize dayanmaktadır (Dehnen ve Binney, 1998). Bu amaç doğrultusunda, 375 açık küme toplam uzay hızlarına göre 11 alt gruba ayrılarak her bir grupta istatistiksel anlamlılığı olan 35 açık küme bulunmak üzere analizlere hazır hale getirilmiştir. Her gruptaki açık kümelerin medyan uzay hız bileşenleriyle hataları ve toplam uzay hızlarının karesiyle hataları hesaplanarak Tablo 4.4'te verilmiştir. Ardından her bir toplam uzay hız aralığındaki UVW uzay hız bileşenleriyle S^2 değerleri üç farklı panelde işaretlenmiş (Şekil 4.21) ve bu verilere doğrusal fitler yapılarak S^2=0 km/sn'ye karşılık gelen uzay hız bileşenine ait değer hesaplanmıştır. Hesaplamalarda S^2>440 km/sn olan son iki hız aralığındaki veriler saçılmaların yüksek olmasından dolayı istatistik dışı bırakılmıştır. Bu şekilde her bir uzay hız bileşeni için S^2=0 km/sn'ye karşılık gelen değerler $(U, V, W)_\odot$ = (10.42±0.52, 12.46±0.75, 7.36±0.72) km/sn hesaplanmış ve bunlar ikinci yöntemden elde edilen LSR değerleri olarak kabul edilmiştir.

Tablo 4.4: Farklı yaş gruplarındaki açık kümeler ile tüm açık kümeler için tayin edilmiş LSR değerleri ve korelasyon katsayıları. Tablodaki U ve V uzay hız bileşenlerinin alt indisinde yer alan "1" sayısı diferansiyel dönme düzeltmesi yapılmış hızları göstermektedir.

S^2 aralığı	N	U_1 (km/sn)	U_{hata} (km/sn)	V_1 (km/sn)	V_{hata} (km/sn)	W (km/sn)	W_{hata} (km/sn)	S^2 (km/sn)	S_{hata} (km/sn)
(0, 35]	35	-10.14	1.42	-12.55	1.73	-7.02	0.53	20.96	2.45
(35, 58]	35	-10.19	1.27	-12.27	1.21	-8.05	0.44	45.92	1.95
(58, 86.07]	35	-11.37	1.21	-12.13	1.23	-7.74	0.50	72.50	1.93
(86.07, 113.43]	35	-11.01	0.80	-14.40	1.60	-6.38	0.42	97.08	1.95
(113.43, 143]	35	-10.31	1.51	-13.87	1.26	-6.41	0.57	126.64	2.17
(143, 192.40]	35	-8.33	1.27	-10.74	1.37	-6.29	0.47	165.97	2.10
(192.40, 242]	35	-10.64	1.54	-12.02	1.21	-9.76	0.56	214.72	2.14
(242, 302]	35	-10.38	1.81	-14.49	1.42	-7.66	0.47	273.36	2.47
(302, 440]	35	-10.35	1.09	-13.36	1.14	-6.26	0.36	370.15	1.70
(440, 681]	35	-4.80	1.12	-5.23	1.09	-6.94	0.46	561.99	1.81
(681, 3300]	35	-8.73	1.04	-10.92	0.87	-8.21	0.41	1132.00	1.53

LSR bileşenlerinin elde edilmesi Güneş'in skaler hızının belirlenmesine katkıda bulunmakla birlikte yönelim doğrultusu hakkında da bilgi edinilmesine olanak sağlamaktadır. Tez çalışması kapsamında beş farklı kritere göre tayin edilen uzay hız bileşenleri derlenerek Tablo 4.5'te verilmiştir. Ayrıca bu tablo üzerinde Bağıntı (3.13) kullanılarak Güneş'in uzay hızı skaler olarak hesaplanmış ve gösterilmiştir. Güneş'in yönelim doğrultusunun belirlenmesi için

Bağıntı (3.29)'da verilen ifadeler kullanılmış ve vektörel olarak Güneş'in gökyüzündeki hareket yönü tayin edilmiştir. Bu bulgular ilgili LSR satırında Tablo 4.5'te listelenmiştir.

Şekil 4.21: S^2'ye karşılık gelen uzay hız bileşenlerinin hız-hız diyagramları. Mavi çizgi hız verilerine yapılan doğrusal fiti göstermektedir.

Tablo 4.5: Farklı kriterler altında sınıflanan açık kümelerden hesaplanan Güneş'in uzay hız bileşenleri, Güneş'in toplam uzay hızı ve Güneş'in yönelim doğrultusu.

Kriter	*N*	*U* (km/sn)	*V* (km/sn)	*W* (km/sn)	*S* (km/sn)	*D*(*l*, *b*) (derece)
$t \leq 70$ (Myıl)	125	10.40±0.28	12.62±0.69	7.80±0.10	18.12±0.75	50.50845, 25.49990
$70 < t$ (Myıl) ≤ 195	125	8.88±1.22	12.80±0.71	7.26±0.25	17.19±1.43	55.24902, 24.98657
$t > 195$ (Myıl)	125	11.73±1.79	11.95±1.18	5.85±0.61	17.74±2.23	45.53229, 19.25726
$t \leq 3700$ (Myıl)	375	10.20±0.45	12.66±0.43	7.05±0.07	17.72±0.63	51.14205, 23.44341
$S^2 \leq 440$ (km/sn)	305	10.42±0.52	12.46±0.75	7.36±0.72	17.83±1.16	50.09507, 24.37644

4.8.3 Hız-hız Diyagramları

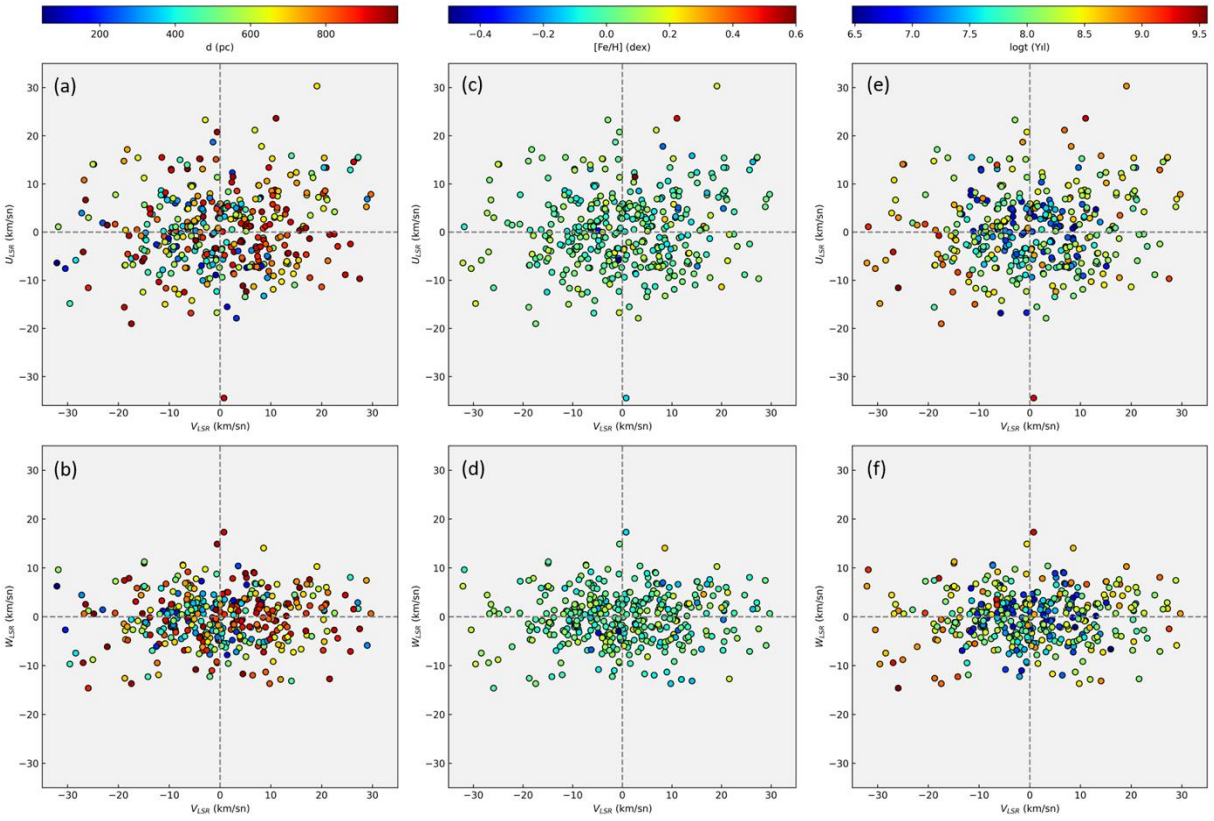
Güneş civarındaki kinematik yapının araştırılmasında yanlılıklardan arındırılmış uzay hız bileşenlerinin birbirlerine göre çizilmiş hız-hız diyagramları kullanılmaktadır. Tez çalışmasında 1 kpc yarıçaplı uzay hacminde bulunan 375 açık kümenin uzay hız bileşenlerine diferansiyel dönme ve ilk yöntemden tayin edilen LSR düzeltmeleri ($(U, V, W)_\odot$ = (10.20±0.45, 12.66±0.43, 7.05±0.07) km/sn) yapılmış ve kümelerin popülasyon analizleri ve kinematik yaş hesaplamalarına hazır hale getirilmiştir. 375 açık kümenin uzay hız bileşenleri ve hatalarına ait aralıklar ile medyan hız hataları Tablo 4.6'da verilmiştir. Tablodan da görüleceği üzere uzay hız bileşenleri genellikle Leggett'in (1992) ince disk popülasyonu için vermiş olduğu uzay hız aralıklarıyla uyumludur.

Tablo 4.6: Uzay hız yanlılıklarından arındırılmış 375 açık kümenin uzay hız bileşenleri ve hatalarına ait aralıklar ile medyan hız hataları.

Hız aralığı (km/sn)	Hız hatası (km/sn)	Medyan hata (km/sn)
$-51<U_{LSR}<55$	$0<U_{hata}<12.41$	0.83
$-35<V_{LSR}<31$	$0<V_{hata}<11.29$	0.85
$-17<W_{LSR}<18$	$0<W_{hata}<5$	0.39
$1<S_{LSR}<58$	$0<S_{hata}<14.30$	1.37

İncelenen açık kümelerin uzay hız bileşenlerindeki yanlılıklardan arındırılmış $(UVW)_{LSR}$ değerlerinin hız-hız diyagramları kümelerin uzaklıkları, metal bollukları ve yaşlarına göre Şekil 4.22'de gösterilmiştir. Kümelerin uzaklıklarına göre oluşturulan $U_{LSR} \times V_{LSR}$ ve $W_{LSR} \times V_{LSR}$ hız-hız diyagramları (Şekil 4.22a-b) incelendiğinde kümelerin uzaklıklarından bağımsız olarak geniş bir hız aralığında yer aldıkları tespit edilmiştir. Bu durum açık kümelerin Güneş civarında olmasından kaynaklanmaktadır. Metal bolluklarına göre hız-hız diyagramları (Şekil 4.22c-d) incelendiğinde Güneş civarı için metal bolluğu parametresinin açık kümelerin uzay hız bileşenlerinde belirgin bir ayrıma yol açmadığı görülmektedir. Öte yandan yaşın bir

fonksiyonu olarak hız-hız diyagramlarına (Şekil 4.22e-f) bakıldığında genç olan açık kümelerin küçük hızlarda, yaşlı olanların ise büyük hızlarda bulunduğu tespit edilmiştir. Özellikle $W_{LSR} \times V_{LSR}$ düzleminde yaşlı olanların $|W_{LSR}| \geq 10$ km/sn olduğu görülmektedir. Bu da küme yaşlarının kinematik veriler ile ilişkili olduğunun önemli bir göstergesidir.

Şekil 4.22: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin (a-b) uzaklık, (c-d) metal bolluğu ve (e-f) yaş parametrelerine göre değişimlerinin $U_{LSR} \times V_{LSR}$ ve $W_{LSR} \times V_{LSR}$ hız-hız diyagramları üzerindeki konumları.

4.8.4 Hız Dispersiyonları

Kinematik analizlerde uzay hız bileşenleri dışında dikkate alınan bir başka ölçüt, uzay hız bileşenlerindeki saçılmanın bir göstergesi olan uzay hız dispersiyonlarıdır. Açık kümeler oluştukları bulutun uzay hızını yansıtan kinematik karakterlere sahip olmakla birlikte, genellikle 10 km/sn'lik bir hız dispersiyonuyla hayatlarına başlarlar. Açık kümelerin Galaksi'deki yörüngelerine bağlı olarak çevreleriyle etkileşmesi veya iç dinamikler sebebiyle küme yıldızlarının hızlarının değişime uğraması, kümedeki yıldızların toplam uzay hız dispersiyonunun artmasına sebep olur. Bu da uzay hız dispersiyonlarının yaşın bir fonksiyonu olarak zamanla arttığının önemli bir kanıtıdır (Wielen, 1974).

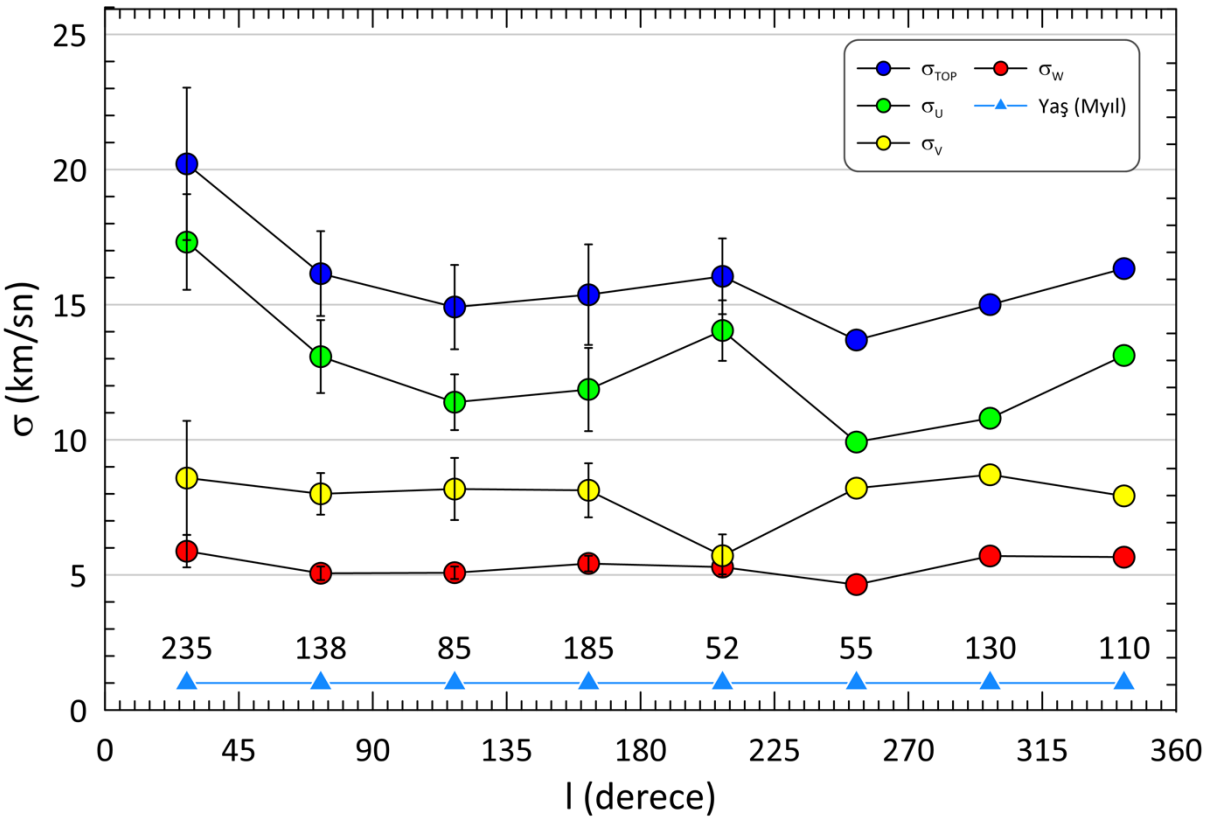
Tez çalışmasındaki açık kümeler Galaksi'deki hareketlerinin doğrultusu bulundukları doğrultu ve yaşlarına göre hız dispersiyonları açısından incelenmiştir. Analizlere başlanmadan önce Güneş komşuluğundaki ($d \leq 1$ kpc) 375 açık kümeden itibaren uzay hız bileşenlerine ait hız dispersiyonları (σ_U, σ_V, σ_W) = (13.01, 8.11, 5.39) km/sn olarak hesaplanmıştır. Uzay hız bileşenlerinin dispersiyonlarından hesaplanan toplam hız dispersiyonu da σ_{Top} = 16.25 km/sn olarak tayin edilmiştir. Açık kümelerin Samanyolu içinde konumlandıkları doğrultulara göre yapılan incelemede, Galaktik boylamları Δl=45°'lik adımlara bölünerek sekiz aralıkta araştırılmıştır. Her bir Galaktik boylam aralığında *U, V, W* ve *S*'ye ait uzay hız dispersiyonları hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 4.7'de verilmiştir. Genel olarak, her bir Galaktik boylam aralığında ortalama 47 açık küme bulunmakta olup bu küme sayısı istatistiksel bakımdan anlamlıdır.

Tablo 4.7: Sekiz Galaktik boylam aralığındaki açık kümelerin uzay hız dispersiyonları ve medyan yaşları.

l **aralığı** (°)	***N***	σ_U (km/sn)	σ_V (km/sn)	σ_W (km/sn)	σ_{Top} (km/sn)	***t*** (Myıl)
000 < $l \leq$ 045	45	17.32±2.02	8.59±0.93	5.88±0.28	20.21±2.24	235
045< $l \leq$ 090	46	13.08±0.64	8.00±1.83	5.06±0.31	16.15±1.96	138
090< $l \leq$ 135	61	11.39±1.00	8.18±1.96	5.08±0.21	14.91±2.21	85
135< $l \leq$ 180	46	11.86±1.94	8.13±0.76	5.42±0.70	15.37±2.20	185
180< $l \leq$ 225	46	14.04±1.76	5.71±0.81	5.29±0.36	16.05±1.97	52
225< $l \leq$ 270	50	9.92±0.63	8.21±1.50	4.64±0.24	13.69±1.64	55
270< $l \leq$ 315	38	10.80±0.65	8.71±1.12	5.70±0.27	15.00±1.32	130
315< $l \leq$ 360	43	13.12±1.45	7.92±0.72	5.66±0.28	16.34±1.64	110

Hız dispersiyonlarının Galaktik boylam ile değişimleri ve grup yaşlarının medyan değerleri Şekil 4.23'te gösterilmiştir. Şekilden de anlaşılacağı üzere *V* ve *W* uzay hız bileşenlerinin uzay hız dispersiyonlarının hemen hemen Galaktik boylam ile değişmediği, buna karşın *U* uzay hız bileşenine ait dispersiyonun Galaksi merkezinden zıt yöne doğru bir azalma eğiliminde olduğu ve benzer eğilimin S_{top} uzay bileşeninde de görüldüğü tespit edilmiştir. Bununla birlikte, Galaktik merkez doğrultusundan zıt yöne doğru ilerledikçe medyan küme yaşlarının 235 Myıl'dan 52 Myıl'a azaldığı da görülmektedir. Özellikle 180 < l (°) ≤ 225 Galaktik boylam aralığında *U* uzay hız dispersiyonundaki artış ve *V* uzay hız dispersiyonundaki azalış dikkat çekmektedir. Bu aralıktaki uzay hız dispersiyonlarının ani değişimi söz konusu Galaktik doğrultudaki yaşı 650 Myıl'dan büyük beş kümeden kaynaklanmaktadır. Beş küme istatistik

dışı bırakıldığında aralıktaki kümelerin uzay hız dispersiyonları (σ_U, σ_V, σ_W) = (10.97, 4.91, 4.95) km/sn olmaktadır. Bu da hemen yakınındaki bölge için hesaplanan dispersiyonlar ile uyum içindedir. Sonuç olarak, Güneş civarında bulunan açık kümelerin Galaktik boylam ile uzay hız dispersiyonları ve yaşları arasında bir ilişkinin bulunduğu tez çalışmasında ortaya çıkartılmıştır.

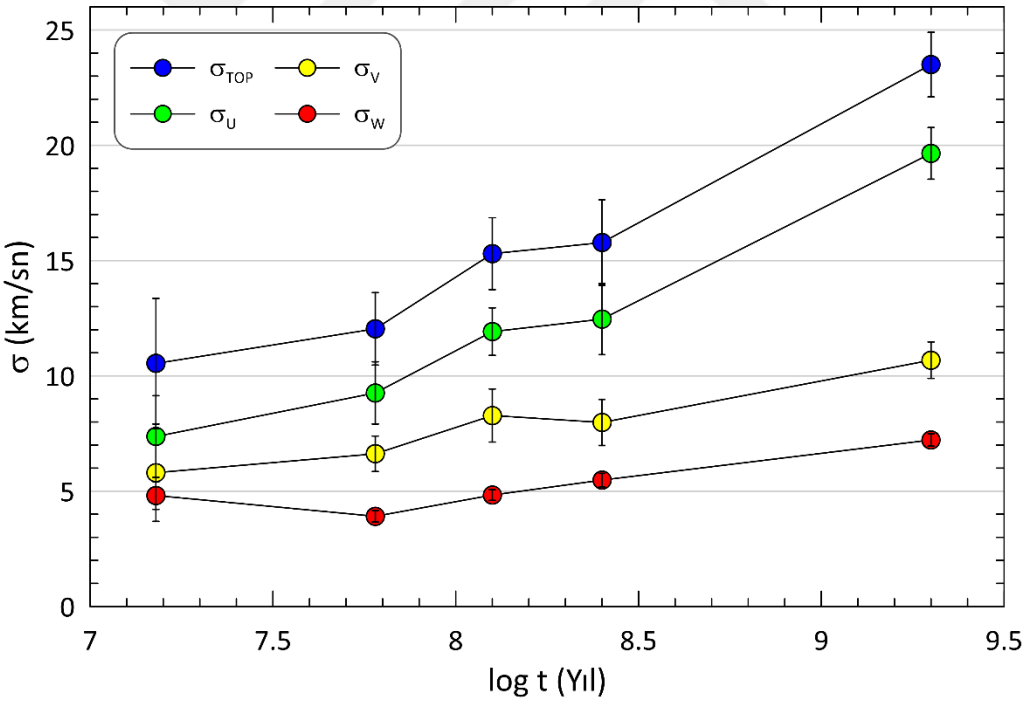

Şekil 4.23: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin uzay hız dispersiyonlarının yaş ve Galaktik boylam ile değişimleri.

Tez çalışması kapsamında 375 açık küme yaş aralıklarına ayrılarak uzay hız dispersiyonları bakımından incelenmiştir. Önceki bölümde yapılan analizlerde açık kümelerin Galaktik boylamlarıyla yaş ve hız dispersiyonu arasında bir ilişkinin bulunması, yaş-hız dispersiyonu ilişkisinin araştırılmasını gerektirmektedir. Bu amaç doğrultusunda, 375 açık küme istatistiksel bakımdan anlamlı sonuçlar vermesi amacıyla hemen hemen eşit sayıda küme içerecek şekilde beş yaş grubuna ayrılmıştır. Her bir grubun medyan yaşları ve uzay hız dispersiyonları hesaplanarak elde edilen bulgular Tablo 4.8'de verilmiştir. Ardından her bir gruptaki medyan yaşlar uzay hız dispersiyonlarıyla bir düzlemde işaretlenerek yaş-hız dispersiyonu ilişkisi

araştırılmıştır (Şekil 4.24). Şekilden de görüleceği gibi tüm uzay hız bileşenlerine ait dispersiyonların, hataları da dikkate alındığında, yaşa bağlı olarak arttığı tespit edilmiştir. Bu da genç kümelerin küçük hız dispersiyonlarında olduğunu, açık kümelerin yaşlandıkça hız dispersiyonlarının arttığının önemli bir delili olarak çalışmada ortaya koyulmuştur.

Tablo 4.8: Beş yaş grubundaki açık kümelerin medyan yaşları ve uzay hız dispersiyonları.

Yaş aralığı (Myıl)	*N*	log *t* (yıl)	σ_U (km/sn)	σ_V (km/sn)	σ_W (km/sn)	σ_{Top} (km/sn)
$0 < t \leq 28$	75	7.18	7.37±1.77	5.80±2.11	4.81±0.60	10.54±2.82
$28 < t \leq 95$	73	7.78	9.26±1.35	6.62±0.77	3.91±0.25	12.04±1.57
$95 < t \leq 151$	75	8.10	11.92±1.03	8.28±1.15	4.83±0.23	15.30±1.56
$151 < t \leq 335$	76	8.40	12.46±1.54	7.98±1.00	5.48±0.29	15.78±1.86
$335 < t \leq 3700$	76	9.30	19.65±1.12	10.68±0.79	7.22±0.27	23.50±1.40

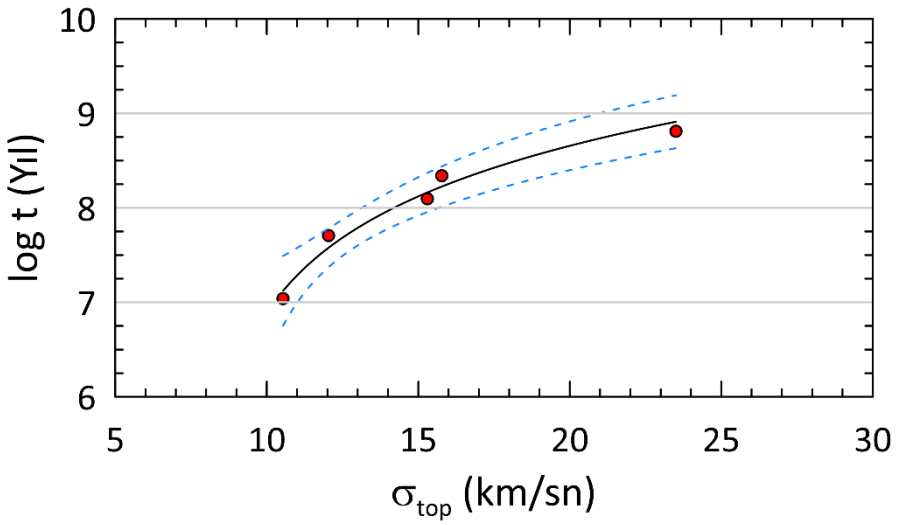

Şekil 4.24: Tez kapsamındaki 375 açık kümenin hız dispersiyonlarının yaşın bir fonksiyonu olarak değişimi.

Tez çalışmasında açık kümelerin yaşlarıyla hız dispersiyonları arasındaki ilişkinin ortaya çıkartılması kümelerin toplam uzay hız dispersiyonlarıyla yaşları arasındaki analitik ifadenin

araştırılmasını gerektirmiştir. Açık kümelerin toplam uzay hız dispersiyonları küme sayıları eşit olacak şekilde beş gruba ayrılarak, her gruptaki toplam uzay hız dispersiyonu ve log t değerlerinin medyan değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde tüm veriler log $t \times \sigma_{Top}$ düzlemine işaretlenmiştir (Şekil 4.25). Verilerin diyagram üzerindeki konumları incelendiğinde y=ln(ax+b) şeklindeki bir logaritmik ifadeyle temsil edilebileceği anlaşılmıştır. İstatistik programı *ORIGIN*[9] kullanılarak bağıntının parametreleri hatalarıyla birlikte tayin edilmiştir. Analizler neticesinde toplam uzay hız dispersiyonuyla yaş arasında uyumluluğu yüksek (R^2=0.962) bir ilişki elde edilmiştir:

$$\log t = \ln\left(477\pm55 \times \sigma_{Top} - 3787\pm660\right) \tag{4.1}$$

Şekilde kesikli çizgiler bağıntının 2σ içindeki güvenilirlik sınırlarını temsil etmektedir ki tüm verilerin bu aralıkta yer alması bağıntının oldukça hassas hesaplandığını gösteren önemli bir bulgudur.

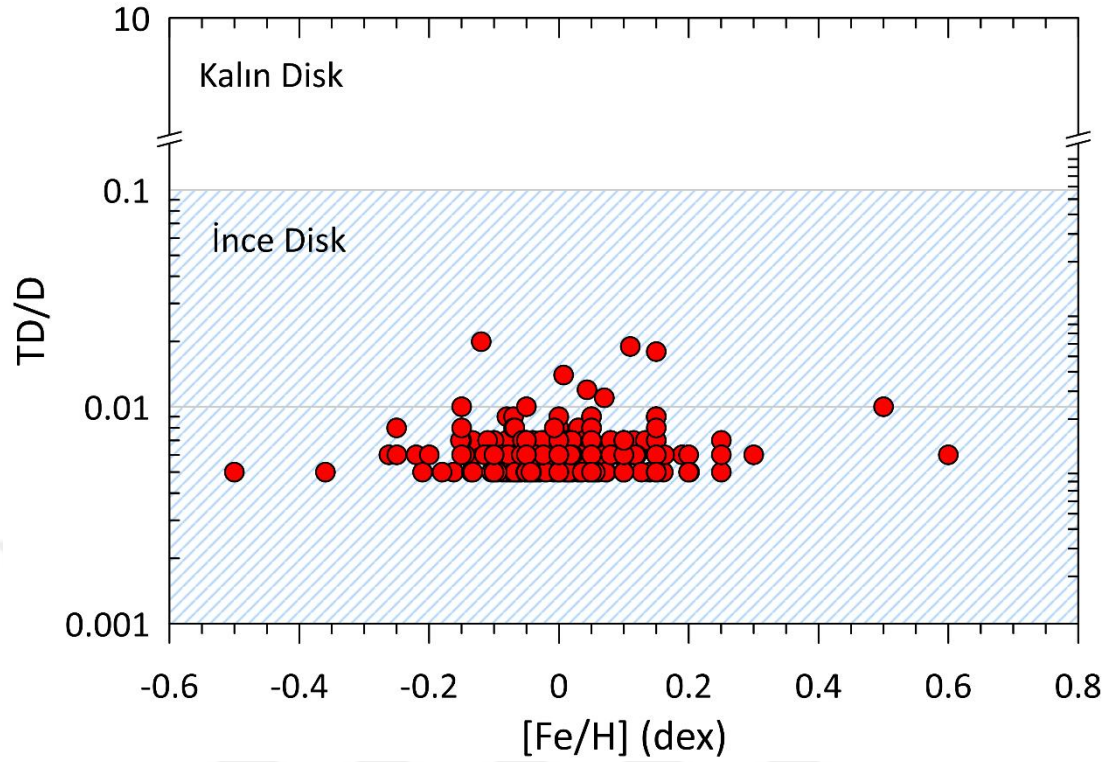

Şekil 4.25: Beş yaş grubundaki açık kümelerin toplam uzay hız dispersiyonları ile yaşları arasındaki ilişki. Siyah çizgi verilere yapılan üstel fiti ve kesikli mavi çizgiler de 2σ içindeki güvenilirlik sınırlarını göstermektedir.

[9] https://www.originlab.com

4.8.5 Popülasyon Ayrımı

Samanyolu'nda gök cisimlerinin Galaktik popülasyonlarının ayrımında birçok astrofizik parametre dikkate alınmaktadır. Tez çalışmasında incelenen açık kümelerin Galaktik popülasyon ayrımları Bensby ve diğ.'nin (2003) kinematik kriterleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir. Kinematik popülasyon ayrımının detayları Bölüm 3.6.4'te verilmiş olup bu yönteme göre açık kümelerin diferansiyel dönme ve LSR düzeltmesi yapılmış uzay hız bileşenleri kullanılarak ince disk, kalın disk ve halo popülasyonlarına üye olma olasılıkları hesaplanmıştır. Bensby ve diğ.'nin (2003) kinematik kriterlerine göre *TD*/*D* oranı popülasyon ayrımı için önemli bir ölçüttür. Buna göre $TD/D \leq 0.1$ olması incelenen örneğin saf ince disk popülasyonundan oluştuğunu göstermektedir. Tez çalışmasında incelenen 375 açık kümenin *TD/D* oranlarının $0.005 \leq TD/D \leq 0.02$ aralığında bulunduğu tespit edilmiş olup, örnekteki tüm açık kümelerin ince disk popülasyonunun bir üyesi olduğu belirlenmiştir. Tez çalışmasında açık kümelerin popülasyon ayrımı için *TD/D* oranıyla birlikte metal bollukları da dikkate alınmış ve açık kümeler *TD/D* × [Fe/H] düzlemine işaretlenmiştir (Şekil 4.26). Açık kümeler geniş bir metal bolluğu aralığında bulunmakla birlikte ($-0.6 \leq$ [Fe/H] (dex) ≤ 0.6) kümelerin *TD/D* oranları kümelerin ince disk popülasyonunda olduklarını onaylamaktadır.

Şekil 4.26: Tez çalışmasında incelenen 375 açık kümenin *TD/D* × [Fe/H] düzlemindeki konumları. Taralı bölge ince disk popülasyonunu, beyaz bölge de kalın disk popülasyonunu göstermektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Tez çalışmasında, Güneş civarındaki açık kümelerin astrometrik, astrofizik ve kinematik parametreleri elde edilerek Galaksi diskinin kinematik özelliklerinin ortaya konması hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda *Gaia* DR3 (Gaia işbirliği, 2023) veri tabanındaki yıldızların astrometrik, fotometrik ve tayfsal verileri analiz edilerek Güneş civarındaki açık kümelerin analizleri gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında Güneş merkezli 1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içindeki açık kümeler hedeflenmiş, kümelerin seçilmesinde Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 (Gaia işbirliği, 2018) verilerine dayalı açık küme kataloğu dikkate alınmıştır. *Gaia* uydusunun son veri sürümündeki astrometrik veri hassasiyetinin artması yıldızların, dolayısıyla kümelerin daha doğru ve duyarlı ölçümlerinin yapılmasına fırsat vermiştir. Güneş civarını temsilen seçilen 1 kpc yarıçaplı uzay hacmindeki açık kümelerin uzaklıklarını daha duyarlı belirleyebilmek için Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) kataloğundaki açık kümelerin uzaklıklarının %10 değiştiği varsayılarak küme uzaklıklarına 1.1 kpc'lik bir sınırlama getirilmesi sonucunda 422 açık kümeye ulaşılmıştır.

Tez çalışması kapsamındaki 422 açık kümenin analizleri İstanbul Üniversitesi Galaktik Yapı Çalışma Grubunun *PYTHON* yazılım dilinde geliştirdiği paket programlar ile gerçekleştirilmiştir. Açık küme analizlerine astrometrik parametrelerin tayin edilmesiyle başlanmış ve küme doğrultularındaki yıldızların astrometrik, fotometrik ve tayfsal verileri *Gaia* DR3 kataloğundan Bölüm 3.8'de verilen *Galgrp_vizier.py* programı kullanılarak elde edilmiştir. Sonrasında, aynı program ile küme doğrultusundaki yıldızların *Gaia G* bandındaki parlaklık histogramları oluşturularak sönük tamlık sınırları belirlenmiştir. Seçilen açık kümelerin tamlık sınırlarının G=20.5 kadir olduğu tespit edilmiştir. Açık kümedeki yıldızlar birbirlerine zayıf kütle çekimsel kuvvetler ile bağlı bulunduklarından küme morfolojileri farklılıklar göstermektedir. Örneğimizde, küresel kümelerde olduğu gibi merkezi bir yoğunluk gösteren 65 açık küme tespit edilmiştir. Açık kümelerin yapısal parametrelerinin hesaplanmasında küme merkezinden itibaren farklı yarıçaplar içinde kalan yıldız sayıları, bulundukları halkaların alanlarına oranlanarak yıldız sayı yoğunlukları elde edilmiştir. Küme merkezinden itibaren oluşturulan radyal yoğunluk profiline King (1962) modeli fit edilerek incelenen açık kümenin merkezi ve zemin sayı yoğunluklarıyla kor ve limit yarıçapları tayin edilmiştir. Bununla birlikte, merkezi bir yoğunlaşma göstermeyen ve bu nedenle radyal yoğunluk profili oluşturulamayan 357 açık kümenin yapısal parametreleri tayin edilememiş

bunun yerine kümenin uzaklığına bağlı olarak en az 40×40 yay dakikalık bir alan dikkate alınarak küme uzanımı belirlenmiştir.

İncelenen açık kümelerin öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralaks gibi astrometrik parametrelerinin belirlenmesinde, küme doğrultusundaki yıldızların tamlık sınırı ve etkin yarıçap içinde olma şartı dikkate alınmıştır. Ardından bu kriterleri sağlayan yıldızların kümeye üye olma olasılıkları, bir kümeleme algoritması olan makine öğrenmesi tabanlı *UPMASK* (Krone-Martins ve Moitinho, 2014) hesaplanmıştır. Kümeye üye olma olasılığı yüksek yıldızlar ($P \geq 0.5$) dikkate alınarak açık kümelerin ortalama öz hareket bileşenlerinin tayin edilme aşamasına geçilmiştir. Bunun için küme üyesi yıldızların VPD'si çizilmiş ve yıldızlar öz hareket uzayında konumlandırılarak incelenen açık kümenin medyan öz hareket bileşenleri ($\langle \mu_\alpha \cos\delta,\ \mu_\delta \rangle$) hesaplanmıştır. Ardından kümenin trigonometrik paralaksını belirleyebilmek için rölatif paralaks hatalarına $\sigma_\varpi/\varpi < 0.20$ kısıtlaması getirilerek küme üyesi yıldızların trigonometrik paralaks histogramları oluşturulmuş ve bu histogramlara geçirilen Gauss fitleriyle de açık kümenin medyan trigonometrik paralaks değeri hesaplanmıştır. Bu yöntemle 422 açık kümenin astrometrik parametreleri tayin edilmiştir.

İncelenen açık kümelerin renk artığı ($E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$), uzaklığı (d), metal bolluğu ([Fe/H]) ve yaş (t) gibi temel astrofizik parametrelerinin belirlenmesinde anakol-çakıştırma yöntemi kullanılmıştır. Parametreler arasındaki dejenerasyonun engellenebilmesi için literatürde tayfsal analizler sonucunda metal bolluğu bilinen açık kümelere öncelik verilmiştir. Açık kümelerin metal bollukları, küme üyesi yıldızların yüksek/orta çözünürlük ve yüksek *S/N* oranına sahip tayfların analizlerinden tayin edilen metal bolluk çalışmalarından alınmıştır. Buna göre incelenen 422 açık kümenin 196'sının metal bolluğunun tayfsal analizler sonucunda tayin edilmiş olduğu yapılan literatür taramasıyla görülmüştür. Tez kapsamında 16 farklı çalışmanın derlenmesi sonucunda, bu 196 açık kümenin metal bolluğu tayini için farklı ışıma gücü sınıfında bulunan toplam 17,375 yıldızın tayf analizi gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması sonucunda Metal bolluğu tayfsal yöntemler ile tayin edilmemiş 226 açık kümenin demir bollukları ise anakol-çakıştırma yöntemiyle yaş, renk artığı ve uzaklık parametreleriyle birlikte eş zamanlı olarak belirlenmiştir. Anakol-çakıştırma yönteminde, küme için belirlenen demir bollukları Bağıntı (3.2) yardımıyla ağır element (z) bolluğuna çevrilmiş ve ilgili ağır element bolluğunda ve farklı yaşlardaki PARSEC (Bressan ve diğ., 2012) eş-yaş eğrileri astrofizik parametrelerin tayininde kullanılmıştır. İncelenen her kümenin olası üye yıldızları $G \times (G_{BP}$-

G_{RP}) renk-parlaklık diyagramlarına yerleştirilmiş ve farklı yaşlardaki eş-yaş eğrileriyle karşılaştırılarak kümenin temel astrofizik parametreleri eş zamanlı tayin edilmiştir. Yapılan analizlere göre açık kümelerin renk artıklarının $0 < E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ (kadir) < 1.66 aralığında, metal bolluklarının $-0.50 \leq$ [Fe/H] (dex) ≤ 0.60 aralığında ve yaşlarının da $6.47 <$ log t (yıl) < 9.57 aralığında bulunduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak 1.1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde bulunan 422 açık kümenin medyan uzaklığı d_{iso}= 703±254 pc, medyan renk artığı $E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ = 0.24±0.28 kadir, medyan metal bolluğu [Fe/H] = 0.00±0.10 dex ve medyan yaşı log t = 8.11±0.62 yıl olarak hesaplanmıştır.

Bu analizler sonucunda 422 açık kümenin kartezyen koordinat sistemindeki konumları incelendiğinde medyan uzaklıklarının hemen hemen küçük değerlerde olması, incelenen açık kümelerin Güneş civarında simetrik bir dağılıma sahip olduklarını göstermektedir. Özellikle Galaktik düzlemden yükseklikleri dikkate alındığında açık kümelerin $|Z| \leq 200$ pc aralığı içinde toplandıkları görülmüştür. Açık kümelerin kuzey ve güney Galaktik yarım kürelerdeki sayıları incelendiğinde, sırasıyla, 181 ve 241 oldukları tespit edilerek Galaktik düzleme göre nispeten asimetrik bir dağılım sergiledikleri anlaşılmıştır. Bu durumun Güneş'in Galaksi düzleminden olan yüksekliğinden kaynaklandığı varsayılarak açık kümelerden itibaren Güneş'in Galaktik düzleme olan uzaklığı hesaplanmıştır. Küme sayılarının Galaktik düzleme göre Z = -16 pc uzaklığında eşitlendiği görülmüş, böylece Güneş'in kuzey yarım kürede Galaktik düzlemden $Z_{\odot}$=16 pc uzaklıkta olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca açık kümelerin Galaktik düzlem üzerindeki konumları dikkate alındığında, Güneş civarındaki açık kümelerin yüzey yoğunluğunun Σ=111.01 kpc^{-2} olduğu hesaplanmıştır.

Tez çalışmasında incelenen 422 açık kümenin 375'inin 1 kpc yarıçaplı uzay hacmi içinde yer aldığı tespit edilmiş olup kinematik analizler bu kümelerden itibaren yapılmıştır. Açık kümelerin kinematik analizlerinde, tez çalışmasında kümeler için hesaplanan ortalama astrometrik parametreler ($\mu_\alpha \cos\delta$, μ_δ ve ϖ) ile radyal hız (V_r) verileri kullanılmıştır. Analizlerde Johnson ve Soderbloom'un (1987) algoritması kullanılarak her bir açık kümenin uzay hız bileşenleri ve belirsizlikleri tayin edilmiştir. Kinematik hesaplamalar Bovy'nin (2015) geliştirdiği *GALPY* yazılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda *A* ve *B* sembolleri ile gösterilen Oort sabitleri, LSR, uzay hız dispersiyonları, kinematik yaş ilişkisi ve açık kümelerin popülasyon türleri incelenmiştir. Kinematik analizlere Oort sabitlerinin hesaplanmasıyla başlanmıştır. Bu sabitler tüm örnek ve farklı yaş grupları için ayrıca

hesaplanmıştır. Analizler Oort sabitlerinin yaş ile fazla bir değişim göstermediğini ortaya koymakla beraber tüm örnekten hesaplanan Oort sabitlerinin A = 13.99±0.35 ve B = -13.51±0.33 km/sn/kpc olduğunu göstermiştir. Kinematik analizlerde incelenen bir başka nicelik de LSR dir. LSR hesaplamaları, Oort sabitlerinde yapıldığı gibi, farklı yaş aralıkları ve tüm örnek için yapılmıştır. Üç farklı yaş aralığı için hesaplanan LSR değerlerinin hatalarının da artan yaş ile büyüdüğü tespit edilmiştir. Tüm örneğin dikkate alındığı kinematik analizde LSR $(U, V, W)_{\odot}$= (10.40±0.28, 12.62±0.69, 7.80±0.10) km/sn olarak tayin edilmiştir. LSR değerlerinin hesaplanmasında farklı bir yöntem de dikkate alınmıştır (Dehnen ve Binney, 1998). Bu yöntem yıldızların toplam uzay hızlarının karesiyle her bir uzay hız bileşeninin bir arada değerlendirildiği düzlemler üzerinde uygulanmıştır. Hız-hız diyagramlarındaki verilere yapılan doğrusal fitlerin S^2=0 km/sn değerine karşılık gelen uzay hızları LSR tayininde kullanılmıştır. Bu yöntem sonucunda 375 açık kümeden hesaplanan LSR değeri $(U, V, W)_{\odot}$ = (10.42±0.52, 12.46±0.75, 7.36±0.72) km/sn olarak belirlenmiştir.

Tez çalışmasında kinematik analizler kapsamında ele alınan bir başka konu, açık kümelerin uzay hız dispersiyonlarının Galaktik boylamlar ile değişiminin araştırılması ve bir kinematik yaş bağıntısının elde edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda açık kümelerin Galaktik boylamları Δl=45°'lik adımlara bölünmüş ve sekiz Galaktik boylam aralığındaki açık kümelerin U, V, W ve S uzay hızlarına ait hız dispersiyonları kümelerin yaşları da dikkate alınarak araştırılmıştır. Kinematik analizler neticesinde toplam uzay hız dispersiyonunun (σ_{top}) Galaksi merkezinden zıt doğrultuya doğru küme yaşlarına bağlı olarak azaldığı tespit edilmiştir. İncelenen açık kümelerin hız dispersiyonlarıyla yaşları arasındaki ilişkinin delillerinin ortaya koyulması, çalışmada hedeflenen kinematik yaş bağıntısının ortaya çıkartılmasına olanak vermiştir. Yapılan kinematik analizler neticesinde uzay hız dispersiyonlarıyla yaş arasında üstel bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiş ve $\log t = \ln(477\pm55\times\sigma_{top}-3787\pm660)$ bağıntısı elde edilmiştir.

Kinematik analizler kapsamındaki bir diğer hedefimiz de açık kümelerin popülasyon türlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda tez çalışması kapsamında incelenen 375 açık kümeye Bensby ve diğ.'nin (2003) kinematik popülasyon ayrım yöntemi uygulanmıştır. Analizlerde kinematik kriterlerle (TD/D) birlikte kümelerin metal bollukları bir arada incelenmiştir. Popülasyon araştırması sonucunda söz konusu 375 açık kümenin ince disk popülasyonuna ait olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak, *Gaia* uydusundan sağlanan hassas astrometrik, fotometrik ve tayfsal verilerin kullanılmasıyla Güneş civarındaki açık kümelerin yapısal, astrofizik ve kinematik parametreleri tayin edilmiş ve böylece Galaksi diskinin kinematik yapısı hakkında ipuçlarına ulaşılmıştır.

5.1 AÇIK KÜME VERİLERİNİN LİTERATÜR İLE KARŞILAŞTIRILMASI

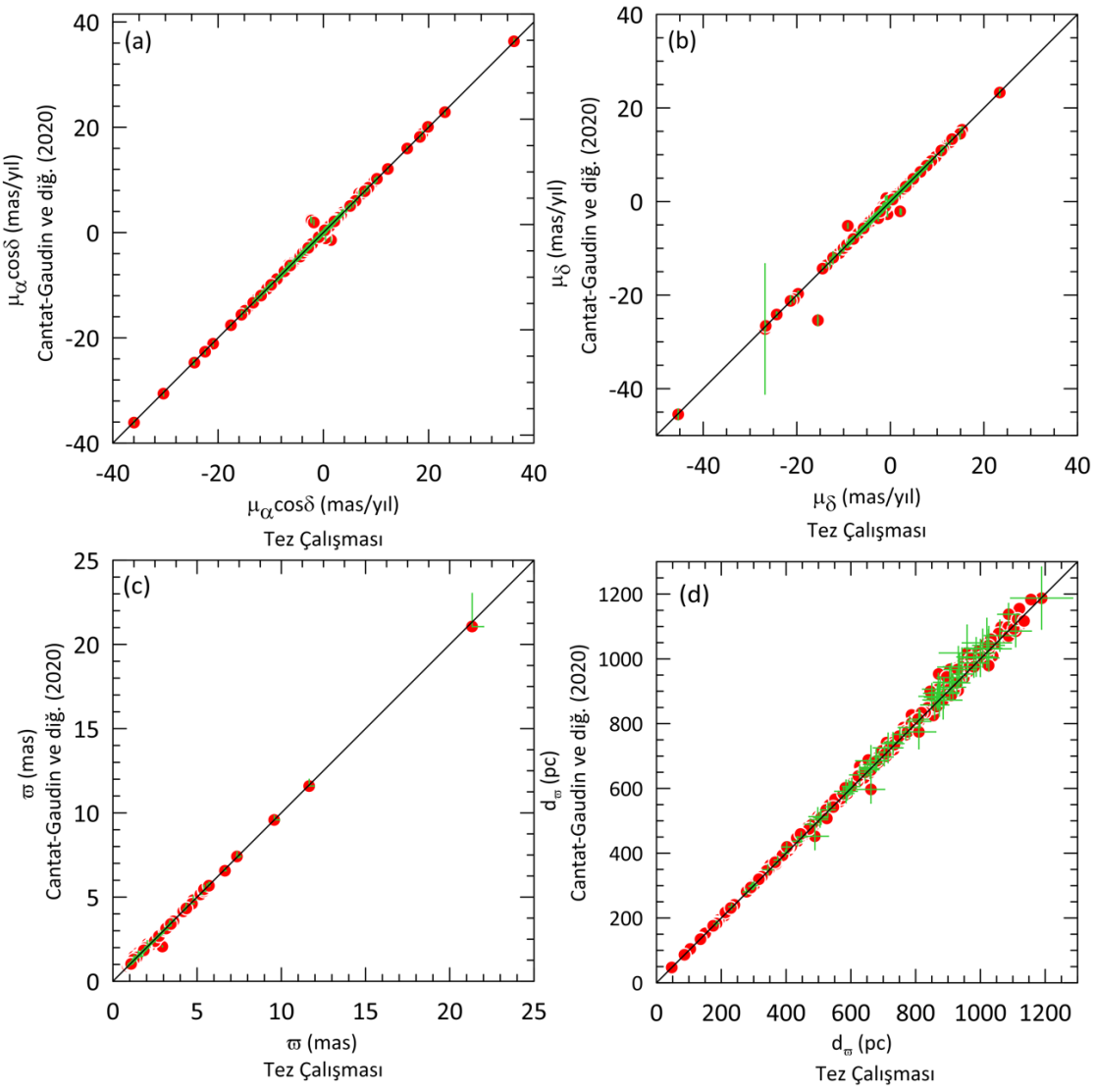
Tez çalışmasındaki listede yer alan 422 açık küme *Gaia* DR3 verileri kullanılarak literatürde verilen yöntemler ile incelenmiştir. Bu yolla açık kümelerin yapısal ve astrofizik parametreleri homojen yöntemler ile tayin edilmiştir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bazı makalelerin az sayıda açık küme içerdiği fakat detaylı analizler yapılarak literatürdeki parametre eksikliğinin giderildiği görülmektedir (Banks ve diğ., 2020; Yontan ve diğ., 2021, 2022, 2023; Yontan, 2023; Taşdemir ve Yontan, 2023; Gökmen ve diğ., 2023; Sariya ve diğ., 2023; Tripathi ve diğ., 2023; Dursun ve diğ., 2024). Bununla birlikte, literatürde *Gaia* işbirliği çerçevesinde olduğu gibi, verilerin henüz astronomlar ile paylaşılmadığı dönemlerde büyük bir ekip ile gerçekleştirilen ve homojen parametre setlerini içeren çalışmaların da olduğu görülmektedir (Dias ve diğ., 2002; 2021; Kharchenko ve diğ., 2013; Cantat-Gaudin ve diğ., 2020; Cantat-Gaudin ve Anders, 2020; Castro-Ginard ve diğ., 2022). Bu nedenle, tez çalışmasında elde edilen yapısal, astrometrik, astrofizik ve kinematik parametreleri literatür ile karşılaştırmak için, açık küme analizlerinde *Gaia* DR2 verilerinin kullanıldığı çalışmalar tercih edilmiştir (Cantat-Gaudin ve diğ., 2020; Tarricq ve diğ., 2021).

5.1.1 Astrometrik Verilerin Karşılaştırılması

Tez çalışmasında incelenen 422 açık kümenin trigonometrik öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralaks gibi astrometrik parametrelerinin elde edilmesinde kullanılan yöntemler Bölüm 3.4'te, elde edilen bulgular da Tablo EK 2'de sunulmuştur. Çalışmada *Gaia* DR3'te açık küme doğrultusundaki yıldızlar için verilen ekvatoral koordinatlar, öz hareket bileşenleri ve trigonometrik paralaks verileri kullanılarak incelenen kümelerin ortalama astrometrik verileri elde edilmiş ve bulgular *Gaia* DR2 verileriyle açık küme analizleri gerçekleştiren Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) sonuçlarıyla karşılaştırılmıştır.

422 açık kümenin ortalama öz hareket bileşenleri Bölüm 4.7.1'de bahsedilen yöntem ile hesaplanmış ve sonuçlar Tablo EK 2'de sunulmuştur. Elde edilen bulguların Cantan-Gaudin ve diğ. (2020) ile karşılaştırması Şekil 5.1a-b'de gösterilmiştir. İki çalışmada açık kümeler için elde edilen öz hareket bileşenlerinin birbirleriyle uyumluluğunun araştırılmasında şekiller

üzerine eklenen birebir çizgileri temel alınmıştır. Karşılaştırmalar sonucunda iki çalışmada elde edilen parametrelerin birbirleriyle oldukça uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu durum şaşırtıcı olmamakla beraber Güneş civarında yapılan astrometrik ölçümlerin hassasiyetinde bir değişiklik olmadığını göstermiştir (Bailer-Jones ve diğ., 2018; Plevne ve diğ., 2020; Canbay ve diğ., 2023).

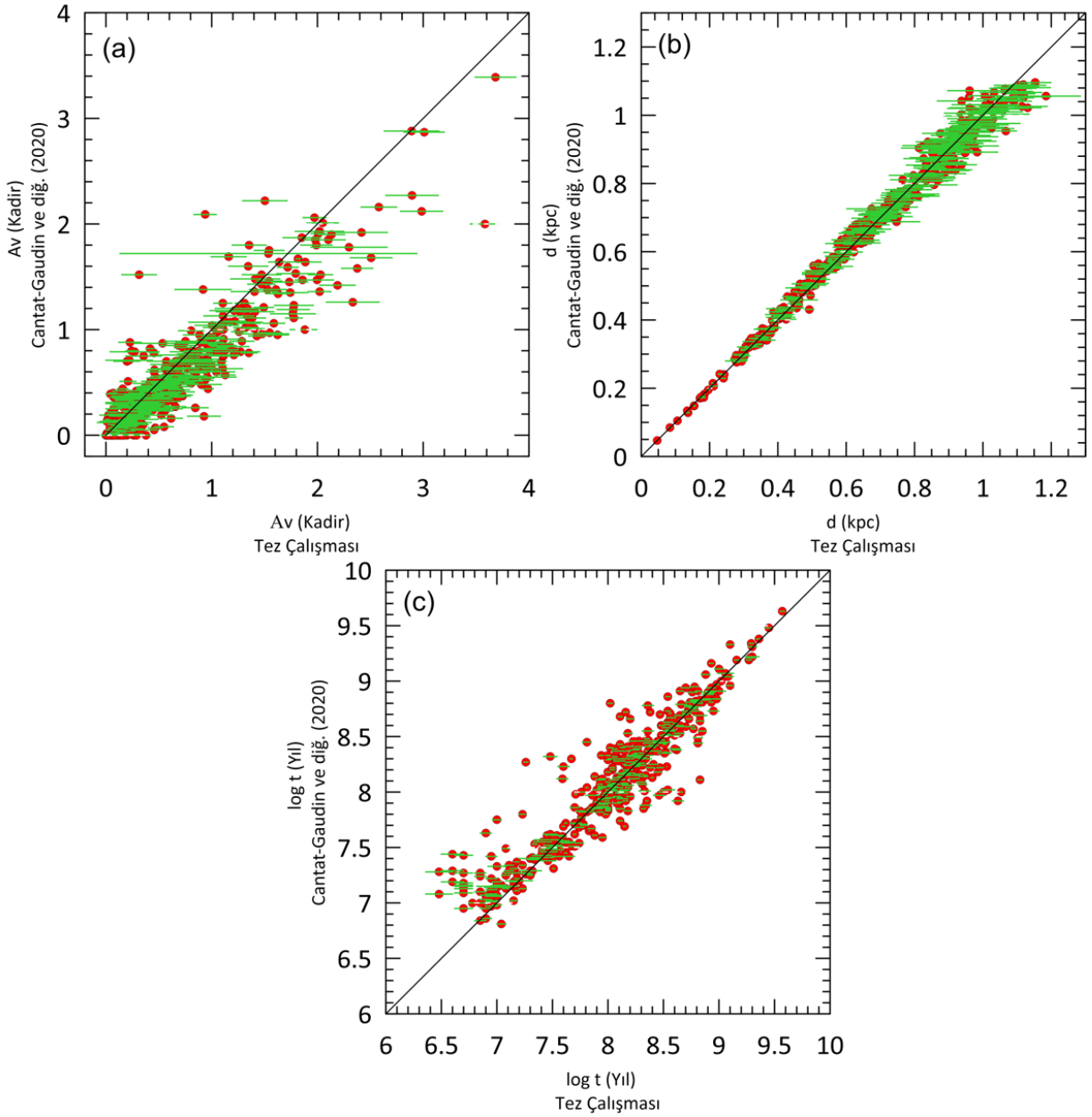

Şekil 5.1: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin astrometrik parametrelerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden tayin ettikleri bulgular ile karşılaştırması: (a) ve (b) panellerinde ortalama öz hareket bileşenleri, (c) panelinde kümelere ait ortalama trigonometrik paralaks verileri, (d) panelinde ise ortalama trigonometrik paralakslarından hesaplanan uzaklıklar yer almaktadır. Hata barları yeşil çizgilerle gösterilmiştir.

Tez çalışmasında 422 açık küme için hesaplanan ortalama trigonometrik paralaks verilerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) bulgularıyla karşılaştırılması Şekil 5.1c'de gösterilmiştir. İki çalışmada tayin edilen trigonometrik paralaks verilerinin farklarının ortalamaları $\langle \Delta\varpi \rangle = 0.017$ mas ve standart sapması da $\sigma_{\Delta\varpi} = 0.068$ mas olarak hesaplanmıştır. Bu farklılık iki veri sürümündeki trigonometrik paralakslardaki sıfır noktası belirsizliğinden kaynaklanmaktadır. Lindegren ve diğ. (2018) yaptıkları çalışmada trigonometrik paralakslardaki sıfır noktası düzeltmesini 0.029 mas olarak hesaplamıştır. Literatürde yapılan araştırmalara göre *Gaia* DR2'deki trigonometrik paralaks düzeltmesinin 1kpc'nin ötesine geçildikçe daha da büyüyeceği belirtilmektedir (Stassun ve Torres, 2018; Lohr ve diğ., 2018). Trigonometrik paralaks ölçümlerinde gerçekleştirilen sıfır nokta düzeltmesinin yıldızların renk indeksi, parlaklık ve gökyüzündeki konumlarıyla ilişkili olduğu raporlanmıştır (Lindegren ve diğ., 2018). Çalışmada açık kümeler için hesaplanan ortalama trigonometrik paralaksların $d(\text{pc})=1000/\langle \varpi \rangle$ (mas) bağıntısı kullanılarak uzaklığa çevrilmesi sonucunda iki çalışmada hesaplanan Güneş'e olan ortalama uzaklıkların karşılaştırılması Şekil 5.1d'de gösterilmiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda iki veri seti arasındaki uzaklık farklarının ortalaması $\langle \Delta d \rangle = 8$ pc ve bu farkların standart sapması da $\sigma_{\Delta d} = 14$ pc olarak hesaplanmıştır.

5.1.2 Astrofizik Verilerinin Karşılaştırılması

Bu çalışmada 422 açık küme, *Gaia* DR3 verileriyle analiz edilerek kümelerin renk artıkları, uzaklıkları, metal bollukları, yaşları tayin edilmiş ve sonuçlar Tablo Ek 3'te sunulmuştur. Homojen yöntemler ile hesaplanan astrofizik parametrelerin genel bir karşılaştırmasını yapabilmek için Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) açık küme kataloğu kullanılmıştır. Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) açık küme kataloğunda kümeler için *V* bandındaki yıldızlar arası sönükleşme değerleri verildiğinden, tez çalışmasında *Gaia* bantlarındaki $E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk artıklarının fotometrik dönüşüm formülleriyle Johnson ve Morgan (1953) fotometrik sistemine çevrilmesi gerekmektedir. İki fotometrik sistem arasında bir köprü sistemi gören fotometrik dönüşüm bağıntılarının belirlenmesinde Cardelli ve diğ.'nin (1989) selektif absorpsiyon katsayıları kullanılmıştır. Bunun için tez çalışmasındaki 422 açık kümenin $E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk artıkları A_G sönükleşmesine çevrilmiş ve Cardelli ve diğ.'nin (1989) $A_G = 1.8626\times E(G_{BP}\text{-}G_{RP})$ bağıntısıyla A_G sönükleşme değerleri hesaplanmıştır. İki fotometrik sistem arasındaki selektif absorpsiyon katsayısı $A_V = A_G/0.83627$ bağıntısı yardımıyla A_V sönükleşme değerleri

tayin edilmiştir. Bu yolla tüm kümelerin A_V sönükleşme değerleri tayin edilmiştir. İki çalışmada elde edilen *V* bandındaki sönükleşmelerin karşılaştırması Şekil 5.2a'da gösterilmiştir.

Şekil 5.2: Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin astrofizik parametrelerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) *Gaia* DR2 verilerinden tayin ettikleri parametreler ile karşılaştırması: (a) panelinde ortalama renk artıkları (b) panelinde eş-yaş eğrilerinden elde edilen ortalama uzaklıklar, (c) panelinde açık kümelerin ortalama yaşları karşılaştırılmıştır. Çapraz siyah çizgiler eşit değerleri (birebir çizgisi) temsil eder.

Tez çalışmasındaki 422 açık kümenin A_V sönükleşmelerinin $0 < A_V < 4$ kadir aralığında olduğu görülmüştür. İki çalışma arasındaki sönükleşme farklarının ortalaması $\langle \Delta A_V \rangle = 0.11$ kadir, standart sapması ise $\sigma_{\Delta AV} = 0.26$ kadir olarak hesaplanmıştır. Şekil 5.2a'dan da görüleceği gibi tez çalışmasında hesaplanan A_V değerlerinin Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasında verilenlere göre daha büyük hesaplandığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, iki çalışmada hesaplanan sönükleşmelere ait saçılmaların da büyük olduğu tespit edilmiştir. İki çalışmada verilen A_V sönükleşme değerlerindeki saçılma, *Gaia*'nın son iki veri sürümündeki fotometrik bantların duyarlılık fonksiyonlarının farklılığından kaynaklanabilir (Gaia işbirliği, 2023).

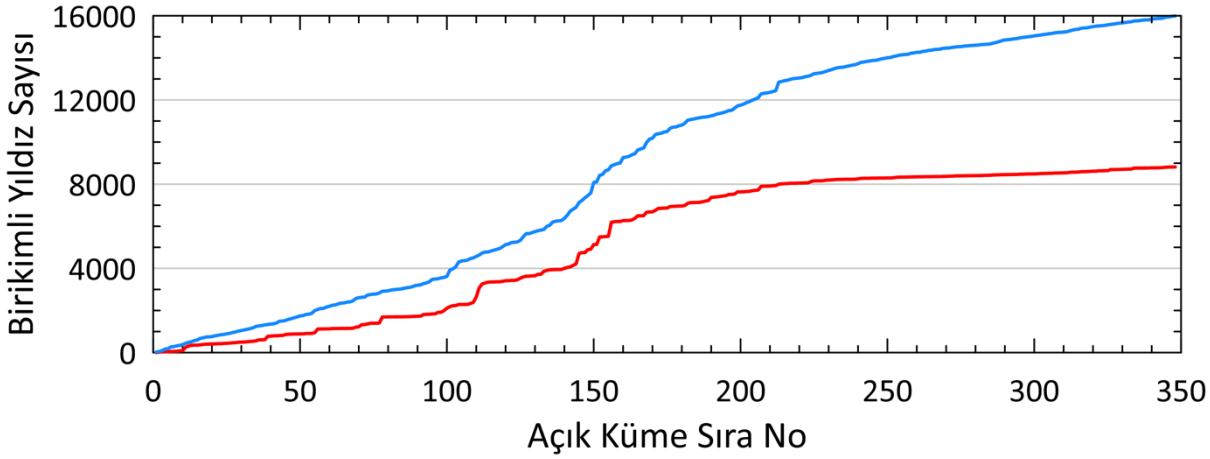
İncelenen 422 açık kümenin yüksek olasılıklı üye yıldızlarının $G \times (G_{BP}\text{-}G_{RP})$ renk parlaklık diyagramına işaretlenerek, diyagramın PARSEC eş-yaş (Bressan ve diğ., 2012) eğrileriyle karşılaştırılması sonucunda hesaplanan küme uzaklıkları Tablo EK 3'te sunulmuştur. İncelenen açık kümelerin uzaklıklarının $47 < d_{iso}$ (pc) < 1185 aralığında olduğu yapılan analizler sonucunda görülmüştür. İki çalışma arasındaki uzaklık farklarını inceleyebilmek için 422 açık kümenin uzaklıkları Şekil 5.2b'de uzaklık düzlemine yerleştirilmiştir. Şekilden de görüleceği gibi iki çalışmanın yaklaşık 800 pc uzaklığa kadar birebir çizgisine yakın olduğu görülmektedir. Bu uzaklığın ötesinde ise saçılmaların arttığı gözlenmektedir. Yapılan istatistiksel analizler neticesinde iki çalışmadaki uzaklık farklarının ortalaması $\langle \Delta d_{iso} \rangle = -0.07(30)$ pc olup standart sapması ise $\sigma_{\Delta diso} = 30$ pc olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak, iki çalışmada anakol çakıştırma yöntemiyle hesaplanan uzaklıkların birbirleriyle uyumlu oldukları söylenebilir.

Analizleri yapılan 422 açık kümenin PARSEC eş-yaş eğrileriyle (Bressan ve diğ., 2012) eş zamanlı tayin edilen yaşları Tablo EK 3'te verilmiş olup hesaplanan açık küme yaşları Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasıyla karşılaştırılmıştır (Şekil 5.2c). Bu çalışmada küme yaşları $6.45 < \log t$ (yıl) < 9.60 aralığında bulunurken, Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) açık kümelerinin yaşları $6.80 < \log t$ (yıl) < 9.63 aralığındadır. İki çalışmada hesaplanan yaşlar arasındaki farkların ortalaması $\langle \Delta \log t \rangle = -0.04$ yıl ve standart sapması da $\sigma_{\log t} = 0.22$ yıl olarak hesaplanmıştır. Farkların ortalamasının sıfıra yakın olması iki çalışmada hesaplanan yaşların birbirleriyle uyumlu olduğunu göstermektedir. Her iki çalışmada da $\log t = 7.5$ yıl değerinden küçük yaşlardaki açık kümeler için Cantat-Gaudin ve diğ.'nin (2020) çalışmasında verilen yaşların tez çalışmasında verilen yaşlara göre daha büyük olduğu görülmektedir. Bu durum iki çalışmada genç açık kümeler için verilen renk artıklarının farklı değerlerde olmasından kaynaklanmaktadır.

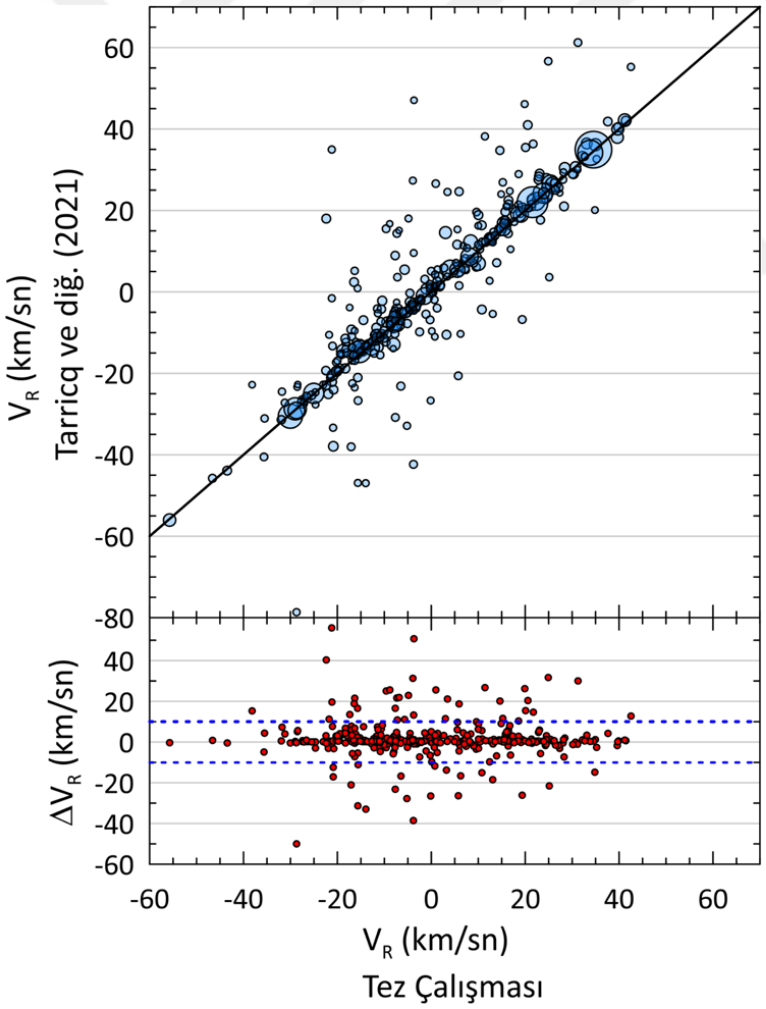
5.1.3 Radyal Hızların Karşılaştırılması

Tez çalışmasında hedeflenen kinematik analizler için Güneş komşuluğundaki ($d \leq 1$ kpc) 375 açık kümenin astrometrik verileriyle ortalama radyal hız verileri kullanılmıştır. Astrometrik verilerin elde edilmesi Bölüm 4.4'te detaylıca bahsedilmiş ve sonuçlar Tablo EK 2'de sunulmuştur. Kümelerin ortalama radyal hızlarının hesaplanmasında küme üyeliği yüksek ($P \geq 0.5$) yıldızların *Gaia* DR3 kataloğunda verilen radyal hızları değerlendirilmiştir. Analizler neticesinde küme üyesi olan ve radyal hızı tayin edilmiş yıldızların sayısı 16,152 olarak belirlenmiştir. Radyal hız verilerinin literatür ile karşılaştırılmasında Tarricq ve diğ.'nin (2021) *Gaia* DR2 kataloğunda (Gaia işbirliği, 2018) radyal hızı bilinen yıldızlardan elde ettikleri sonuçlar kullanılmıştır. *Gaia* DR2 kataloğunda sadece G=12 kadirden daha parlak yıldızların radyal hız ölçümleri bulunduğundan tez çalışmasında incelenen açık kümelerin tümü için bir radyal hız karşılaştırması yapılamamıştır. İki kataloğun karşılaştırılması neticesinde 375 açık küme içinde 348'i eşleşmiştir. İki çalışmada eşleşen 348 açık küme içinde Tarricq ve diğ.'nin (2021) radyal hızı ölçülmüş yıldız sayısı 8,818 olarak tespit edilmiştir. İki çalışmada kümelerde radyal hız ölçümü gerçekleştirilmiş yıldız sayılarının küme sırasına göre birikimli dağılımları Şekil 5.3'te gösterilmiştir.

İki çalışmada ortak olarak belirlenen açık kümelerin radyal hız karşılaştırmaları Şekil 5.4'te, radyal hız ölçümü yapılmış yıldız sayısına göre gösterilmiştir. Şekilden de görüleceği gibi genel olarak iki çalışmadaki ortalama radyal hız verileri birbirleriyle uyumludur. Yapılan istatistiksel analizler neticesinde iki çalışmada her küme için bulunan radyal hızların farklarının ortalaması ve standart sapması, sırasıyla, $\langle \Delta V_R \rangle = 1.52$ ve $\sigma_{VR} = 10.04$ km/sn olarak hesaplanmıştır. Şekil 5.4'te birebir çizgisi civarında çoğunlukla açık kümelerin ortalama radyal hızları çok sayıda yıldızdan hesaplanmışken, çizginin ötesindeki kümelerde az sayıda yıldız kullanılarak radyal hız elde edildiği görülmektedir. Bu da çalışmada hesaplanan ortalama radyal hızların istatistiksel olarak güvenilir olduğunu gösteren önemli bir sonuçtur.

Şekil 5.3: İki çalışmada açık kümelerde radyal hız ölçümü yapılmış yıldız sayılarının küme sırasına göre birikimli dağılımları. Mavi çizgi tez çalışmasını, kırmızı çizgi ise Tarricq ve diğ.'nin (2021) çalışmasındaki yıldız sayısını temsil etmektedir.

Şekil 5.4: Tez çalışmasında ve Tarricq ve diğ.'nin (2021) kataloğunda eşleşen 348 açık kümenin radyal hız karşılaştırması (üst panel) ve radyal hız farkları (alt panel). Kesikli mavi çizgiler standart

sapmayı göstermektedir. Mavi dairelerin boyutları radyal hız ölçümlerinde kullanılmış yıldız sayılarına göre oluşturulmuştur.

5.2 KİNEMATİK BULGULARIN LİTERATÜR İLE KARŞILAŞTIRMASI

Tez çalışmasında Güneş komşuluğundaki ($d \leq 1$ kpc) 375 açık kümenin astrometrik verileriyle radyal hız verilerinin bir arada değerlendirilmesi sonucunda kinematik analizleri gerçekleştirilmiş ve bulgular Tablo EK 4'te sunulmuştur. Bu analizler neticesinde, Güneş civarı için Oort sabitlerinin güncel değerleri elde edilmiş, LSR değerleri açık kümelerin yaşları dikkate alınarak iki farklı yöntem ile hesaplanmış ve elde edilen LSR değerleri kullanılarak Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultusu belirlenmiştir. Ayrıca kümelerin bulundukları Galaktik doğrultular kullanılarak uzay hız dispersiyonları tayin edilmiş, açık kümelerin yaşlarıyla uzay hız dispersiyonları arasında bir kinematik yaş bağıntısı elde edilmiştir.

5.2.1 Oort Sabitleri

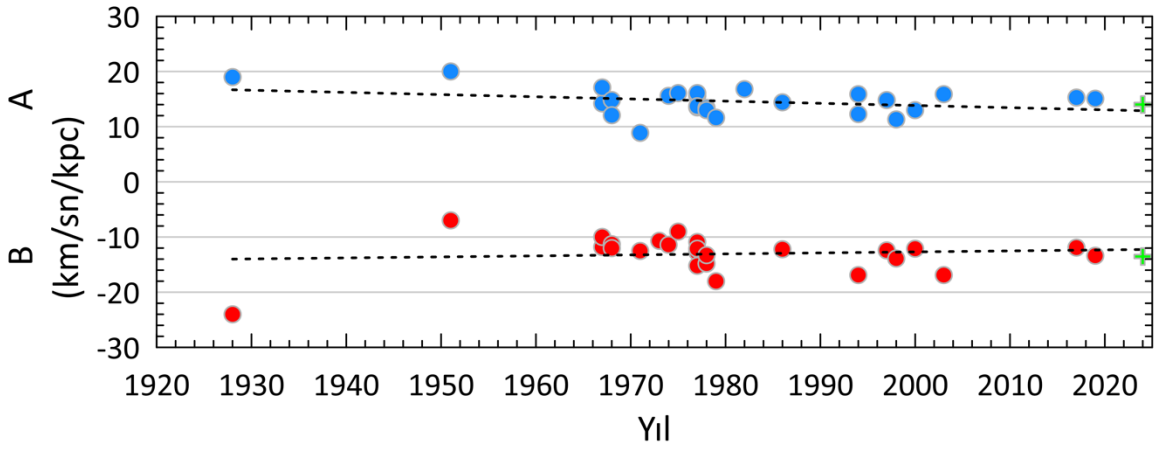
Güneş civarındaki hız değişimi hakkında bilgi veren Oort sabitlerine yönelik bulgular, tez çalışmasında Bölüm 4.8.1'de, tüm açık kümeler ve farklı yaş gruplarındaki kümelerden tayin edilmiştir. Tez çalışmasında en genç açık kümelerin bulunduğu yaş grubunda (A, B) Oort sabitlerinin (17.32±0.46, -10.18±0.27) km/sn/kpc olduğu, yaşlı kümelerin içinde bulunduğu tüm örnekten hesaplanan Oort sabitlerinin ise (13.99±0.35, -13.51±0.33) km/sn/kpc olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, açık küme yaşları dikkate alındığında, Oort sabitlerinin sayısal olarak küçüldüğünü göstermektedir.

Literatürde Oort sabitleriyle ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde farklı gök cisimlerinin kullanıldığı görülmektedir. İlk ölçümleri gök cisimlerinin öz hareket ölçümlerinden yapılan Oort sabitleri (A, B) = (19, -24) km/sn/kpc olmak üzere Oort (1927) ile literatüre kazandırılmıştır. Yaklaşık 100 yıla varan süreç içinde gelişen teknoloji de dikkate alındığında Oort sabitlerinde belirgin değişiklikler olmuştur. Bu durumu daha iyi sergilemek için Oort sabitleri Tablo 5.1'de kronolojik sırada verilmiştir. Listeden de görüleceği gibi A sabitlerinin 8.9 ile 20 km/sn/kpc aralığında, B sabitlerinin de -24 ile -7 km/sn/kpc aralığında değiştiği saptanmıştır. Şekil 5.5'te Oort sabitlerinin yıllara göre değişimleri de incelenmiştir. Literatürden derlenen Oort sabitlerine yapılan doğrusal fitler ile sabitlerin yıllar içindeki değişimleri ortaya koyulmuştur. Şeklin sağ yanında yeşil artı sembolleriyle gösterilen sabitler ise tez çalışmasında hesaplanan güncel verileri göstermektedir.

Tablo 5.1: Literatürde farklı gök cisimleri kullanarak hesaplanan *A* ve *B* Oort sabitleri.

Kaynak	***A*** **(km/sn/kpc)**	***B*** **(km/sn/kpc)**	**Nesne**
Oort (1927)	19	-24	---
Morgan ve Oort (1951)	20.0	-7.0	---
Fricke (1967)	14.2±1.9	-11.8±1.9	FK4 yıldızları
Fricke (1967)	17.1±1.9	-10.0±1.9	N30 yıldızları
Dieckvoss (1968)	14.8±0.7	-11.3±0.6	---
Filin (1968)	12.1	-12.0	---
Vasilevskis ve Klemola (1971)	8.9±3.6	-12.5±4.0	AGK3 yıldızları
Cruz-Gonzales (1974)	---	-10.7±2.3	Yakın yıldızlar
Fricke ve Tsioumis (1975)	15.6±0.7	-11.4±2.8	FK4 yıldızları
Asteriadis (1977)	16.1±1.9	-9.0±1.9	FK4 yıldızları
Fricke (1977)	15.6±2.8	-10.9±2.8	FK4 yıldızları
du Mont (1977)	16.1±3.8	-12.7±2.8	FK4 yıldızları
Corbin (1977)	13.5±2.3	-12.1±2.2	Yıldızlar
du Mont (1978)	13.7	-15.2	FK4 yıldızları
Dieckvoss (1978)	13.4±0.7	-14.8±1.8	AGK3 yıldızları
Tsioumis ve Fricke (1979)	13.0±.8	-13.3±2.9	0.6-3.0 kpc yıldızları
Dieckvoss (1982)	11.6	-18	1 kpc A-K yıldızları
Balona ve Feast (1973)	16.8±0.6	---	OB yıldızları
Kerr ve Lynden-Bell (1986)	14.4±1.2	-12.2±2.8	Çeşitli yıldızlar
Comeron ve diğ. (1994)	12.3±0.7	-16.9±1.1	OB yıldızları
Pont ve diğ. (1994)	15.9±0.3	---	---
Feast ve Whitelock (1997)	14.8±0.8	-12.4±0.8	Sefeid, *Hipparcos*
Olling ve Merrifield (1998)	11.3±1.1	13.9±0.9	Anakol yıldızları
Torra ve diğ. (2000)	13.0±0.7	-12.1±0.7	Uzak OB yıldızları, *Hipparcos*
Olling ve Dehnen (2003)	15.9±2.0	-16.9±2.0	Kırmızı devler, ACT/Tycho-2
Bovy ve diğ. (2017)	15.3±0.4	-11.9±0.4	Anakol yıldızları, *Gaia* DR1
Li ve diğ. (2019)	15.1±0.1	-13.4±0.1	Anakol yıldızları, *Gaia* DR2
Bu çalışma (2024)	**13.99±0.35**	**-13.51±0.33**	**Açık kümeler**

Doğrusal fitlerin dış değer biçimleri 2024 yılına taşındığında tez çalışmasında verilen sonuçlar ile gayet uyumlu oldukları görülmüştür. Bunun en büyük nedeninin, gözlemlerde uzay tabanlı teleskopların devreye girmesiyle elde edilen fotometrik, astrometrik ve tayfsal verilerdeki hassasiyetin artması olduğu söylenebilir.

Şekil 5.5: Literatürde farklı gök cisimleri kullanılarak hesaplanan *A* ve *B* Oort sabitlerinin yıllara göre değişimi. Mavi ve kırmızı daireler, sırasıyla, *A* ve *B* katsayılarını, yeşil artı sembolü de tez çalışmasında elde edilen sonuçları göstermektedir. Paneldeki kesikli çizgiler literatürdeki *A* ve *B* sabitlerine yapılan doğrusal fitleri temsil eder.

5.2.2 LSR Değerleri

Güneş'in Galaksi içindeki skaler hızı olarak tanımlanan LSR değeri tez çalışmasında iki farklı yöntem ile tayin edilmiştir. Açık kümelerin *UVW* uzay hız bileşenlerinin histogramlarına yapılan Gauss fitleriyle hesaplanan LSR değerleri $(U, V, W)_\odot$ = (10.40±0.28, 12.62±0.69, 7.80±0.10) km/sn olarak tayin edilmiştir. Bu uzay hız bileşenlerinin karelerinin toplamlarının karekökünün alınmasıyla Güneş'in yakın yıldızlara göre toplam uzay hızı $S_\odot$ = 17.72±0.63 km/sn hesaplanmıştır. Çalışmada ikinci bir yöntem ile de açık kümelerin toplam uzay hızlarının karesi ile her bir uzay hız bileşeninin bir arada değerlendirildiği düzlemler üzerinde LSR tayini yapılmıştır. Bu analizlere göre LSR değeri $(U, V, W)_\odot$ = (10.42±0.52, 12.46±0.75, 7.36±0.72) km/sn olarak belirlenmiş ve Güneş'in toplam uzay hızı da $S_\odot$ = 17.83±1.16 km/sn elde edilmiştir. Görüleceği üzere her iki yöntemle elde edilen uzay hız bileşenleri ve Güneş'in toplam uzay hızı birbirlerine oldukça yakın değerlerdedir.

Literatürde LSR değerleriyle ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde farklı gök cisimlerinin kullanıldığı görülmektedir. Güneş civarındaki yıldızların öz hareket verilerinin ölçümlerinden itibaren LSR hesaplayan Homann (1886) Güneş'in uzay hız bileşenlerini $(U, V, W)_\odot$= (17.40±11.20, 16.90±10.90, 3.60±2.30) km/sn olarak tayin etmiştir. Yaklaşık 140 yıl önce LSR değerlerinin literatüre kazandırılmasının ardından, Güneş civarındaki farklı gök cisimleri kullanılarak Güneş'in hızı belirlenmeye devam edilmiştir.

Tablo 5.2: Farklı gök cisimleri kullanarak hesaplanan LSR değerleri.

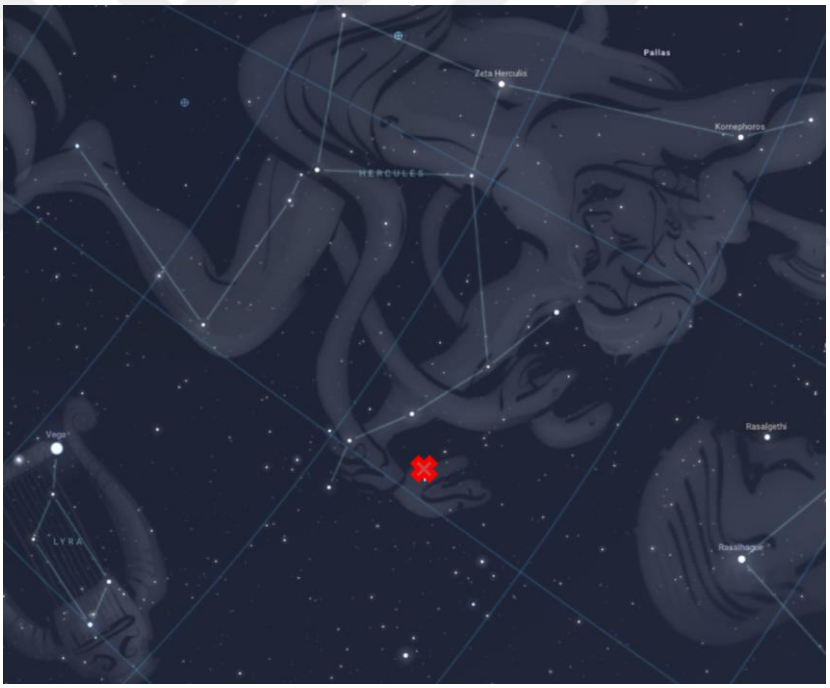
Kaynak	$U_\odot$ (km/sn)	$V_\odot$ (km/sn)	$W_\odot$ (km/sn)	Nesne
Homann (1886)	17.40±11.2(	16.90±10.90	3.60±2.30	Güneş civarı
Mayor (1974)	10.30±1.00	6.30±0.90	5.90±0.40	A ve F anakol yıldızları
Mihalas ve Binney (1981)	9.20±0.30	12	6.90±0.20	---
Metzger ve Schechter (1994)	6.60±1.70	-9.00±1.00	---	Karbon yıldızı
Binney ve diğ. (1997)	11.00±0.60	5.30±1.70	7.00±0.60	Anakol; 80 pc
Dehnen ve Binney (1998)	10.00±0.36	5.23±0.62	7.17±0.38	Anakol; 100 pc
Miyamoto ve Zhu (1998)	10.62±0.49	16.06±1.14	8.60±1.02	Sefeid; $0.1 \leq r \leq 3$kpc, $\|z\| \leq 0.35$kpc
Mignard (2000)	9.88	14.19	7.76	K0-K5 V; 100-2 kpc
Mignard (2000)	11.00	10.87	7.23	A0-F5 V; 100-2 kpc
Mel'nik ve diğ. (2001)	7.50±1.90	11.20±1.30	---	O-B tayf türündeki anakol yıldızları
Fehrenbach ve diğ. (2001)	8.24±0.60	11.58±0.60	5.97±1.10	Karışık; Güneş civarı; d=195 pc
Fehrenbach ve diğ. (2001)	9.79±0.50	13.20±0.50	3.25±0.90	Karışık; Güneş civarı; d=46 pc
Zabolotskikh ve diğ. (2002)	6.50±1.80	12.10±1.70	7.20±1.20	Açık küme ve sefeidler
Hogg ve diğ. (2005)	10.10±0.50	4.00±0.80	6.70±0.20	---
Bobylev (2006)	9.26±0.72	15.93±0.72	6.96±0.60	A0-A5 III tayf türü yıldızları; Güneş civarı
Piskunov ve diğ. (2006)	9.44±1.14	11.90±0.72	7.20±0.42	Açık kümeler; Gould Belt
Bobylev ve diğ. (2006)	10.20±0.4	10.90±0.40	6.60±0.40	Açık kümeler; Gould Belt
Bobylev ve Bajkova (2007)	8.7±0.5	6.2±2.2	7.2±0.8	F-G cüceleri
Aumer ve Binney (2009)	9.96±0.33	5.25±0.54	7.07±0.34	*Hipparcos* anakol yıldızları
Francis ve Anderson (2009)	7.5±1.0	13.5±0.3	6.8±0.1	Radyal hızları bilinen yerel *Hipparcos* yıldızları
Reid ve diğ. (2009)	9	20	10	Maser; VLBI
Zhu (2009)	11.7±0.6	13.3±0.5	8.1±0.6	Açık Kümeler
Bobylev ve Bajkova (2010)	5.5±2.2	11±1.7	8.5±1.2	VLBI Mazerleri
Breddels ve diğ. (2010)	12±0.6	20.4±0.5	7.8±0.3	RAVE DR2 yıldızları
Schönrich ve diğ. (2010)	11.1±0.72	12.24±0.47	7.25±0.37	*Hipparcos* anakol yıldızları
Coşkunoğlu ve diğ. (2011)	8.50±0.29	13.38±0.43	6.49±0.26	RAVE ince disk cüceleri
Bovy ve diğ. (2012)	10±1	26±3	---	APOGEE kırmızı evrimleşmiş yıldızlar
Golubov ve diğ. (2013)	8.74±0.13	3.06±0.68	7.57±0.07	RAVE cüceleri
Bobylev ve Bajkova (2014)	6.0±0.5	10.6±0.8	6.5±0.3	O-B2.5 yıldızları, mazerler ve sefeidler
Reid ve diğ. (2014)	9.9±3.0	14.6±5.0	9.3±1.0	Mazer; VLBI
Sharma ve diğ. (2014)	10.96±0.14	7.53±0.16	7.54±0.09	RAVE yıldızları
Huang ve diğ. (2015)	7.01±0.20	10.13±0.12	4.95±0.09	LAMOST; FGK anakol yıldızları
Huyan ve diğ. (2015)	---	8.0 ± 1.2	---	ACAD FG yıldızları
Tian ve diğ. (2015)	9.58±2.39	10.52±1.96	7.01±1.67	LAMOST FGK anakol yıldızları
Bobylev ve Bajkova (2016)	9.12±0.10	20.80±0.10	7.66±0.08	RAVE DR4 yıldızları
Huang ve diğ. (2016)	---	12.1±7.6	---	Birincil kırmızı yığın yıldızları ve halo K devleri
Bobylev (2017)	7.90±0.65	11.73±0.77	7.39±0.62	*Gaia* DRI klasik sefeidler
Bobylev ve Bajkova (2017)	8.19±0.74	9.28±0.92	8.79±0.74	*Gaia* DRI 0B yıldızları
Rastorguev ve diğ. (2017)	11.10±1.30	18.30±1.20	8.80±1.10	Mazer; VLBI
Bobylev ve Bajkova (2018)	8.16±0.48	11.19±0.56	8.55±0.48	O-B anakol yıldızları
Rowell ve Kılıç (2019)	9.50±1.20	7.50±1.20	8.20±1.20	Beyaz cüceler; *Gaia* DR2
Bobylev ve Bajkova (2019c)	8.53±0.38	11.22±0.46	7.83±0.32	Açık Kümeler; *Gaia* DR2
Bobylev ve Bajkova (2019b)	6.53±0.24	7.27±0.31	---	O-B tayf türü anakol yıldızları; *Gaia* DR2
Bobylev ve Bajkova (2019a)	6.79±0.19	9.49±0.33	7.58±0.15	Sıcak alt cüce yıldızları
Ding ve diğ. (2019)	8.16±0.48	11.19±0.56	8.55±0.48	Anakol; *Gaia* DR2
Krisanova ve diğ. (2020)	10.69±0.14	14.49±0.24	7.67±0.11	YSOlar; *Gaia* DR2, AllWISE; z<200pc
Bobylev ve Bajkova (2020)	7.18±0.16	10.02±0.25	7.73±0.12	Genç, orta ve düşük kütleli yıldızlar; *Gaia* DR2
Bobylev ve diğ. (2021)	10.10±0.50	13.60±0.60	7.00±0.40	Sefeid; *Gaia* DR2
Bobylev ve Bajkova (2022)	7.21±0.13	7.46±0.20	8.52±0.10	O-B2 yıldızları; *Gaia* EDR3
Bu çalışma (2024)	**10.40±0.28**	**12.62±0.69**	**7.80±0.10**	**Açık kümeler (histogram)**
Bu çalışma (2024)	**10.42±0.52**	**12.46±0.75**	**7.36±0.72**	**Açık kümeler (S^2=0)**

LSR tayinine yönelik çalışmalar literatüden derlendiğinde elde edilen sonuçlar kronolojik bir sırada Tablo 5.2'de verilmiştir.

Literatürden derlenen uzay hız bileşenleri incelendiğinde en büyük değişimin V uzay hız bileşeninde olduğu anlaşılmaktadır. Literatürdeki sonuçlar bu çalışmadan elde edilenler ile karşılaştırıldığında özellikle son yıllarda gerçekleştirilen LSR analizlerinden hesaplanan

sonuçlar ile tez çalışmasında elde edilenlerin uyumlu olduğu görülmektedir. Son yıllarda açık kümelerden itibaren bir LSR tayini yapılmadığından bu tez çalışmasında hesaplanan sonuçların literatürdeki eksikliği giderme potansiyeli bulunmaktadır.

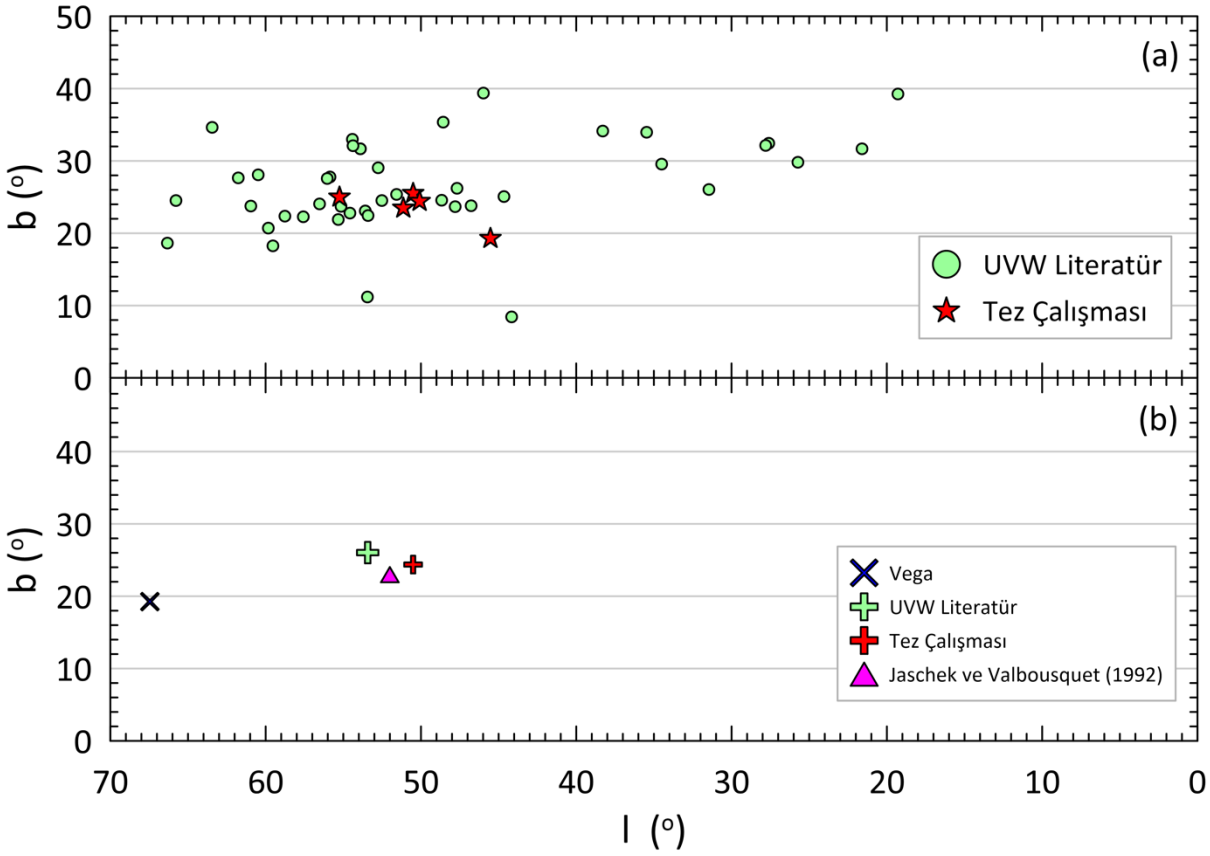
Tez çalışmasında Güneş'in gökyüzündeki vektörel konumunu gösterebilmek için hesaplanan uzay hız bileşenleri Bağıntı (3.29)'da kullanılarak yönelim doğrultusu (l, b) = ($51^{o}.14205$, $23^{o}.44341$) hesaplanmıştır. Hesaplanan Galaktik koordinatların ekvatoral koordinat sistemine çevrilmesiyle Güneş'in yönelim doğrultusunun (α, δ) = ($17^{h}53^{m}56^{s}.56$, $+25^{o}$ 53' 08".19) olduğu tayin edilmiştir. Bu doğrultuya en yakın gök cisminin ise 117.94 yay saniyesi ötesinde bulunan *Gaia* DR3 4582036622234446464 yıldızı olduğu belirlenmiştir. Bu yıldızın gökyüzündeki konumu incelendiğinde, Herkül takımyıldızının doğusunda ve çalgı takımyıldızının en parlak yıldızı olan Vega'nın güneydoğusunda yer aldığı anlaşılmıştır (Şekil 5.6).

Şekil 5.6: Güneş'in gökyüzündeki yönelim noktası Herkül takımyıldızı doğrultusundaki kırmızı çarpı sembolüyle gösterilmiştir.

Literatürde Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultusu hakkındaki çalışmalar incelendiğinde yıldızların tayf türlerine göre veya farklı gök cisimlerine göre incelenmesiyle belirlendiği görülmüştür (Jaschek ve Valbousquet, 1992). Yönelim doğrultusunun hesaplanmasında LSR uzay hız bileşenleri kullanıldığından Tablo 5.2'de verilen Güneş'in uzay hız bileşenleri Bağıntı

(3.29)'da kullanılarak Galaktik koordinat sisteminde Güneş için yönelim noktaları hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular, tez çalışmasındakiler ile Şekil 5.7a'da gösterilmiştir. Şekilden de görüleceği gibi farklı gök cisimlerinin kullanılması sonucunda Güneş'in Galaktik koordinat sistemindeki yönelim noktasının geniş bir aralıkta yer aldığı tespit edilmiştir.

Şekil 5.7: Literatürde ve tez çalışmasında verilen LSR uzay hız bileşenleri kullanılarak hesaplanan Güneş'in Galaktik koordinat sistemindeki yönelim doğrultuları. Yeşil daireler ve kırmızı yıldız sembolü, sırasıyla, Tablo 5.2'de verilen LSR değerlerinden ve tez çalışmasındaki açık kümelerden hesaplanmış Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultularını göstermektedir (a). Literatür ve tez çalışmasındaki medyan değerler ile Vega yıldızı ve Jaschek ve Valbousquet'nin (1992) önerdiği Güneş'in yönelim doğrultuları (b).

Tez çalışmasındaki dört farklı LSR değerinden hesaplanan Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultularının literatürdeki sonuçlara göre daha belirgin bir bölgede toplandığı görülmektedir. Bu verilerin birbirleriyle daha iyi karşılaştırılabilmesi için literatürdeki bir çalışma ile Vega yıldızına ait konum dikkate alınmıştır. Ayrıca, tez çalışmasındaki ve literatürdeki sonuçların

medyan değerleri hesaplanarak Şekil 5.7b'de bu durum daha detaylı incelenmiştir. Şekilden de görüleceği gibi literatürdeki ve tez çalışmasındaki sonuçların birbirine yakın olduğu belirlenmiştir. Parlak bir yıldız olan Vega'ya göre Güneş'in yönelim doğrultusu Galaktik boylamda yaklaşık Δl=20°, Galaktik enlemde ise yaklaşık Δb=4°'lik bir farklılık içermektedir. Bu sonuçlar, tez çalışmasında hesaplanan Güneş'in gökyüzündeki yönelim doğrultusunun literatür ile uyumlu olduğunu ve *Gaia* DR3 4582036622234446464 yıldızına doğru hareket ettiğini göstermektedir.

5.2.3 Hız Dispersiyonları ve Kinematik Yaş

Tez çalışması kapsamında açık kümelerin toplam uzay hız dispersiyonlarıyla yaşları arasındaki güçlü ilişkinin ortaya konulması, kinematik yaş bağıntısının oluşturulmasına olanak sağlamıştır. Açık kümelerin yaşlarına göre yapılan sınıflama neticesinde hesaplanan hız dispersiyonlarının küme yaşlarıyla arttığı tespit edilmiştir. Bu da kinematik yaş bağıntısının açık kümelerden itibaren elde edilebileceğini gösteren önemli bir bulgudur. Yapılan analizler neticesinde Bağıntı (4.1)'de verilen logaritmik bir ifadeyle açık kümelerin uzay hız dispersiyonlarından ortalama yaşlarının hesaplanabileceği gösterilmiştir (Şekil 5.8).

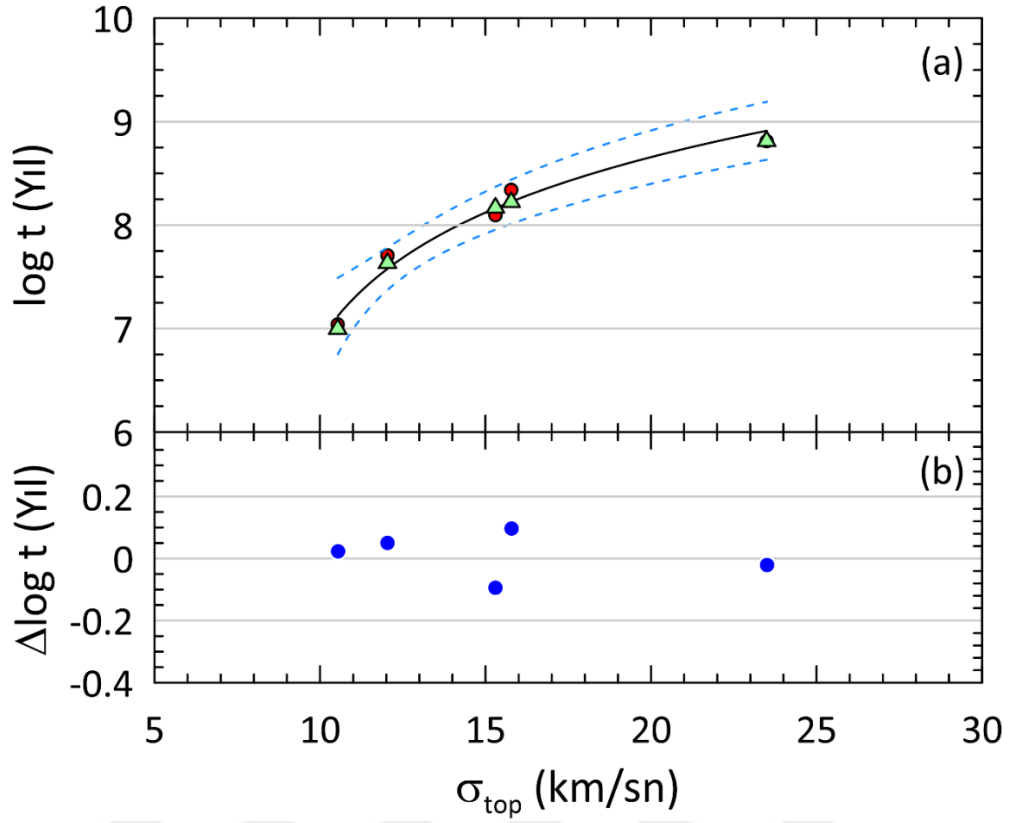
İncelenen 375 açık kümenin uzay hız bileşenlerine ait hız dispersiyonları ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (13.01, 8.11, 5.39) km/sn ve toplam hız dispersiyonu σ_{Top} = 16.25 km/sn olarak hesaplanmıştır. DAML02 kataloğundaki 488 açık kümeyi inceleyen Wu ve diğ. (2009) toplam uzay hız hatası S_{hata} = 20 km/sn'den küçük olan açık kümeleri kullanarak uzay hız dispersiyonlarını ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (28.7, 15.8, 11.0) km/sn olarak belirlemiştir. Tez çalışmasından elde edilen sonuçlar Wu ve diğ. (2009) ile karşılaştırıldığında tez çalışmasındaki sonuçların Wu ve diğ.'nin (2009) sonuçlarının neredeyse yarısı kadar olduğu görülmüştür. Sonuçların bu derece farklı olmasının başlıca nedeni tez çalışmasında 1 kpc uzaklığa gidilirken Wu ve diğ.'nin (2009) örneğinin d = 5 kpc'nin ötesine uzanmasıdır.

Açık kümelerin uzay hız dispersiyonlarıyla yaşları arasındaki ilişki literatürdeki bazı çalışmalarda verilmiştir. Wu ve diğ. (2009) inceledikleri açık kümeleri $t \leq$ 500 Myıl aralığında ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (28.3, 15.4, 10.6) km/sn, 500 < t (Myıl) ≤ 1000 aralığında ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (29.1, 13.8, 11.9) km/sn ve 1000< t (Myıl) ≤ 2000 aralığında ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (31.7, 23.4, 17.7) km/sn olarak hesaplamışlardır. Tez çalışmasında incelenen 375 açık küme ise 4 ile 3700 Myıl aralığında, her biri yaklaşık 75 açık küme içerecek şekilde beş gruba ayrılmıştır. En genç grupta

yer alan açık kümeler için $0 < t$ (Myıl) ≤ 28 aralığında uzay hız dispersiyonları ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (7.37, 5.80, 4.81) km/sn ve en yaşlı gruptaki açık kümeler için de $335 < t$ (Myıl) ≤ 3700 aralığında uzay hız dispersiyonları ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (19.65, 10.68, 7.22) km/sn olarak tayin edilmiştir. İki çalışmada yaşa bağlı hesaplanan uzay hız dispersiyonları karşılaştırıldığında tez çalışmasındaki sonuçların Wu ve diğ.'nin (2009) çalışmasına göre daha küçük kaldığı görülmektedir. Bu farklılığın temel nedeni iki çalışmada kullanılan açık kümelerin uzaklıklarının farklı olmasıdır. Tez çalışmasında Güneş komşuluğundaki ($d \leq 1$ kpc) açık kümeler dikkate alınmışken, Wu ve diğ.'nin (2009) örneğinde uzaklık 5 kpc'nin ötesine uzanmaktadır.

Gaia DR2 (Gaia işbirliği, 2018) verilerini analiz ederek açık kümelerin kinematik analizini gerçekleştiren Soubiran ve diğ. (2018) açık kümelerin uzay hız dispersiyonlarını açık küme yaşlarının bir fonksiyonu olarak incelemiştir. Çalışmalarında 374 açık kümeyi dört yaş grubuna ayıran araştırmacılar $0 < t$ (Myıl) ≤ 63 aralığında uzay hız dispersiyonlarını ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (11.7, 10.6, 4.3) km/sn ve en yaşlı gruptaki açık kümeler için de t (Myıl) > 1000 aralığında uzay hız dispersiyonlarını ($\sigma_U, \sigma_V, \sigma_W$) = (22.3, 23.2, 14.0) km/sn olarak hesaplamıştır. Tez çalışmasında elde edilen sonuçlar ile karşılştırıldığında, uzay hız dispersiyonlarının genellikle Soubiran ve diğ.'nin (2018) sonuçlarına göre küçük ama yakın değerlerde olduğu görülmektedir. Bu farklılığın nedeni incelenen açık kümelerin ortak bir uzay hacmi içinde bulunmamalarıdır.

Tez çalışmasından elde edilen kinematik yaş bağıntısının sınanmasında Cox'un (2000) Bölüm 3.7'de verilen bağıntıları dikkate alınmıştır. Tez çalışmasında hesaplanan toplam hız dispersiyonlarının Bağıntı (3.38)'de yerine yazılmasıyla Cox'a (2000) ait kinematik yaş değerlerine ulaşılmıştır. İki çalışmada elde edilen yaş değerleri Şekil 5.8a'da, farkları ise Şekil 5.8b'de gösterilmiştir. Yapılan analizler sonucunda iki çalışma arasındaki farkların ortalaması $\langle \Delta \log t \rangle = 0.011$ yıl ve standart sapması da $\sigma_{\log t} = 0.073$ yıl olarak hesaplanmıştır. Sonuçlardan da görüleceği gibi iki çalışmada yapılan yaş hesaplarında 0.011 yıllık sistematik bir farkın bulunduğu tespit edilmiş olup literatürde yer alan Cox'un (2000) kinematik yaş bağıntısının geliştirilmesi gerekliliği ortaya koyulmuştur.

Şekil 5.8: Tez çalışmasında elde edilen toplam uzay hız dispersiyonlarıyla küme yaşları arasındaki ilişki (a). Kırmızı daire ve yeşil üçgen sembolleri, sırasıyla, bu çalışma ile Cox'un (2000**)** kinematik bağıntısından hesaplanan verileri göstermektedir. Siyah eğri verilere uydurulan üstel ifadeyi temsil etmektedir. İki kinematik yaş bağıntısından hesaplanan yaş farkları alt panelde gösterilmiştir (b).

5.3 KİNEMATİK ANALİZLERİN GELECEĞİ

Bu tez çalışmasında fotometrik, astrometrik ve tayfsal yöntemlerle detaylıca incelenen açık kümeler yardımıyla Güneş civarının kinematik yapısı ortaya koyulmuştur. Kinematik yapının güncel veriler ile yeniden analizi literatürde iyi bilinen bazı parametrelerin güncellenmesi gerekliliğini göstermiştir. Gelecek *Gaia* veri sürümlerinde nesnelere ait daha çok duyarlı gözlem verisinin literatüre kazandırılacak olması, Güneş civarının ötesindeki nesnelerin de bu çalışmadaki hassasiyetler ile incelenmesine olanak sağlayacaktır. Bu da incelenen kaynak sayısının artmasında ve daha uzaktaki gök cisimlerinin Güneş civarına olan etkisinin ortaya çıkarılmasında rol oynayacaktır.

KAYNAKLAR

Allen, C., Martos, M. A., 1988, The Galactic Orbits and Tidal Radii of Selected Star Clusters, *Revista Mexicana de Astronomia y Astrofisica*, 16, 25-36.

Alonso-Santiago, J., Frasca, A., Catanzaro, G., Bragaglia, A., Magrini, L., Vallenari, A., Lucatello, S., 2024, High-Resolution Spectroscopy of the Young Open Cluster M 39 (NGC 7092), *Astronomy and Astrophysics*, 683, A75.

Andersen, J., Nordström, B., 2000, Dynamical Evolution of Intermediate-Age and Old Clusters, Stellar Clusters and Associations: *Convection, Rotation, and Dynamos, Proceedings from ASP Conference*, 198, 171.

Aumer, M., Binney, J. J., 2009, Kinematics and History of the Solar Neighbourhood Revisited, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 397, 1286-1301.

Babusiaux, C., Fabricius, C., Khanna, S., ve diğ., 2023, Gaia Data Release 3-Catalogue Validation, *Astronomy and Astrophysics*, 674, A32.

Bahcall, J. N., Soneira, R. M., 1980, The Universe at Faint Magnitudes. I-Models for the Galaxy and the Predicted Star Counts. *Astrophysical Journal Supplement Series*, 44, 73-110.

Bailer-Jones, C. A. L., Rybizki, J., Fouesneau, M., Mantelet, G., Andrae, R., 2018, Estimating Distance from Parallaxes. IV. Distances to 1.33 Billion Stars in Gaia Data Release 2, *The Astronomical Journal*, 156, 58.

Balaguer-Núnez, L., Tian, K. P., Zhao, J. L., 1998, Determination of Proper Motions and Membership of the Open Clusters NGC 1817 and NGC 1807, *Astronomy and Astrophysics Supplement Series*, 133, 387-394.

Banks, T., Yontan, T., Bilir, S., Canbay, R., 2020, Vilnius Photometry and Gaia Astrometry of Melotte 105, *Journal of Astrophysics and Astronomy*, 41, 6.

Barkhatova, K. A., Kutuzov, S. A., Osipkov, L. P., 1987, A Catalogue of Some Observational Data and Elements of Galactic Orbits of Open Star Clusters, *Astronomicheskii Zhurnal*, 64, 956-964.

Bensby, T., Feltzing, S., Lundstrom, I., 2003, Elemental Abundance Trends in the Galactic Thin and Thick Disks as Traced by Nearby F and G Dwarf Stars, *Astronomy and Astrophysics*, 410, 527.

Bensby, T., Feltzing, S., Lundstrom, I., Ilyin, I., 2005, α-, r-, and s-Process Element Trends in the Galactic Thin and Thick Disks, *Astronomy and Astrophysics*, 433, 185.

Bilir, S., Karaali, S., Ak, S., Yaz, E., Hamzaoğlu, E., 2006a, Galactic Longitude Dependent Galactic Model Parameters, *New Astronomy*, 12, 234-245.

Bilir, S., Karaali, S., Gilmore, G., 2006b, Investigation of the ELAIS Field by Vega Photometry: Absolute Magnitude-Dependent Galactic Model Parameters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 366, 1295.

Bilir, S., Cabrera-Lavers, A., Karaali, S., Ak, S., Yaz, E., López-Corredoira, M., 2008, Estimation of Galactic Model Parameters in High Latitudes with SDSS, *Publications of the Astronomical Society of Australia*, 25, 69-84.

Binney, J. J., Dehnen, W., Houk, N. , Murray, C. A., Penston, M. J., 1997, The Kinematics of Main Sequence Stars from HIPPARCOS Data, *Proceedings of the ESA Symposium `Hipparcos - Venice '97'*, 13-16 May, Venice, Italy, ESA SP-402 (July 1997), 473-478.

Binney, H., Merrifield, M, 1998, Galactic Astronomy, *Princeton University Press*.

Bland-Hawthorn, J., Krumholz, M. R., Freeman, K., 2010, The Long-Term Evolution of the Galactic Disk Traced by Dissolving Star Clusters, *The Astrophysical Journal*, 713, 166.

Bobylev, V. V., 2006, Kinematics of the Gould Belt Based on Open Clusters, *Astronomy Letters*, 32, 816-826.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., Gontcharov, G. A., 2006, Investigation of the Negative K Effect Using the Orion Spiral Arm Catalogue, *Astronomical and Astrophysical Transactions*, 25, 143-144.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2010, Galactic Parameters from Masers with Trigonometric Parallaxes, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 408, 1788-1795.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2014, T he Local Standard of Rest from Data on Young Objects with Account for the Galactic Spiral Density Wave, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 441, 142-149.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2015, A New Estimate of the Local Standard of Rest from Data on Young Objects, *Baltic Astronomy*, 24, 51-61.

Bobylev, V. V., 2017, Kinematics of the Galaxy from Cepheids with Proper Motions from the *Gaia* DR1 Catalogue, *Astronomy Letters*, 43, 152-158.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2018, Kinematics of the Galaxy from OB Stars with Data from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Astronomy Letters*, 44, 676-687

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2019a, Kinematics of Hot Subdwarfs from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Astronomy Letters*, 45, 580-592.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2019b, Galactic Rotation Based on OB Stars from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Astronomy Letters*, 45, 331-340.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2019c Kinematic Properties of Open Star Clusters with Data from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Astronomy Letters*, 45, 208-216.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2020, Kinematic Properties of Young Intermediate- and Low-Mass Stars from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Astronomy Reports*, 64, 1042-1049.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., Rastorguev, A. S., Zabolotskikh, M. V., 2021, Analysis of Galaxy Kinematics based on Cepheids from the *Gaia* DR2 Catalogue, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 502, 4377-4391.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., Karelin, G. M., 2022a, Kinematics of OB Stars with Data from the LAMOST and *Gaia* Catalogues, *Astronomy Letters*, 48, 243-255.

Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2022b, Galaxy Rotation Parameters from OB2 Stars with Proper Motions and Parallaxes from the *Gaia* EDR3 Catalog, *Astronomy Reports*, 66, 269-277.

Bovy J., 2015, galpy: A Python Library for Galactic Dynamics, *The Astrophysical Journal Supplement Series*, 216, A29, 27

Breddels, M. A., Smith, M. C., Helmi, A., ve diğ., 2010, Distance Determination for RAVE Stars Using Stellar Models, *Astronomy and Astrophysics*, 511, A90.

Bressan, A., Marigo, P., Girardi, L., Salasnich, B., ve diğ., 2012, PARSEC: Stellar Tracks and Isochrones with the PAdova and TRieste Stellar Evolution Code, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 427, 127.

Brown, A. G., 2021, Microarcsecond astrometry: Science highlights from Gaia, *Annual Review of Astronomy and Astrophysics*, 59, 59-115.

Buckner, A. S., Froebrich, D., 2014, Properties of Star Clusters–II. Scaleheight Evolution of Clusters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 4441, 290-302.

Buser, R., Rong, J., Karaali, S., 1998, The New Basel High-Latitude Field Star Survey of the Galaxy. I. General Introduction, Methodology and First Analysis, *Astronomy and Astrophysics*, 331, 934-948.

Buser, R., Rong, J., Karaali, S., 1999, The new Basel High-Latitude Field Star Survey of the Galaxy. II. The Thick Disk Component: Density Structure, Luminosity Function, and Metallicity Distribution, *Astronomy and Astrophysics*, 348, 98-112.

Calia, D. B., Feng, Y., Hackenberg, W., Holzlöhner, R., Taylor, L., Lewis, S., 2010, Laser Development for Sodium Laser Guide Stars at ESO, *The Messenger*, 139, 12-19.

Canbay, R., Bilir, S., Özdönmez, A., Ak, T., 2023, Galactic Model Parameters and Spatial Density of Cataclysmic Variables in the Gaia Era: New Constraints on Population Models, *The Astronomical Journal*, 165, 163.

Cantat-Gaudin, T., Jordi, C., Vallenari, A., Bragaglia, A., ve diğ., 2018, A Gaia DR2 View of the Open Cluster Population in the Milky Way, *Astronomy and Astrophysics*, 618, 16.

Cantat-Gaudin, T., Krone-Martins, A., Sedaghat, N., ve diğ., 2019, Gaia DR2 Unravels Incompleteness of Nearby Cluster Population: New Open Clusters in the Direction of Perseus, *Astronomy and Astrophysics*, 624, A126.

Cantat-Gaudin, T., Anders, F., 2020, Clusters and Mirages: Cataloguing Stellar Aggregates in the Milky Way, *Astronomy and Astrophysics*, 633, A99.

Cantat-Gaudin, T., Anders, F., Castro-Ginard, A., Jordi, C., Romero-Gómez, M., Soubiran, C., Casamiquela, L., Tarricq, Y., 2020, Painting a Portrait of the Galactic Disc with Its Stellar Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 640, A1.

Cantat-Gaudin, T., 2022, Milky Way Star Clusters and Gaia: A Review of the Ongoing Revolution, Universe, 8, 111.

Cardelli, J. A., Clayton, G. C., Mathis, J. S., 1989, The Relationship between Infrared, Optical, and Ultraviolet Extinction, *Astrophysical Journal*, 345, 245.

Carollo, D., Beers, T.C., Lee, Y.S., Chiba, M., Norris, J., Wilhelm, R., Sivarani, T., Marsteller, B., 2007, Two Stellar Components in the Halo of the Milky Way, *Nature*, 450.

Carraro, G., 2006, Open Cluster Remnants: An Observational Overview, *Bulletin of the Astronomical Society of India*, 34, 153.

Carraro, G., Chiosi, C., 1994, Galactic Orbits of the Old Open Clusters NGC 188, NGC 2682, NGC 2420, NGC 752 and NGC 2506, *Astronomy and Astrophysics*, 288, 751-758.

Carrera, R., Bragaglia, A., Cantat-Gaudin, T., ve diğ., 2019, Open Clusters in APOGEE and GALAH. Combining Gaia and Ground-based Spectroscopic Surveys, *Astronomy and Astrophysics*, 623, A80.

Carrera, R., Casamiquela, L., Bragaglia, A., ve diğ., 2022, One Star to Tag Them All OSTTA-I. Radial Velocities and Chemical Abundances for 20 Poorly Studied Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 663, A148.

Carrera, R., Rodríguez, E., Loreto, C., Laia, B. N., Lola, J., Carme, A. P., Carlos, S., Peter, B., 2017, The Open Cluster King 1 in the Second Quadrant, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 470, 4285.

Carroll, S., 2007, *Dark Matter, Dark Energy: The Dark Side of the Universe*, The Teaching Company, Chantilly, Guidebook Part 2, 46.

Casamiquela, L., Blanco-Cuaresma, S., Carrera, R., ve diğ., 2019, OCCASO - III. Iron Peak and α Elements of 18 Open Clusters. Comparison with Chemical Evolution Models and Field Stars, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 490, 1821.

Casamiquela, L., Soubiran, C., Jofré, P., 2021, Abundance-Age Relations with Red Clump Stars in Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 652, A25, 17.

Casamiquela, L., Olivares, J., Tarricq, Y., 2022, Unravelling UBC 274: A Morphological, Kinematical, and Chemical Analysis Of a Disrupting Open Cluster, *Astronomy and Astrophysics*, 664, A31, 13.

Castro-Ginard, A., Jordi, C., Luri, X., Julbe, F., Morvan, M., Balaguer-Nunez, L., Cantat-Gaudin, T., 2018, A New Method for Unveiling Open Clusters in Gaia. New Nearby Open Clusters Confirmed by DR2, *Astronomy and Astrophysics*, 618, A59.

Castro-Ginard, A., Jordi, C., Luri, X., Cantat-Gaudin, T., Balaguer-Núñez, L., 2019, Hunting for Open Clusters in Gaia DR2: the Galactic Anticentre, *Astronomy and Astrophysics*, 627, A35.

Castro-Ginard, A., Jordi, C., Luri, X., ve diğ., 2020, Hunting for Open Clusters in Gaia DR2: 582 New Open Clusters in the Galactic Disc, *Astronomy and Astrophysics*, 635, A45.

Castro-Ginard, A., Jordi, C., Luri, X., ve diğ., 2022, Hunting for Open Clusters in Gaia EDR3: 628 New Open Clusters Found with Ocfinder, *Astronomy and Astrophysics*, 661, A118.

Chandrasekhar, S., 1960, The Stability of Non-Dissipative Couette Flow in Hydromagnetics, *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 253-257.

Chen, L., Hou, J. L., Wang, J. J., 2003, On the Galactic Disk Metallicity Distribution from Open Clusters. I. New Catalogs and Abundance Gradient, *The Astronomical Journal*, 1253, 1397.

Chi, H., Wang, F., Wang, W., Deng, H., Li, Z., 2023, Blind Search of the Solar Neighborhood Galactic Disk within 5 kpc: 1179 New Star Clusters Found in Gaia DR3, *The Astrophysical Journal Supplement Series*, 266, 36.

Chiappini, C.; Matteucci, F.; Gratton, R., 1997, The Chemical Evolution of the Galaxy: The Two-Infall Model, *The Astrophysical Journal*, 477, 765-780.

Chiba, M., Beers, T. C., 2000, Kinematics of Metal-Poor Stars in the Galaxy. III. Formation of the Stellar Halo and Thick Disk as Revealed From a Large Sample of Nonkinematically Selected Stars, *The Astronomical Journal*, 119, 2843.

Conrad, C., Scholz, R. D., Kharchenko, N. V., Piskunov, A. E., Röser, S., Schilbach, E., de Jong, R. S., Schnurr, O., 2017, A RAVE Investigation on Galactic Open Clusters. II. Open Cluster Pairs, Groups and Complexes, *Astronomy and Astrophysics*, 600, A106.

Cox, A. N., 2000, *Allen's Astrophysical Quantities*, Allen's Astrophysical Quantities, 4th ed. Publisher: New York: AIP Press, Springer, Edit by Arthur N. Cox. ISBN: 0387987460.

Cropper, M., Katz, D., Sartoretti, P., Prusti, T., ve diğ., 2018, Gaia Data Release 2-Gaia Radial Velocity Spectrometer, *Astronomy and Astrophysics*, 616, A5.

Cutri, R. M., Skrutskie, M. F., Van Dyk, S., ve diğ., 2003, 2MASS All Sky Catalog of Point Sources, *The IRSA 2MASS All-Sky Point Source Catalog*.

de La Fuente Marcos, R., de La Fuente Marcos, C., 2009, Double or Binary: On the Multiplicity of Open Star Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 500, L13-L16.

de Oliveira, M. R., Bica, E., Dottori, H., 2000, Final Stages of N-body Star Cluster Encounters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 311, 589-600.

De Silva, G. M., Freeman, K. C., Bland-Hawthorn, J., 2015, The GALAH Survey: Scientific Motivation, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 449, 3, 2604-2617.

Dehnen, W., Binney, J., 1998, Local stellar kinematics from HIPPARCOS data, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 298, 387-394.

Dias, W. S., Alessi, B. S., Moitinho, A., Lépine, J. R. D., 2002, New Catalogue of Optically Visible Open Clusters and Candidates, *Astronomy and Astrophysics*, 389, 871.

Dias, W. S., Lepine, J. R. D., 2005, Direct Determination of the Spiral Pattern Rotation Speed of the Galaxy, *The Astrophysical Journal*, 629, 825.

Dias, W. S., Monteiro, H., Caetano, T. C., Lepine, J. R. D., Assafin, M., Oliveira, A. F., 2014, Proper Motions of the Optically Visible Open Clusters Based on the UCAC4 Catalog, *Astronomy and Astrophysics*, 564, A79.

Dias, W. S., Monteiro, H., Moitinho, A., Lepine, J. R. D., Carraro, G., Paunzen, E., Alessi, B., Villela, L., 2021, Updated Parameters of 1743 Open Clusters Based on Gaia DR2, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 504, 356.

Ding, P. -J., Zhu, Z., Liu, J. -C., 2019, Solar Neighborhood Kinematics from *Gaia* -LAMOST Dwarf Stars, The Astronomical Journal, 158, article id. 247, 10.

Donor, J., Frinchaboy, P. M., Cunha, K., ve diğ., 2020, The Open Cluster Chemical Abundances and Mapping Survey. IV. Abundances for 128 Open Clusters using SDSS/APOGEE DR16, *The Astronomical Journal*, 1595, 199.

Dursun, D. C., Taşdemir, S., Koç, S., Iyer, S., 2024, SED Analysis of the Old Open Cluster NGC 188, *arXiv preprint arXiv:2404.13115*.

Elmegreen, B. G, 2011, Star Formation on Galactic Scales: Empirical Laws, *EAS Publications Series*, 51, 3-17.

ESA, 1997, The Hipparcos and Tycho catalogues. Astrometric and Photometric Star Catalogues Derived from the ESA Hipparcos Space Astrometry Mission, Publisher: Noordwijk, Netherlands: *ESA Publications Division*, 1997, Series: ESA SP Series, 1200, ISBN: 9290923997.

Evans, D. W., Riello, M., De Angeli, F., ve diğ., 2018, Gaia Data Release 2-Photometric Content and Validation, *Astronomy and Astrophysics*, 616, A4.

Finlay, J., Noriega-Crespo, A., Friel, E. D., Cudworth, K. M., 1995, Galactic Orbits and the Survival of Old Open Clusters, *In American Astronomical Society Meeting*, 107.02, Bulletin of the American Astronomical Society, 27, 1437.

Fornal, B., Tucker, D. L., Smith, J. A., Allam, S. S., Rider, C. J., Sung, H, 2007, A Survey of Open Clusters in the u′ g′ r′ i′ z′ Filter System. III. Results for the Cluster NGC 188, The *Astronomical Journal*, 133, 1409.

Francis, C., Anderson, E., 2009, Calculation of the Local Standard of Rest from 20 574 Local Stars in the New Hipparcos Reduction with Known Radial Velocities, *New Astronomy*, 14, 615-629.

Francis, C., Anderson, E., 2014, The Local Standard of Rest and the Well in the Velocity Distribution, *Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy*, 118, 399-413.

Frasca, A., Alonso-Santiago, J. A. V. I. E. R., Catanzaro, G., ve diğ., 2019, Stellar Population Astrophysics (SPA) with the TNG-Characterization of the Young Open Cluster ASCC 123, *Astronomy and Astrophysics*, 632, A16.

Freeman, K., 2012, Structure and Evolution of the Milky Way, Red Giants as Probes of the Structure and Evolution of the Milky Way, *Astrophysics and Space Science Proceedings*, 137.

Freeman, K., Hawthorn J., 2002, The New Galaxy: Signatures of Its Formation, *Annual Review of Astronomy and Astrophysic*s, 40, 487.

Fehrenbach, Ch., Duflot, M., Burnage, R., 2001, New Determination of the Solar Apex, *Astronomy and Astrophysics*, 369, 65-73.

Friel, E. D., 1995, The Old Open Clusters of the Milky Way, *Annual Review of Astronomy and Astrophysics*, 33, 381.

Friel, E. D., 2013, Open Clusters and Their Role in the Galaxy, Planets, Stars and Stellar Systems, 5*: Galactic Structure and Stellar Populations*, 5, 347.

Friel, E. D., Janes, K. A., 1993, Metallicities and Radial Velocities of Old Open Clusters, *Astronomy and Astroph*ysics, 267, 75-91.

Fu, X., Bragaglia, A., Liu, C., Zhang, H., Xu, Y., ve diğ., 2022, LAMOST Meets Gaia: The Galactic Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 668, A4.

Gaia işbirliği ve diğ., 2016a, Gaia Data Release 1: The Gaia Mission, *Astronomy and Astrophysics*, 595, A1.

Gaia işbirliği ve diğ., 2016b, Gaia Data Release 1: Summary of the Astrometric, Photometric, and Survey Properties, *Astronomy and Astrophysics*, 595, 1.

Gaia işbirliği ve diğ., 2018, Gaia Data Release 2. Summary of the Contents and Survey Properties, *Astronomy and Astrophysics*, 616, 22.

Gaia işbirliği ve diğ., 2021, Gaia Early Data Release 3. Summary of the Contents and Survey Properties, *Astronomy and Astrophysics*, 649, 20.

Gaia işbirliği ve diğ., 2023, Gaia Data Release 3: Summary of the Astrometric, Photometric, and Survey Properties, *Astronomy and Astrophysics*, 660, 1.

Gieles, M., Zwart, S. P., Baumgardt, H., Athanassoula, E., Lamers, H. J. G. L. M., Sipior, M., Leenaarts, J., 2006, Star Cluster Disruption by Giant Molecular Clouds, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 371, 793-804.

Gilmore, G., Reid, N., 1983, New light on faint stars–III. Galactic Structure Towards the South Pole and the Galactic Thick Disc, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 202, 1025-1047.

Gilmore, G., Wyse, R. F., Norris, J. E., 2002, Deciphering the Last Major Invasion of the Milky Way, *The Astrophysical Journal*, 574, L39.

Gilmore, G., Randich, S., Asplund, M., 2012, The Gaia-ESO Public Spectroscopic Survey, *The Messenger*, 147, 25-31.

Gokmen, S., Eker, Z., Yontan, T., ve diğ., 2023, CCD UBV and Gaia DR3 Analyses of the Open Clusters King 6 and NGC 1605, *The Astronomical Journal*, 166, 263.

Golubov, O., Just, A., Bienaymé, O., ve diğ., 2013, The Asymmetric Drift, the Local Standard of Rest, and Implications from RAVE Data, *Astronomy and Astrophysics*, 557, id.A92,11.

Gozha, M. L., Borkova, T. V., Marsakov, V. A., 2012, Heterogeneity of the Population of Open Star Clusters in the Galaxy, *Astronomy Letters*, 38, 506.

Gökçe, E. Y., Karaali, S., Duran, Ş., Bilir, S., Yalçınkaya, A., Ak, S., Cabrera-Lavers, A., 2015, Solar Space Density of the Red Clump Stars and the Scale-Length of the Thin Disc, *Publications of the Astronomical Society of Australia*, 32, e012.

Green, G. M., Schlafly, E., Zucker, C., Speagle, J. S., Finkbeiner, D., 2019, A 3D Dust Map Based on Gaia, Pan-STARRS 1, and 2MASS, *The Astrophysical Journal*, 887, 93.

Guo, H. L., Chen, B. Q., Yuan, H. B., ve diğ., 2021, Three-Dimensional Distribution of the Interstellar Dust in the Milky Way, *The Astrophysical Journal*, 906, 47.

Gustafsson, B., Church, R. P., Davies, M. B., Rickman, H., 2016, Gravitational Scattering of Stars and Clusters and the Heating of the Galactic disk, *Astronomy and Astrophysics*, 593, A85.

Halle, A., Di Matteo, P., Haywood, M., Combes, F., 2018, Radial Migration in a Stellar Galactic Disc with Thick Components, *Astronomy and Astrophysics*, 616, A86.

Hao, C. J., Xu, Y., Hou, L. G., Bian, S. B., Li, J. J., Wu, Z. Y., He, Z. H., Li, Y. J., Liu, D. J., 2021, Evolution of the Local Spiral Structure of the Milky Way Revealed by Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 652, A102.

Hao, C. J., Xu, Y., Wu, Z. Y., Lin, Z. H., Bian, S. B., Li, Y. J., Liu, D. J., 2022, Open Clusters Housing Classical Cepheids in Gaia DR3, *Astronomy and Astrophysics*, 668, A13.

He, Z., Wang, K., Luo, Y., Li, J., Liu, X., Jiang, Q., 2022, A Blind All-sky Search for Star Clusters in Gaia EDR3: 886 Clusters within 1.2 kpc of the Sun, *The Astrophysical Journal Supplement Series*, 262, 16.

Heiter, U., Soubiran, C., Netopil, M., Paunzen, E., 2014, On the Metallicity of Open Clusters-II. Spectroscopy, *Astronomy and Astrophysics*, 561, A93.

Hénon, M., 1973, Vertical Stability of Periodic Orbits in the Restricted Problem. I. Equal masses, *Astronomy and Astrophysics*, 28, 415.

Hogg, D. W., Blanton, M. R., Roweis, S. T., Johnston, K. V., 2005, Modeling Complete Distributions with Incomplete Observations: The Velocity Ellipsoid from Hipparcos Data, *The Astrophysical Journal*, 629, 268-275.

Homann, H., 1886, Bestimmung der Bewegung des Sonnensystems durch Spectral-Messungen, *Astronomische Nachrichten*, 114, 25.

Huang, Y., Liu, X. -W., Yuan, H. -B., Xiang, M. -S., Huo, Z. -Y., Chen, B. -Q., Zhang, Y., Hou, Y. -H., 2015, Determination of the Local Standard of Rest Using the LSS-GAC DR1, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 449, 162-174.

Hunt, E. L., Reffert, S., 2023, Improving the Open Cluster Census. II. An All-Sky Cluster Catalogue with Gaia DR3, *Astronomy and Astrophysics*, 673, A114, 31.

Janes, K. A., Tilley, C., Lynga, G., 1988, Properties of the Open Cluster System, *The Astronomical Journal*, 95, 771.

Jarosik, N.; Bennett, C. L.; Dunkley, J., ve diğ., 2011, Seven-year Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP) Observations: Sky Maps, Systematic Errors, and Basic Results, *The Astrophysical Journal Supplement*, 192, A14.

Jaschek, C., Valbousquet, A., 1992, The Solar Motion. II - From Proper Motions, *Astronomy and Astrophysics*, 255, 124-129.

Johnson, D. R. H., Soderblom, D. R., 1987, Calculating Galactic Space Velocities and Their Uncertainties, with an Application to the Ursa Major Group, *Astronomical Journal*, 93, 864.

Johnson, H. L., Morgan, W. W., 1953, Fundamental Stellar Photometry for Standards of Spectral Type on the Revised System of the Yerkes Spectral Atlas, *The Astrophysical Journal*, 117, 313-352.

Jones, K. G., 1991, Messier's Nebulae and Star Clusters, 2, *Cambridge University Press.*

Jordi, C., Gebran, M., Carrasco, J. M., ve diğ., 2010, Gaia Broad Band Photometry, *Astronomy and Astrophysics*, 523, A48.

Joshi, Y. C., Deepak, Malhotra, S., 2024, A Study on the Metallicity Gradients in the Galactic Disk Using Open Cluster, *Frontiers in Astronomy and Space Sciences*, 11, 1348321.

Joshi, Y. C., Malhotra, S., 2023, Revisiting Galactic Disk and Spiral Arms Using Open Clusters, *The Astronomical Journal*, 166, 170.

Joshi, Y. C., Malhotra, S., 2023, Revisiting Galactic Disk and Spiral Arms Using Open Clusters, *The Astronomical Journal*, 166, 170.

Juric J., Ivezic, E., Brooks, A., Lupton, R. H., Schlegel, D., Finkbeiner, D., Padmanabhan, N., Bond, N., 2008, The Milkyway Tomography with SDSS. I. Stellar Number Density Distrubition, *The Astronomical Journal*, 673, 864.

Karaali, S., Bilir, S., Hamzaoğlu, E., 2004, A Different Approach for the Estimation of Galactic Model Parameters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 355, 307-320.

Karaali, S., Bilir, S., Tunçel, S., 2005, New Colour Transformations for the Sloan Photometry, and Revised Metallicity Calibration and Equations for Photometric Parallax Estimation, *Publications of the Astronomical Society of Australia*, 22, 24.

Karaali, S., Bilir, S., Ak, S., Yaz, E., Coşkunoğlu, B., 2011, An Improved Metallicity Calibration with UBV Photometry, *Publications of the Astronomical Society of Australia*, 28, 95.

Katz, D., Antoja, T., Romero-Gómez, M., ve diğ., 2018, Gaia Data Release 2-Mapping the Milky Way Disc Kinematics, *Astronomy and astrophysics*, 616, A11.

Katz, D., Sartoretti, P., Cropper, M., ve diğ., 2019, Gaia Data Release 2. Properties and Validation of the Radial Velocities, *Astronomy and Astrophysics*, 622, A205.

Katz, D., Sartoretti, P., Guerrier, A., ve diğ., 2023, Gaia Data Release 3. Properties and Validation of the Radial, Velocities, *Astronomy and Astrophysics*, 674, 5.

Kharchenko, N. V., 2001, All-sky Compiled Catalogue of 2.5 Million Stars, *Kinematika i Fizika Nebesnykh Tel*, 17, 409.

Kharchenko, N. V., Piskunov, A. E., Schilbach, E., Röser, S., Scholz, R. D., 2013, Global Survey of Star Clusters in the Milky Way. II. The Catalogue of Basic Parameters, *Astronomy and Astrophysics*, 558, A53.

King, I. R., 1962, The Structure of Star Clusters. I. An Empirical Density Law, *Astronomical Journal*, 67, 471.

King, I. R., 1966, The Structure of Star Clusters. III. Some Simple Dynamical Models, *Astronomical Journal*, 71, 64.

Klypin, A., Zhao, H., Somerville, R. S., 2002, ΛCDM-Based Models for the Milky Way and M31. I. Dynamical models, *The Astrophysical Journal*, 573, 597.

Koval, V. V., Marsakov, V. A., Borkova, T. V., 2009, Evolution of the Velocity Ellipsoids in the Thin Disk of the Galaxy and the Radial Migration of Stars, *Astronomy Reports*, 53, 1117-1126.

Kozhurina-Platais, V., Girard, T. M., Platais, I., van Altena, W., F., 1995, A Proper-Motion Study of the Open Cluster NGC 3680, *Astronomical Journal*, 109, 672.

Krone-Martins, A., Moitinho, A., 2014, UPMASK: Unsupervised Photometric Membership Assignment in Stellar Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 561, A57.

Krisanova, O. I., Bobylev, V. V., Bajkova, A. T., 2020, Galactic Rotation Parameters Based on Stars from Active Star-Forming Regions with Data from the *Gaia* DR2 Catalogue, Astronomy Letters, 46, 370-378.

Lada, C. J., Lada, E A., 2003, Embedded Clusters in Molecular Clouds, *Annual Review of Astronomy and Astrophysics*, 41, 57.

Lallement, R., Babusiaux, C., Vergely, J. L., Katz, D., Arenou, F., Valette, B., Hottier, C., Capitanio, L., 2019, Gaia-2MASS 3D Maps of Galactic Interstellar Dust Within 3 kpc, *Astronomy and Astrophysics*, 625, A135.

Lallement, R., Vergely, J. L., Babusiaux, C., Cox, N. L. J, 2022, Updated Gaia-2MASS 3D Maps of Galactic Interstellar Dust, *Astronomy and Astrophysics*, 661, A147.

Lamers, H. J. G. L. M., Gieles, M., 2006, Clusters in the Solar Neighbourhood: How are They Destroyed?, *Astronomy and Astrophysics*, 455, L17-L20.

Leggett, S. K., 1992, Infrared Colors of Low-Mass Stars, *Astrophysical Journal Supplement*, 82, 351.

Leike, R. H., Glatzle, M., Enßlin, T. A., 2020, Resolving Nearby Dust Clouds, *Astronomy and Astrophysics*, 639, A138.

Lemasle, B., François, P., Genovali, K., ve diğ., 2013, Galactic Abundance Gradients from Cepheids-α and Heavy Elements in the Outer Disk, *Astronomy and Astrophysics*, 558, A31.

Lindegren, L., Lammers, U., Bastian, U., ve diğ., 2016, Gaia Data Release 1-Astrometry: One Billion Positions, Two Million Proper Motions and Parallaxes, *Astronomy and Astrophysics*, 595, A4.

Lindegren, L., Hernández, J., Bombrun, A., ve diğ., 2018, Gaia Data Release 2-the Astrometric Solution, *Astronomy and Astrophysics*, 616, A2.

Lindegren, L., Klioner, S. A., Hernández, J., Bombrun, A., ve diğ., 2021, Gaia Early Data Release 3-the Astrometric Solution, *Astronomy and Astrophysics*, 649, A2.

Liu, L., Pang, X., 2019, A Catalog of Newly Identified Star Clusters in Gaia DR2, *The Astrophysical Journal Supplement Series*, 245, A32.

Liu, Chao; Fu, Jianning; Shi, Jianrong, 2020, LAMOST Medium-Resolution Spectroscopic Survey (LAMOST-MRS): Scientific Goals and Survey Plan, *eprint arXiv:2005.07210*.

Lohr, M. E., Negueruela, I., Tabernero, H. M., Clark, J. S., Lewis, F., Roche, P., 2018, New Cepheid Variables in the Young Open Clusters Berkeley 51 and Berkeley 55, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 478, 3825-3831.

Lyngå, G., 1980, Clusters, Associations and Galactic Structure, *Cambridge University Press*, 85,13-31).

Lyngå, G., 1982, Open Cluster in Our Galaxy, *Astronomy and Astrophysics*, 109, 213.

Lyngå, G., Palous, J., 1987, The Local Kinematics of Open Star Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 188, 35.

Magrini, L., Viscasillas V. C., Spina, L., ve diğ., 2023, The Gaia-ESO Survey: Mapping the Shape and Evolution of the Radial Abundance Gradients with Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 669, A119.

Majewski, S. R, 1991, A Complete, Multicolor Survey of Obsolute Proper Motions to B Approximately 22.5: Galactic Structure and Kinematics at the North Galactic Pole, *Astrophysical Journal Supplement*, 78, 87.

Majewski, Steven R., Schiavon, Ricardo P., Frinchaboy, Peter M., 2017, The Apache Point Observatory Galactic Evolution Experiment (APOGEE), *The Astronomical Journal*, 154, 3, 94, 46.

Martinez-Garcia, E. E., Puerari, I., 2014, Reviewing the Observational Evidence Against Long-Lived Spiral Arms in Galaxies, Structure and Dynamics of Disk Galaxies, *Proceedings of the Conference*, 480, 137.

Mayor, M., 1974, Kinematics and Age of Stars, *Astronomy and Astrophysics*, 32, 321.

McKee, C. F., Ostriker, E. C., 2007, Theory of Star Formation, *Annual Review of Astronomy and Astrophysics*, 45, 565.

Mel'nik, A. M., Dambis, A. K., Rastorguev, A. S., 2001, Periodic Pattern in the Residual-Velocity Field of OB Associations, *Astronomy Letters*, 27, August 2001, 521-533.

Metzger, M.R., Schechter, P. L., 1994, Whither the LSR: Anticenter Carbon Star Velocities, *Astrophysical Journal*, 420, 177.

Mermilliod, J. C., 1996, The Open Cluster DataBase, The Origins, Evolution, and Destinies of Binary Stars in Clusters, *Astronomical Society of the Pacific Conference Series*, 90, 475.

Mignard, F., 2000, Local Galactic Kinematics from Hipparcos Proper Motions, *Astronomy and Astrophysics*, 354, 522-536.

Mihalas, D., Binney, J., 1981, Galactic Astronomy: Structure and Kinematics /2nd Edition/, San Francisco, CA, *W. H. Freeman and Co*., 608.

Minchev, I., Chiappini, C., Martig, M., 2013, Chemodynamical Evolution of the Milky Way Disk-I. The Solar Vicinity, *Astronomy and Astrophysics*, 558, A9.

Miyamoto, M., Zhu, Z., 1998, Galactic Interior Motions Derived from HIPPARCOS Proper Motions. I. Young Disk Population, *The Astronomical Journal*,115, 1483-1491.

Monteiro, H., Barros, D. A., Dias, W. S., Lepine, J. R. D., 2021, The Distribution of Open Clusters in the Galaxy, *Frontiers in Astronomy and Space Sciences*, 8, 62.

Monz, C., 2008, Machine Learning for Data Mining: Week 6 Clustering. https://staff.fnwi.uva.nl/c.monz/html/teaching.html

Netopil, M., Oralhan, İ. A., Çakmak, H., Michel, R., Karataş, Y., 2022, The Galactic Metallicity Gradient Shown by Open Clusters in the Light of Radial Migration, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 509, 421.

Netopil, M., Paunzen, E., Heiter, U., Soubiran, C., 2016, On the Metallicity of Open Clusters-III. Homogenised Sample, *Astronomy and Astrophysics*, 585, A150.

Olivares, J., Bouy, H., Sarro, L. M., Miret-Roig, N., 2019, Ruprecht 147 DANCe. I. Members, Empirical Isochrone, Luminosity, and Mass Distributions, *Astronomy and Astrophysics*, 625, A115.

Oort, J. H, 1927, Summary of the principal radial velocity data used for the results of Bull. Astr. Inst. Netherlands 3 275 and 4 79, *Bulletin of the Astronomical Institutes of the Netherlands*, 4, 93.

Önal Taş, Ö., Bilir, S., Plevne, O., 2018, Local Stellar Kinematics from RAVE Data-VIII. Effects of the Galactic Disc Perturbations on Stellar Orbits of Red Clump Stars, *Astrophysics and Space Science*, 363, 1-17.

Patat, F., Carraro, G., 1995, NGC 7762: A Forgotten Moderate Age Open Cluster, *Astronomy and Astrophysics Supplement*, 114, 281.

Perren, G. I., Pera, M. S., Navone, H. D., Vázquez, R. A, 2023, The Unified Cluster Catalogue: Towards a Comprehensive and Homogeneous Data Base of Stellar Clusters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 526, 4107-4119.

Perryman, M. A. C., de Boer, K. S., Gilmore, G., ve diğ., 2001, GAIA: Composition, Formation and Evolution of the Galaxy, *Astronomy and Astrophysics*, 369, 339.

Piskunov, A. E., Kharchenko, N. V., Röser, S., Schilbach, E., Scholz, R. D., 2006, Revisiting the Population of Galactic Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 445, 545-565.

Plevne, O., Taş, Ö. Ö., Bilir, S., Seabroke, G. M., 2020, Multiwavelength Absolute Magnitudes and Colors of Red Clump Stars in the Gaia Era, *The Astrophysical Journal*, 893, 108.

Randich, S., Gilmore, G., Magrini, L., Sacco, G. G., Jackson, R. J., ve diğ., 2022, The Gaia-ESO Public Spectroscopic Survey: Implementation, Data Products, Open Cluster Survey, Science, and Legacy, *Astronomy and Astrophysics*, 666, A121.

Rastorguev, A. S., Utkin, N. D., Zabolotskikh, M. V., Dambis, A. K., Bajkova, A. T., Bobylev, V. V., 2017, Galactic Masers: Kinematics, Spiral Structure and the Disk Dynamic State, *Astrophysical Bulletin*, 72, 122-140.

Ray, A. E., Frinchaboy, P. M., Donor, J., Chojnowski, S. D., Melendez, M., 2022, The Open Cluster Chemical Abundances and Mapping Survey. V. Chemical Abundances of Ctio/Hydra Clusters Using the Cannon, *The Astronomical Journal*, 1635, 195.

Reid, M. J., Menten, K. M., Zheng, ve diğ., 2009, Trigonometric Parallaxes of Massive Star-Forming Regions. VI. Galactic Structure, Fundamental Parameters, and Noncircular Motions, *The Astrophysical Journal*, 700, 137-148.

Reid, M. J., Menten, K. M., Brunthaler, A., ve diğ., 2014, Trigonometric Parallaxes of High Mass Star Forming Regions: The Structure and Kinematics of the Milky Way, *The Astrophysical Journal*, 783, 130.

Ripepi, V., Clementini, G., Molinaro, R., ve diğ., 2023, Gaia Data Release 3-Specific Processing and Validation of All Sky RR Lyrae and Cepheid Stars: The Cepheid Sample, *Astronomy and Astrophysics*, 674, A17.

Roberts, W. W., 1969, Large-Scale Shock Formation in Spiral Galaxies and Its Implications on Star Formation, *Astrophysical Journal*, 158, 123.

Robin, A. C., Haywood, M., Ojha, D. K., Bienaymé, O.,1995, The Thick Disc of the Galaxy: Sequel of a Merging Event, *Astronomy and Astrophsics*, 305, 125.

Roeser, S., Demleitner, M., Schilbach, E., 2010, The PPMXL Catalog of Positions and Proper Motions on the ICRS. Combining USNO-B1.0 and the Two Micron All Sky Survey (2MASS), *The Astronomical Journal*, 139, 2440.

Roskar, R., Debattista, V. P., Quinn, T. R., Wadsley, J., 2012, Radial Migration in Disc Galaxies - I. Transient Spiral Structure and Dynamics, *Monthly Notices of the Royal Astronomical* Society, 426, 2089.

Rowell, N., Kılıç, M., 2019, The Kinematics of Galactic Disc White Dwarfs in *Gaia* DR2, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 484, 3544-3551.

Ryu, J., Lee, M. G, 2018, A WISE Survey of New Star Clusters in the Central Plane Region of the Milky Way, *The Astrophysical Journal*, 856, 152.

Sale, S. E., Magorrian, J., 2018, Large-Scale Three-Dimensional Gaussian Process Extinction Mapping, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 481, 494-508.

Sanders, W. L., 1971, An Improved Method for Computing Membership Probabilities in Open Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 14, 226.

Sariya, D. P., Jiang, Ing-G., Bisht, D., Yadav, R. K. S., Rangwal, G., 2023, A Gaia Based Analysis of Open Cluster Berkeley 27, *New Astronomy*, 98, 101938.

Sarro, L. M., Bouy, H., Bertin, E., Moraux, E., 2014, Cluster Membership Probabilities from Proper Motions and Multi-Wavelength Photometric Catalogues. I. Method and Application to the Pleiades Cluster, *Astronomy and Astrophsics*, 563, A45.

Schönrich, R., Binney, J., 2009, Chemical Evolution with Radial Mixing, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 396, 203-222.

Schönrich, R., Binney, J., Dehnen, W., 2010, Local Kinematics and the Local Standard of Rest, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 403, 1829-1833.

Sharma, S., Bland-Hawthorn, J., Binney, J., ve diğ., 2014, Kinematic Modeling of the Milky Way Using the RAVE and GCS Stellar Surveys, *The Astrophysical Journal*, 793, article id. 51, 27.

Searle, L., Zinn, R., 1978, Compositions of Halo Clusters and the Formation of the Galactic Halo, *Astrophysical Journal*, 225, 357.

Sellwood, J. A., Binney, J. J., 2002, Radial Mixing in Galactic Discs, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 336, 785-796.

Sim, G., Lee, S. H., Ann, H. B., Kim, S., 2019, 207 New Open Star Clusters Within 1 kpc from Gaia Data Release 2, *Journal of the Korean Astronomical Society*, 52, 145.

Skrutskie, M. F., Cutri, R. M., Stiening, R., Weinberg, M. D., Schneider, S., Carpenter, J. M., Beichman, C., Capps, R., 2006, The Two Micron All Sky Survey (2MASS), *The Astronomical Journal*, 131, 1163.

Skumanich, A., 1972, Time Scales for Ca II Emission Decay, Rotational Braking, and Lithium Depletion, *Astrophysical Journal*,171, 565.

Soubiran, C., Cantat-Gaudin, T., Romero-Gomez, M., Casamiquela, L., Jordi, C., Vallenari, A., Antoja, T., Balaguer-Núñez, L., 2018, Open Cluster Kinematics with Gaia DR2, *Astronomy and Astrophysics*, 619, A155.

Soubiran, C., Odenkirchen, M., Campion, J. F. L., 2000, Fundamental Properties of the Open Cluster NGC 2355, *Astronomy and Astrophysics*, 357, 484-494.

Sparke, L. S., Gallagher III, J. S., 2007, Galaxies in the Universe: An Introduction, *Cambridge University Press*.

Spina, L., Ting, Y. S., de Silva, G. M., ve diğ., 2021, The GALAH Survey: Tracing the Galactic Disc with Open Clusters, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 503, 32.

Spitzer, Jr, L., Schwarzschild, M., 1953, The Possible Influence of Interstellar Clouds on Stellar Velocities, *II. Astrophysical Journal*, 118, 106.

Stassun, K. G., Torres, G., 2018, Evidence for a Systematic Offset of -80 μas in the Gaia DR2 Parallaxes, *The Astrophysical Journal*, 862, 61.

Steinmetz, M., Zwitter, T., Siebert, A., ve diğ., 2006, The Radial Velocity Experiment (RAVE): First Data Release, *The Astronomical Journal*, 132, 1645.

Subramaniam, A., Gorti, U., Sagar, R., Bhatt, H. C., 1995, Probable Binary Open Star Clusters in the Galaxy, *Astronomy and Astrophysics*, 302, 86

Şahin, T., Bilir, S., 2020, On the Origin of Metal-poor Stars in the Solar Neighborhood, *The Astrophysical Journal*, 899, 41.

Tadross, A. L., Werner, P., Osman, A., Marie, M., 2002, Morphological Analysis of Open Clusters' Properties: II. Relationships Projected onto the Galactic Plane, *New Astronomy*, 7, 553-575.

Tarricq, Y., Soubiran, C., Casamiquela, L., Cantat-Gaudin, T., Chemin, L., Anders, F., Antoja, T., Romero-Gómez, M., 2021, 3D Kinematics and Age Distribution of the Open Cluster Population, *Astronomy and Astrophysics*, 647, A19.

Taşdemir, S., Yontan, T., 2023, Analysis of the Young Open Cluster Trumpler 2 Using Gaia DR3 data, *Physics and Astronomy Reports*, 1, 1.

Tripathi, A., Panwar, N., Sharma, S., Kumar, B., Rastogi, S., 2023, Photometric and Kinematic Studies of Open Cluster NGC 1027, *Journal of Astrophysics and Astronomy*, 44, 61.

Tian, H., Liu, C., Carlin, J. L., ve diğ., 2015, The Stellar Kinematics in the Solar Neighborhood from LAMOST Data, *The Astrophysical Journal*, 809, A145.

Twarog, B. A., Ashman, K. M., Anthony-Twarog, B. J., 1997, Some Revised Observational Constraints on the Formation and Evolution of the Galactic Disk, *Astronomical Journal*, 114, 2556.

van Altena, 2012, Astrometry for Astrophysics, Astrometry for Astrophysics, by William F. van Altena, Cambridge, UK: *Cambridge University Press*.

Van den Bergh, S., 1958, Old Galactic Clusters. With 1 Figure in the Text, *Zeitcshript für Astrophysik*, 46, 176.

van Leeuwen, F. , De Angeli, F., Evans, D., Montegriffo, P., Carrasco, J. M., Busso, G., Pancino, E., Voss, H, 2017a, Gaia DR1 Documentation Chapter 5: Photometry, Gaia DR1 Documentation, European Space Agency; *Gaia Data Processing and Analysis Consortium.*

Van Leeuwen, F., Evans, D. W., De Angeli, F., ve diğ., 2017b, Gaia Data Release 1- The Photometric Data, *Astronomy and Astrophysics*, 599, A32.

Vande Putte, D., Garnier, T. P., Ferreras, I., Mignani, R. P., Cropper, M., 2010, A Kinematic Study of Open Clusters: Implications for Their Origin, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 4074, 2109.

Vasilevskis, S., Klemola, A., Preston, G., 1958, Relative Proper Motions of Stars in the Region of the Open Cluster NGC 6633, *Astronomical Journal*, 63, 387.

Vázquez, R. A., Moitinho, A., Carraro, G., Dias, W. S., 2010, Open Clusters in the Third Galactic Quadrant III. Alleged Binary clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 511, A38.

Veltz, L. , Bienaymé, O. , Freeman, K. C., ve diğ., 2008, Galactic Kinematics with RAVE data. I. The Distribution of Stars Towards the Galactic Poles, *Astronomy and Astrophysics*, 480, 753-765.

Vera-Ciro, C., D'Onghia, E., Navarro, J., Abadi, M., 2014, The Effect of Radial Migration on Galactic Disks, *The Astrophysical Journal*, 794, 173.

Walton, N. A., Brown, A. G., Prusti, T., 2014, GREAT2Net: Networking in the Era of Gaia, European *Astronomical Society Publications Series*, 68, 315-319.

Wielen, R., 1971, The Age Distribution and Total Lifetimes of Galactic Clusters, *Astronomy and Astrophysics*, 13, 309

Wielen, R., 1974, The Kinematics and Ages of Stars in Gliese's Catalogue, *Highlights of Astronomy*, 3, 395-407.

Wielen, R., 1977, The Diffusion of Stellar Orbits Derived from the Observed Age-Dependence of the Velocity Dispersion, *Astronomy and Astrophysics*, 60, 263-275.

Wu, Z.-Y., Zhou, X., Ma, J., Du, C.-H., 2009, The Orbits of Open Clusters in the Galaxy, *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 399, 2146.

Yaz Gökçe, E., Karaali, S., Duran, Ş., Bilir, S., Yalçınkaya, A., Ak, S., Ak, T., López-Corredoira, M., Cabrera-Lavers, A., 2015, Solar Space Density of the Red Clump Stars and the Scale-Length of the Thin Disc, *Publications of the Astronomical Society of Australia*, 32, id.e012 9.

Yontan, T., Bilir, S., Ak, T., ve diğ., 2021, A Study of Open Clusters Frolov 1 and NGC 7510 Using CCD UBV Photometry and Gaia DR2 Astrometry, *Astronomische Nachrichten*, 342, 538-552.

Yontan, T., Çakmak, H., Bilir, S., ve diğ., 2022, A Study of the NGC 1193 and NGC 1798 Open Clusters Using CCD UBV Photometric and Gaia EDR3 Data, *Revista Mexicana de Astronomía y Astrofísica*, 582, 333.

Yontan, T., 2023, An Investigation of Open Clusters Berkeley 68 and Stock 20 Using CCD UBV and Gaia DR3 Data, *The Astronomical Journal*, 165, A79, 20.

Yontan, T., Bilir, S., Çakmak, H., Michel, R., Banks, T., Soydugan, E., Canbay, R., Taşdemir, S., 2023, CCD UBV and Gaia DR3 Based Analysis of NGC 189, NGC 1758 and NGC 7762 Open Clusters, *Advances in Space Research*, 72, 1454.

Yontan, T., Canbay, R., 2023, Comprehensive Analysis of the Open Cluster Collinder 74, *Physics and Astronomy Reports*, 12, 65.

York, D. G., Adelman, J., Anderson, J. E., ve diğ., 2000, The Sloan Digital Sky Survey: Technical Summary, *The Astronomical Journal*, 120, 1579.

Zabolotskikh, M. V., Rastorguev, A. S., Dambis, A. K., 2002, Kinematic Parameters of Young Subsystems and the Galactic Rotation Curve, *Astronomy Letters*, 28, 454-464.

Zhang, J., Zhao, J., Oswalt, T. D., Liang, X., Ye, X., Zhao, G., 2021, Nearly 30,000 Late-Type Main-Sequence Stars with Stellar Age from LAMOST DR5, *The Astrophysical Journal*, 908, 207.

Zhong, J., Chen, L., Jiang, Y., Qin, S., 2022, New Insights into the Structure of Open Clusters in the Gaia Era, *The Astronomical Journal*, 164, A54.

Zhu, Z., 2009, Galactic Kinematics and Structure Defined by Open Clusters, *Research in Astronomy and Astrophysics*, 9, 1285-1302.

EKLER

Tablo EK 1: Açık kümelerin merkezi ekvatoral koordinatları ve hesaplanan yapısal parametreleri.

Sıra	Küme	α (°)	δ (°)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg}	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$	r_{lim}
				(yay dk/sn^2)				(yay dk)		
1	Blanco 1	0.853	-29.958	---	---	---	---	---	---	---
2	Alessi 20	2.593	58.742	---	---	---	---	---	---	---
3	UBC 183	5.005	55.714	---	---	---	---	---	---	---
4	UPK 237	5.352	65.495	---	---	---	---	---	---	---
5	UBC 2	5.584	46.532	---	---	---	---	---	---	---
6	NGC 225	10.805	61.774	6.283	1.864	10.085	0.658	0.373	0.230	4
7	COIN-Gaia 1	11.933	66.769	---	---	---	---	---	---	---
8	Alessi 1	13.343	49.536	---	---	---	---	---	---	---
9	COIN-Gaia 30	21.080	70.574	---	---	---	---	---	---	---
10	FSR 0551	24.938	64.878	11.607	2.328	17.897	0.366	0.284	0.090	7
11	Collinder 463	27.031	71.738	---	---	---	---	---	---	---
12	COIN-Gaia 5	27.408	58.078	---	---	---	---	---	---	---
13	NGC 752	29.223	37.794	---	---	---	---	---	---	---
14	UPK 282	30.347	43.787	---	---	---	---	---	---	---
15	Stock 5	31.119	64.365	---	---	---	---	---	---	---
16	COIN-Gaia 34	31.231	61.776	---	---	---	---	---	---	---
17	UPK 265	31.915	65.449	---	---	---	---	---	---	---
18	Stock 2	33.856	59.522	---	---	---	---	---	---	---
19	NGC 886	35.898	63.800	9.223	3.187	14.242	0.305	0.203	0.116	8
20	Stock 7	37.431	60.627	---	---	---	---	---	---	---
21	UBC 187	37.868	72.346	---	---	---	---	---	---	---
22	COIN-Gaia 8	39.048	50.013	---	---	---	---	---	---	---
23	Trumpler 2	39.232	55.905	1.550	0.330	12.590	0.020	2.480	1.090	12
24	UPK 303	40.054	40.291	---	---	---	---	---	---	---
25	NGC 1039	40.531	42.722	6.249	0.451	4.592	0.109	0.653	0.084	9
26	UPK 305	41.127	39.027	---	---	---	---	---	---	---
27	UBC 415	42.540	72.914	---	---	---	---	---	---	---
28	UPK 296	42.666	48.561	---	---	---	---	---	---	---
29	COIN-Gaia 9	47.748	48.023	---	---	---	---	---	---	---
30	Trumpler 3	48.004	63.218	19.827	2.360	10.854	0.250	0.352	0.054	12
31	Stock 23	49.075	60.377	---	---	---	---	---	---	---
32	Melotte 20	51.617	48.975	4.687	1.322	4.153	0.149	0.365	0.156	20
33	Alessi 13	51.762	-35.821	---	---	---	---	---	---	---
34	ASCC 10	51.870	34.981	---	---	---	---	---	---	---
35	King 6	51.982	56.444	2.006	0.168	2.129	0.121	4.880	0.890	25
36	NGC 1333	52.297	31.310	---	---	---	---	---	---	---
37	NGC 1342	52.894	37.380	1.733	0.240	1.766	0.090	2.155	0.568	11
38	ASCC 11	53.056	44.856	---	---	---	---	---	---	---
39	IC 348	56.132	32.159	---	---	---	---	---	---	---
40	UBC 19	56.336	29.827	---	---	---	---	---	---	---
41	Melotte 22	56.601	24.114	---	---	---	---	---	---	---
42	UBC 88	58.170	45.969	---	---	---	---	---	---	---
43	UBC 51	59.648	52.560	---	---	---	---	---	---	---
44	UPK 294	60.902	66.176	---	---	---	---	---	---	---
45	UBC 4	61.002	35.347	---	---	---	---	---	---	---
46	UBC 31	61.146	32.532	---	---	---	---	---	---	---
47	UPK 333	61.771	44.094	---	---	---	---	---	---	---
48	NGC 1528	63.878	51.218	5.866	0.663	12.568	0.528	1.819	0.473	7
49	NGC 1545	65.202	50.221	37.649	8.033	9.918	0.234	0.156	0.029	5
50	UBC 55	66.364	46.122	---	---	---	---	---	---	---
51	Melotte 25	67.447	16.948	---	---	---	---	---	---	---
52	NGC 1582	67.985	43.718	---	---	---	---	---	---	---
53	Gulliver 11	67.996	43.620	---	---	---	---	---	---	---
54	UPK 312	68.037	56.066	---	---	---	---	---	---	---
55	COIN-Gaia 11	68.110	39.479	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (º)	δ (º)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
56	COIN-Gaia 10	68.385	40.509	---	---	---	---	---	---	---
57	COIN-Gaia 39	69.612	42.950	---	---	---	---	---	---	---
58	UBC 56	69.874	47.534	---	---	---	---	---	---	---
59	Platais 3	69.976	71.280	---	---	---	---	---	---	---
60	NGC 1647	71.481	19.079	2.224	0.263	3.120	0.126	2.423	0.654	17
61	Alessi 2	71.602	55.199	---	---	---	---	---	---	---
62	NGC 1662	72.198	10.882	---	---	---	---	---	---	---
63	ASCC 12	72.400	41.744	---	---	---	---	---	---	---
64	RSG 1	75.508	37.475	---	---	---	---	---	---	---
65	UPK 385	75.647	13.020	---	---	---	---	---	---	---
66	NGC 1708	75.871	52.851	41.790	9.184	8.305	0.308	0.113	0.023	3
67	NGC 1750	75.926	23.695	2.560	0.393	5.081	0.059	1.322	0.426	20
68	NGC 1758	76.175	23.813	2.970	0.170	3.140	0.080	2.130	0.280	7
69	COIN-Gaia 14	77.696	39.195	---	---	---	---	---	---	---
70	COIN-Gaia 18	78.408	35.498	---	---	---	---	---	---	---
71	COIN-Gaia 20	78.634	31.691	---	---	---	---	---	---	---
72	UPK 394	78.808	6.291	---	---	---	---	---	---	---
73	COIN-Gaia 12	79.209	41.708	---	---	---	---	---	---	---
74	NGC 1901	79.561	-68.294	---	---	---	---	---	---	---
75	ASCC 16	81.198	1.655	---	---	---	---	---	---	---
76	COIN-Gaia 17	81.244	37.558	---	---	---	---	---	---	---
77	ASCC 19	81.982	-1.987	---	---	---	---	---	---	---
78	ASCC 21	82.179	3.527	---	---	---	---	---	---	---
79	COIN-Gaia 13	83.186	42.087	---	---	---	---	---	---	---
80	UBC 17b	83.195	-1.585	---	---	---	---	---	---	---
81	Gulliver 6	83.278	-1.652	---	---	---	---	---	---	---
82	UBC 17a	83.422	-1.671	---	---	---	---	---	---	---
83	Collinder 69	83.792	9.813	---	---	---	---	---	---	---
84	NGC 1980	83.810	-5.924	---	---	---	---	---	---	---
85	NGC 1977	83.815	-4.819	---	---	---	---	---	---	---
86	UBC 207	83.848	-4.486	---	---	---	---	---	---	---
87	UBC 8	84.519	57.124	---	---	---	---	---	---	---
88	Stock 10	84.808	37.850	---	---	---	---	---	---	---
89	UPK 398	85.994	7.021	---	---	---	---	---	---	---
90	COIN-Gaia 23	87.449	27.008	---	---	---	---	---	---	---
91	UPK 402	87.515	2.822	---	---	---	---	---	---	---
92	UPK 422	88.007	-7.543	---	---	---	---	---	---	---
93	COIN-Gaia 24	90.693	23.203	---	---	---	---	---	---	---
94	NGC 2184	91.690	-2.000	---	---	---	---	---	---	---
95	COIN-Gaia 25	91.691	20.276	---	---	---	---	---	---	---
96	NGC 2169	92.125	13.951	4.674	0.624	8.458	0.521	3.707	1.244	11
97	NGC 2168	92.272	24.336	2.484	0.319	13.265	0.280	4.854	1.521	15
98	UPK 445	92.385	-15.030	---	---	---	---	---	---	---
99	NGC 2183	92.717	-6.213	---	---	---	---	---	---	---
100	Ferrero 11	93.646	0.637	---	---	---	---	---	---	---
101	UPK 379	94.071	30.794	---	---	---	---	---	---	---
102	FSR 1117	94.159	-8.945	---	---	---	---	---	---	---
103	ASCC 23	95.047	46.710	---	---	---	---	---	---	---
104	NGC 2215	95.199	-7.277	5.291	0.686	7.783	0.208	0.564	0.136	7
105	UPK 381	95.506	29.107	---	---	---	---	---	---	---
106	BDSB91	96.319	-10.551	---	---	---	---	---	---	---
107	NGC 2232	96.888	-4.749	---	---	---	---	---	---	---
108	vdBergh 80	97.739	-9.625	---	---	---	---	---	---	---
109	Collinder 95	97.788	9.894	---	---	---	---	---	---	---
110	UPK 442	98.400	-11.549	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (º)	δ (º)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
111	vdBergh 83	100.025	-27.189	---	---	---	---	---	---	---
112	UPK 436	100.180	-8.126	---	---	---	---	---	---	---
113	NGC 2264	100.217	9.877	27.228	1.379	3.755	0.190	0.193	0.014	5
114	NGC 2287	101.499	-20.716	13.615	2.671	9.440	0.239	0.299	0.076	7
115	UPK 350	101.689	48.688	---	---	---	---	---	---	---
116	NGC 2281	102.091	41.060	2.415	0.219	3.382	0.077	1.516	0.273	15
117	NGC 2301	102.943	0.465	5.376	0.492	13.287	0.306	3.010	0.676	20
118	UPK 433	103.455	-5.729	---	---	---	---	---	---	---
119	ASCC 29	103.571	-1.670	---	---	---	---	---	---	---
120	ASCC 30	104.271	-6.230	---	---	---	---	---	---	---
121	UPK 524	105.304	-54.432	---	---	---	---	---	---	---
122	UBC 444	105.311	-6.837	---	---	---	---	---	---	---
123	NGC 2323	105.684	-8.365	3.598	0.316	6.126	0.099	6.729	1.273	21
124	ASCC 32	105.714	-26.512	---	---	---	---	---	---	---
125	UPK 495	105.863	-40.886	---	---	---	---	---	---	---
126	UBC 7	106.786	-37.729	---	---	---	---	---	---	---
127	Gulliver 21	106.961	-25.462	---	---	---	---	---	---	---
128	NGC 2343	107.029	-10.619	10.582	2.044	10.633	0.729	0.494	0.190	5
129	Alessi 21	107.690	-9.363	---	---	---	---	---	---	---
130	UPK 431	108.234	-2.635	---	---	---	---	---	---	---
131	UPK 470	108.394	-19.495	---	---	---	---	---	---	---
132	Collinder 132	108.485	-30.758	---	---	---	---	---	---	---
133	UPK 429	108.961	-0.875	---	---	---	---	---	---	---
134	NGC 2358	109.261	-17.143	7.377	0.826	13.105	0.252	0.804	0.169	10
135	Alessi 3	109.275	-46.142	---	---	---	---	---	---	---
136	Collinder 135	109.362	-37.044	---	---	---	---	---	---	---
137	UPK 452	110.203	-11.712	---	---	---	---	---	---	---
138	Collinder 140	110.882	-31.966	---	---	---	---	---	---	---
139	UPK 418	112.480	5.605	---	---	---	---	---	---	---
140	NGC 2422	114.147	-14.489	3.177	0.286	15.027	0.208	4.310	0.981	16
141	Ruprecht 26	114.271	-15.587	---	---	---	---	---	---	---
142	NGC 2423	114.299	-13.863	2.252	0.456	9.871	0.358	5.518	2.722	17
143	UPK 540	114.567	-58.609	---	---	---	---	---	---	---
144	UPK 526	115.198	-52.839	---	---	---	---	---	---	---
145	Haffner 13	115.209	-30.073	---	---	---	---	---	---	---
146	NGC 2451A	115.736	-38.264	---	---	---	---	---	---	---
147	NGC 2451B	116.128	-37.954	---	---	---	---	---	---	---
148	NGC 2447	116.141	-23.853	5.907	0.584	20.105	0.484	3.756	0.933	15
149	ASCC 41	116.674	0.137	---	---	---	---	---	---	---
150	UBC 250	118.120	-60.373	---	---	---	---	---	---	---
151	Alessi Teutsch 3	118.228	-53.022	---	---	---	---	---	---	---
152	UPK 468	118.411	-13.511	---	---	---	---	---	---	---
153	NGC 2516	119.527	-60.800	3.722	0.406	6.547	0.118	1.105	0.240	20
154	UBC 480	119.954	-50.636	---	---	---	---	---	---	---
155	UBC 13	120.914	3.540	---	---	---	---	---	---	---
156	UPK 467	121.237	-11.420	---	---	---	---	---	---	---
157	NGC 2527	121.246	-28.122	18.164	3.655	21.671	0.434	0.300	0.091	10
158	Pozzo 1	122.374	-47.335	---	---	---	---	---	---	---
159	NGC 2547	122.525	-49.198	---	---	---	---	---	---	---
160	UPK 533	122.798	-52.529	---	---	---	---	---	---	---
161	NGC 2546	123.082	-37.661	---	---	---	---	---	---	---
162	Gulliver 10	123.090	-38.676	---	---	---	---	---	---	---
163	NGC 2548	123.412	-5.726	12.029	0.584	4.316	0.102	0.254	0.024	21
164	BH 23	123.449	-36.329	60.269	19.149	15.598	0.513	0.097	0.034	20
165	UPK 502	124.371	-37.798	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (°)	δ (°)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
166	UBC 12	126.027	-8.405	---	---	---	---	---	---	---
167	UPK 537	126.570	-52.113	---	---	---	---	---	---	---
168	Gulliver 9	126.998	-47.929	---	---	---	---	---	---	---
169	UPK 535	127.025	-50.899	---	---	---	---	---	---	---
170	UBC 255	128.456	-61.463	---	---	---	---	---	---	---
171	Pismis 4	128.790	-44.407	29.462	5.095	20.286	0.669	0.225	0.062	4
172	Pismis 5	129.407	-39.603	---	---	---	---	---	---	---
173	NGC 2632	130.054	19.621	---	---	---	---	---	---	---
174	IC 2391	130.292	-52.991	---	---	---	---	---	---	---
175	UBC 21	130.455	-20.747	---	---	---	---	---	---	---
176	IC 2395	130.531	-48.090	3.319	0.318	0.296	0.050	0.593	0.090	15
177	UPK 545	130.809	-58.629	---	---	---	---	---	---	---
178	Collinder 197	131.202	-41.280	---	---	---	---	---	---	---
179	Teutsch 38	131.523	-38.025	---	---	---	---	---	---	---
180	NGC 2669	131.611	-52.931	18.725	1.411	25.805	0.483	0.676	0.097	10
181	Trumpler 10	131.943	-42.566	---	---	---	---	---	---	---
182	Alessi 43	132.631	-41.738	---	---	---	---	---	---	---
183	NGC 2682	132.846	11.814	8.373	0.574	1.983	0.226	1.651	0.237	17
184	UPK 542	134.258	-54.303	---	---	---	---	---	---	---
185	BH 56	134.355	-43.181	---	---	---	---	---	---	---
186	UPK 508	135.775	-34.942	---	---	---	---	---	---	---
187	Platais 8	136.718	-58.685	---	---	---	---	---	---	---
188	UPK 528	137.032	-43.346	---	---	---	---	---	---	---
189	ESO 166 04	137.602	-53.884	---	---	---	---	---	---	---
190	Platais 9	139.241	-43.862	---	---	---	---	---	---	---
191	UBC 260	140.148	-69.885	---	---	---	---	---	---	---
192	Turner 5	143.284	-36.358	---	---	---	---	---	---	---
193	NGC 2925	143.321	-53.413	8.036	1.594	20.304	1.427	4.480	2.123	16
194	UPK 549	146.490	-52.490	---	---	---	---	---	---	---
195	NGC 3114	150.553	-60.041	38.470	15.418	56.395	0.663	0.193	0.086	15
196	Ruprecht 161	152.400	-61.259	---	---	---	---	---	---	---
197	ASCC 58	153.657	-55.001	---	---	---	---	---	---	---
198	NGC 3228	155.378	-51.814	---	---	---	---	---	---	---
199	UPK 560	158.037	-44.451	---	---	---	---	---	---	---
200	UPK 552	158.509	-47.263	---	---	---	---	---	---	---
201	BH 99	159.553	-59.168	4.297	0.206	1.214	0.046	0.386	0.036	18
202	IC 2602	160.613	-64.426	---	---	---	---	---	---	---
203	Alessi 5	160.819	-61.081	---	---	---	---	---	---	---
204	UPK 567	161.029	-67.524	---	---	---	---	---	---	---
205	Ruprecht 91	161.964	-57.483	11.774	0.786	61.922	0.492	3.225	0.541	15
206	UPK 562	165.861	-56.978	---	---	---	---	---	---	---
207	NGC 3532	166.417	-58.707	1.756	0.450	0.571	0.448	20.469	10.108	28
208	ASCC 66	168.367	-55.437	---	---	---	---	---	---	---
209	NGC 3680	171.392	-43.240	7.372	0.929	6.313	0.172	0.264	0.063	21
210	Ruprecht 98	179.715	-64.581	---	---	---	---	---	---	---
211	Alessi Teutsch 8	180.649	-60.935	---	---	---	---	---	---	---
212	ESO 130 06	181.970	-59.310	---	---	---	---	---	---	---
213	Melotte 111	186.014	25.652	---	---	---	---	---	---	---
214	ASCC 73	189.281	-67.203	---	---	---	---	---	---	---
215	UPK 579	192.917	-50.541	---	---	---	---	---	---	---
216	UPK 578	192.965	-57.367	---	---	---	---	---	---	---
217	UPK 587	200.909	-49.907	---	---	---	---	---	---	---
218	Ruprecht 108	203.002	-58.509	---	---	---	---	---	---	---
219	Platais 10	205.220	-59.271	---	---	---	---	---	---	---
220	UPK 599	205.840	-38.576	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (°)	δ (°)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
221	NGC 5460	211.847	-48.285	---	---	---	---	---	---	---
222	Loden 1194	212.006	-59.786	11.238	0.568	3.434	0.113	0.241	0.023	17
223	UPK 585	212.787	-75.872	---	---	---	---	---	---	---
224	Lynga 2	216.085	-61.328	15.910	0.910	26.860	1.160	2.230	0.640	7
225	NGC 5593	216.419	-54.795	8.006	1.155	45.089	1.080	6.680	2.182	9
226	NGC 5662	218.734	-56.640	55.225	6.250	51.906	0.573	0.153	0.024	11
227	UPK 594	219.173	-67.975	---	---	---	---	---	---	---
228	Alessi 6	220.058	-66.127	---	---	---	---	---	---	---
229	BH 164	222.311	-66.465	---	---	---	---	---	---	---
230	UPK 604	224.400	-59.750	---	---	---	---	---	---	---
231	UPK 607	225.058	-57.148	---	---	---	---	---	---	---
232	NGC 5822	226.051	-54.366	---	---	---	---	---	---	---
233	UPK 613	226.276	-49.152	---	---	---	---	---	---	---
234	ASCC 79	229.731	-60.798	---	---	---	---	---	---	---
235	UPK 614	231.204	-53.967	---	---	---	---	---	---	---
236	Alessi 8	232.408	-51.227	---	---	---	---	---	---	---
237	UPK 605	234.582	-65.957	---	---	---	---	---	---	---
238	UPK 617	234.809	-55.394	---	---	---	---	---	---	---
239	UPK 621	237.093	-54.403	---	---	---	---	---	---	---
240	UBC 5	238.548	-47.740	---	---	---	---	---	---	---
241	UPK 626	239.788	-50.381	---	---	---	---	---	---	---
242	NGC 6025	240.779	-60.430	22.477	7.248	42.870	0.505	0.182	0.074	6
243	NGC 6087	244.721	-57.916	---	---	---	---	---	---	---
244	Harvard 10	244.859	-54.957	---	---	---	---	---	---	---
245	UPK 627	245.354	-53.089	---	---	---	---	---	---	---
246	NGC 6124	246.332	-40.661	9.155	1.175	27.016	0.670	2.849	0.881	8
247	UBC 11	246.666	-59.936	---	---	---	---	---	---	---
248	NGC 6178	248.939	-45.635	---	---	---	---	---	---	---
249	UPK 644	249.155	-31.418	---	---	---	---	---	---	---
250	UPK 630	249.193	-51.304	---	---	---	---	---	---	---
251	UPK 640	250.260	-39.494	---	---	---	---	---	---	---
252	ASCC 85	251.853	-45.555	---	---	---	---	---	---	---
253	UPK 612	253.423	-67.788	---	---	---	---	---	---	---
254	UPK 624	254.138	-60.422	---	---	---	---	---	---	---
255	NGC 6250	254.497	-45.951	40.449	4.743	20.763	2.554	1.081	0.266	8
256	UPK 629	255.222	-55.976	---	---	---	---	---	---	---
257	Alessi Teutsch 12	255.421	-58.981	---	---	---	---	---	---	---
258	ASCC 87	255.658	-28.421	---	---	---	---	---	---	---
259	DBSB 104	255.997	-51.088	---	---	---	---	---	---	---
260	NGC 6281	256.179	-37.948	2.230	0.420	2.780	0.146	0.462	0.156	6
261	UBC 563	256.749	-30.673	---	---	---	---	---	---	---
262	ASCC 88	256.886	-35.564	---	---	---	---	---	---	---
263	Alessi 24	260.764	-62.693	---	---	---	---	---	---	---
264	IC 4651	261.212	-49.917	---	---	---	---	---	---	---
265	Antalova 2	262.462	-32.541	---	---	---	---	---	---	---
266	UPK 642	263.081	-44.242	---	---	---	---	---	---	---
267	Collinder 338	264.483	-37.657	---	---	---	---	---	---	---
268	ASCC 90	264.777	-34.874	---	---	---	---	---	---	---
269	NGC 6405	265.069	-32.242	11.799	1.952	42.830	1.503	5.864	2.117	14
270	Alessi 9	265.974	-47.028	---	---	---	---	---	---	---
271	NGC 6416	266.014	-32.344	92.785	11.720	37.129	1.164	0.153	0.027	11
272	IC 4665	266.554	5.615	---	---	---	---	---	---	---
273	NGC 6425	266.733	-31.507	---	---	---	---	---	---	---
274	Collinder 350	267.018	1.525	---	---	---	---	---	---	---
275	Alessi 31	267.698	-11.853	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (°)	δ (°)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
276	UPK 25	267.878	-2.779	---	---	---	---	---	---	---
277	NGC 6475	268.447	-34.841	---	---	---	---	---	---	---
278	NGC 6494	269.237	-18.987	4.497	0.780	5.770	0.773	9.355	3.045	20
279	Ruprecht 135	269.511	-11.646	---	---	---	---	---	---	---
280	UPK 645	270.167	-42.783	---	---	---	---	---	---	---
281	Collinder 359	270.598	3.260	---	---	---	---	---	---	---
282	NGC 6568	273.192	-21.612	26.653	5.159	83.938	3.480	2.793	1.273	6
283	UPK 5	273.304	-18.308	---	---	---	---	---	---	---
284	Gulliver 20	273.736	11.082	---	---	---	---	---	---	---
285	Alessi 19	274.741	12.311	---	---	---	---	---	---	---
286	UPK 27	275.051	-5.167	---	---	---	---	---	---	---
287	Ferrero 1	275.063	-32.338	---	---	---	---	---	---	---
288	UBC 9	276.544	26.432	---	---	---	---	---	---	---
289	Mamajek 4	276.635	-50.772	---	---	---	---	---	---	---
290	UPK 7	276.781	-17.401	---	---	---	---	---	---	---
291	NGC 6633	276.845	6.615	0.450	0.149	0.456	0.095	7.756	6.079	25
292	UPK 654	277.329	-34.528	---	---	---	---	---	---	---
293	UPK 28	277.352	-4.974	---	---	---	---	---	---	---
294	IC 4725	277.937	-19.114	---	---	---	---	---	---	---
295	UPK 29	278.617	-5.470	---	---	---	---	---	---	---
296	ASCC 97	279.263	-19.139	---	---	---	---	---	---	---
297	UBC 32	279.312	-14.096	---	---	---	---	---	---	---
298	IC 4756	279.649	5.435	---	---	---	---	---	---	---
299	UPK 17	279.741	-15.034	---	---	---	---	---	---	---
300	UPK 33	280.046	-4.333	---	---	---	---	---	---	---
301	UPK 18	280.763	-15.325	---	---	---	---	---	---	---
302	UPK 38	280.829	-1.654	---	---	---	---	---	---	---
303	UPK 20	281.145	-14.456	---	---	---	---	---	---	---
304	UPK 4	281.361	-23.764	---	---	---	---	---	---	---
305	UPK 13	282.007	-18.281	---	---	---	---	---	---	---
306	ASCC 99	282.170	-18.488	---	---	---	---	---	---	---
307	UPK 23	282.218	-12.879	---	---	---	---	---	---	---
308	Ruprecht 145	282.636	-18.270	---	---	---	---	---	---	---
309	UPK 24	282.646	-10.788	---	---	---	---	---	---	---
310	NGC 6709	282.836	10.334	36.673	5.193	77.145	0.935	0.371	0.084	5
311	UPK 21	282.895	-15.150	---	---	---	---	---	---	---
312	Collinder 394	283.092	-20.229	---	---	---	---	---	---	---
313	UPK 50	283.309	8.172	---	---	---	---	---	---	---
314	UPK 26	283.438	-9.847	---	---	---	---	---	---	---
315	Stephenson 1	283.568	36.899	---	---	---	---	---	---	---
316	NGC 6716	283.616	-19.888	34.166	3.272	70.415	0.358	0.319	0.052	8
317	Alessi 62	284.026	21.597	---	---	---	---	---	---	---
318	UBC 26	285.370	22.020	---	---	---	---	---	---	---
319	UPK 31	285.913	-8.510	---	---	---	---	---	---	---
320	UPK 54	286.157	15.689	---	---	---	---	---	---	---
321	UPK 65	286.514	23.337	---	---	---	---	---	---	---
322	UBC 1	287.870	56.801	---	---	---	---	---	---	---
323	ASCC 101	288.399	36.369	---	---	---	---	---	---	---
324	UPK 53	288.544	14.392	---	---	---	---	---	---	---
325	UPK 12	288.805	-22.143	---	---	---	---	---	---	---
326	UBC 356	288.853	-4.203	---	---	---	---	---	---	---
327	Ruprecht 147	289.087	-16.333	---	---	---	---	---	---	---
328	NGC 6793	290.817	22.159	89.628	5.878	62.855	0.813	0.226	0.025	10
329	NGC 6800	291.664	25.008	85.368	22.485	77.561	0.478	0.142	0.034	9
330	UPK 45	291.696	0.212	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (°)	δ (°)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg} (yay dk/sn^2)	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$ (yay dk)	r_{lim}
331	UPK 40	292.631	-6.882	---	---	---	---	---	---	---
332	Gulliver 28	293.559	18.059	---	---	---	---	---	---	---
333	UPK 42	293.908	-3.653	---	---	---	---	---	---	---
334	UPK 80	293.914	28.160	---	---	---	---	---	---	---
335	Teutsch 35	294.091	35.742	---	---	---	---	---	---	---
336	Stock 1	294.146	25.163	---	---	---	---	---	---	---
337	UPK 46	294.707	-1.363	---	---	---	---	---	---	---
338	UBC 14	294.746	3.703	---	---	---	---	---	---	---
339	Alessi 44	295.325	1.592	---	---	---	---	---	---	---
340	ASCC 105	295.548	27.366	---	---	---	---	---	---	---
341	UPK 55	296.812	10.428	---	---	---	---	---	---	---
342	ASCC 107	297.164	21.987	---	---	---	---	---	---	---
343	UPK 82	298.285	26.379	---	---	---	---	---	---	---
344	UPK 90	299.777	28.422	---	---	---	---	---	---	---
345	UBC 582	299.833	38.551	---	---	---	---	---	---	---
346	UPK 93	300.324	29.971	---	---	---	---	---	---	---
347	Alessi 10	301.233	-10.555	---	---	---	---	---	---	---
348	Roslund 5	302.641	33.751	---	---	---	---	---	---	---
349	ASCC 111	302.891	37.515	---	---	---	---	---	---	---
350	Gulliver 60	303.436	29.672	---	---	---	---	---	---	---
351	RSG 5	303.482	45.574	---	---	---	---	---	---	---
352	UPK 79	303.989	21.447	---	---	---	---	---	---	---
353	Alessi Teutsch 11	304.127	52.051	---	---	---	---	---	---	---
354	Collinder 419	304.534	40.732	---	---	---	---	---	---	---
355	UPK 94	304.778	27.618	---	---	---	---	---	---	---
356	UPK 66	305.390	13.509	---	---	---	---	---	---	---
357	UPK 137	306.015	54.152	---	---	---	---	---	---	---
358	Dolidze 8	306.129	42.300	---	---	---	---	---	---	---
359	Roslund 6	307.185	39.798	---	---	---	---	---	---	---
360	UPK 119	308.572	43.326	---	---	---	---	---	---	---
361	UPK 88	309.476	21.462	---	---	---	---	---	---	---
362	UPK 84	310.245	20.212	---	---	---	---	---	---	---
363	Alessi 12	310.875	23.871	---	---	---	---	---	---	---
364	UPK 155	311.731	60.867	---	---	---	---	---	---	---
365	UPK 126	311.768	43.816	---	---	---	---	---	---	---
366	UPK 99	312.427	25.488	---	---	---	---	---	---	---
367	NGC 6991	313.621	47.400	---	---	---	---	---	---	---
368	UPK 51	314.073	-6.588	---	---	---	---	---	---	---
369	NGC 6997	314.128	44.640	13.919	2.038	28.460	0.435	0.296	0.080	7
370	UPK 131	315.517	45.391	---	---	---	---	---	---	---
371	UPK 108	315.551	29.997	---	---	---	---	---	---	---
372	Gulliver 48	316.334	50.733	---	---	---	---	---	---	---
373	UPK 113	317.505	34.347	---	---	---	---	---	---	---
374	NGC 7039	317.663	45.597	17.584	1.855	39.481	1.596	6.114	1.541	20
375	ASCC 113	317.933	38.638	---	---	---	---	---	---	---
376	UBC 385	317.940	60.092	---	---	---	---	---	---	---
377	UPK 143	319.134	49.942	---	---	---	---	---	---	---
378	UPK 150	319.474	54.516	---	---	---	---	---	---	---
379	NGC 7058	320.448	50.822	---	---	---	---	---	---	---
380	NGC 7063	321.122	36.507	11.237	2.363	13.892	0.250	0.254	0.075	6
381	UPK 136	322.841	43.441	---	---	---	---	---	---	---
382	NGC 7092	322.889	48.247	---	---	---	---	---	---	---
383	UBC 10a	324.652	62.206	---	---	---	---	---	---	---
384	IC 1396	324.745	57.514	---	---	---	---	---	---	---
385	UBC 167	324.786	62.332	---	---	---	---	---	---	---

Tablo EK 1 (devam)

Sıra	Küme	α (º)	δ (º)	f_0	$f_{0\ hata}$	f_{bg}	$f_{bg\ hata}$	r_c	$r_{c\ hata}$	r_{lim}
					(yay dk/sn^2)				(yay dk)	
386	ASCC 114	324.990	53.997	---	---	---	---	---	---	---
387	UBC 150	325.520	37.584	---	---	---	---	---	---	---
388	NGC 7129	325.740	66.114	---	---	---	---	---	---	---
389	UPK 169	326.718	59.915	---	---	---	---	---	---	---
390	UBC 10b	327.047	61.032	---	---	---	---	---	---	---
391	NGC 7160	328.448	62.589	7.152	0.927	18.852	0.258	0.475	0.113	6
392	ASCC 115	329.280	51.558	---	---	---	---	---	---	---
393	Alessi Teutsch 5	332.218	61.103	---	---	---	---	---	---	---
394	UBC 168	332.430	57.549	---	---	---	---	---	---	---
395	NGC 7243	333.788	49.830	14.184	2.585	21.300	0.348	0.325	0.089	9
396	UPK 178	334.479	60.071	---	---	---	---	---	---	---
397	Pismis Moreno 1	334.695	63.251	---	---	---	---	---	---	---
398	UBC 392	336.125	64.926	---	---	---	---	---	---	---
399	UPK 194	336.446	65.004	---	---	---	---	---	---	---
400	UPK 167	337.143	49.814	---	---	---	---	---	---	---
401	UBC 396	337.301	66.526	---	---	---	---	---	---	---
402	UBC 159	339.030	39.621	---	---	---	---	---	---	---
403	UPK 180	339.051	56.771	---	---	---	---	---	---	---
404	FSR 0398	339.135	64.153	---	---	---	---	---	---	---
405	UPK 166	339.203	46.927	---	---	---	---	---	---	---
406	ASCC 123	340.299	53.986	---	---	---	---	---	---	---
407	Alessi 37	341.961	46.342	---	---	---	---	---	---	---
408	UBC 394	343.738	59.247	---	---	---	---	---	---	---
409	UPK 168	343.832	43.350	---	---	---	---	---	---	---
410	RSG 7	344.190	59.363	---	---	---	---	---	---	---
411	UPK 201	344.732	61.648	---	---	---	---	---	---	---
412	RSG 8	344.983	59.371	---	---	---	---	---	---	---
413	UBC 178	346.201	63.360	---	---	---	---	---	---	---
414	UPK 185	346.424	49.376	---	---	---	---	---	---	---
415	ASCC 127	347.205	64.974	---	---	---	---	---	---	---
416	ASCC 128	349.949	54.435	---	---	---	---	---	---	---
417	UPK 220	350.955	66.505	---	---	---	---	---	---	---
418	UPK 219	351.854	65.310	---	---	---	---	---	---	---
419	UPK 230	353.465	71.788	---	---	---	---	---	---	---
420	Stock 12	353.923	52.685	---	---	---	---	---	---	---
421	Aveni Hunter 1	354.175	48.205	---	---	---	---	---	---	---
422	NGC 7762	357.472	68.035	4.910	0.240	4.920	0.130	4.390	0.460	15

Tablo EK 2: Açık kümelerin hesaplanan öz hareket bileşenleri, trigonometrik paralaksları ve radyal hızları.

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
1	Blanco 1	18.786	0.097	2.600	0.078	4.233	0.065	5.76	0.28
2	Alessi 20	8.214	0.048	-2.351	0.048	2.346	0.062	-7.93	1.65
3	UBC 183	0.710	0.034	-2.589	0.036	0.920	0.003	-19.86	0.15
4	UPK 237	-0.608	0.053	-3.815	0.057	1.355	0.050	-2.49	1.77
5	UBC 2	-6.422	0.054	-5.078	0.043	1.766	0.035	-16.96	0.63
6	NGC 225	-5.345	0.051	-0.195	0.056	1.456	0.023	-11.50	1.03
7	COIN-Gaia 1	-5.022	0.050	-3.146	0.057	1.546	0.052	-17.02	1.80
8	Alessi 1	6.482	0.026	-6.412	0.023	1.413	0.036	-4.52	0.17
9	COIN-Gaia 30	-6.620	0.047	2.015	0.052	1.368	0.033	-26.34	0.15
10	FSR 0551	0.027	0.093	-1.481	0.126	1.082	0.005	-16.32	3.44
11	Collinder 463	-1.744	0.028	-0.378	0.034	1.151	0.036	-11.19	0.13
12	COIN-Gaia 5	-2.805	0.043	-0.591	0.052	1.108	0.037	-38.16	10.42
13	NGC 752	9.730	0.032	-11.871	0.036	2.273	0.044	5.55	0.10
14	UPK 282	-2.861	0.054	-3.365	0.066	1.271	0.057	-9.14	1.13
15	Stock 5	-0.807	0.040	-2.202	0.046	1.032	0.003	-20.91	3.90
16	COIN-Gaia 34	-2.254	0.017	0.804	0.022	1.033	0.005	-28.78	2.30
17	UPK 265	-0.550	0.030	-0.447	0.037	1.177	0.042	-17.87	4.03
18	Stock 2	15.918	0.030	-13.646	0.037	2.672	0.002	8.14	0.15
19	NGC 886	3.132	0.019	-4.056	0.028	0.958	0.004	-9.30	1.14
20	Stock 7	-3.538	0.048	0.470	0.054	1.467	0.003	-7.75	1.04
21	UBC 187	-1.629	0.062	-1.801	0.068	1.094	0.005	-24.46	1.51
22	COIN-Gaia 8	-2.391	0.035	-2.528	0.035	1.368	0.033	-8.03	1.20
23	Trumpler 2	1.494	0.004	-5.386	0.005	1.455	0.059	-4.48	0.18
24	UPK 303	18.354	0.069	-24.290	0.067	4.687	0.142	-10.90	0.55
25	NGC 1039	0.695	0.052	-5.812	0.049	2.009	0.063	-6.90	0.45
26	UPK 305	2.885	0.063	-6.606	0.058	2.464	0.056	0.81	1.35
27	UBC 415	-1.308	0.058	-1.677	0.070	1.117	0.060	-22.52	1.77
28	UPK 296	-1.788	0.065	-6.769	0.063	1.903	0.095	0.11	1.30
29	COIN-Gaia 9	-2.038	0.078	-2.885	0.068	1.142	0.068	-16.08	2.44
30	Trumpler 3	-3.421	0.073	-0.143	0.075	1.479	0.046	-22.45	1.87
31	Stock 23	-4.356	0.049	-1.006	0.051	1.641	0.004	-21.03	0.74
32	Melotte 20	23.113	0.056	-15.488	0.054	5.750	0.012	-1.12	0.24
33	Alessi 13	36.232	0.022	-4.521	0.029	9.582	0.315	17.34	0.17
34	ASCC 10	-1.789	0.042	-1.435	0.031	1.511	0.030	-17.18	1.30
35	King 6	3.830	0.003	-1.891	0.003	1.382	0.003	-21.14	1.83
36	NGC 1333	6.803	0.016	-9.972	0.012	3.374	0.012	-6.85	14.25
37	NGC 1342	0.419	0.041	-1.662	0.031	1.523	0.051	-10.48	0.20
38	ASCC 11	0.908	0.064	-3.080	0.057	1.173	0.042	-14.66	0.11
39	IC 348	4.423	0.116	-6.358	0.077	3.158	0.098	14.47	1.44
40	UBC 19	2.777	0.099	-5.239	0.071	2.485	0.010	18.61	3.24
41	Melotte 22	19.854	0.073	-45.351	0.050	7.347	0.150	7.01	0.44
42	UBC 88	1.449	0.048	-3.024	0.041	1.027	0.004	-7.93	2.87
43	UBC 51	-0.256	0.085	-1.314	0.074	0.920	0.006	-5.93	5.28
44	UPK 294	-1.296	0.038	2.254	0.065	1.331	0.033	-18.29	1.78
45	UBC 4	-0.801	0.043	-5.736	0.029	1.686	0.005	1.22	0.94
46	UBC 31	3.644	0.068	-5.286	0.046	2.711	0.012	16.45	2.05
47	UPK 333	2.432	0.028	-6.454	0.022	1.409	0.048	15.24	0.20
48	NGC 1528	2.134	0.039	-2.312	0.031	0.967	0.034	-10.06	0.15
49	NGC 1545	-2.033	0.083	-0.114	0.061	1.400	0.050	-11.66	0.11
50	UBC 55	-1.091	0.044	-2.618	0.030	1.098	0.005	-16.32	4.89
51	Melotte 25	105.086	0.040	-26.787	0.029	21.331	0.675	39.63	0.12
52	NGC 1582	2.169	0.050	-1.391	0.039	1.013	0.041	-22.37	2.06
53	Gulliver 11	0.298	0.058	2.286	0.045	1.054	0.020	3.73	4.83
54	UPK 312	0.130	0.030	-0.792	0.024	1.420	0.007	-8.60	2.61
55	COIN-Gaia 11	3.454	0.032	-5.723	0.026	1.515	0.041	-6.17	0.19

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
56	COIN-Gaia 10	1.952	0.076	-3.439	0.063	0.950	0.006	0.76	0.19
57	COIN-Gaia 39	0.122	0.040	-2.529	0.029	0.963	0.004	19.74	8.65
58	UBC 56	1.498	0.058	-4.066	0.042	1.151	0.005	-6.77	0.55
59	Platais 3	3.672	0.025	-20.610	0.034	5.590	0.060	8.40	0.18
60	NGC 1647	-1.042	0.066	-1.565	0.045	1.698	0.045	-6.86	0.63
61	Alessi 2	-0.915	0.050	-1.091	0.041	1.627	0.068	-10.89	0.58
62	NGC 1662	-1.167	0.076	-1.965	0.053	2.439	0.062	-13.33	0.14
63	ASCC 12	-0.702	0.051	-2.949	0.043	0.954	0.039	-28.7	5.29
64	RSG 1	0.750	0.071	-12.400	0.049	3.033	0.004	13.32	1.00
65	UPK 385	1.810	0.102	-3.519	0.070	3.163	0.019	16.72	3.38
66	NGC 1708	0.204	0.053	-1.424	0.045	1.050	0.038	-7.65	1.96
67	NGC 1750	-1.032	0.080	-2.405	0.055	1.384	0.055	-9.41	1.24
68	NGC 1758	3.141	0.035	-3.507	0.025	1.150	0.076	6.80	2.90
69	COIN-Gaia 14	1.290	0.078	-6.651	0.051	1.041	0.041	11.36	2.21
70	COIN-Gaia 18	0.724	0.055	-4.950	0.035	0.980	0.006	7.25	0.32
71	COIN-Gaia 20	0.469	0.047	-1.495	0.033	0.940	0.004	-1.62	3.17
72	UPK 394	-0.483	0.052	-2.000	0.035	1.249	0.035	-1.82	1.38
73	COIN-Gaia 12	2.503	0.044	-4.705	0.032	1.030	0.037	-7.57	0.91
74	NGC 1901	1.770	0.018	12.692	0.020	2.407	0.031	-0.33	0.65
75	ASCC 16	1.393	0.058	-0.004	0.044	2.887	0.059	19.39	0.80
76	COIN-Gaia 17	0.310	0.067	-4.302	0.049	0.903	0.005	-8.82	13.6
77	ASCC 19	1.131	0.053	-1.171	0.041	2.812	0.082	21.34	1.36
78	ASCC 21	1.444	0.056	-0.643	0.041	2.906	0.048	18.96	0.95
79	COIN-Gaia 13	-3.880	0.087	-1.680	0.066	1.947	0.057	-11.68	0.53
80	UBC 17b	0.082	0.064	-0.194	0.053	2.406	0.005	28.43	0.83
81	Gulliver 6	0.074	0.072	-0.219	0.062	2.404	0.094	30.27	1.71
82	UBC 17a	1.686	0.049	-1.100	0.041	2.846	0.010	16.44	2.68
83	Collinder 69	1.181	0.058	2.138	0.040	2.495	0.004	24.55	1.18
84	NGC 1980	1.268	0.054	0.553	0.045	2.614	0.057	25.39	0.97
85	NGC 1977	1.271	0.471	-0.753	0.503	2.521	0.069	30.71	0.17
86	UBC 207	1.084	0.058	0.524	0.047	2.570	0.006	23.07	4.53
87	UBC 8	-3.229	0.058	-3.997	0.053	2.087	0.037	-7.86	0.22
88	Stock 10	-3.142	0.088	-0.420	0.058	2.798	0.004	-11.8	0.52
89	UPK 398	-3.263	0.082	-1.777	0.059	2.249	0.007	31.14	0.65
90	COIN-Gaia 23	-0.302	0.160	-1.014	0.100	1.041	0.026	3.75	3.85
91	UPK 402	-1.136	0.068	-1.818	0.054	2.484	0.009	14.89	4.85
92	UPK 422	0.172	0.056	-0.556	0.052	3.327	0.007	30.13	1.60
93	COIN-Gaia 24	2.508	0.051	-2.950	0.037	0.991	0.004	-4.10	2.86
94	NGC 2184	-0.665	0.036	-0.237	0.033	1.739	0.041	41.42	0.64
95	COIN-Gaia 25	-0.480	0.008	-2.644	0.057	1.224	0.048	-14.58	0.14
96	NGC 2169	-1.099	0.126	-1.604	0.094	1.043	0.008	22.95	5.58
97	NGC 2168	-2.230	0.052	-2.871	0.039	1.151	0.035	-7.29	0.16
98	UPK 445	-2.657	0.101	1.372	0.105	1.249	0.035	19.88	3.70
99	NGC 2183	-3.714	0.111	0.412	0.109	1.170	0.063	27.36	4.06
100	Ferrero 11	-3.042	0.074	-4.347	0.063	1.241	0.044	20.08	1.25
101	UPK 379	-0.980	0.049	-4.324	0.037	1.298	0.014	10.39	0.19
102	FSR 1117	-3.768	0.192	-0.874	0.196	1.153	0.027	22.41	3.76
103	ASCC 23	1.058	0.034	-0.593	0.030	1.615	0.029	-13.56	0.11
104	NGC 2215	0.414	0.038	-3.687	0.039	1.033	0.031	-4.58	1.24
105	UPK 381	0.397	0.029	-2.953	0.021	1.389	0.012	16.9	7.86
106	BDSB91	-3.158	0.081	1.265	0.092	1.104	0.076	43.81	10.1
107	NGC 2232	-4.724	0.078	-1.728	0.075	3.122	0.068	24.48	0.70
108	vdBergh 80	-3.233	0.135	0.491	0.136	1.020	0.041	36.27	5.43
109	Collinder 95	-2.216	0.101	-5.135	0.083	1.515	0.008	5.57	5.20
110	UPK 442	-2.655	0.120	-1.360	0.124	1.594	0.011	16.04	0.22

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
111	vdBergh 83	-2.855	0.073	3.280	0.084	1.075	0.062	34.85	5.63
112	UPK 436	-4.104	0.089	0.639	0.083	1.180	0.036	26.44	3.22
113	NGC 2264	-1.627	0.082	-3.691	0.070	1.384	0.051	22.32	5.92
114	NGC 2287	-4.344	0.017	-1.373	0.026	1.354	0.033	22.85	0.12
115	UPK 350	-4.861	0.064	-6.336	0.059	2.312	0.007	1.33	0.67
116	NGC 2281	-2.980	0.072	-8.274	0.061	1.922	0.057	19.07	0.11
117	NGC 2301	-1.365	0.060	-2.195	0.054	1.148	0.042	25.92	0.13
118	UPK 433	-0.756	0.049	-2.482	0.046	1.270	0.041	22.83	1.61
119	ASCC 29	-0.988	0.053	-1.029	0.049	0.961	0.038	5.09	1.33
120	ASCC 30	-1.585	0.043	-0.135	0.040	0.906	0.005	21.70	2.96
121	UPK 524	-2.720	0.033	8.778	0.035	1.816	0.065	26.18	0.60
122	UBC 444	-1.466	0.045	-2.444	0.042	0.907	0.005	19.37	3.54
123	NGC 2323	-0.846	0.040	-0.596	0.035	1.000	0.043	5.52	0.21
124	ASCC 32	-3.252	0.085	3.502	0.104	1.262	0.097	33.10	1.06
125	UPK 495	-2.327	0.030	5.701	0.029	1.528	0.031	1.09	0.59
126	UBC 7	-9.677	0.056	7.049	0.060	3.596	0.006	15.56	0.44
127	Gulliver 21	-1.874	0.012	4.230	0.016	1.535	0.051	39.89	0.63
128	NGC 2343	0.200	0.064	-0.162	0.066	0.900	0.006	15.30	0.18
129	Alessi 21	-5.509	0.072	2.615	0.071	1.746	0.106	37.61	0.40
130	UPK 431	-2.431	0.038	0.770	0.034	1.367	0.051	11.59	1.01
131	UPK 470	-4.820	0.065	4.254	0.067	0.976	0.044	31.23	3.55
132	Collinder 132	-4.156	0.066	3.751	0.079	1.546	0.008	20.55	1.20
133	UPK 429	-1.956	0.049	0.076	0.043	1.134	0.040	13.93	3.36
134	NGC 2358	-1.337	0.026	0.568	0.025	1.071	0.049	28.07	0.11
135	Alessi 3	-9.825	0.027	11.966	0.028	3.613	0.035	-0.34	0.12
136	Collinder 135	-10.168	0.050	6.275	0.056	3.355	0.084	15.48	0.45
137	UPK 452	-5.802	0.022	3.240	0.021	1.606	0.026	42.52	2.58
138	Collinder 140	-8.055	0.045	4.778	0.053	2.606	0.091	16.37	1.43
139	UPK 418	-2.667	0.036	-1.559	0.030	1.184	0.022	11.42	1.41
140	NGC 2422	-7.125	0.045	1.002	0.041	2.103	0.037	34.96	0.40
141	Ruprecht 26	-3.238	0.029	0.114	0.028	0.899	0.004	33.47	3.97
142	NGC 2423	-0.754	0.027	-3.574	0.024	1.060	0.033	18.55	0.09
143	UPK 540	-4.860	0.069	7.756	0.072	2.733	0.063	7.61	1.03
144	UPK 526	-7.792	0.059	7.712	0.060	1.733	0.048	20.72	1.26
145	Haffner 13	-6.196	0.060	5.907	0.071	1.776	0.004	32.19	0.73
146	NGC 2451A	-20.941	0.048	15.332	0.054	5.195	0.106	24.45	0.67
147	NGC 2451B	-9.636	0.082	4.827	0.092	2.751	0.081	14.69	0.43
148	NGC 2447	-3.559	0.023	5.081	0.033	0.993	0.002	22.32	0.10
149	ASCC 41	0.682	0.064	-3.931	0.043	3.385	0.054	-11.41	0.41
150	UBC 250	-3.471	0.066	10.925	0.065	1.059	0.053	13.59	1.24
151	Alessi Teutsch 3	-5.377	0.050	8.942	0.049	1.429	0.049	10.74	1.01
152	UPK 468	-1.557	0.046	0.120	0.037	1.104	0.026	0.23	1.91
153	NGC 2516	-4.620	0.092	11.294	0.080	2.428	0.046	23.80	0.13
154	UBC 480	-5.337	0.114	5.738	0.112	2.130	0.060	10.50	0.93
155	UBC 13	-7.848	0.080	-1.220	0.054	1.610	0.067	28.28	2.82
156	UPK 467	-6.919	0.044	-1.622	0.034	1.708	0.077	17.64	1.37
157	NGC 2527	-5.554	0.017	7.347	0.020	1.569	0.027	39.73	0.10
158	Pozzo 1	-6.403	0.054	9.658	0.057	2.910	0.084	15.60	1.52
159	NGC 2547	-8.545	0.073	4.367	0.079	2.586	0.058	12.58	0.40
160	UPK 533	-6.954	0.057	2.686	0.058	2.940	0.092	28.14	1.15
161	NGC 2546	-3.709	0.026	3.942	0.029	1.068	0.036	15.43	0.11
162	Gulliver 10	-4.347	0.049	5.052	0.056	1.681	0.066	35.21	0.33
163	NGC 2548	-1.300	0.036	1.036	0.032	1.303	0.040	8.38	0.10
164	BH 23	-7.072	0.071	7.424	0.075	2.276	0.008	22.40	1.09
165	UPK 502	-8.054	0.047	5.666	0.052	1.436	0.034	33.41	0.62

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
166	UBC 12	-8.341	0.033	4.141	0.027	2.263	0.025	32.68	0.56
167	UPK 537	-6.659	0.018	7.708	0.021	1.663	0.036	13.10	1.92
168	Gulliver 9	-5.897	0.086	6.861	0.093	1.981	0.132	24.31	9.11
169	UPK 535	-13.013	0.084	3.304	0.080	3.166	0.135	10.07	1.24
170	UBC 255	-4.860	0.029	2.858	0.026	1.060	0.055	-11.77	0.24
171	Pismis 4	-8.178	0.051	5.361	0.054	1.448	0.033	9.00	0.61
172	Pismis 5	-5.503	0.104	4.278	0.118	1.073	0.023	15.14	2.67
173	NGC 2632	-35.952	0.067	-12.880	0.048	5.405	0.121	34.55	0.07
174	IC 2391	-24.697	0.058	23.373	0.055	6.615	0.082	14.43	0.35
175	UBC 21	-6.514	0.041	2.498	0.042	1.097	0.114	19.69	0.54
176	IC 2395	-4.413	0.090	3.264	0.098	1.399	0.062	23.25	1.63
177	UPK 545	-8.787	0.057	2.797	0.057	3.075	0.072	22.94	1.19
178	Collinder 197	-5.775	0.092	4.033	0.102	1.047	0.064	21.43	4.86
179	Teutsch 38	-8.521	0.052	3.669	0.057	1.523	0.041	27.11	0.84
180	NGC 2669	-4.107	0.032	4.685	0.030	0.865	0.002	21.44	0.16
181	Trumpler 10	-12.396	0.061	6.574	0.067	2.301	0.076	21.57	0.28
182	Alessi 43	-5.544	0.083	3.918	0.085	1.049	0.063	18.58	2.90
183	NGC 2682	-10.980	0.030	-2.910	0.022	1.153	0.038	33.85	0.06
184	UPK 542	-4.859	0.042	2.650	0.034	1.206	0.049	13.11	5.16
185	BH 56	-5.518	0.064	5.426	0.066	1.105	0.003	15.79	1.33
186	UPK 508	-10.556	0.028	6.274	0.035	1.195	0.109	24.92	0.72
187	Platais 8	-15.582	0.047	14.895	0.042	7.370	0.253	19.96	0.87
188	UPK 528	-7.673	0.052	1.955	0.055	1.030	0.004	25.13	2.70
189	ESO 166 04	-5.916	0.036	5.745	0.034	0.893	0.036	16.32	0.22
190	Platais 9	-24.511	0.041	13.179	0.041	5.414	0.012	16.29	0.50
191	UBC 260	-7.667	0.056	8.005	0.050	1.817	0.058	12.59	1.53
192	Turner 5	0.011	0.020	-2.994	0.024	2.395	0.118	-4.29	0.28
193	NGC 2925	-8.490	0.041	5.406	0.040	1.317	0.041	1.58	0.87
194	UPK 549	-1.660	0.032	-0.414	0.030	0.976	0.003	-4.60	0.16
195	NGC 3114	-7.371	0.044	3.808	0.037	0.982	0.001	-1.46	0.11
196	Ruprecht 161	-10.402	0.038	3.780	0.034	1.109	0.030	14.62	2.08
197	ASCC 58	-13.304	0.058	2.785	0.050	2.930	0.020	10.89	0.82
198	NGC 3228	-14.897	0.071	-0.593	0.063	2.078	0.045	12.94	0.50
199	UPK 560	-12.595	0.055	3.878	0.059	1.715	0.109	10.77	1.01
200	UPK 552	-22.460	0.043	6.438	0.043	3.076	0.054	5.25	0.61
201	BH 99	-14.488	0.090	0.964	0.080	2.240	0.003	10.03	0.29
202	IC 2602	-17.569	0.032	10.847	0.029	6.648	0.075	15.86	0.78
203	Alessi 5	-15.451	0.069	2.351	0.064	2.513	0.076	10.82	3.21
204	UPK 567	-6.339	0.022	0.143	0.019	1.553	0.017	4.94	0.10
205	Ruprecht 91	-11.231	0.039	2.450	0.036	0.947	0.002	-0.06	0.31
206	UPK 562	-11.675	0.040	4.885	0.041	1.223	0.044	-3.93	4.00
207	NGC 3532	-10.438	0.021	5.298	0.019	2.090	0.023	4.03	0.09
208	ASCC 66	-11.318	0.072	3.023	0.064	1.018	0.029	0.18	2.56
209	NGC 3680	-7.249	0.013	1.223	0.015	0.943	0.003	1.75	0.12
210	Ruprecht 98	-4.160	0.035	-8.608	0.038	2.104	0.044	-5.54	0.23
211	Alessi Teutsch 8	-6.635	0.031	1.661	0.032	0.086	0.036	-15.76	0.33
212	ESO 130 06	-11.292	0.030	-0.793	0.032	1.229	0.038	-7.62	1.92
213	Melotte 111	-12.096	0.026	-9.018	0.024	11.658	0.294	0.30	0.11
214	ASCC 73	-11.671	0.021	-2.846	0.023	1.569	0.029	-19.13	2.86
215	UPK 579	-10.694	0.045	-3.236	0.037	1.391	0.047	1.24	2.75
216	UPK 578	-12.965	0.024	-4.572	0.029	1.060	0.037	-2.60	0.13
217	UPK 587	-8.837	0.041	-2.581	0.039	1.105	0.053	-21.76	1.49
218	Ruprecht 108	-8.961	0.042	-2.274	0.046	1.007	0.006	-36.59	1.74
219	Platais 10	-30.362	0.036	-10.119	0.036	4.174	0.013	-16.30	0.72
220	UPK 599	-9.924	0.099	0.191	0.082	1.476	0.054	-8.71	3.25

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
221	NGC 5460	-6.677	0.037	-3.385	0.039	1.375	0.056	-5.68	1.09
222	Loden 1194	-7.778	0.041	-4.614	0.050	1.347	0.005	-31.80	2.45
223	UPK 585	-6.845	0.039	-5.518	0.043	1.394	0.026	-11.37	4.23
224	Lynga 2	-6.742	0.028	-4.663	0.034	1.056	0.045	-18.21	0.20
225	NGC 5593	-5.808	0.025	-2.046	0.044	0.958	0.005	-28.8	3.77
226	NGC 5662	-6.473	0.022	-7.176	0.029	1.296	0.035	-21.50	0.16
227	UPK 594	-1.964	0.034	-3.090	0.044	1.061	0.039	6.23	2.80
228	Alessi 6	-10.523	0.022	-5.582	0.033	1.122	0.042	-14.39	0.23
229	BH 164	-7.399	0.055	-10.717	0.080	2.388	0.004	-0.08	0.43
230	UPK 604	-4.544	0.049	-3.693	0.056	1.327	0.039	6.44	4.59
231	UPK 607	-4.235	0.075	-3.281	0.076	1.080	0.011	-27.91	0.69
232	NGC 5822	-7.489	0.021	-5.483	0.026	1.201	0.002	-28.98	0.10
233	UPK 613	-4.403	0.053	-3.575	0.050	1.130	0.010	-27.09	0.21
234	ASCC 79	-3.140	0.024	-4.206	0.028	1.196	0.027	-4.85	4.44
235	UPK 614	-1.911	0.060	-4.450	0.064	1.103	0.007	-6.35	3.30
236	Alessi 8	-5.763	0.120	-5.456	0.120	1.497	0.198	-24.66	2.29
237	UPK 605	-3.691	0.020	-4.309	0.037	1.333	0.006	-7.21	3.44
238	UPK 617	-2.797	0.053	-5.282	0.051	1.362	0.007	-35.64	0.77
239	UPK 621	-2.490	0.040	-3.096	0.034	1.117	0.007	-31.18	3.89
240	UBC 5	-6.640	0.034	-4.173	0.029	1.755	0.059	-17.99	0.93
241	UPK 626	-7.391	0.029	-5.709	0.024	1.970	0.009	-16.92	1.34
242	NGC 6025	-2.962	0.031	-3.036	0.027	1.281	0.038	9.63	3.11
243	NGC 6087	-1.632	0.036	-2.384	0.029	1.023	0.044	2.68	1.74
244	Harvard 10	-2.012	0.062	-10.625	0.051	1.450	0.045	-18.75	0.56
245	UPK 627	-2.520	0.032	-10.068	0.026	1.908	0.008	-6.54	2.94
246	NGC 6124	-0.227	0.050	2.098	0.040	1.604	0.048	-21.00	0.50
247	UBC 11	-0.453	0.031	-6.811	0.025	2.176	0.027	-21.18	0.85
248	NGC 6178	0.372	0.115	-3.346	0.080	1.112	0.038	-5.97	4.76
249	UPK 644	-3.867	0.066	-3.456	0.049	1.336	0.006	-26.60	4.62
250	UPK 630	-1.754	0.044	-2.302	0.035	1.079	0.005	-0.42	4.58
251	UPK 640	-11.850	0.056	-21.327	0.044	5.699	0.007	1.97	0.74
252	ASCC 85	0.115	0.015	-4.062	0.011	1.128	0.042	9.58	0.44
253	UPK 612	-13.327	0.026	-12.259	0.039	4.360	0.014	0.82	1.18
254	UPK 624	-1.504	0.027	-14.489	0.028	3.160	0.010	3.41	0.64
255	NGC 6250	0.359	0.144	-2.383	0.104	1.012	0.026	-24.06	4.62
256	UPK 629	0.732	0.020	-3.830	0.016	1.116	0.022	12.42	2.08
257	Alessi Teutsch 12	-2.240	0.029	-8.960	0.028	1.658	0.055	-1.13	1.64
258	ASCC 87	-1.208	0.045	-3.814	0.029	1.313	0.040	0.00	3.83
259	DBSB 104	-0.505	0.034	-0.622	0.031	0.910	0.005	-15.08	1.99
260	NGC 6281	-1.915	0.072	-3.996	0.051	1.892	0.029	-5.16	0.17
261	UBC 563	-0.581	0.118	-4.171	0.084	0.897	0.005	-2.95	4.49
262	ASCC 88	0.833	0.092	-3.277	0.063	1.112	0.037	-17.07	0.37
263	Alessi 24	-0.459	0.065	-8.946	0.071	2.060	0.071	9.65	0.61
264	IC 4651	-2.430	0.037	-5.060	0.033	1.064	0.040	-30.02	0.14
265	Antalova 2	2.110	0.126	-1.594	0.086	0.841	0.003	-0.58	4.12
266	UPK 642	2.234	0.060	-4.408	0.048	1.060	0.014	10.01	3.33
267	Collinder 338	2.447	0.026	-1.973	0.019	1.515	0.035	-28.54	2.00
268	ASCC 90	-1.569	0.025	-2.611	0.018	1.736	0.038	6.88	0.68
269	NGC 6405	-1.359	0.062	-5.836	0.042	2.176	0.057	-7.83	0.18
270	Alessi 9	9.945	0.056	-9.037	0.035	4.772	0.172	-6.94	0.40
271	NGC 6416	-1.970	0.046	-2.369	0.027	0.919	0.004	-21.92	0.98
272	IC 4665	-0.873	0.087	-8.551	0.075	2.899	0.103	-15.70	1.57
273	NGC 6425	3.798	0.038	-1.679	0.024	0.979	0.024	-3.17	0.17
274	Collinder 350	-4.918	0.026	-0.059	0.021	2.708	0.079	-15.22	0.12
275	Alessi 31	-1.175	0.054	-4.189	0.042	1.459	0.082	7.39	5.68

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
276	UPK 25	-0.277	0.023	0.218	0.019	1.616	0.081	-13.97	1.60
277	NGC 6475	3.086	0.046	-5.364	0.030	3.582	0.093	-15.28	0.13
278	NGC 6494	0.304	0.055	-1.889	0.038	1.369	0.036	-7.90	0.15
279	Ruprecht 135	1.436	0.060	-1.444	0.042	0.887	0.005	-14.81	0.20
280	UPK 645	2.756	0.046	-2.888	0.034	1.410	0.006	0.66	2.29
281	Collinder 359	0.650	0.080	-8.830	0.072	1.798	0.068	-7.32	3.89
282	NGC 6568	0.574	0.026	-1.414	0.020	0.926	0.003	-43.47	0.35
283	UPK 5	0.671	0.070	-8.462	0.053	1.770	0.044	-5.18	1.52
284	Gulliver 20	1.028	0.044	-6.446	0.046	2.355	0.063	-14.16	0.59
285	Alessi 19	-0.982	0.084	-7.129	0.085	1.697	0.067	-3.80	2.24
286	UPK 27	2.356	0.048	-2.220	0.042	1.093	0.048	-31.93	0.21
287	Ferrero 1	0.163	0.036	-4.847	0.028	1.145	0.005	-9.62	1.33
288	UBC 9	0.556	0.045	-5.369	0.053	2.888	0.100	-20.28	1.298
289	Mamajek 4	4.495	0.076	-21.351	0.065	2.236	0.004	-27.44	0.60
290	UPK 7	-0.360	0.031	-5.795	0.024	1.255	0.044	-2.15	0.15
291	NGC 6633	1.227	0.034	-1.785	0.030	2.539	0.047	-28.75	0.13
292	UPK 654	1.111	0.142	-8.653	0.113	1.902	0.018	-8.85	5.87
293	UPK 28	0.808	0.071	-2.556	0.064	1.089	0.038	8.68	11.14
294	IC 4725	-1.688	0.031	-6.133	0.024	1.513	0.043	3.03	0.18
295	UPK 29	0.490	0.055	2.791	0.048	1.480	0.082	23.25	0.99
296	ASCC 97	-2.361	0.029	-6.426	0.023	1.736	0.037	-4.55	1.24
297	UBC 32	-1.790	0.083	-9.290	0.058	3.565	0.008	-20.8	0.27
298	IC 4756	1.256	0.034	-4.946	0.033	2.110	0.053	-25.04	0.08
299	UPK 17	0.934	0.055	-7.936	0.045	1.479	0.005	-22.05	1.63
300	UPK 33	-0.065	0.055	-10.882	0.053	1.946	0.032	-11.04	0.01
301	UPK 18	3.072	0.044	0.823	0.038	1.261	0.008	-28.33	5.47
302	UPK 38	0.416	0.048	-9.090	0.041	1.511	0.082	0.76	3.57
303	UPK 20	3.354	0.039	1.065	0.032	2.122	0.007	-10.75	1.87
304	UPK 4	-2.031	0.042	-6.384	0.033	1.234	0.031	10.03	1.71
305	UPK 13	-1.133	0.050	-4.126	0.044	1.055	0.005	5.93	2.28
306	ASCC 99	5.239	0.058	-1.373	0.050	3.371	0.050	-35.51	1.48
307	UPK 23	-0.869	0.081	-2.117	0.065	0.976	0.083	-13.05	3.44
308	Ruprecht 145	8.354	0.035	-4.414	0.028	1.659	0.038	-55.74	0.23
309	UPK 24	-3.803	0.061	-9.892	0.049	1.968	0.067	0.12	1.95
310	NGC 6709	1.459	0.031	-3.526	0.030	0.921	0.003	-10.62	0.29
311	UPK 21	7.872	0.029	0.668	0.024	1.685	0.008	-25.5	0.27
312	Collinder 394	-1.489	0.099	-5.887	0.083	1.366	0.067	3.45	2.83
313	UPK 50	-1.316	0.046	-3.801	0.045	0.975	0.005	-2.20	0.17
314	UPK 26	0.028	0.049	-4.428	0.042	1.074	0.085	11.88	9.29
315	Stephenson 1	1.181	0.062	-2.998	0.067	2.802	0.052	-18.32	0.45
316	NGC 6716	-1.496	0.046	-6.011	0.041	1.410	0.044	5.92	1.48
317	Alessi 62	0.271	0.019	-1.151	0.028	1.619	0.049	12.75	0.15
318	UBC 26	2.122	0.058	-5.338	0.084	1.685	0.073	-13.46	1.62
319	UPK 31	-0.286	0.032	1.154	0.026	1.873	0.034	-19.98	3.61
320	UPK 54	-0.628	0.033	-5.887	0.036	1.156	0.032	-3.69	1.56
321	UPK 65	-1.877	0.021	-2.569	0.033	1.290	0.078	-16.33	1.30
322	UBC 1	-2.492	0.067	3.662	0.066	3.073	0.076	-22.35	0.68
323	ASCC 101	0.963	0.039	1.231	0.045	2.521	0.036	-19.11	0.44
324	UPK 53	2.432	0.037	1.006	0.037	1.660	0.064	-4.52	0.12
325	UPK 12	0.606	0.048	-6.698	0.039	1.519	0.039	5.75	1.33
326	UBC 356	-0.549	0.114	-4.942	0.093	0.902	0.004	10.80	2.81
327	Ruprecht 147	-0.922	0.025	-26.654	0.020	3.260	0.076	41.21	0.14
328	NGC 6793	3.780	0.033	3.545	0.036	1.674	0.045	-20.86	0.70
329	NGC 6800	0.446	0.013	-0.860	0.019	0.954	0.003	-14.11	0.23
330	UPK 45	-0.597	0.041	-2.145	0.035	1.113	0.058	0.95	2.61

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
331	UPK 40	0.416	0.048	-9.090	0.041	1.511	0.082	0.76	3.57
332	Gulliver 28	-4.466	0.027	-3.473	0.028	1.561	0.108	-0.27	2.78
333	UPK 42	-0.455	0.072	-5.015	0.055	1.676	0.085	3.72	1.42
334	UPK 80	1.172	0.056	-1.107	0.068	1.099	0.031	-8.10	0.23
335	Teutsch 35	-0.653	0.029	-2.473	0.034	2.023	0.074	-5.11	0.70
336	Stock 1	6.101	0.027	0.214	0.038	2.461	0.004	-20.22	0.27
337	UPK 46	0.137	0.032	-8.551	0.023	1.463	0.007	0.48	1.60
338	UBC 14	0.110	0.046	-2.125	0.035	1.301	0.005	-8.97	3.46
339	Alessi 44	0.639	0.042	-2.314	0.032	1.592	0.193	-10.21	0.10
340	ASCC 105	1.376	0.071	-1.627	0.085	1.780	0.028	-14.46	1.21
341	UPK 55	-1.436	0.033	-6.860	0.026	1.249	0.004	-3.95	0.41
342	ASCC 107	-0.175	0.105	-5.159	0.119	1.138	0.036	-6.78	2.79
343	UPK 82	2.292	0.027	-2.172	0.036	1.832	0.004	-16.45	0.63
344	UPK 90	-0.850	0.037	-5.729	0.042	1.238	0.007	-13.92	1.53
345	UBC 582	-3.014	0.101	-7.873	0.114	0.881	0.005	3.02	3.47
346	UPK 93	-0.853	0.028	-8.252	0.035	1.414	0.009	13.57	0.16
347	Alessi 10	1.474	0.071	-7.886	0.049	2.265	0.075	-15.60	0.48
348	Roslund 5	2.025	0.038	-1.204	0.043	1.848	0.005	-18.28	0.46
349	ASCC 111	-1.165	0.049	-1.545	0.057	1.164	0.042	-23.02	1.09
350	Gulliver 60	1.720	0.038	0.155	0.044	0.908	0.003	-11.12	2.92
351	RSG 5	3.622	0.076	1.566	0.076	2.968	0.006	-7.44	0.77
352	UPK 79	-2.129	0.027	-5.429	0.018	1.071	0.006	-3.75	1.42
353	Alessi Teutsch 11	-0.092	0.035	-1.291	0.034	1.534	0.040	-27.41	0.14
354	Collinder 419	-2.696	0.051	-6.376	0.052	0.964	0.004	6.06	6.59
355	UPK 94	2.099	0.031	1.014	0.038	1.036	0.005	-9.72	1.91
356	UPK 66	0.440	0.054	-10.024	0.046	1.470	0.007	-7.63	0.13
357	UPK 137	-2.314	0.030	-6.104	0.030	1.179	0.004	-16.55	2.19
358	Dolidze 8	-2.54	0.021	-6.207	0.023	1.020	0.006	-3.12	11.47
359	Roslund 6	5.968	0.048	2.149	0.054	2.833	0.004	-8.02	0.24
360	UPK 119	-0.557	0.057	-2.042	0.065	1.277	0.006	-19.32	3.42
361	UPK 88	10.192	0.036	-5.353	0.036	3.437	0.028	-3.98	2.11
362	UPK 84	-6.297	0.027	-9.293	0.026	1.079	0.004	23.97	0.23
363	Alessi 12	4.320	0.057	-4.700	0.057	1.858	0.105	3.24	1.47
364	UPK 155	-2.229	0.062	-3.907	0.058	1.093	0.058	-19.44	4.80
365	UPK 126	-1.554	0.080	-2.114	0.089	1.177	0.013	-28.45	4.68
366	UPK 99	0.288	0.026	-7.894	0.025	1.234	0.006	-3.56	5.69
367	NGC 6991	5.625	0.023	8.416	0.022	1.771	0.037	-12.7	0.15
368	UPK 51	5.114	0.048	1.941	0.033	1.757	0.080	-16.82	1.16
369	NGC 6997	-4.288	0.025	-6.914	0.028	1.132	0.017	-19.55	0.17
370	UPK 131	2.829	0.031	-1.126	0.034	1.020	0.005	-11.31	2.94
371	UPK 108	1.012	0.039	-4.762	0.045	1.162	0.006	-8.09	1.30
372	Gulliver 48	-4.765	0.027	-6.753	0.030	1.069	0.005	-0.14	7.75
373	UPK 113	2.141	0.066	-2.360	0.079	1.423	0.007	-15.17	1.13
374	NGC 7039	-0.232	0.113	-2.561	0.106	1.326	0.033	-12.26	2.45
375	ASCC 113	0.793	0.033	-3.760	0.034	1.767	0.037	-7.24	0.47
376	UBC 385	-2.523	0.112	-3.499	0.108	1.173	0.005	-23.55	2.68
377	UPK 143	1.073	0.053	-2.479	0.051	1.144	0.030	-12.61	0.47
378	UPK 150	-4.238	0.046	-4.036	0.044	0.996	0.005	-12.41	3.68
379	NGC 7058	7.413	0.094	2.768	0.092	2.735	0.050	-19.97	0.88
380	NGC 7063	1.560	0.024	-2.573	0.028	1.480	0.054	-1.38	0.75
381	UPK 136	0.029	0.023	-0.644	0.024	1.551	0.008	-7.69	1.80
382	NGC 7092	-7.459	0.083	-19.728	0.078	3.371	0.103	-6.35	0.18
383	UBC 10a	-2.025	0.096	-3.120	0.086	1.090	0.004	-6.48	0.44
384	IC 1396	-2.407	0.117	-4.691	0.101	1.084	0.076	-15.71	1.84
385	UBC 167	-2.034	0.106	-3.121	0.094	1.082	0.005	-12.99	3.57

Tablo EK 2 (devam)

Sıra	Küme	$\mu_\alpha \cos\delta$ (mas/yıl)		μ_δ (mas/yıl)		ϖ (mas)		V_R (km/sn)	
386	ASCC 114	-3.692	0.056	-3.449	0.053	1.064	0.023	-20.84	2.70
387	UBC 150	-4.114	0.027	-6.771	0.029	1.164	0.009	-13.84	2.06
388	NGC 7129	-1.773	0.030	-3.460	0.026	1.097	0.009	-17.65	5.71
389	UPK 169	-1.985	0.085	-2.464	0.075	1.171	0.052	-21.19	3.59
390	UBC 10b	-3.427	0.024	-1.907	0.021	1.019	0.004	-15.65	7.79
391	NGC 7160	-3.430	0.103	-1.388	0.084	1.087	0.033	-24.01	1.35
392	ASCC 115	-0.553	0.044	-0.639	0.035	1.305	0.029	-11.13	1.38
393	Alessi Teutsch 5	-1.854	0.091	-3.275	0.085	1.118	0.101	-15.66	3.28
394	UBC 168	1.801	0.032	1.538	0.028	1.072	0.003	-26.75	1.72
395	NGC 7243	0.413	0.044	-2.907	0.039	1.127	0.034	-11.46	0.64
396	UPK 178	-4.277	0.061	-3.397	0.061	1.051	0.071	-24.70	0.36
397	Pismis Moreno 1	-2.365	0.142	-2.177	0.127	1.082	0.030	-19.94	4.38
398	UBC 392	-0.672	0.041	-3.340	0.036	1.066	0.004	-2.17	0.21
399	UPK 194	-0.633	0.035	-3.372	0.034	1.069	0.004	-2.14	0.20
400	UPK 167	1.627	0.062	-0.133	0.059	1.855	0.098	-10.88	0.75
401	UBC 396	-2.246	0.029	-2.845	0.028	0.969	0.006	-31.36	7.77
402	UBC 159	-1.948	0.043	-4.781	0.040	2.006	0.006	-13.63	1.09
403	UPK 180	-0.522	0.080	0.194	0.071	1.164	0.058	-17.39	4.29
404	FSR 0398	-3.151	0.066	-1.179	0.060	1.053	0.005	-16.30	5.78
405	UPK 166	-0.902	0.089	-3.281	0.087	1.518	0.071	-10.45	0.89
406	ASCC 123	12.254	0.051	-1.525	0.046	4.317	0.013	-3.73	0.64
407	Alessi 37	0.354	0.036	-1.676	0.037	1.402	0.057	-9.61	0.69
408	UBC 394	2.182	0.052	0.012	0.043	1.096	0.005	-16.09	0.09
409	UPK 168	-0.519	0.055	-4.013	0.068	1.656	0.056	-8.47	0.73
410	RSG 7	4.843	0.052	-2.096	0.049	2.366	0.007	-12.18	0.89
411	UPK 201	-3.980	0.009	-3.393	0.008	1.099	0.009	-7.38	3.87
412	RSG 8	5.654	0.065	-1.695	0.062	2.046	0.007	-10.02	1.18
413	UBC 178	-1.281	0.095	-1.968	0.083	1.156	0.005	-13.02	6.16
414	UPK 185	2.643	0.005	-1.949	0.005	1.797	0.052	-11.64	0.52
415	ASCC 127	7.493	0.072	-1.792	0.069	2.648	0.058	-13.93	0.78
416	ASCC 128	1.246	0.029	0.136	0.026	1.522	0.030	-15.44	0.78
417	UPK 220	-2.399	0.042	-2.642	0.039	1.031	0.049	-8.71	0.30
418	UPK 219	-1.760	0.044	-2.565	0.043	1.224	0.041	-2.40	0.10
419	UPK 230	4.899	0.053	-0.885	0.056	1.867	0.068	-3.72	0.25
420	Stock 12	8.570	0.039	-1.889	0.037	2.284	0.004	-4.24	0.51
421	Aveni Hunter 1	-0.159	0.052	-2.230	0.052	2.374	0.006	-16.89	2.55
422	NGC 7762	1.489	0.023	3.962	0.024	1.033	0.025	-46.61	0.10

Tablo EK 3: Açık kümelerin bu çalışmada hesaplanan astrofizik parametreleri.

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
1	Blanco 1	0.014	0.014	-0.056	0.048	09	237	8	100	5
2	Alessi 20	0.382	0.026	-0.068	0.037	12	428	10	9	1
3	UBC 183	0.308	0.038	0.050	0.050	17	1084	37	86	5
4	UPK 237	0.690	0.630	0.100	0.050	17	745	42	280	25
5	UBC 2	0.115	0.031	-0.038	0.045	12	562	16	220	25
6	NGC 225	0.332	0.053	-0.100	0.050	17	692	33	170	15
7	COIN-Gaia 1	0.497	0.081	0.100	0.050	17	665	48	195	20
8	Alessi 1	0.092	0.036	0.000	0.080	08	705	23	850	50
9	COIN-Gaia 30	0.496	0.038	0.030	0.050	08	743	25	185	15
10	FSR 0551	0.713	0.046	0.000	0.050	17	947	39	17	1
11	Collinder 463	0.450	0.037	-0.150	0.050	08	858	29	150	20
12	COIN-Gaia 5	0.273	0.032	0.000	0.050	17	919	27	120	15
13	NGC 752	0.044	0.013	-0.053	0.006	07	449	6	1150	200
14	UPK 282	0.106	0.050	-0.058	0.031	12	771	35	220	25
15	Stock 5	0.670	0.041	0.100	0.050	17	964	36	39	5
16	COIN-Gaia 34	0.795	0.068	-0.100	0.050	17	962	58	175	5
17	UPK 265	0.907	0.048	-0.100	0.050	17	852	37	135	15
18	Stock 2	0.356	0.020	0.080	0.100	14	383	7	450	30
19	NGC 886	0.607	0.034	0.150	0.050	17	1046	32	450	30
20	Stock 7	0.692	0.055	0.150	0.050	17	682	34	85	5
21	UBC 187	0.498	0.055	0.000	0.005	17	907	45	12	1
22	COIN-Gaia 8	0.222	0.023	-0.047	0.037	12	715	15	315	35
23	Trumpler 2	0.452	0.019	-0.262	0.106	10	686	49	110	10
24	UPK 303	0.025	0.025	0.118	0.021	12	212	10	120	10
25	NGC 1039	0.132	0.043	0.020	0.060	02	491	19	170	15
26	UPK 305	0.078	0.114	0.046	0.015	12	408	41	220	5
27	UBC 415	0.603	0.050	-0.100	0.050	17	862	39	15	1
28	UPK 296	0.019	0.019	-0.027	0.018	12	519	18	270	35
29	COIN-Gaia 9	0.506	0.042	-0.011	0.021	12	836	32	150	15
30	Trumpler 3	0.403	0.042	-0.220	0.010	04	659	25	70	5
31	Stock 23	0.426	0.062	0.050	0.050	17	613	34	65	1
32	Melotte 20	0.123	0.027	-0.013	0.055	09	172	4	60	5
33	Alessi 13	0.158	0.021	0.050	0.050	17	106	2	40	5
34	ASCC 10	0.252	0.061	-0.024	0.011	12	627	34	255	25
35	King 6	0.731	0.052	-0.069	0.048	12	723	34	190	20
36	NGC 1333	1.340	0.089	-0.040	0.010	04	291	23	10	1
37	NGC 1342	0.316	0.046	-0.145	0.019	12	642	26	1000	150
38	ASCC 11	0.299	0.041	-0.162	0.027	12	864	32	180	15
39	IC 348	0.901	0.030	-0.110	0.020	01	316	18	8	1
40	UBC 19	0.362	0.114	0.083	0.046	12	405	41	7	1
41	Melotte 22	0.082	0.030	-0.010	0.049	09	137	4	95	5
42	UBC 88	0.491	0.048	-0.042	0.023	12	975	42	42	1
43	UBC 51	0.571	0.061	0.047	0.028	12	1088	60	7	1
44	UPK 294	0.911	0.051	-0.152	0.062	12	765	35	200	20
45	UBC 4	0.378	0.035	-0.078	0.012	12	599	19	240	5
46	UBC 31	0.416	0.069	0.003	0.009	12	368	23	9	1
47	UPK 333	0.329	0.029	-0.046	0.051	12	688	18	800	100
48	NGC 1528	0.434	0.045	-0.129	0.030	12	1033	42	300	25
49	NGC 1545	0.377	0.073	0.039	0.024	12	712	46	85	5
50	UBC 55	0.686	0.077	-0.106	0.027	12	907	62	22	1
51	Melotte 25	0.030	0.011	0.145	0.063	09	47	1	575	50
52	NGC 1582	0.457	0.053	-0.051	0.029	12	1010	48	140	20
53	Gulliver 11	0.498	0.049	0.043	0.087	12	954	42	305	5
54	UPK 312	0.344	0.115	0.100	0.050	17	696	71	130	5
55	COIN-Gaia 11	0.588	0.040	0.161	0.024	12	617	22	800	120

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
56	COIN-Gaia 10	0.729	0.046	-0.079	0.086	12	1061	44	130	5
57	COIN-Gaia 39	0.495	0.085	-0.036	0.098	12	1038	78	280	10
58	UBC 56	0.772	0.054	-0.020	0.109	12	866	42	525	35
59	Platais 3	0.018	0.024	0.000	0.050	17	180	4	175	10
60	NGC 1647	0.405	0.053	0.016	0.010	12	586	28	360	35
61	Alessi 2	0.376	0.040	-0.006	0.007	12	609	22	230	25
62	NGC 1662	0.275	0.048	-0.070	0.010	07	411	18	850	50
63	ASCC 12	0.352	0.045	-0.162	0.027	12	1024	41	290	30
64	RSG 1	0.280	0.033	0.052	0.023	12	331	10	100	5
65	UPK 385	0.241	0.121	0.127	0.010	12	316	34	10	1
66	NGC 1708	0.593	0.050	-0.036	0.046	12	951	43	130	5
67	NGC 1750	0.473	0.053	-0.030	0.012	12	723	35	150	15
68	NGC 1758	0.437	0.031	-0.021	0.036	12	902	33	650	50
69	COIN-Gaia 14	0.306	0.031	0.015	0.074	12	914	26	345	85
70	COIN-Gaia 18	0.477	0.036	-0.079	0.030	12	1023	33	140	5
71	COIN-Gaia 20	0.346	0.047	-0.063	0.024	12	1065	45	85	5
72	UPK 394	0.128	0.045	0.000	0.050	17	804	33	170	25
73	COIN-Gaia 12	0.110	0.038	-0.033	0.046	12	974	33	530	60
74	NGC 1901	0.163	0.026	-0.145	0.039	09	424	10	600	50
75	ASCC 16	0.122	0.038	-0.104	0.060	09	357	12	12	1
76	COIN-Gaia 17	0.499	0.062	-0.025	0.034	12	1103	61	305	10
77	ASCC 19	0.061	0.040	-0.059	0.049	09	357	13	9	1
78	ASCC 21	0.112	0.041	-0.135	0.050	04	366	14	8	1
79	COIN-Gaia 13	0.096	0.069	-0.051	0.017	12	512	32	160	15
80	UBC 17b	0.147	0.039	-0.070	0.032	09	419	15	9	1
81	Gulliver 6	0.160	0.050	-0.098	0.058	09	403	18	9	1
82	UBC 17a	0.109	0.024	-0.087	0.071	09	357	8	5	1
83	Collinder 69	0.187	0.035	-0.113	0.092	09	400	13	7	1
84	NGC 1980	0.089	0.055	-0.075	0.092	09	390	19	9	1
85	NGC 1977	0.736	0.045	-0.210	0.040	06	407	5	100	10
86	UBC 207	0.102	0.047	-0.180	0.010	06	389	16	5	1
87	UBC 8	0.373	0.049	-0.115	0.015	12	474	21	295	10
88	Stock 10	0.223	0.090	-0.056	0.021	12	360	29	130	5
89	UPK 398	0.321	0.046	-0.100	0.050	17	449	19	8	1
90	COIN-Gaia 23	0.267	0.084	-0.142	0.059	12	971	72	85	8
91	UPK 402	1.048	0.112	0.000	0.050	17	408	41	8	1
92	UPK 422	0.082	0.056	0.056	0.062	12	302	15	21	1
93	COIN-Gaia 24	0.423	0.082	0.011	0.011	12	1011	74	97	5
94	NGC 2184	0.256	0.056	-0.068	0.012	12	587	30	850	50
95	COIN-Gaia 25	0.184	0.100	0.007	0.008	09	797	71	585	50
96	NGC 2169	0.307	0.075	-0.047	0.041	12	961	64	5	1
97	NGC 2168	0.252	0.055	-0.051	0.015	09	863	43	135	15
98	UPK 445	0.433	0.041	-0.100	0.050	17	660	24	15	1
99	NGC 2183	0.604	0.083	-0.080	0.080	04	855	63	7	1
100	Ferrero 11	0.315	0.050	-0.133	0.016	12	814	37	330	35
101	UPK 379	0.323	0.053	-0.051	0.030	12	740	35	535	25
102	FSR 1117	0.661	0.082	-0.100	0.050	17	826	60	14	1
103	ASCC 23	0.068	0.026	-0.017	0.015	12	610	15	280	25
104	NGC 2215	0.213	0.036	-0.070	0.100	13	954	31	750	50
105	UPK 381	0.187	0.044	-0.036	0.057	12	719	29	280	10
106	BDSB91	0.608	0.072	-0.100	0.050	17	1024	66	5	1
107	NGC 2232	0.106	0.052	-0.360	0.010	06	306	14	20	1
108	vdBergh 80	0.806	0.081	-0.100	0.050	17	975	70	11	1
109	Collinder 95	0.141	0.073	-0.133	0.013	09	666	43	3	1
110	UPK 442	0.240	0.049	-0.150	0.050	17	626	28	40	5

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
111	vdBergh 83	0.094	0.034	0.050	0.050	17	878	27	12	1
112	UPK 436	0.128	0.061	0.100	0.050	17	845	46	27	5
113	NGC 2264	0.122	0.104	-0.100	0.030	11	702	65	4	1
114	NGC 2287	0.032	0.023	-0.110	0.010	02	748	18	180	10
115	UPK 350	0.097	0.050	-0.038	0.030	12	445	20	675	35
116	NGC 2281	0.083	0.053	0.013	0.001	07	522	25	460	50
117	NGC 2301	0.082	0.047	-0.008	0.025	12	886	38	165	15
118	UPK 433	0.150	0.052	0.000	0.050	17	787	37	180	15
119	ASCC 29	0.145	0.051	-0.193	0.026	12	1006	46	73	10
120	ASCC 30	0.180	0.063	0.050	0.050	17	1109	63	205	10
121	UPK 524	0.166	0.018	-0.049	0.073	09	557	9	85	5
122	UBC 444	0.207	0.042	0.050	0.050	17	1119	43	450	25
123	NGC 2323	0.300	0.039	0.110	0.160	13	1001	36	90	5
124	ASCC 32	0.076	0.032	0.000	0.050	17	795	23	20	5
125	UPK 495	0.205	0.015	-0.250	0.050	17	655	9	675	50
126	UBC 7	0.104	0.027	0.000	0.050	17	279	7	39	1
127	Gulliver 21	0.031	0.019	0.100	0.050	17	651	12	285	30
128	NGC 2343	0.248	0.076	0.080	0.050	03	1109	75	100	5
129	Alessi 21	0.062	0.033	-0.050	0.050	17	569	17	65	10
130	UPK 431	0.069	0.047	-0.100	0.050	17	733	31	230	25
131	UPK 470	0.124	0.038	0.050	0.050	17	1026	35	30	5
132	Collinder 132	0.130	0.047	0.050	0.050	17	643	27	22	3
133	UPK 429	0.069	0.045	0.018	0.070	12	872	36	150	15
134	NGC 2358	0.004	0.004	0.000	0.050	17	865	42	620	50
135	Alessi 3	0.031	0.010	0.000	0.050	17	278	3	650	65
136	Collinder 135	0.065	0.022	-0.011	0.040	09	296	6	36	5
137	UPK 452	0.049	0.030	0.000	0.050	17	625	17	240	25
138	Collinder 140	0.170	0.020	0.000	0.050	17	389	7	28	1
139	UPK 418	0.107	0.045	-0.250	0.070	12	839	34	95	5
140	NGC 2422	0.088	0.036	0.050	0.050	17	486	16	125	10
141	Ruprecht 26	0.169	0.039	-0.050	0.050	17	1103	39	29	5
142	NGC 2423	0.033	0.016	0.080	0.050	02	943	14	1200	150
143	UPK 540	0.195	0.038	0.000	0.050	17	365	13	32	1
144	UPK 526	0.221	0.068	-0.024	0.011	09	575	35	30	5
145	Haffner 13	0.052	0.027	0.100	0.050	17	565	14	32	1
146	NGC 2451A	0.062	0.023	-0.080	0.060	11	196	4	45	5
147	NGC 2451B	0.124	0.037	-0.020	0.060	11	378	13	28	1
148	NGC 2447	0.030	0.015	-0.060	0.070	13	1003	14	570	45
149	ASCC 41	0.028	0.028	-0.080	0.018	12	302	10	200	25
150	UBC 250	0.169	0.036	0.100	0.050	17	953	31	335	25
151	Alessi Teutsch 3	0.195	0.024	0.100	0.050	17	710	16	145	15
152	UPK 468	0.144	0.043	-0.150	0.050	17	915	36	150	15
153	NGC 2516	0.133	0.036	-0.040	0.040	11	400	13	175	15
154	UBC 480	0.247	0.039	0.100	0.050	17	471	17	30	5
155	UBC 13	0.017	0.038	-0.054	0.027	12	622	21	180	15
156	UPK 467	0.004	0.030	0.163	0.053	09	586	16	130	15
157	NGC 2527	0.045	0.022	-0.110	0.160	13	630	13	950	100
158	Pozzo 1	0.060	0.022	0.000	0.050	17	346	7	10	1
159	NGC 2547	0.098	0.033	-0.030	0.040	11	389	12	35	5
160	UPK 533	0.100	0.044	0.100	0.050	17	344	14	105	10
161	NGC 2546	0.168	0.041	0.060	0.270	13	940	35	175	15
162	Gulliver 10	0.269	0.047	0.150	0.050	17	587	25	9	1
163	NGC 2548	0.007	0.007	0.009	0.057	09	755	29	500	100
164	BH 23	0.088	0.030	-0.050	0.050	17	442	12	26	1
165	UPK 502	0.134	0.043	0.150	0.050	17	696	27	100	5

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	*E*(*B*-*R*) (kadir)		[Fe/H] (dex)		[Fe/H]$_{ref}$	*d* (pc)		*t* (Myıl)	
166	UBC 12	0.251	0.033	0.150	0.050	17	442	13	250	25
167	UPK 537	0.218	0.044	0.150	0.050	17	602	24	120	15
168	Gulliver 9	0.129	0.025	-0.050	0.050	17	504	12	20	1
169	UPK 535	0.054	0.039	0.050	0.050	17	316	11	33	5
170	UBC 255	0.068	0.027	0.500	0.500	17	948	23	2300	100
171	Pismis 4	0.058	0.041	0.000	0.050	17	697	26	115	5
172	Pismis 5	0.634	0.104	0.000	0.050	17	935	86	6	1
173	NGC 2632	0.010	0.010	0.133	0.041	09	185	2	670	170
174	IC 2391	0.073	0.013	-0.060	0.130	13	155	2	30	5
175	UBC 21	0.073	0.022	-0.100	0.050	17	912	19	225	10
176	IC 2395	0.196	0.036	0.050	0.270	13	714	23	14	1
177	UPK 545	0.086	0.022	0.050	0.050	17	322	7	100	5
178	Collinder 197	0.983	0.075	0.030	0.015	11	954	64	10	5
179	Teutsch 38	0.061	0.036	0.100	0.050	17	661	22	38	1
180	NGC 2669	0.318	0.044	-0.060	0.270	13	1153	46	120	5
181	Trumpler 10	0.047	0.045	-0.060	0.190	13	432	17	50	5
182	Alessi 43	0.362	0.054	0.020	0.060	11	955	46	9	1
183	NGC 2682	0.017	0.007	0.000	0.020	11	879	7	3700	200
184	UPK 542	0.362	0.027	-0.050	0.050	17	832	21	105	5
185	BH 56	0.257	0.081	-0.100	0.050	17	902	65	12	1
186	UPK 508	0.254	0.019	0.150	0.050	17	844	15	460	10
187	Platais 8	0.011	0.019	0.000	0.050	17	135	2	35	5
188	UPK 528	0.361	0.049	-0.050	0.050	17	976	43	335	15
189	ESO 166 04	0.287	0.030	-0.100	0.050	17	1119	31	130	5
190	Platais 9	0.027	0.022	0.000	0.050	17	183	4	60	5
191	UBC 260	0.032	0.025	0.000	0.050	17	556	13	230	10
192	Turner 5	0.072	0.050	0.050	0.050	17	455	20	400	50
193	NGC 2925	0.040	0.032	0.100	0.270	13	760	22	120	20
194	UPK 549	0.393	0.057	0.150	0.050	17	1020	52	950	50
195	NGC 3114	0.096	0.038	0.050	0.060	02	1017	35	140	10
196	Ruprecht 161	0.085	0.031	-0.050	0.050	17	923	26	350	50
197	ASCC 58	0.033	0.033	0.000	0.050	17	483	16	50	5
198	NGC 3228	0.095	0.032	0.000	0.050	17	500	15	26	1
199	UPK 560	0.053	0.018	-0.050	0.050	17	586	10	335	10
200	UPK 552	0.034	0.018	0.100	0.050	17	330	6	110	5
201	BH 99	0.142	0.058	-0.099	0.006	09	446	23	51	1
202	IC 2602	0.064	0.020	-0.060	0.060	13	155	3	40	5
203	Alessi 5	0.206	0.028	0.100	0.050	17	400	10	56	5
204	UPK 567	0.180	0.029	0.000	0.050	17	639	17	450	25
205	Ruprecht 91	0.148	0.031	0.050	0.050	17	1113	32	75	5
206	UPK 562	0.135	0.025	-0.050	0.050	17	821	16	145	5
207	NGC 3532	0.008	0.008	-0.030	0.080	11	464	6	385	35
208	ASCC 66	0.210	0.031	0.000	0.050	17	981	28	57	5
209	NGC 3680	0.045	0.036	-0.010	0.060	2	1064	35	1950	100
210	Ruprecht 98	0.160	0.059	-0.150	0.050	17	465	23	675	100
211	Alessi Teutsch 8	0.233	0.043	0.150	0.050	17	1029	40	105	5
212	ESO 130 06	0.167	0.045	0.000	0.050	17	818	33	155	15
213	Melotte 111	0.000	0.046	-0.002	0.036	09	84	4	700	10
214	ASCC 73	0.127	0.039	0.000	0.050	17	639	23	150	15
215	UPK 579	0.087	0.035	0.150	0.050	17	734	23	140	10
216	UPK 578	0.297	0.029	0.050	0.050	17	954	25	850	80
217	UPK 587	0.061	0.040	0.000	0.050	17	908	33	140	10
218	Ruprecht 108	0.295	0.038	0.050	0.050	17	991	34	225	5
219	Platais 10	0.179	0.013	0.000	0.050	17	243	3	90	5
220	UPK 599	0.094	0.038	0.100	0.015	17	672	23	20	5

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
221	NGC 5460	0.194	0.055	-0.030	0.190	13	724	36	150	10
222	Loden 1194	0.262	0.102	0.050	0.050	17	747	68	255	10
223	UPK 585	0.164	0.037	0.000	0.050	17	717	24	85	5
224	Lynga 2	0.351	0.078	0.060	0.160	13	978	68	120	15
225	NGC 5593	0.348	0.060	0.100	0.050	17	1046	56	95	5
226	NGC 5662	0.469	0.077	0.070	0.190	13	787	54	47	1
227	UPK 594	0.436	0.024	0.000	0.050	17	932	21	100	5
228	Alessi 6	0.490	0.021	0.050	0.050	17	693	17	345	35
229	BH 164	0.139	0.043	0.100	0.050	17	417	16	46	1
230	UPK 604	0.844	0.063	-0.200	0.050	17	751	42	8	1
231	UPK 607	0.550	0.103	0.100	0.050	17	913	83	10	1
232	NGC 5822	0.100	0.077	0.020	0.020	11	833	57	1250	100
233	UPK 613	0.214	0.034	-0.100	0.050	17	903	28	145	5
234	ASCC 79	0.318	0.057	0.000	0.050	17	840	43	7	1
235	UPK 614	0.172	0.110	0.150	0.050	17	907	89	130	5
236	Alessi 8	0.235	0.048	0.050	0.050	17	676	29	205	20
237	UPK 605	0.148	0.025	-0.050	0.050	17	749	17	69	5
238	UPK 617	0.208	0.073	0.050	0.050	17	740	48	100	5
239	UPK 621	0.447	0.063	0.050	0.050	17	899	50	32	1
240	UBC 5	0.380	0.054	0.100	0.050	17	564	27	160	10
241	UPK 626	0.405	0.085	-0.050	0.050	17	509	38	100	5
242	NGC 6025	0.192	0.050	0.190	0.160	13	785	35	115	5
243	NGC 6087	0.275	0.032	0.220	0.050	15	1067	31	58	5
244	Harvard 10	0.215	0.044	-0.040	0.140	13	689	28	110	10
245	UPK 627	0.031	0.022	0.200	0.050	17	524	11	385	20
246	NGC 6124	0.907	0.103	0.070	0.060	13	637	58	125	15
247	UBC 11	0.071	0.023	0.100	0.050	17	461	10	100	5
248	NGC 6178	0.319	0.066	0.200	0.050	17	880	52	15	1
249	UPK 644	0.234	0.049	0.000	0.500	17	754	33	335	5
250	UPK 630	0.256	0.068	0.050	0.050	17	983	60	110	5
251	UPK 640	0.031	0.016	0.100	0.050	17	175	3	22	1
252	ASCC 85	0.270	0.078	0.100	0.050	17	887	62	80	10
253	UPK 612	0.052	0.021	0.021	0.027	09	230	5	100	5
254	UPK 624	0.210	0.018	-0.095	0.089	09	311	5	39	3
255	NGC 6250	0.544	0.102	-0.150	0.270	13	974	88	29	5
256	UPK 629	0.307	0.023	0.000	0.050	17	908	19	145	5
257	Alessi Teutsch 12	0.112	0.025	0.050	0.050	17	601	14	85	5
258	ASCC 87	0.281	0.052	0.050	0.050	17	755	35	430	50
259	DBSB 104	0.401	0.098	0.000	0.050	17	1065	7	5	1
260	NGC 6281	0.115	0.109	-0.040	0.030	11	522	50	515	50
261	UBC 563	0.798	0.082	0.150	0.050	17	1115	82	120	5
262	ASCC 88	0.779	0.077	0.150	0.050	17	906	62	115	5
263	Alessi 24	0.156	0.026	0.079	0.013	09	486	12	85	10
264	IC 4651	0.065	0.036	0.120	0.040	02	938	31	2000	300
265	Antalova 2	0.794	0.095	0.100	0.050	17	1185	100	9	1
266	UPK 642	0.161	0.034	0.150	0.050	17	934	29	110	5
267	Collinder 338	0.196	0.059	0.050	0.050	17	644	34	140	20
268	ASCC 90	0.187	0.087	0.150	0.050	17	573	45	850	100
269	NGC 6405	0.244	0.129	-0.020	0.040	11	462	53	55	5
270	Alessi 9	0.075	0.023	-0.040	0.051	09	210	4	290	30
271	NGC 6416	0.354	0.132	-0.070	0.110	13	1015	118	330	20
272	IC 4665	0.224	0.038	0.010	0.050	13	345	12	30	5
273	NGC 6425	0.423	0.117	0.000	0.050	17	1004	104	365	20
274	Collinder 350	0.420	0.035	-0.041	0.013	12	376	12	580	100
275	Alessi 31	0.693	0.063	0.300	0.050	17	684	39	420	40

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
276	UPK 25	0.722	0.044	-0.100	0.050	17	622	25	715	50
277	NGC 6475	0.051	0.051	-0.012	0.001	07	274	13	325	50
278	NGC 6494	0.499	0.089	-0.040	0.080	02	733	58	335	35
279	Ruprecht 135	0.831	0.079	0.150	0.050	17	1120	79	600	50
280	UPK 645	0.191	0.052	0.000	0.050	17	712	34	135	5
281	Collinder 359	0.190	0.038	-0.034	0.012	09	542	19	28	8
282	NGC 6568	0.394	0.070	0.150	0.050	17	1088	68	500	45
283	UPK 5	0.294	0.045	0.050	0.050	17	562	23	100	5
284	Gulliver 20	0.240	0.038	-0.099	0.009	12	420	15	255	25
285	Alessi 19	0.129	0.045	0.073	0.052	12	574	23	30	1
286	UPK 27	1.300	0.111	0.100	0.050	17	945	93	1900	200
287	Ferrero 1	0.264	0.054	-0.133	0.016	12	874	43	135	5
288	UBC 9	0.086	0.028	0.100	0.050	17	345	9	45	5
289	Mamajek 4	0.065	0.042	0.150	0.050	17	445	17	585	25
290	UPK 7	0.337	0.089	0.150	0.050	17	777	62	235	40
291	NGC 6633	0.160	0.035	-0.030	0.040	11	387	12	750	100
292	UPK 654	0.276	0.048	-0.500	0.050	17	528	23	90	5
293	UPK 28	1.298	0.116	0.200	0.050	17	927	96	295	20
294	IC 4725	0.526	0.080	0.000	0.050	17	665	48	100	10
295	UPK 29	0.957	0.056	0.150	0.050	17	672	34	650	30
296	ASCC 97	0.633	0.079	0.100	0.050	17	575	41	85	5
297	UBC 32	0.430	0.122	0.050	0.050	17	278	31	130	5
298	IC 4756	0.162	0.053	0.020	0.040	02	478	23	1000	100
299	UPK 17	0.412	0.119	0.100	0.050	17	674	72	900	90
300	UPK 33	0.847	0.066	0.050	0.050	17	511	30	65	5
301	UPK 18	0.451	0.072	0.050	0.050	17	798	52	350	15
302	UPK 38	0.421	0.047	0.050	0.050	17	669	28	350	15
303	UPK 20	0.664	0.112	0.150	0.050	17	471	47	1250	100
304	UPK 4	0.492	0.071	0.250	0.050	17	824	53	275	60
305	UPK 13	0.287	0.097	0.200	0.050	17	946	83	190	5
306	ASCC 99	0.253	0.050	0.115	0.098	09	296	14	355	40
307	UPK 23	0.621	0.056	0.250	0.050	17	1022	52	120	5
308	Ruprecht 145	0.251	0.028	0.007	0.052	09	601	16	900	150
309	UPK 24	0.397	0.068	0.000	0.050	17	509	31	320	10
310	NGC 6709	0.392	0.052	-0.020	0.010	11	1091	51	180	5
311	UPK 21	0.510	0.051	0.150	0.050	17	594	28	750	75
312	Collinder 394	0.289	0.051	0.150	0.050	17	715	33	160	10
313	UPK 50	0.528	0.116	0.050	0.050	17	1029	106	170	5
314	UPK 26	0.376	0.052	0.100	0.500	17	937	44	85	5
315	Stephenson 1	0.022	0.022	0.201	0.038	12	363	13	42	1
316	NGC 6716	0.168	0.065	0.100	0.050	17	705	41	135	15
317	Alessi 62	0.204	0.017	0.150	0.050	17	613	10	900	100
318	UBC 26	0.543	0.023	0.050	0.050	17	597	13	26	5
319	UPK 31	0.386	0.036	0.000	0.050	17	532	18	500	30
320	UPK 54	0.641	0.035	0.150	0.050	17	870	28	85	5
321	UPK 65	0.361	0.027	0.018	0.134	12	753	19	220	10
322	UBC 1	0.060	0.030	0.020	0.049	09	329	9	100	5
323	ASCC 101	0.011	0.037	0.050	0.050	17	400	13	450	50
324	UPK 53	0.565	0.031	0.100	0.050	17	610	17	160	10
325	UPK 12	0.123	0.047	0.000	0.050	17	653	28	200	10
326	UBC 356	0.782	0.074	0.150	0.050	17	1114	74	145	5
327	Ruprecht 147	0.036	0.005	0.110	0.049	09	306	2	2800	250
328	NGC 6793	0.361	0.035	0.100	0.050	17	585	19	650	50
329	NGC 6800	0.496	0.025	0.100	0.050	17	1052	24	340	15
330	UPK 45	0.327	0.037	0.080	0.058	12	896	30	80	5

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
331	UPK 40	0.421	0.047	0.050	0.050	17	669	28	350	15
332	Gulliver 28	0.695	0.051	0.250	0.050	17	665	31	435	40
333	UPK 42	0.608	0.048	-0.050	0.050	17	599	26	115	5
334	UPK 80	0.433	0.023	0.000	0.050	17	904	19	380	10
335	Teutsch 35	0.007	0.038	0.115	0.033	12	489	17	215	25
336	Stock 1	0.144	0.029	0.120	0.001	07	404	11	405	20
337	UPK 46	0.306	0.061	0.050	0.050	17	682	38	150	5
338	UBC 14	0.350	0.058	0.100	0.050	17	769	40	52	5
339	Alessi 44	0.415	0.032	0.100	0.050	17	628	18	190	20
340	ASCC 105	0.180	0.035	0.046	0.019	12	570	18	90	9
341	UPK 55	0.284	0.093	0.000	0.050	17	804	67	87	5
342	ASCC 107	0.521	0.074	0.250	0.050	17	850	56	135	15
343	UPK 82	0.151	0.074	0.036	0.015	12	549	36	79	5
344	UPK 90	0.495	0.056	-0.100	0.050	17	813	41	140	5
345	UBC 582	0.193	0.038	0.000	0.050	17	1131	39	17	1
346	UPK 93	0.258	0.043	-0.007	0.006	12	702	27	360	15
347	Alessi 10	0.076	0.037	0.050	0.050	17	428	14	120	10
348	Roslund 5	0.113	0.032	0.050	0.050	17	544	16	95	5
349	ASCC 111	0.246	0.049	0.050	0.050	17	835	37	240	20
350	Gulliver 60	0.630	0.042	-0.121	0.018	12	1110	42	93	5
351	RSG 5	0.098	0.038	0.104	0.016	12	340	12	43	5
352	UPK 79	0.200	0.066	-0.043	0.037	12	909	4	151	10
353	Alessi Teutsch 11	0.056	0.029	0.030	0.008	12	669	18	190	20
354	Collinder 419	0.568	0.100	-0.150	0.050	17	1034	92	4	1
355	UPK 94	0.475	0.022	0.100	0.050	17	961	20	250	10
356	UPK 66	0.114	0.092	0.000	0.050	17	675	55	135	5
357	UPK 137	0.196	0.077	0.000	0.050	17	853	59	50	1
358	Dolidze 8	0.675	0.094	0.019	0.058	12	960	3	4	1
359	Roslund 6	0.040	0.047	0.032	0.011	12	354	15	130	5
360	UPK 119	0.099	0.099	0.033	0.022	12	782	76	1850	100
361	UPK 88	0.075	0.026	0.100	0.005	17	294	7	50	1
362	UPK 84	0.052	0.052	-0.050	0.050	17	928	59	1050	50
363	Alessi 12	0.081	0.025	0.100	0.050	17	544	13	120	10
364	UPK 155	0.327	0.048	0.100	0.050	17	919	40	220	30
365	UPK 126	1.126	0.088	-0.050	0.050	17	857	67	5	1
366	UPK 99	0.184	0.084	-0.100	0.050	17	811	61	160	5
367	NGC 6991	0.081	0.009	-0.068	0.009	07	552	5	1450	50
368	UPK 51	0.118	0.040	-0.050	0.050	17	567	20	110	5
369	NGC 6997	0.660	0.058	0.096	0.008	07	853	44	550	50
370	UPK 131	0.798	0.035	0.021	0.028	12	981	31	600	40
371	UPK 108	0.133	0.066	0.002	0.019	12	866	51	35	5
372	Gulliver 48	1.351	0.085	0.000	0.050	17	938	71	18	1
373	UPK 113	0.147	0.074	0.000	0.050	17	704	46	40	1
374	NGC 7039	0.132	0.047	0.150	0.050	17	766	33	17	1
375	ASCC 113	0.096	0.037	0.001	0.066	12	542	18	190	15
376	UBC 385	0.566	0.102	0.150	0.050	17	866	79	13	1
377	UPK 143	1.609	0.062	-0.100	0.050	17	853	47	240	30
378	UPK 150	1.085	0.109	0.100	0.050	17	1008	98	21	1
379	NGC 7058	0.090	0.039	0.030	0.040	06	365	13	75	5
380	NGC 7063	0.147	0.038	-0.090	0.022	12	656	23	130	10
381	UPK 136	0.128	0.095	-0.047	0.048	12	644	55	105	5
382	NGC 7092	0.001	0.001	0.040	0.080	16	298	6	310	15
383	UBC 10a	0.577	0.051	0.100	0.050	17	915	42	14	1
384	IC 1396	0.772	0.044	-0.080	0.030	06	905	36	3	1
385	UBC 167	0.547	0.047	0.100	0.050	17	929	40	13	1

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	$E(B-R)$ (kadir)		[Fe/H] (dex)		$[Fe/H]_{ref}$	d (pc)		t (Myıl)	
386	ASCC 114	0.444	0.056	-0.105	0.067	12	935	47	55	5
387	UBC 150	0.326	0.032	-0.054	0.009	12	858	25	140	5
388	NGC 7129	1.032	0.161	0.000	0.050	17	911	3	10	2
389	UPK 169	0.896	0.070	0.150	0.050	17	813	51	10	3
390	UBC 10b	0.631	0.099	-0.100	0.050	17	974	86	10	1
391	NGC 7160	0.508	0.156	0.000	0.050	17	915	46	11	1
392	ASCC 115	0.431	0.048	0.063	0.191	12	774	34	175	15
393	Alessi Teutsch 5	0.457	0.043	0.100	0.050	17	904	35	15	5
394	UBC 168	0.600	0.028	0.050	0.050	17	923	24	72	5
395	NGC 7243	0.272	0.042	-0.065	0.043	12	880	34	165	10
396	UPK 178	0.893	0.066	0.050	0.050	17	948	56	200	20
397	Pismis Moreno 1	0.886	0.049	0.000	0.050	17	987	43	5	1
398	UBC 392	0.834	0.031	-0.050	0.050	17	938	26	210	10
399	UPK 194	0.816	0.009	0.150	0.050	17	938	9	145	5
400	UPK 167	0.129	0.032	0.000	0.050	17	547	16	200	20
401	UBC 396	0.944	0.072	0.000	0.050	17	1034	66	18	1
402	UBC 159	0.188	0.019	0.050	0.050	17	495	9	5	1
403	UPK 180	0.381	0.046	-0.100	0.050	17	846	35	395	50
404	FSR 0398	0.920	0.066	0.000	0.050	17	935	55	20	1
405	UPK 166	0.191	0.037	-0.068	0.078	12	664	22	30	1
406	ASCC 123	0.119	0.027	0.140	0.040	05	241	6	67	1
407	Alessi 37	0.201	0.025	0.012	0.044	12	690	16	210	20
408	UBC 394	0.889	0.047	0.050	0.050	17	913	39	110	5
409	UPK 168	0.205	0.034	0.072	0.051	12	588	18	40	1
410	RSG 7	0.306	0.028	0.012	0.050	12	428	11	90	5
411	UPK 201	1.654	0.086	0.000	0.050	17	900	69	16	5
412	RSG 8	0.321	0.028	0.009	0.010	09	492	13	25	5
413	UBC 178	1.067	0.066	0.050	0.050	17	876	52	9	1
414	UPK 185	0.163	0.033	0.014	0.008	12	577	17	130	10
415	ASCC 127	0.310	0.044	0.000	0.050	17	384	15	18	1
416	ASCC 128	0.269	0.037	-0.076	0.018	12	646	22	105	5
417	UPK 220	1.159	0.075	0.600	0.050	17	961	64	150	10
418	UPK 219	0.601	0.078	0.020	0.050	08	826	57	150	10
419	UPK 230	0.459	0.046	0.100	0.050	17	543	22	50	5
420	Stock 12	0.203	0.033	0.000	0.050	17	450	14	105	5
421	Aveni Hunter 1	0.160	0.076	0.000	0.050	17	424	29	14	1
422	NGC 7762	0.902	0.024	-0.120	0.020	07	911	31	2000	200

Tablo EK 4: Açık kümelerin bu çalışmada hesaplanan kinematik parametreleri.

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
1	Blanco 1	-18.69	0.65	-6.66	0.24	-9.68	0.31	0.32	0.10	-10.18	7.43	-3.11
2	Alessi 20	-10.02	0.83	-14.71	1.47	-6.83	0.22	10.30	-0.48	-11.49	-0.04	-0.26
3	UBC 183	8.43	0.17	-19.72	0.18	-11.17	0.49	25.71	-1.23	-8.45	-4.30	-4.59
4	UPK 237	4.13	0.91	0.24	1.54	-13.24	0.73	17.56	-0.89	-4.60	15.32	-6.67
5	UBC 2	25.50	0.58	-8.58	0.56	-6.30	0.37	13.01	-0.60	21.32	6.21	0.27
6	NGC 225	20.97	0.88	-0.47	0.98	0.14	0.18	15.97	-0.88	13.83	14.60	6.71
7	COIN-Gaia 1	22.25	1.31	-5.16	1.64	-10.82	0.68	15.21	-0.86	15.87	9.89	-4.25
8	Alessi 1	-13.15	0.50	-19.75	0.52	-19.65	0.65	15.61	-0.90	-19.94	-4.66	-13.08
9	COIN-Gaia 30	35.07	0.67	-7.62	0.47	0.39	0.22	16.26	-1.03	27.63	7.60	6.96
10	FSR 0551	8.80	2.14	-13.46	2.72	-7.21	0.64	20.27	-1.40	-2.64	2.13	-0.64
11	Collinder 463	11.63	0.20	-4.38	0.19	-4.85	0.17	18.29	-1.23	2.17	11.04	1.73
12	COIN-Gaia 5	33.61	6.77	-21.81	7.90	-2.62	0.76	18.94	-1.43	23.50	-6.19	3.95
13	NGC 752	-16.64	0.19	-21.16	0.33	-19.33	0.24	7.66	-0.72	-15.47	-6.25	-12.76
14	UPK 282	14.01	0.86	-4.35	0.77	-11.35	0.73	13.89	-1.27	8.95	11.11	-4.78
15	Stock 5	13.87	2.55	-14.98	2.95	-11.63	0.47	19.86	-1.51	2.84	0.72	-5.07
16	COIN-Gaia 34	27.23	1.60	-14.34	1.77	0.57	0.11	19.59	-1.53	16.47	1.38	7.14
17	UPK 265	12.75	2.63	-12.35	3.05	-3.54	0.32	17.52	-1.33	4.06	3.17	3.04
18	Stock 2	-30.95	0.47	-18.64	0.46	-14.49	0.26	7.57	-0.63	-29.69	-3.82	-7.92
19	NGC 886	-9.91	0.91	-21.02	0.93	-13.86	0.42	20.82	-1.71	-21.90	-5.12	-7.29
20	Stock 7	13.40	0.83	2.36	0.83	-2.82	0.22	13.19	-1.15	9.05	17.70	3.75
21	UBC 187	17.03	0.99	-14.59	1.16	-14.30	0.61	18.43	-1.38	7.43	0.98	-7.73
22	COIN-Gaia 8	10.03	0.91	-3.24	0.77	-9.62	0.32	12.42	-1.29	6.43	12.24	-3.05
23	Trumpler 2	-3.71	0.48	-12.08	0.61	-13.81	0.94	12.60	-1.21	-7.48	3.32	-7.24
24	UPK 303	-3.78	0.70	-30.63	1.15	-10.12	0.63	3.16	-0.40	1.90	-16.04	-3.55
25	NGC 1039	3.55	0.36	-11.63	0.40	-9.24	0.45	7.62	-0.91	4.76	3.47	-2.66
26	UPK 305	-4.26	1.11	-10.03	1.20	-8.74	0.90	5.91	-0.77	-1.34	4.93	-2.17
27	UBC 415	14.67	1.16	-14.05	1.31	-13.04	0.58	17.18	-1.34	6.32	1.48	-6.47
28	UPK 296	0.01	1.02	-4.48	0.81	-16.63	0.62	8.49	-0.97	0.35	10.68	-10.06
29	COIN-Gaia 9	15.44	2.00	-9.28	1.38	-11.40	0.68	12.67	-1.64	11.60	6.55	-4.84
30	Trumpler 3	22.27	1.41	-8.02	1.28	-7.63	0.35	11.96	-1.17	19.14	7.35	-1.07
31	Stock 23	21.73	0.64	-6.22	0.62	-10.01	0.50	10.73	-1.13	19.83	9.10	-3.44
32	Melotte 20	-11.31	0.34	-19.70	0.45	0.23	0.05	2.51	-0.35	-4.99	-5.16	6.80
33	Alessi 13	-12.42	0.14	-21.59	0.26	-4.11	0.24	-1.36	-0.08	-2.23	-7.32	2.46
34	ASCC 10	17.48	1.14	-5.92	0.52	-1.02	0.52	6.68	-1.31	19.63	9.58	5.55
35	King 6	8.30	1.52	-24.25	1.21	2.04	0.09	11.74	-1.39	5.39	-8.67	8.61
36	NGC 1333	1.86	12.41	-17.72	5.05	-2.57	5.00	2.74	-0.61	7.95	-2.93	4.00
37	NGC 1342	8.24	0.19	-8.30	0.20	-0.42	0.17	7.13	-1.35	9.94	7.24	6.15
38	ASCC 11	8.63	0.22	-16.78	0.41	-5.64	0.37	11.41	-1.78	6.05	-0.81	0.93
39	IC 348	-15.84	1.30	-6.26	0.76	-7.35	0.49	2.73	-0.68	-9.74	8.61	-0.78
40	UBC 19	-18.61	2.92	-5.15	1.35	-10.15	1.15	3.17	-0.87	-12.95	9.91	-3.58
41	Melotte 22	-7.98	0.40	-28.25	0.85	-14.87	0.39	0.80	-0.29	0.05	-13.77	-8.30
42	UBC 88	1.19	2.55	-16.43	1.43	-5.63	0.46	12.08	-2.07	-2.06	-0.17	0.94
43	UBC 51	3.40	4.54	-5.97	2.73	-5.96	0.52	15.14	-2.24	-2.91	10.46	0.60
44	UPK 294	20.01	1.39	-4.78	1.15	-0.39	0.39	12.97	-1.40	15.87	10.81	6.18
45	UBC 4	-1.30	0.87	-9.48	0.43	-13.43	0.46	5.06	-1.33	2.47	6.04	-6.86
46	UBC 31	-17.79	1.91	-6.16	0.85	-6.44	0.55	2.75	-0.82	-11.71	8.85	0.13
47	UPK 333	-21.07	0.26	-12.54	0.49	-11.71	0.27	7.63	-1.50	-19.87	3.14	-5.14
48	NGC 1528	1.68	0.32	-18.30	0.56	-0.99	0.18	13.16	-2.19	-2.65	-1.92	5.58
49	NGC 1545	12.47	0.19	-1.11	0.34	-5.14	0.40	8.68	-1.53	12.62	14.61	1.43
50	UBC 55	13.50	4.49	-10.99	1.95	-10.59	0.76	9.70	-2.00	12.63	5.21	-4.01
51	Melotte 25	-42.30	0.16	-19.09	0.40	-0.80	0.28	0.00	-0.11	-33.47	-4.79	5.77
52	NGC 1582	16.54	1.94	-19.01	0.91	4.22	0.28	9.67	-2.27	15.70	-2.55	10.79
53	Gulliver 11	-1.56	4.52	7.68	1.73	7.83	0.49	9.10	-2.14	-1.83	24.01	14.40
54	UPK 312	6.23	2.26	-6.09	1.30	-2.27	0.30	9.33	-1.44	5.73	9.54	4.30
55	COIN-Gaia 11	0.49	0.26	-20.23	0.64	-3.28	0.16	5.01	-1.41	4.31	-4.63	3.30

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
						(km/sn)						
56	COIN-Gaia 10	-6.37	0.31	-18.31	0.82	-4.52	0.40	8.92	-2.41	-6.45	-1.70	2.05
57	COIN-Gaia 39	-21.46	8.16	-2.74	2.93	-8.76	0.70	9.31	-2.35	-21.94	13.79	-2.19
58	UBC 56	-0.16	0.59	-17.86	0.77	-6.58	0.37	9.04	-1.92	-0.37	-1.75	-0.01
59	Platais 3	-18.14	0.29	-5.02	0.25	-5.96	0.19	3.07	-0.31	-12.38	9.48	0.62
60	NGC 1647	8.01	0.61	-1.64	0.17	-2.75	0.32	-0.10	-1.35	16.94	13.90	3.82
61	Alessi 2	8.86	0.51	-5.45	0.29	-5.23	0.20	7.64	-1.29	10.05	10.03	1.34
62	NGC 1662	14.02	0.15	0.06	0.14	1.01	0.21	-1.41	-0.91	24.26	15.16	7.58
63	ASCC 12	25.23	5.06	-16.93	1.60	-10.84	0.54	8.14	-2.35	25.92	-0.38	-4.26
64	RSG 1	-15.90	0.98	-13.06	0.52	-11.58	0.34	1.90	-0.78	-8.97	1.91	-5.01
65	UPK 385	-14.81	3.20	-8.01	0.73	-5.59	1.00	-1.14	-0.72	-4.84	6.90	0.98
66	NGC 1708	4.25	1.78	-8.15	0.85	-4.02	0.35	10.54	-2.07	2.54	8.12	2.55
67	NGC 1750	10.61	1.22	-4.73	0.31	-5.83	0.49	0.30	-1.70	19.14	11.16	0.73
68	NGC 1758	-7.35	2.85	-19.92	0.72	0.77	0.55	0.35	-2.13	1.13	-3.60	7.34
69	COIN-Gaia 14	-16.78	2.16	-23.45	0.90	-12.63	0.46	5.39	-2.14	-13.34	-7.12	-6.06
70	COIN-Gaia 18	-10.20	0.33	-20.14	0.71	-11.46	0.43	4.45	-2.42	-5.82	-3.52	-4.88
71	COIN-Gaia 20	1.00	3.14	-7.66	0.49	-2.34	0.33	3.02	-2.54	6.81	9.07	4.23
72	UPK 394	4.82	1.27	-4.43	0.43	-4.69	0.51	-5.61	-1.77	19.26	11.53	1.88
73	COIN-Gaia 12	1.37	0.91	-25.48	0.83	-3.41	0.22	6.35	-2.27	3.86	-9.01	3.16
74	NGC 1901	-25.57	0.59	-2.94	0.54	-0.95	0.36	-9.49	0.13	-7.26	11.12	5.62
75	ASCC 16	-17.35	0.71	-7.95	0.29	-4.17	0.27	-3.32	-0.76	-5.20	7.00	2.41
76	COIN-Gaia 17	5.24	13.41	-20.69	2.50	-11.44	0.72	4.99	-2.61	9.09	-3.88	-4.87
77	ASCC 19	-17.36	1.16	-10.99	0.55	-6.39	0.46	-3.86	-0.73	-4.67	3.93	0.18
78	ASCC 21	-16.76	0.86	-8.43	0.33	-3.86	0.29	-3.25	-0.79	-4.68	6.55	2.71
79	COIN-Gaia 13	10.90	0.52	-0.72	0.23	-11.06	0.63	3.01	-1.20	16.72	14.67	-4.49
80	UBC 17b	-24.26	0.72	-11.85	0.35	-8.91	0.28	-4.60	-0.86	-10.83	3.20	-2.34
81	Gulliver 6	-25.81	1.47	-12.65	0.70	-9.49	0.55	-4.44	-0.83	-12.54	2.37	-2.92
82	UBC 17a	-13.31	2.30	-9.61	1.09	-3.52	0.83	-3.95	-0.74	-0.53	5.33	3.05
83	Collinder 69	-24.59	1.12	-4.24	0.32	-1.22	0.29	-2.78	-0.91	-12.98	10.87	5.35
84	NGC 1980	-21.49	0.80	-12.33	0.46	-6.13	0.36	-4.92	-0.77	-7.74	2.63	0.44
85	NGC 1977	-24.80	0.56	-16.19	0.85	-8.63	0.87	-4.98	-0.81	-10.99	-1.19	-2.05
86	UBC 207	-19.85	3.78	-10.69	2.02	-5.39	1.48	-4.73	-0.78	-6.29	4.28	1.18
87	UBC 8	2.90	0.27	-5.99	0.19	-12.28	0.47	5.32	-1.00	6.41	9.20	-5.71
88	Stock 10	11.67	0.51	0.56	0.22	-5.65	0.39	1.41	-0.85	19.09	15.60	0.92
89	UPK 398	-27.43	0.61	-9.16	0.25	-13.99	0.38	-3.85	-1.00	-14.75	6.03	-7.42
90	COIN-Gaia 23	-3.61	3.85	-3.43	0.61	-3.60	0.72	-0.98	-2.33	6.20	13.09	2.97
91	UPK 402	-11.86	4.36	-7.31	1.88	-6.70	1.09	-4.28	-0.88	1.25	7.76	-0.13
92	UPK 422	-23.74	1.29	-16.39	0.84	-8.74	0.46	-4.29	-0.58	-10.62	-1.62	-2.17
93	COIN-Gaia 24	6.28	2.84	-17.60	1.29	3.46	0.33	-3.30	-2.41	18.41	-1.00	10.03
94	NGC 2184	-35.18	0.55	-19.68	0.32	-9.71	0.18	-7.74	-1.20	-18.61	-4.29	-3.14
95	COIN-Gaia 25	15.73	0.18	-5.21	0.66	-6.40	0.54	-3.73	-1.88	28.29	10.86	0.17
96	NGC 2169	-20.61	5.37	-9.90	1.58	-9.07	0.79	-7.03	-2.22	-4.75	6.51	-2.50
97	NGC 2168	7.38	0.16	-5.06	0.33	-13.94	0.68	-2.70	-2.06	18.91	11.19	-7.36
98	UPK 445	-17.95	2.66	-6.25	2.40	-11.02	1.08	-11.54	-1.13	2.42	9.07	-4.45
99	NGC 2183	-24.64	3.31	-6.67	2.32	-18.07	1.28	-12.69	-1.67	-3.11	9.19	-11.50
100	Ferrero 11	-10.88	1.14	-16.54	0.70	-20.75	0.85	-10.34	-1.71	8.29	-0.64	-14.17
101	UPK 379	-11.15	0.19	-12.17	0.55	-8.81	0.48	-0.58	-1.76	-1.74	3.78	-2.24
102	FSR 1117	-17.16	2.98	-8.69	2.32	-19.02	1.45	-13.25	-1.55	4.92	7.05	-12.45
103	ASCC 23	12.71	0.11	-5.72	0.11	-1.37	0.11	3.49	-1.38	18.05	9.85	5.21
104	NGC 2215	13.73	1.04	-9.52	0.83	-4.84	0.33	-15.01	-1.82	37.57	6.49	1.73
105	UPK 381	-16.53	7.78	-10.67	0.64	-1.31	0.97	-1.25	-1.71	-6.45	5.23	5.26
106	BDSB91	-39.45	7.68	-16.65	6.35	-18.94	2.01	-17.40	-1.86	-13.22	-0.60	-12.37
107	NGC 2232	-19.72	0.58	-12.50	0.41	-10.37	0.35	-4.67	-0.60	-6.22	2.29	-3.80
108	vdBergh 80	-31.73	4.18	-14.77	3.47	-17.86	1.33	-16.57	-1.79	-6.33	1.21	-11.29
109	Collinder 95	-1.04	4.83	-12.41	2.05	-13.70	0.89	-6.73	-1.48	14.52	3.26	-7.12
110	UPK 442	-10.73	0.30	-9.65	0.31	-11.29	0.51	-11.16	-1.11	9.26	5.65	-4.72

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
111	vdBergh 83	-32.29	3.06	-17.48	4.56	-13.93	1.43	-19.28	-1.13	-4.18	-2.16	-7.36
112	UPK 436	-25.40	2.51	-8.13	2.08	-16.27	0.85	-14.39	-1.57	-2.18	7.63	-9.70
113	NGC 2264	-17.61	5.45	-16.63	2.41	-9.57	0.95	-7.43	-1.55	-1.35	-0.89	-3.00
114	NGC 2287	-14.00	0.10	-13.85	0.14	-19.88	0.38	-15.54	-1.11	10.37	1.45	-13.31
115	UPK 350	-6.57	0.80	-7.93	0.40	-13.33	0.64	2.51	-0.98	-0.25	7.24	-6.76
116	NGC 2281	-23.78	0.28	-14.28	0.75	-8.22	0.65	1.20	-1.19	-16.15	1.10	-1.65
117	NGC 2301	-18.88	0.21	-18.69	0.29	-9.18	0.46	-12.96	-1.79	2.91	-2.70	-2.60
118	UPK 433	-13.40	1.28	-19.45	1.03	-7.55	0.36	-13.25	-1.48	8.68	-3.78	-0.98
119	ASCC 29	-2.91	1.10	-4.72	0.79	-6.44	0.37	-15.59	-1.98	21.51	11.45	0.13
120	ASCC 30	-18.66	2.30	-11.09	1.88	-8.34	0.48	-19.02	-2.06	9.19	5.16	-1.77
121	UPK 524	-26.47	0.39	-22.33	0.56	-8.66	0.22	-14.14	-0.12	-3.51	-8.01	-2.09
122	UBC 444	-9.51	2.72	-18.44	2.30	-13.16	0.53	-19.61	-2.05	18.93	-2.20	-6.59
123	NGC 2323	-3.59	0.19	-4.10	0.19	-4.99	0.25	-18.09	-1.79	23.33	11.88	1.58
124	ASCC 32	-31.44	0.76	-17.82	0.95	-10.67	0.40	-18.08	-1.00	-4.53	-2.63	-4.10
125	UPK 495	-18.48	0.32	5.03	0.55	-0.07	0.18	-16.27	-0.48	6.63	19.70	6.50
126	UBC 7	-17.64	0.34	-7.44	0.43	-11.25	0.22	-6.88	-0.24	-1.93	7.00	-4.68
127	Gulliver 21	-33.29	0.40	-25.74	0.54	-4.93	0.10	-14.79	-0.83	-9.67	-10.71	1.64
128	NGC 2343	-10.10	0.28	-11.57	0.28	0.23	0.34	-21.05	-1.90	19.78	4.52	6.80
129	Alessi 21	-36.32	0.41	-16.34	0.41	-9.93	0.35	-10.65	-0.99	-16.85	-1.16	-3.36
130	UPK 431	-13.29	0.82	-2.37	0.65	-5.53	0.29	-12.19	-1.39	7.73	13.22	1.04
131	UPK 470	-41.57	2.28	-6.52	2.89	-13.51	0.55	-22.14	-1.49	-10.59	9.15	-6.93
132	Collinder 132	-22.90	0.80	-9.96	1.11	-9.48	0.37	-15.38	-0.69	1.31	4.92	-2.91
133	UPK 429	-14.02	2.70	-5.41	2.00	-5.79	0.45	-14.05	-1.68	8.86	10.46	0.78
134	NGC 2358	-21.12	0.19	-18.80	0.18	-4.88	0.20	-18.29	-1.30	6.00	-3.31	1.69
135	Alessi 3	-18.79	0.20	5.99	0.13	-5.25	0.07	-7.13	-0.14	-2.83	20.32	1.32
136	Collinder 135	-17.99	0.30	-7.47	0.43	-11.88	0.21	-7.37	-0.25	-1.79	6.97	-5.32
137	UPK 452	-41.34	1.80	-19.73	1.90	-9.87	0.29	-12.36	-1.03	-20.15	-4.51	-3.30
138	Collinder 140	-19.59	0.65	-7.37	1.29	-11.33	0.27	-9.49	-0.39	-1.27	7.21	-4.76
139	UPK 418	-11.05	1.17	-7.92	0.75	-9.83	0.56	-11.97	-1.67	9.76	7.94	-3.26
140	NGC 2422	-30.20	0.37	-21.38	0.37	-11.30	0.44	-10.25	-0.73	-11.12	-6.46	-4.73
141	Ruprecht 26	-27.92	2.46	-21.48	3.13	-12.90	0.55	-23.60	-1.63	4.51	-5.66	-6.33
142	NGC 2423	-2.69	0.16	-22.64	0.15	-9.54	0.19	-19.76	-1.44	25.90	-7.01	-2.97
143	UPK 540	-15.61	0.55	-6.81	0.98	-4.32	0.33	-9.49	0.01	2.71	7.37	2.25
144	UPK 526	-29.56	1.62	-15.31	1.25	-14.64	0.65	-15.11	-0.11	-5.62	-1.01	-8.07
145	Haffner 13	-33.26	0.59	-19.48	0.70	-8.73	0.24	-13.90	-0.57	-10.53	-4.72	-2.16
146	NGC 2451A	-27.81	0.46	-15.29	0.65	-13.13	0.22	-5.04	-0.14	-13.94	-0.96	-6.56
147	NGC 2451B	-19.27	0.53	-7.81	0.46	-12.51	0.39	-9.72	-0.27	-0.71	6.65	-5.94
148	NGC 2447	-36.61	0.38	-4.67	0.24	-2.53	0.13	-23.64	-1.20	-4.14	10.72	4.04
149	ASCC 41	11.78	0.33	2.60	0.29	-4.16	0.13	-5.07	-0.55	25.68	17.34	2.41
150	UBC 250	-50.25	1.63	-18.08	1.20	3.90	0.51	-24.85	0.12	-16.58	-4.01	10.47
151	Alessi Teutsch 3	-35.64	0.79	-7.90	0.99	-3.99	0.28	-18.80	-0.10	-8.02	6.39	2.58
152	UPK 468	-3.61	1.18	1.63	1.50	-5.50	0.37	-19.49	-1.34	24.71	17.16	1.07
153	NGC 2516	-21.41	0.74	-24.98	0.15	-4.44	0.18	-10.44	0.06	-2.14	-10.85	2.13
154	UBC 480	-17.85	0.65	-8.01	0.91	-5.80	0.33	-12.54	-0.10	3.52	6.28	0.77
155	UBC 13	-31.10	2.14	-14.94	1.66	-12.58	1.12	-9.95	-1.12	-12.32	0.37	-6.00
156	UPK 467	-17.56	0.86	-12.66	1.06	-15.24	0.56	-12.33	-0.85	3.60	2.38	-8.67
157	NGC 2527	-41.19	0.51	-25.24	0.24	-0.98	0.07	-15.66	-0.61	-16.71	-10.44	5.59
158	Pozzo 1	-20.78	0.43	-12.90	1.50	-2.54	0.22	-9.25	-0.10	-2.70	1.40	4.03
159	NGC 2547	-16.19	0.47	-9.56	0.40	-10.86	0.31	-10.41	-0.09	3.05	4.72	-4.29
160	UPK 533	-10.88	0.39	-25.93	1.13	-12.21	0.36	-9.21	-0.04	7.16	-11.70	-5.64
161	NGC 2546	-26.91	0.83	-8.57	0.25	-4.70	0.19	-24.67	-0.59	6.59	6.21	1.87
162	Gulliver 10	-26.45	0.75	-29.47	0.37	-3.97	0.17	-15.46	-0.35	-2.15	-14.93	2.60
163	NGC 2548	-9.92	0.20	-2.69	0.16	0.15	0.15	-14.67	-1.17	13.58	12.67	6.72
164	BH 23	-26.50	0.63	-15.62	1.06	-4.15	0.18	-11.56	-0.29	-6.11	-1.14	2.42
165	UPK 502	-37.67	1.13	-24.56	0.67	-12.25	0.46	-18.33	-0.42	-10.50	-9.95	-5.68

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
166	UBC 12	-34.24	0.54	-16.60	0.48	-0.80	0.33	-9.05	-0.63	-16.37	-1.77	5.77
167	UPK 537	-29.25	1.12	-11.68	1.90	-4.95	0.30	-16.21	-0.04	-4.21	2.55	1.62
168	Gulliver 9	-23.52	0.95	-22.06	9.04	-4.31	0.89	-13.60	-0.10	-1.09	-7.77	2.26
169	UPK 535	-15.61	0.53	-7.69	1.23	-14.26	0.48	-8.52	-0.03	1.75	6.53	-7.68
170	UBC 255	-24.45	0.56	11.01	0.23	-7.84	0.28	-24.99	0.26	9.37	24.93	-1.27
171	Pismis 4	-31.19	1.11	-4.73	0.62	-11.40	0.44	-18.79	-0.21	-3.56	9.67	-4.83
172	Pismis 5	-32.16	2.59	-9.49	2.67	-7.71	0.83	-24.98	-0.41	1.66	5.11	-1.14
173	NGC 2632	-42.52	0.18	-20.31	0.09	-9.74	0.30	-1.86	-0.34	-31.83	-5.78	-3.17
174	IC 2391	-24.56	0.32	-14.02	0.35	-5.69	0.08	-4.19	0.00	-11.54	0.17	0.88
175	UBC 21	-32.64	0.56	-9.86	0.51	-11.62	0.39	-21.86	-0.91	-1.96	5.24	-5.06
176	IC 2395	-19.22	0.65	-21.78	1.62	-6.48	0.37	-19.34	-0.10	8.95	-7.49	0.09
177	UPK 545	-9.56	0.28	-22.14	1.17	-11.96	0.28	-8.59	0.07	7.86	-8.02	-5.39
178	Collinder 197	-33.37	2.08	-16.84	4.81	-8.77	0.72	-25.67	-0.34	1.12	-2.31	-2.20
179	Teutsch 38	-30.42	0.85	-22.49	0.83	-12.20	0.48	-17.63	-0.30	-3.96	-8.00	-5.63
180	NGC 2669	-33.70	1.31	-21.63	0.16	-4.00	0.18	-31.19	0.04	6.31	-7.48	2.57
181	Trumpler 10	-28.92	1.01	-18.23	0.30	-11.06	0.45	-11.66	-0.13	-8.42	-3.91	-4.49
182	Alessi 43	-31.82	1.45	-14.78	2.88	-7.65	0.54	-25.75	-0.30	2.75	-0.29	-1.08
183	NGC 2682	-48.11	0.22	-24.54	0.11	-21.68	0.33	-11.84	-1.45	-27.43	-8.89	-15.10
184	UPK 542	-19.71	0.59	-13.27	5.13	-9.15	0.57	-22.49	0.10	11.61	0.82	-2.58
185	BH 56	-34.35	2.24	-12.61	1.34	-2.38	0.34	-24.40	-0.21	-1.11	1.79	4.19
186	UPK 508	-50.94	0.84	-17.32	0.71	-11.85	0.31	-22.32	-0.38	-19.78	-2.75	-5.28
187	Platais 8	-11.21	0.23	-21.20	0.86	-3.70	0.12	-3.61	0.04	1.23	-7.05	2.87
188	UPK 528	-32.45	1.35	-23.85	2.69	-18.77	0.90	-26.44	-0.17	2.84	-9.49	-12.19
189	ESO 166 04	-42.49	1.18	-19.05	0.23	-3.41	0.20	-30.28	0.18	-3.37	-5.03	3.16
190	Platais 9	-23.75	0.49	-15.65	0.50	-6.24	0.16	-4.96	-0.02	-9.97	-1.44	0.33
191	UBC 260	-24.55	0.79	-19.95	1.44	-3.37	0.40	-14.06	0.37	-1.65	-6.13	3.20
192	Turner 5	4.79	0.19	2.84	0.28	-5.40	0.21	-12.08	-0.11	25.70	17.14	1.17
193	NGC 2925	-35.35	1.01	-5.14	0.87	-6.42	0.23	-20.55	0.19	-5.97	8.86	0.15
194	UPK 549	-5.35	0.28	3.91	0.16	-6.76	0.35	-27.56	0.29	31.04	17.81	-0.19
195	NGC 3114	-38.83	1.27	-7.19	0.30	-6.54	0.29	-26.87	0.56	-3.14	6.44	0.03
196	Ruprecht 161	-41.70	1.33	-25.02	2.03	-13.92	0.41	-24.23	0.56	-8.66	-11.40	-7.36
197	ASCC 58	-25.92	0.92	-16.74	0.83	-11.63	0.40	-12.87	0.23	-4.23	-2.78	-5.06
198	NGC 3228	-25.67	0.83	-19.63	0.53	-19.29	0.61	-13.32	0.22	-3.52	-5.66	-12.72
199	UPK 560	-33.33	0.61	-17.37	0.99	-6.59	0.30	-15.45	0.20	-9.06	-3.38	-0.02
200	UPK 552	-33.65	0.63	-12.78	0.61	-8.23	0.20	-8.72	0.14	-16.10	1.27	-1.66
201	BH 99	-23.74	1.32	-17.39	0.48	-13.30	0.67	-11.63	0.31	-3.29	-3.51	-6.73
202	IC 2602	-8.96	0.38	-20.03	0.74	-0.52	0.07	-3.96	0.12	3.83	-5.96	6.05
203	Alessi 5	-23.31	1.19	-18.62	3.06	-10.28	0.29	-10.34	0.30	-4.14	-4.73	-3.71
204	UPK 567	-14.61	0.43	-9.68	0.16	-9.29	0.23	-16.07	0.55	10.29	3.96	-2.72
205	Ruprecht 91	-55.98	1.57	-17.37	0.57	-15.59	0.48	-28.97	0.78	-18.21	-3.97	-9.03
206	UPK 562	-47.91	1.56	-12.03	3.80	-1.19	0.26	-21.14	0.63	-17.94	1.53	5.38
207	NGC 3532	-22.88	0.31	-12.36	0.14	1.69	0.05	-11.89	0.37	-2.16	1.46	8.26
208	ASCC 66	-50.83	1.66	-18.54	2.46	-6.39	0.41	-25.11	0.77	-16.91	-5.13	0.18
209	NGC 3680	-33.89	1.10	-13.97	0.41	-5.85	0.22	-26.51	0.70	1.45	-0.48	0.72
210	Ruprecht 98	-7.48	0.27	3.28	0.22	-20.20	0.97	-11.23	0.51	12.58	16.96	-13.63
211	Alessi Teutsch 8	-36.85	1.15	-1.07	0.65	1.48	0.17	-24.92	1.12	-3.10	12.01	8.05
212	ESO 130 06	-41.11	1.70	-13.36	1.87	-10.80	0.43	-19.73	0.90	-12.56	-0.08	-4.23
213	Melotte 111	-2.39	0.11	-5.51	0.25	-0.32	0.11	-0.18	-0.02	6.62	8.70	6.25
214	ASCC 73	-40.07	1.82	-1.27	2.50	-9.09	0.43	-14.77	0.80	-16.47	12.12	-2.52
215	UPK 579	-29.26	1.72	-23.28	2.35	-10.70	0.69	-16.37	0.94	-4.07	-10.04	-4.14
216	UPK 578	-49.54	1.25	-31.43	0.87	-20.73	0.54	-21.67	1.24	-19.05	-18.49	-14.17
217	UPK 587	-43.06	1.38	-8.61	1.44	-10.77	0.42	-18.91	1.32	-15.32	4.26	-4.20
218	Ruprecht 108	-56.40	1.55	1.70	1.63	-6.45	0.28	-21.13	1.47	-26.44	14.42	0.12
219	Platais 10	-38.46	0.57	-10.70	0.63	-5.62	0.08	-5.11	0.37	-24.52	3.12	0.95
220	UPK 599	-29.72	2.23	-13.44	2.25	3.44	1.32	-12.10	1.03	-8.79	-0.28	10.01

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
221	NGC 5460	-20.97	1.11	-14.94	1.16	-5.44	0.34	-13.41	1.21	1.27	-1.96	1.13
222	Loden 1194	-44.26	2.53	2.30	2.53	-8.50	0.66	-14.99	1.21	-20.44	15.29	-1.93
223	UPK 585	-30.39	2.64	-6.45	3.28	-7.54	1.07	-14.96	1.02	-6.60	6.72	-0.97
224	Lynga 2	-39.25	1.73	-12.34	1.65	-9.13	0.62	-19.20	1.63	-11.23	0.20	-2.57
225	NGC 5593	-41.87	2.92	-2.22	2.83	-2.00	0.42	-19.56	1.81	-13.48	10.16	4.57
226	NGC 5662	-37.34	1.40	-9.77	1.58	-16.52	0.99	-14.61	1.38	-13.89	3.05	-9.94
227	UPK 594	-6.44	1.90	-12.79	2.06	-9.78	0.44	-18.53	1.50	20.92	-0.10	-3.21
228	Alessi 6	-38.31	0.71	-16.40	0.67	-1.21	0.12	-13.58	1.14	-15.90	-3.35	5.36
229	BH 164	-17.08	0.70	-14.66	0.63	-12.50	0.49	-8.07	0.70	-0.18	-1.17	-5.93
230	UPK 604	-8.85	3.50	-19.50	3.17	-4.18	0.30	-13.60	1.34	13.58	-6.64	2.39
231	UPK 607	-36.00	1.35	0.52	1.54	-4.52	0.46	-16.05	1.67	-11.12	13.03	2.05
232	NGC 5822	-45.05	1.42	-10.70	1.82	-6.29	0.30	-14.06	1.56	-22.17	1.92	0.28
233	UPK 613	-35.31	0.46	-4.11	0.63	-7.74	0.25	-14.21	1.74	-12.27	8.34	-1.18
234	ASCC 79	-16.55	3.45	-11.59	2.94	-7.21	0.44	-14.68	1.54	6.95	1.05	-0.65
235	UPK 614	-14.92	2.82	-10.74	2.33	-11.66	1.07	-14.36	1.77	8.27	1.69	-5.09
236	Alessi 8	-34.14	2.00	-7.54	1.57	-5.71	0.45	-10.12	1.35	-15.19	5.29	0.86
237	UPK 605	-18.79	2.58	-9.68	2.26	-3.31	0.52	-13.27	1.34	3.31	3.17	3.26
238	UPK 617	-40.06	0.92	4.78	1.05	-9.08	0.58	-11.48	1.46	-19.75	17.50	-2.51
239	UPK 621	-35.13	3.29	3.20	2.25	-3.77	0.25	-13.35	1.81	-12.96	15.58	2.80
240	UBC 5	-25.82	0.94	-9.74	0.94	1.30	0.17	-7.23	1.19	-9.76	3.26	7.87
241	UPK 626	-25.79	1.40	-11.34	1.52	0.53	0.11	-6.77	1.06	-10.19	1.79	7.09
242	NGC 6025	-1.43	2.55	-18.31	1.88	-2.11	0.34	-12.32	1.53	19.72	-5.65	4.46
243	NGC 6087	-5.62	1.48	-13.42	0.99	-3.01	0.24	-15.42	2.16	18.63	-1.39	3.56
244	Harvard 10	-31.79	0.78	-15.15	1.00	-18.95	0.80	-9.39	1.43	-13.57	-2.40	-12.38
245	UPK 627	-16.77	2.59	-16.03	1.46	-13.01	0.30	-6.82	1.10	-1.12	-2.94	-6.44
246	NGC 6124	-18.85	0.48	10.91	0.39	2.67	0.43	-5.68	1.44	-4.34	23.66	9.24
247	UBC 11	-24.91	0.72	2.50	0.50	-6.68	0.24	-6.77	0.92	-9.31	15.77	-0.11
248	NGC 6178	-8.75	4.43	-6.50	1.86	-10.68	0.73	-8.81	1.96	8.89	5.73	-4.11
249	UPK 644	-29.55	4.46	-13.08	1.15	-2.64	0.88	-3.78	1.75	-16.94	-0.64	3.93
250	UPK 630	-6.25	4.14	-11.91	2.11	-1.11	0.29	-11.58	2.12	14.16	0.16	5.46
251	UPK 640	-3.36	0.71	-19.63	0.38	-4.09	0.10	-1.34	0.40	6.81	-5.85	2.48
252	ASCC 85	4.56	0.50	-15.22	0.79	-11.46	0.74	-8.33	2.00	21.71	-3.04	-4.89
253	UPK 612	-10.33	0.94	-16.51	0.77	3.34	0.31	-3.66	0.42	2.16	-2.74	9.91
254	UPK 624	-8.32	0.57	-16.36	0.40	-11.66	0.21	-4.28	0.63	4.78	-2.80	-5.09
255	NGC 6250	-25.46	4.37	0.88	1.72	-7.32	0.91	-8.76	2.20	-7.87	12.87	-0.74
256	UPK 629	4.21	1.84	-14.76	0.95	-14.16	0.40	-11.14	1.92	24.18	-2.49	-7.59
257	Alessi Teutsch 12	-14.46	1.44	-19.75	0.92	-9.73	0.38	-7.89	1.24	2.26	-6.79	-3.16
258	ASCC 87	-0.48	3.78	-13.52	0.69	-4.70	0.60	-1.73	1.79	10.08	-1.11	1.88
259	DBSB 104	-15.38	1.83	2.08	0.78	1.68	0.26	-11.16	2.34	4.61	13.93	8.25
260	NGC 6281	-7.24	0.26	-9.42	0.93	-2.40	0.25	-3.01	1.22	4.60	3.55	4.17
261	UBC 563	-3.90	4.44	-19.24	1.52	-10.91	1.04	-3.22	2.65	8.15	-7.69	-4.33
262	ASCC 88	-17.80	0.38	-6.14	0.67	-12.16	0.81	-4.27	2.14	-4.70	5.91	-5.59
263	Alessi 24	-3.46	0.58	-19.06	0.48	-12.00	0.32	-6.59	0.97	11.96	-5.83	-5.43
264	IC 4651	-36.81	0.32	-12.98	0.75	0.81	0.19	-8.60	2.10	-19.38	-0.89	7.38
265	Antalova 2	-0.42	4.11	-0.90	0.66	-14.83	1.33	-2.73	2.83	11.14	10.46	-8.26
266	UPK 642	5.01	3.21	-12.74	0.91	-19.79	0.72	-6.28	2.16	20.13	-0.71	-13.21
267	Collinder 338	-28.89	1.98	3.07	0.30	-7.91	0.50	-2.51	1.53	-17.55	15.73	-1.33
268	ASCC 90	6.00	0.68	-8.92	0.61	-0.40	0.07	-1.57	1.37	16.40	3.90	6.17
269	NGC 6405	-8.61	0.20	-11.92	1.28	-4.16	0.46	-0.75	1.11	0.97	1.16	2.41
270	Alessi 9	-9.33	0.38	-0.23	0.12	-11.84	0.25	-1.53	0.48	1.03	13.48	-5.27
271	NGC 6416	-22.62	0.98	-13.48	1.53	2.68	0.30	-1.48	2.43	-12.31	-1.72	9.25
272	IC 4665	-5.00	1.32	-18.19	0.85	-9.39	0.51	4.55	0.68	-0.72	-4.68	-2.82
273	NGC 6425	-3.62	0.18	2.66	0.27	-19.51	1.84	-0.98	2.41	6.19	14.44	-12.94
274	Collinder 350	-12.98	0.11	-11.28	0.16	3.58	0.24	4.48	0.78	-8.63	2.13	10.15
275	Alessi 31	11.13	5.43	-11.13	1.65	-2.45	0.80	4.88	1.57	15.08	1.49	4.12

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
						(km/sn)						
276	UPK 25	-12.80	1.44	-5.37	0.63	-1.90	0.34	6.57	1.34	-10.54	7.48	4.67
277	NGC 6475	-16.03	0.13	-2.85	0.19	-5.74	0.32	-0.54	0.65	-6.66	10.69	0.83
278	NGC 6494	-6.68	0.17	-6.40	0.40	-4.59	0.36	3.42	1.73	-1.27	6.06	1.98
279	Ruprecht 135	-12.20	0.24	-6.65	0.30	-11.96	0.75	8.55	2.56	-11.92	4.98	-5.39
280	UPK 645	-2.22	2.22	-3.83	0.46	-12.74	0.71	-3.47	1.66	10.08	8.70	-6.18
281	Collinder 359	5.80	3.31	-19.12	1.99	-13.11	0.94	7.25	1.10	7.38	-6.03	-6.54
282	NGC 6568	-42.23	0.35	-12.05	0.32	-4.83	0.38	4.84	2.58	-38.24	-0.44	1.74
283	UPK 5	-1.05	1.49	-19.61	0.81	-12.36	0.52	3.27	1.32	4.52	-6.74	-5.79
284	Gulliver 20	-2.74	0.53	-15.93	0.44	-10.40	0.29	6.98	0.76	-0.89	-2.50	-3.83
285	Alessi 19	10.27	1.75	-15.78	1.52	-6.60	0.58	9.87	1.02	9.23	-2.61	-0.03
286	UPK 27	-26.28	0.31	-16.38	0.34	-16.47	1.27	10.73	2.05	-28.18	-4.24	-9.90
287	Ferrero 1	-10.70	1.32	-17.71	0.82	-8.26	0.50	0.28	2.08	-2.15	-5.60	-1.70
288	UBC 9	-4.25	0.75	-19.32	1.02	-9.90	0.40	7.31	0.46	-2.73	-5.59	-3.33
289	Mamajek 4	-42.97	0.85	-27.30	1.28	-16.73	0.93	-3.18	0.98	-30.96	-14.09	-10.16
290	UPK 7	2.49	0.37	-19.53	1.41	-8.62	0.65	5.37	1.80	5.95	-7.14	-2.05
291	NGC 6633	-21.44	0.12	-18.03	0.10	-7.61	0.12	6.14	0.74	-18.75	-4.57	-1.04
292	UPK 654	-11.07	5.77	-18.24	0.82	-9.99	1.25	-0.11	1.24	-2.13	-5.29	-3.42
293	UPK 28	11.78	10.01	-3.51	4.93	-7.94	0.98	11.04	2.00	9.57	8.68	-1.36
294	IC 4725	7.28	0.34	-18.43	1.29	-4.33	0.29	4.27	1.55	11.84	-5.79	2.24
295	UPK 29	17.02	0.91	17.94	0.59	3.22	0.22	8.05	1.45	17.80	30.68	9.79
296	ASCC 97	-0.03	1.23	-19.13	1.24	-1.71	0.20	3.83	1.33	4.97	-6.27	4.86
297	UBC 32	-16.00	0.45	-18.08	1.15	-2.28	0.36	2.43	0.63	-9.60	-4.52	4.29
298	IC 4756	-14.36	0.27	-21.37	0.31	-9.89	0.36	7.67	0.92	-13.20	-8.10	-3.32
299	UPK 17	-15.26	1.64	-27.34	2.06	-12.56	1.39	5.69	1.53	-12.12	-14.68	-5.99
300	UPK 33	1.29	0.62	-25.89	1.16	-12.03	0.68	6.48	1.08	3.64	-12.78	-5.46
301	UPK 18	-30.07	5.18	-1.51	1.78	-6.42	0.75	6.80	1.81	-28.04	10.87	0.15
302	UPK 38	13.60	3.12	-21.05	2.01	-14.33	0.60	9.24	1.38	13.19	-8.24	-7.75
303	UPK 20	-12.39	1.77	1.49	0.77	-4.65	0.54	4.21	1.06	-7.77	14.62	1.92
304	UPK 4	14.06	1.68	-23.68	1.60	-5.21	0.39	4.20	1.92	18.68	-11.40	1.36
305	UPK 13	10.45	2.21	-16.59	1.61	-4.34	0.47	7.12	2.16	12.16	-4.56	2.23
306	ASCC 99	-35.19	1.41	-8.57	0.42	-2.61	0.40	2.21	0.68	-28.57	4.94	3.96
307	UPK 23	-8.20	3.20	-15.03	1.37	0.36	0.49	9.99	2.28	-9.36	-3.12	6.93
308	Ruprecht 145	-56.29	0.24	-17.54	0.11	-18.86	0.70	4.59	1.37	-52.05	-4.72	-12.29
309	UPK 24	9.95	1.87	-23.42	1.56	-2.55	0.26	5.40	1.12	13.37	-10.35	4.02
310	NGC 6709	1.71	0.49	-15.84	0.45	-15.77	0.68	19.83	1.93	-9.29	-3.57	-9.19
311	UPK 21	-29.85	0.37	1.69	0.47	-15.85	0.86	5.33	1.33	-26.35	14.55	-9.27
312	Collinder 394	7.83	2.71	-18.79	1.16	-4.58	0.59	4.92	1.64	11.74	-6.24	1.99
313	UPK 50	11.05	1.21	-16.12	1.39	-2.80	0.34	18.11	1.88	1.77	-3.81	3.77
314	UPK 26	17.31	8.43	-11.38	3.90	-9.95	0.93	10.50	2.04	15.64	0.77	-3.38
315	Stephenson 1	-2.87	0.24	-16.87	0.40	-8.58	0.20	8.76	0.33	-2.80	-3.01	-2.01
316	NGC 6716	10.35	1.43	-18.19	1.16	-5.07	0.36	5.02	1.61	14.16	-5.61	1.50
317	Alessi 62	9.94	0.12	8.69	0.13	-0.22	0.07	13.13	0.88	5.64	22.00	6.35
318	UBC 26	1.87	0.99	-15.89	1.31	-13.76	0.38	12.98	0.84	-2.28	-2.54	-7.19
319	UPK 31	-18.56	3.20	-6.78	1.61	4.22	0.42	6.46	1.13	-16.19	6.28	10.79
320	UPK 54	15.04	1.17	-17.41	1.25	-8.97	0.32	17.66	1.38	6.22	-4.61	-2.40
321	UPK 65	-0.12	0.77	-19.89	1.08	-0.19	0.19	16.72	1.02	-8.01	-6.72	6.38
322	UBC 1	-5.08	0.15	-22.72	0.64	-2.33	0.29	8.41	0.03	-4.66	-8.56	4.24
323	ASCC 101	-9.64	0.20	-16.16	0.40	-4.49	0.12	9.88	0.35	-10.68	-2.32	2.08
324	UPK 53	-7.27	0.16	0.61	0.16	-5.01	0.17	12.40	0.97	-10.85	13.83	1.56
325	UPK 12	7.70	1.24	-16.80	0.83	-11.18	0.54	4.54	1.46	11.99	-4.08	-4.61
326	UBC 356	21.11	2.50	-15.83	2.04	-10.49	0.88	15.88	2.25	14.06	-3.88	-3.91
327	Ruprecht 147	47.16	0.14	-20.12	0.23	-23.79	0.11	2.90	0.67	53.09	-6.60	-17.22
328	NGC 6793	-22.74	0.53	-9.51	0.63	-5.84	0.18	13.20	0.78	-27.11	3.90	0.73
329	NGC 6800	-4.75	0.15	-13.24	0.20	-4.95	0.12	24.48	1.29	-20.40	-0.34	1.62
330	UPK 45	6.13	2.07	-6.96	1.59	-2.06	0.40	14.59	1.70	0.37	5.53	4.51

Tablo EK 4 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
331	UPK 40	11.26	3.02	-22.69	2.04	-13.84	0.93	9.24	1.34	10.85	-9.84	-7.27
332	Gulliver 28	13.14	1.75	-9.81	2.28	7.01	0.33	14.59	0.94	7.38	3.44	13.58
333	UPK 42	9.69	1.18	-9.44	0.93	-5.94	0.40	9.09	1.16	9.43	3.59	0.63
334	UPK 80	-1.96	0.27	-7.59	0.24	-7.20	0.29	21.82	0.99	-14.95	5.61	-0.63
335	Teutsch 35	3.69	0.31	-6.60	0.65	-2.02	0.12	12.36	0.41	0.16	7.18	4.55
336	Stock 1	-15.09	0.20	-14.24	0.25	-10.73	0.27	9.54	0.48	-15.80	-0.53	-4.16
337	UPK 46	13.06	1.42	-20.65	1.45	-12.96	0.75	11.00	1.28	10.89	-7.74	-6.39
338	UBC 14	-2.66	2.56	-11.26	2.29	-2.59	0.59	13.76	1.36	-7.58	1.56	3.98
339	Alessi 44	-5.01	0.13	-11.01	0.16	-3.00	0.18	10.83	1.13	-7.01	2.05	3.57
340	ASCC 105	-4.75	0.59	-13.59	1.08	-5.92	0.26	13.79	0.62	-9.71	-0.02	0.64
341	UPK 55	15.85	1.45	-20.53	1.39	-7.51	0.63	16.29	1.26	8.39	-7.60	-0.93
342	ASCC 107	12.00	1.77	-15.53	2.47	-9.67	0.75	19.79	1.05	1.04	-2.40	-3.10
343	UPK 82	-5.86	0.31	-15.56	0.57	-7.87	0.50	13.33	0.59	-10.36	-1.96	-1.30
344	UPK 90	12.91	1.10	-21.23	1.45	-8.64	0.45	20.14	0.81	1.60	-7.85	-2.07
345	UBC 582	43.79	1.79	-8.49	3.35	-7.89	0.68	29.53	0.73	23.10	4.96	-1.32
346	UPK 93	28.12	0.86	2.86	0.39	-12.15	0.46	17.60	0.65	19.34	16.40	-5.58
347	Alessi 10	-8.39	0.41	-20.67	0.48	-3.27	0.35	5.69	0.82	-5.25	-7.30	3.30
348	Roslund 5	-6.05	0.18	-17.23	0.44	-6.12	0.20	14.03	0.42	-11.25	-3.46	0.45
349	ASCC 111	1.30	0.47	-24.22	1.06	-0.32	0.21	21.89	0.53	-11.76	-10.56	6.25
350	Gulliver 60	-9.48	1.11	-8.55	2.71	-6.58	0.36	28.04	0.98	-28.69	4.66	-0.01
351	RSG 5	-6.26	0.24	-6.19	0.76	-4.28	0.19	9.10	0.12	-6.53	7.88	2.29
352	UPK 79	19.61	0.68	-15.50	1.24	-4.56	0.22	21.61	1.02	6.83	-2.33	2.01
353	Alessi Teutsch 11	2.40	0.14	-26.87	0.14	-6.36	0.12	17.94	0.07	-6.71	-12.75	0.21
354	Collinder 419	33.89	3.00	-0.63	6.46	-6.28	0.67	27.49	0.51	15.23	13.05	0.29
355	UPK 94	-12.37	0.77	-5.81	1.76	-4.51	0.25	24.03	0.88	-27.57	7.49	2.06
356	UPK 66	15.23	1.46	-24.38	1.37	-16.22	1.35	14.80	0.89	9.26	-11.08	-9.65
357	UPK 137	25.66	1.67	-15.40	2.16	-8.66	0.54	22.89	0.01	11.61	-1.22	-2.09
358	Dolidze 8	28.83	1.98	-7.89	11.29	-6.91	0.55	25.68	0.40	11.97	5.90	-0.33
359	Roslund 6	-10.20	0.36	-6.05	0.25	-6.09	0.26	9.43	0.17	-10.79	7.97	0.48
360	UPK 119	4.54	0.83	-20.05	3.39	-3.48	0.35	21.05	0.26	-7.68	-6.12	3.09
361	UPK 88	-5.05	0.89	-5.51	1.87	-14.74	0.56	7.08	0.29	-3.30	8.39	-8.18
362	UPK 84	54.46	2.67	-0.84	1.33	-6.82	0.15	22.10	0.95	41.18	12.41	-0.25
363	Alessi 12	2.81	0.57	-1.19	1.34	-16.50	0.49	13.40	0.49	-1.76	12.51	-9.93
364	UPK 155	21.59	1.02	-16.01	4.68	-6.28	0.95	24.36	-0.27	6.07	-1.55	0.29
365	UPK 126	7.49	0.99	-29.44	4.65	-0.62	0.34	23.17	0.22	-6.85	-15.47	5.96
366	UPK 99	19.28	2.41	-15.02	5.29	-18.37	1.75	20.27	0.66	7.84	-1.49	-11.80
367	NGC 6991	-26.89	0.25	-11.55	0.15	2.57	0.07	14.99	0.06	-33.04	2.58	9.14
368	UPK 51	-21.83	0.84	-4.75	0.69	0.21	0.67	8.83	0.87	-21.83	8.57	6.78
369	NGC 6997	30.88	1.58	-22.10	0.21	-4.79	0.26	23.13	0.16	16.58	-8.07	1.78
370	UPK 131	-5.44	0.27	-11.18	2.93	-13.18	0.43	26.65	0.14	-23.27	2.87	-6.62
371	UPK 108	8.98	0.71	-13.71	1.28	-14.01	0.91	22.33	0.53	-4.52	-0.05	-7.43
372	Gulliver 48	36.49	2.57	0.70	7.74	-4.36	0.47	25.49	-0.04	19.83	14.93	2.21
373	UPK 113	-2.02	0.32	-16.58	1.10	-8.01	0.71	18.58	0.31	-11.77	-2.70	-1.44
374	NGC 7039	6.90	0.51	-12.69	2.45	-5.36	0.47	20.82	0.07	-5.09	1.43	1.21
375	ASCC 113	4.65	0.21	-8.76	0.47	-7.18	0.28	14.53	0.16	-1.05	5.27	-0.61
376	UBC 385	20.83	1.57	-20.14	2.64	-5.39	0.61	23.06	-0.31	6.59	-5.64	1.18
377	UPK 143	4.54	0.30	-12.38	0.47	-10.22	0.57	23.20	-0.06	-9.83	1.87	-3.66
378	UPK 150	28.94	2.50	-9.92	3.66	0.24	0.33	27.26	-0.21	10.51	4.48	6.81
379	NGC 7058	-11.45	0.46	-20.51	0.88	-5.86	0.25	9.91	-0.04	-12.53	-6.28	0.71
380	NGC 7063	1.89	0.14	-3.17	0.74	-8.71	0.34	17.46	0.19	-6.74	10.83	-2.14
381	UPK 136	1.14	0.13	-7.83	1.79	-0.70	0.23	17.42	0.03	-7.45	6.34	5.87
382	NGC 7092	26.96	0.55	-5.83	0.18	-12.92	0.29	8.09	-0.03	27.70	8.39	-6.35
383	UBC 10a	16.49	0.77	-2.41	0.47	-4.97	0.43	24.11	-0.47	1.20	12.25	1.60
384	IC 1396	23.26	0.96	-11.53	1.82	-9.20	0.57	24.24	-0.35	7.85	3.01	-2.63
385	UBC 167	18.15	1.08	-8.60	3.46	-5.88	0.65	24.47	-0.48	2.51	6.07	0.69

Tablo EK 3 (devam)

Sıra	Küme	*U*		*V*		*W*		*du*	*dv*	U_{LSR}	V_{LSR}	W_{LSR}
		(km/sn)										
386	ASCC 114	24.78	1.15	-17.91	2.68	-1.05	0.25	25.22	-0.28	8.38	-3.44	5.52
387	UBC 150	29.83	0.88	-17.31	2.02	-6.37	0.50	22.81	0.13	15.84	-3.25	0.21
388	NGC 7129	19.41	1.50	-11.60	5.42	-9.07	0.99	23.53	-0.57	4.70	3.16	-2.50
389	UPK 169	15.95	1.05	-18.06	3.51	-4.14	0.45	21.59	-0.39	3.19	-3.48	2.43
390	UBC 10b	20.81	2.20	-11.68	7.57	1.83	0.82	25.73	-0.50	3.91	3.01	8.40
391	NGC 7160	20.81	0.88	-19.93	1.31	1.91	0.48	23.99	-0.53	5.65	-5.21	8.48
392	ASCC 115	4.48	0.27	-10.65	1.37	-0.12	0.16	20.85	-0.24	-7.54	3.78	6.45
393	Alessi Teutsch 5	17.95	1.04	-10.97	3.17	-7.93	0.51	23.74	-0.54	3.04	3.76	-1.36
394	UBC 168	-4.25	0.47	-28.37	1.68	0.38	0.14	24.51	-0.48	-19.93	-13.70	6.95
395	NGC 7243	7.26	0.29	-11.50	0.63	-9.82	0.44	23.55	-0.32	-7.46	3.01	-3.26
396	UPK 178	29.94	1.35	-17.48	0.50	-3.25	0.30	24.89	-0.58	13.88	-2.71	3.32
397	Pismis Moreno 1	19.87	1.52	-14.54	4.19	-4.21	0.74	25.61	-0.68	3.09	0.34	2.36
398	UBC 392	10.25	0.32	2.37	0.24	-11.11	0.34	24.10	-0.70	-5.02	17.26	-4.55
399	UPK 194	10.11	0.18	2.41	0.20	-11.37	0.19	24.08	-0.70	-5.14	17.30	-4.80
400	UPK 167	-1.31	0.23	-11.54	0.73	-1.20	0.19	14.52	-0.24	-7.00	2.89	5.37
401	UBC 396	25.80	2.73	-23.03	7.28	-10.17	1.08	26.30	-0.82	8.33	-8.02	-3.60
402	UBC 159	11.33	0.23	-13.93	1.04	-3.17	0.34	12.85	-0.13	7.31	0.39	3.40
403	UPK 180	5.92	1.16	-16.36	4.14	2.13	0.32	22.20	-0.53	-7.45	-1.64	8.70
404	FSR 0398	19.25	2.04	-10.80	5.46	0.95	0.59	23.96	-0.72	4.11	4.11	7.52
405	UPK 166	9.59	0.40	-10.04	0.87	-5.60	0.39	17.50	-0.28	0.92	4.43	0.97
406	ASCC 123	-10.01	0.31	-7.03	0.62	-7.96	0.21	6.33	-0.14	-7.51	7.30	-1.39
407	Alessi 37	3.63	0.18	-9.95	0.66	-3.39	0.22	18.02	-0.33	-5.56	4.57	3.18
408	UBC 394	-2.97	0.39	-17.99	0.16	-3.95	0.26	23.55	-0.70	-17.70	-3.10	2.62
409	UPK 168	8.27	0.29	-9.09	0.69	-6.92	0.37	15.17	-0.27	1.93	5.37	-0.35
410	RSG 7	-2.76	0.35	-13.85	0.85	-7.97	0.22	11.02	-0.33	-4.95	0.67	-1.40
411	UPK 201	22.66	1.95	0.58	3.67	-6.22	0.44	23.00	-0.74	8.49	15.51	0.35
412	RSG 8	-6.46	0.48	-12.93	1.12	-9.00	0.28	12.64	-0.39	-10.27	1.65	-2.43
413	UBC 178	12.21	2.30	-8.90	5.74	-6.02	0.56	22.16	-0.76	-1.12	6.05	0.55
414	UPK 185	-0.81	0.18	-13.55	0.50	-5.66	0.24	14.88	-0.37	-6.86	1.01	0.91
415	ASCC 127	-5.42	0.51	-16.59	0.73	-9.28	0.34	9.63	-0.35	-6.22	-2.05	-2.71
416	ASCC 128	1.72	0.30	-15.80	0.73	0.70	0.12	16.44	-0.52	-5.89	-1.09	7.27
417	UPK 220	16.34	0.82	-1.38	0.50	-8.45	0.51	23.71	-0.95	1.45	13.76	-1.88
418	UPK 219	9.66	0.58	2.28	0.31	-7.46	0.50	20.42	-0.81	-1.93	17.27	-0.89
419	UPK 230	-8.92	0.45	-7.49	0.28	-6.50	0.27	12.98	-0.58	-13.07	7.28	0.07
420	Stock 12	-13.15	0.49	-11.13	0.52	-8.47	0.29	11.27	-0.39	-15.59	3.45	-1.90
421	Aveni Hunter 1	7.55	0.88	-15.76	2.33	-0.34	0.63	10.55	-0.34	5.83	-1.23	6.23
422	NGC 7762	12.73	0.29	-47.32	0.22	10.27	0.50	21.92	-0.99	-0.35	-32.14	16.83

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Seval TAŞDEMİR
Doğum Yeri	
Doğum Tarihi	Tarih girmek için tıklayın veya dokunun.
Uyruğu	☑ T.C. ❒ Diğer:
E-Posta Adresi	

Eğitim Bilgileri Lisans	
Üniversite	İstanbul Üniversitesi
Fakülte	Fen
Bölümü	Astronomi ve Uzay Bilimleri
Mezuniyet Yılı	28.06.2021

Yüksek Lisans	
Üniversite	İstanbul Üniversitesi
Enstitü Adı	Fen Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Astronomi ve Uzay Bilimleri
Programı	Astronomi ve Uzay Bilimleri

Makale ve Bildiriler

Dursun, D. C., Taşdemir, S., Koç, S., İyer, S., 2024, "SED Analysis of the Old Open Cluster NGC 188", *Physics and Astronomy Reports*, 2, (kabul edildi).

Taşdemir, S., Yontan, T., Bilir, S., 2023, "NGC 1193 ve NGC 1798 Açık Kümelerinin CCD UBV ve Gaia Analizleri", *Turkish Journal of Astronomy and Astrophysics*, 4, 245-249.

Yontan, T., Bilir, S., Çakmak, H., Raúl, M., Banks, T., Soydugan, E., Canbay, R., Taşdemir, S., 2023, "CCD UBV and Gaia DR3 Based Analysis of NGC 189, NGC 1758 and NGC 7762 Open Clusters" *Advances in Space Research*, 72, 1454-1473.

Taşdemir, S., Yontan, T., 2023, "Analysis of the Young Open Cluster Trumpler 2 Using Gaia DR3 Data", *Physics and Astronomy Reports*, 1, 1-10.

Yontan, T., Çakmak, T., Bilir, S., Banks, T., Raúl, M., Canbay, R., Koç, S., Taşdemir, S., Erçay, H., Tanık Öztürk, B., Dursun, D. C., 2022, "A Study of the NGC 1193 and NGC 1798 Open Clusters Using CCD UBV Photometric and Gaia EDR3 Data", *Revista Mexicana de Astronomía y Astrofísica*, 58, 333-353.